CA Foundation · Paper 2 · ਵਪਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ (Business Laws)

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 1 · ਭਾਰਤੀ ਨਿਯਾਮਕ ਢਾਂਚਾ (Indian Regulatory Framework) · 15 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
3	ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਰੋਤ (Sources of Law)	1.01	1	★
4	ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (The Process of Making A Law)	1.02 – 1.05	4	★★
5	ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ (Enforcing The Law)	1.06 – 1.12	7	★
6	ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਢਾਂਚਾ (Structure of the Indian Judicial System)	1.13 – 1.15	3	★★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 1.01 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 3.1 · Scanner TQ 3.1 · SM pp.1.3–1.4

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Law ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ **sources of law** ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਖ ਹਨ, ਅਤੇ Constitution ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀਆਂ lists ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Law** = ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਦੀ **ਭਲਾਈ (welfare)** ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ **ਨਿਆਂ (justice)** ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ **ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ** ਦਾ ਸਮੂਹ.
- ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ: **Constitution**; Parliament ਅਤੇ State Assemblies ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ **statutes**; **precedents** (ਅਦਾਲਤੀ ਫ਼ੈਸਲੇ); ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ **customs and usages**.
- Constitution ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ **ਤਿੰਨ lists** ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ: **Central**, **State** ਅਤੇ **Joint**.
- ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ: **legal text books** ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **C-S-P-C**: Constitution, Statutes, Precedents, Customs. ਫਿਰ ਕੰਮ ਵੰਡਣ ਲਈ **3 lists**: ਕੇਂਦਰ, ਰਾਜ, ਸਾਂਝੀ.

ਕਾਰਡ 1.02 T 4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.1 · Scanner TQ 4.2, TQ 4.3 · SM p.1.5

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Bill ਦੇ Act of Parliament ਬਣਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- Parliament ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ **Bill** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
- ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ **Lok Sabha** ਵਿੱਚ, ਫਿਰ **Rajya Sabha** ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.
- ਇਸ ਨੂੰ **President of India ਦੀ assent** ਮਿਲਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ.
- ਇਹ **Official Gazette of India** ਵਿੱਚ notify ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ notification ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ **effective date** ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.
- notify ਅਤੇ effective ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ **Act of Parliament** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **B-L-R-P-G-E-A**: Bill, Lok Sabha, Rajya Sabha, President, Gazette, Effective date, Act. ਸੱਤ ਅੱਖਰ, ਸੱਤ ਪੌੜੀਆਂ.

ਕਾਰਡ 1.03 T 4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.3 · Scanner TQ 4.1 · SM pp.1.5–1.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ **ਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ** ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ. Criminal law ਕਿਹੜੇ code ਨਾਲ ਅਤੇ civil law ਕਿਹੜੇ code ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Criminal law**: ਜਨਤਕ ਗ਼ਲਤੀਆਂ (public wrongs) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ. SM: **IPC, 1860** (crime ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ) ਅਤੇ **CrPC, 1973** (procedure). Scanner ਦਾ model answer **BNS, 2023** ਅਤੇ **BNSS, 2023** ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ **1 July 2024** ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹਨ.
- **Civil law**: ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ; **ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਥਾਂ ਝਗੜੇ ਦਾ ਹੱਲ (dispute resolution)**; **Code of Civil Procedure, 1908 (CPC)** ਅਧੀਨ.
- **Common law** (judicial precedent) ਅਤੇ **principles of natural justice** ਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ.
- Civil ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ: contract ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਮਾਲ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ: **traffic offences** civil law ਨਹੀਂ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **C-C-C-N**: Criminal, Civil, Common, Natural justice. Criminal ਕਾਨੂੰਨ **ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ** ਹੈ; civil ਕਾਨੂੰਨ **ਨਿਬੇੜਾ ਕਰਦਾ** ਹੈ.

ਕਾਰਡ 1.04 T 4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 4.4 · Scanner TQ 4.1, TQ 4.4 · SM p.1.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Common law ਕੀ ਹੈ? ਇਸਨੂੰ ਕਿਹੜਾ Article ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ doctrine ਸਹਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਕੋਈ judgment ਕਿਸੇ statute ਨੂੰ override ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Common law** = ਅਦਾਲਤੀ ਮਿਸਾਲ (judicial precedent) ਜਾਂ **case law**.
- **Article 141**: Supreme Court ਦਾ judgment ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਬਾਈਂਡਿੰਗ ਹੈ.
- **Stare Decisis** doctrine ਇਸਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: "ਜੋ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੋ". ਜਿੱਥੇ facts ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹੋਣ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ("on all four legs").
- ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ: ਇੱਕ judgment **common law ਨੂੰ override ਜਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਪਰ ਉਹ **ਕਿਸੇ statute ਨੂੰ override ਜਾਂ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਜੱਜ ਉਹ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਬਣਾਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ Parliament ਨੇ ਬਣਾਇਆ.

ਕਾਰਡ 1.05 T 4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.4 · Scanner TQ 4.1, TQ 4.4 · SM p.1.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Latin ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਸਮੇਤ **natural justice ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਿਯਮ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- Natural justice (**Jus Naturale**) = ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ **ਲਿਖਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ** ਹਨ.
- **Nemo judex in causa sua**: ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਪੱਖਪਾਤ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ.
- **Audi alteram partem**: ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣੋ; ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿਓ.
- **Reasoned decision**: ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰਥਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **N-A-R**: Nemo = "ਮੈਂ ਨਹੀਂ" ਜੱਜ; Audi = "ਸਭ ਪਾਸੇ ਸੁਣੇ ਜਾਣ"; Reasoned = "ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਣ".

ਕਾਰਡ 1.06 T 5 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 4.2 · Scanner TQ 4.3 · SM p.1.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Parliament ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਕੌਣ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ Ministry ਦਾ ਸਟਾਫ਼ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? Income Tax Act ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

- ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ **executive** ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ; ਕਾਨੂੰਨ Central ਹੈ ਜਾਂ State, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ Central ਜਾਂ State Government ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ.
- ਕੰਮ **ministries** ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਇੱਕ minister ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ Indian administrative ਅਤੇ ਹੋਰ services ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ.
- Ministry **civil servants** ਦੀ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ minister ਰਾਹੀਂ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਵੱਡੀ Ministry ਦਾ ਮੁਖੀ **Cabinet Minister** ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ **Ministers of State** ਕਹਾਉਂਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ministers ਕਰਦੇ ਹਨ.
- Income Tax Act: **Ministry of Finance → Central Board for Direct Taxes (Department of Revenue) → Indian Revenue Service** ਦੇ ਅਫ਼ਸਰ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Minister ਚਿਹਰਾ ਹੈ; civil servants ਹੱਥ ਹਨ. ਉੱਪਰ Cabinet Minister, ਨਾਲ Ministers of State.

ਕਾਰਡ 1.07 T 5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 5.2 · Scanner TQ 5.2 · SM pp.1.7–1.8

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Ministry of Finance ਦਾ ਸਰੋਕਾਰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹੜੀਆਂ services ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ departments ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

- **Vitta Mantralaya**: ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸਰੋਕਾਰ, **Treasury** ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ; taxation, financial legislation, financial institutions, capital markets, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ finance ਅਤੇ **Union Budget**.
- **ਚਾਰ Central Civil Services** ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਨਿਯੰਤਰਕ ਅਥਾਰਟੀ: Indian Revenue Service, Indian Audit and Accounts Service, Indian Economic Service, Indian Civil Accounts Service.
- ਇੱਕ central commerce service ਦੀ ਵੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ: **Indian Cost and Management Accounts Service (ICMAS)**.
- **ਛੇ departments**: Economic Affairs, Expenditure, Revenue, Financial Services, Investment and Public Asset Management, Public Enterprises.
- ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ: **Department of States** ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਇਹ Home Ministry ਦਾ ਹੈ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **4 + 1**: ਚਾਰ Central Civil Services ਤੇ ਇੱਕ commerce service, ICMAS. Budget ਦਾ ਦਿਨ Treasury ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਿਨ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 1.08 T 5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 5.3 · Scanner TQ 5.2 · SM p.1.8

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Ministry of Corporate Affairs ਕਿਹੜੇ Acts ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ **ICLS** cadre ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Companies Act 2013**, **Companies Act 1956**, **Limited Liability Partnership Act, 2008** ਅਤੇ **Insolvency and Bankruptcy Code, 2016** ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੀ ਹੈ.
- ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਉੱਦਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ.
- ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ **ICLS** cadre ਦੇ civil servants ਇਸਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ **UPSC** ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ Civil Services Examination ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.
- ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਅਹੁਦਾ: **Director General of Corporate Affairs (DGCoA)**, ICLS ਲਈ **Apex Scale** 'ਤੇ ਤੈਅ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਸਾਲ ਇੱਕ ਕੋਡ ਵਾਂਗ ਬੋਲੋ: **ਤੇਰਾਂ, ਛਪੰਜਾ, ਅੱਠ, ਸੋਲਾਂ** ਯਾਨੀ 2013, 1956, 2008, 2016.

ਕਾਰਡ 1.09 T 5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 5.1 · Scanner TQ 5.1, TQ 5.4 · SM p.1.9

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Ministry of Home Affairs ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹੜੇ **ਛੇ departments** ਸੰਭਾਲਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Gṛha Mantralaya**: ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ **ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਨੀਤੀ** ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ; ਇਸਦਾ ਮੁਖੀ Union Minister of Home Affairs ਹੈ.
- ਛੇ departments: **Border Management**, **Internal Security**, **Jammu, Kashmir and Ladakh Affairs**, **Home**, **Official Language**, **States**.
- ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ departments ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਵਜੋਂ ਲਿਖੋ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅੰਕ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅੱਖਰ **B-I-J-H-O-S**: Border, Internal, J-K-Ladakh, Home, Official Language, States. ਛੇ ਅੱਖਰ, ਛੇ departments.

ਕਾਰਡ 1.10 T 5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 5.4 · Scanner TQ 5.2 · SM p.1.9

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Ministry of Law and Justice ਦੇ **ਤਿੰਨ departments** ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦਾ ਕੰਮ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- Ministry of Law and Justice ਇੱਕ **Cabinet Ministry** ਹੈ.
- **Department of Legal Affairs**: ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ; Central Government ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ Ministries ਨੂੰ **ਸਲਾਹ (advises)** ਦਿੰਦਾ ਹੈ.
- **Legislative Department**: ਵਿਧਾਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ; Central Government ਲਈ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ **ਖਰੜਾ (drafts)** ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ.
- **Department of Justice**: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ **ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (administration of justice)**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸਲਾਹ, ਖਰੜਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ** ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ: Legal Affairs, Legislative, Justice. ਤਿੰਨ ਕੰਮ, ਤਿੰਨ ਵਿਭਾਗ.

ਕਾਰਡ 1.11 T 5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 5.5, 5.6, 5.7 · Scanner TQ 5.3 · SM pp.1.10–1.11

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

SEBI ਅਤੇ **IBBI** ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ **ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- **SEBI**: securities ਅਤੇ commodity market ਦਾ regulator, Ministry of Finance ਅਧੀਨ. **12 April 1988** ਨੂੰ executive body ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ; **SEBI Act, 1992** ਰਾਹੀਂ **30 January 1992** ਨੂੰ statutory ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ.
- **IBBI**: ਉਹ regulator ਜੋ insolvency ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ **Insolvency Professional Agencies (IPA)**, **Insolvency Professionals (IP)** ਅਤੇ **Information Utilities (IU)** ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ.
- IBBI **1 October 2016** ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ, **Insolvency and Bankruptcy Code** (Lok Sabha ਵੱਲੋਂ 5 May 2016 ਨੂੰ ਪਾਸ) ਰਾਹੀਂ statutory ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ.
- IBBI ਦੋ tribunals ਰਾਹੀਂ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਉਂਦਾ ਹੈ: **NCLT** ਅਤੇ **Debt Recovery Tribunal**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ SEBI: **88 ਫਿਰ 92**, ਪਹਿਲਾਂ executive, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ statutory. IBBI: **1-10-2016**, ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਇਕਾਈਆਂ **IPA, IP, IU**.

ਕਾਰਡ 1.12 T 5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 5.5, 5.6, 5.7 · Scanner TQ 5.3 · SM p.1.10

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

RBI ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਇਸਦੇ **ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ** (BRBNM, NPCI, DICGC) ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- ਭਾਰਤ ਦਾ **Central Bank**, ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; Ministry of Finance ਅਧੀਨ.
- **ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ** ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ **payment systems** ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ.
- **BRBNM** (Bharatiya Reserve Bank Note Mudran): **Nashik** (ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ) ਅਤੇ **Dewas** (ਮੱਧ ਭਾਰਤ) ਵਿੱਚ currency notes ਛਾਪਦਾ ਅਤੇ ਢਾਲਦਾ ਹੈ.
- **NPCI** (National Payments Corporation of India): payment ਅਤੇ settlement systems ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ.
- **DICGC** (Deposit Insurance and Credit Guarantee Corporation): ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀਆਂ deposits ਦਾ ਬੀਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ credit facilities ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਨੋਟ, ਭੁਗਤਾਨ, ਬੀਮਾ**: BRBNM ਨੋਟ ਛਾਪਦਾ ਹੈ, NPCI ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ, DICGC ਬੀਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਪ੍ਰੈੱਸਾਂ: **N**ashik ਅਤੇ **D**ewas.

ਕਾਰਡ 1.13 T 6 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 6.1 · Scanner TQ 6.1, TQ 6.2 · SM p.1.11

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਭਾਰਤੀ judiciary ਦੇ **ਤਿੰਨ ਕੰਮ** ਕਿਹੜੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਿਸ 'ਤੇ ਬਾਈਂਡਿੰਗ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

- Judiciary ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਹੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ.
- ਕੰਮ: **Acts ਅਤੇ Codes ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮਨ**; **ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ (dispute resolution)**; ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ **ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ**.
- ਦਰਜਾਬੰਦੀ: **Supreme Court → High Courts → District Courts** (Scanner ਦੇ ਉੱਤਰ Metropolitan Courts ਵੀ ਜੋੜਦੇ ਹਨ).
- **High Court** ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਾਈਂਡਿੰਗ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ **persuasive** ਹੈ.
- **Supreme Court** ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ **Article 141** ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ High Courts 'ਤੇ ਬਾਈਂਡਿੰਗ ਹੈ: ਅੰਤਿਮ ਫ਼ੈਸਲਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **I-D-F**: Interpret, Decide disputes, Foster fairness. ਫਿਰ ਪੌੜੀ ਚੜ੍ਹੋ: District, High, Supreme.

ਕਾਰਡ 1.14 T 6 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 6.2 · Scanner TQ 6.2 · SM pp.1.11–1.12

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Supreme Court ਅਤੇ **High Courts** ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਦੱਸੋ: ਤਾਰੀਖ, ਗਿਣਤੀ, Articles ਅਤੇ writs.

ਜਵਾਬ

- **Supreme Court**: judiciary ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ, **26 January 1950** ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ; Chief Justice of India ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ **Article 126** ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.
- ਮੁੱਖ bench: CJI ਸਮੇਤ **ਸੱਤ** ਮੈਂਬਰ; ਹੁਣ CJI ਸਮੇਤ **34**. ਰਾਹਤ **Article 32 ਅਧੀਨ writ petition** ਰਾਹੀਂ.
- **High Court**: ਹਰ ਰਾਜ ਅਤੇ union territory ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਅਦਾਲਤ; **Article 214**: ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ High Court; appellate, original ਅਤੇ supervisory jurisdiction (supervisory ਸ਼ਕਤੀ **Article 227** ਨਾਲ ਸੀਮਤ).
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ **25** High Courts; **ਛੇ ਰਾਜ ਇੱਕੋ** High Court **ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ**. ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ writ **Article 226** ਅਧੀਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Writs: ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ **32**, High Courts ਲਈ **226**. Bench: **7 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 34**.

ਕਾਰਡ 1.15 T 6 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 6.2 · Scanner TQ 6.2 · SM p.1.12

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

District Courts ਅਤੇ **Metropolitan Courts** ਕਿਹੜੇ ਮਾਮਲੇ ਸੰਭਾਲਦੀਆਂ ਹਨ? ਰਕਮ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- **District Courts** High Courts ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹਨ. **Courts of District Judge**: civil ਮਾਮਲੇ (contractual ਝਗੜੇ, damages ਦੇ ਦਾਅਵੇ). **Courts of Sessions**: criminal ਮਾਮਲੇ.
- Pecuniary jurisdiction: civil judge ਉਹ suits ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ **₹2 crore ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ**.
- Territorial jurisdiction ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ.
- **Metropolitan Courts**: High Court ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ metropolitan ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਆਬਾਦੀ **ਦਸ ਲੱਖ ਜਾਂ ਵੱਧ** ਹੋਵੇ.
- **Chief Metropolitan Magistrate**: Chief Judicial Magistrate ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ. **Metropolitan Magistrate**: first class Magistrate ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ District: **Judge = civil, Sessions = criminal**. ਦੋ ਅੰਕ ਯਾਦ ਰੱਖੋ: **₹2 crore** ਦੀ ਹੱਦ, **10 lakh** ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ.

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 2 · ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ, 1872 (The Indian Contract Act, 1872) · Units 1–3 · 58 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
1.1	ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀ ਹੈ? (What is Contract?)	2.01	1	★
1.2	ਵੈਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ (Essentials of Valid Contract)	2.02 – 2.03	2	★★
1.3	ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Types of Contracts)	2.04 – 2.07	4	★★★
1.4	Proposal/Offer [Section 2(a) of the Indian Contract Act, 1872] (ਪ੍ਰਸਤਾਵ/ਪੇਸ਼ਕਸ਼)	2.08 – 2.11	4	★★★
1.5	ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ (Acceptance)	2.12 – 2.13	2	★
1.6	ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਸੰਚਾਰ (Communication of Offer and Acceptance)	2.14	1	★
1.8	ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ (Revocation of Offer and Acceptance)	2.15 – 2.17	3	★
2.1	ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਕੀ ਹੈ? (What is Consideration?)	2.18	1	★★★
2.2	ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ (Legal Rules Regarding Consideration)	2.19 – 2.21	3	★★★
2.3	ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ (Suit by a Third Party to a Contract)	2.22	1	★★
2.4	ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ (Validity of an Agreement without Consideration)	2.23 – 2.27	5	★★★
3.1	ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ (Capacity to Contract)	2.28 – 2.32	5	★★★
3.2	ਸੁਤੰਤਰ ਸਹਿਮਤੀ (Free Consent)	2.33	1	★★
3.3	ਸੁਤੰਤਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ (Elements Vitiating Free Consent)	2.34 – 2.44	11	★★★
3.4	ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ (Legality of Object and Consideration)	2.45 – 2.50	6	★★
3.5	ਬੇਅਸਰ ਸਮਝੌਤੇ (Void Agreements)	2.51 – 2.58	8	★★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 2.01 T 1.1 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 1.1.1 · Scanner U1 TQ 1.1 · SM pp.2.4–2.5

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

contract ਅਤੇ **agreement** ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. "ਹਰ contract agreement ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ agreement contract ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ" ਕਿਉਂ?

ਜਵਾਬ

Contract (s. 2(h)) = ਉਹ agreement ਜੋ **ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ (enforceable by law)**. ਯਾਨੀ Contract = Agreement + Enforceability.

Agreement (s. 2(e)) = ਹਰ promise ਅਤੇ promises ਦਾ ਹਰ ਸਮੂਹ, ਜੋ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਲਈ consideration ਬਣਦੇ ਹਨ.

ਹਰ contract ਲਈ agreement ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ **ਸਾਰੇ contracts agreements ਹਨ**.

ਜਿਸ agreement ਤੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾ ਬਣੇ (ਸਮਾਜਿਕ, ਨੈਤਿਕ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ), ਉਹ contract **ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਇਸ ਲਈ **ਸਾਰੇ agreements contracts ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Agreement ਵੱਡਾ ਚੱਕਰ ਹੈ; contract ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਛੋਟਾ ਚੱਕਰ.** ਛੋਟੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਦੀ ਇੱਕੋ ਟਿਕਟ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ enforceability.

ਕਾਰਡ 2.02 T 1.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 1.2.5, 1.2.4 · Scanner U1 CSQ 2.2, U1 CSQ 2.4 · SM pp.2.5–2.7

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 10 ਵੈਧ contract ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਤੱਤ ਗਿਣਾਉਂਦੀ ਹੈ? Study Material ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਜੋੜਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 10: agreement · **free consent** · **competent** parties · **lawful consideration** ਅਤੇ **lawful object** · **ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ void ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ**.

ਉਦਾਹਰਣਾਂ: ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਾਅਦਾ coercion ਅਧੀਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵੈਧ contract ਨਹੀਂ; ਕੋਕੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਘਰ ਵੇਚਣਾ unlawful consideration ਕਾਰਨ ਅਸਫਲ ਹੈ (CSQ 2.2).

ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ (s. 10 ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ): **ਦੋ parties**, **ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ**, **legal formalities**, **ਅਰਥ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ (certainty)**, **ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ (possibility of performance)**.

Certainty: ਕਿਸਮ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ 2,000 ਪੈਕੇਟ ਬਿਸਕੁਟ ਦਾ ਆਰਡਰ → ਅਰਥ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ enforceable ਨਹੀਂ (CSQ 2.4).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Section 10 ਦੇ ਅੰਦਰ ਛੇ, ਬਾਹਰ ਪੰਜ.** ਬਾਹਰਲੇ ਪੰਜ **T-I-F-C-P** ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ: Two parties, Intention, Formalities, Certainty, Possibility.

ਕਾਰਡ 2.03 T 1.2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3 · Scanner U1 CSQ 2.1, U1 CSQ 2.3, U1 CSQ 2.5 · SM pp.2.6, 2.18, 2.52

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ agreements enforceable ਹਨ? ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਾਅਦਾ ਕਦੋਂ enforceable ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ contributory party ਬਾਰੇ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

enforceable ਨਹੀਂ: parties ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ (**Balfour v. Balfour**: ਪਤੀ ਦਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਖ਼ਰਚਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ).

ਸਮਾਜਿਕ ਸੱਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ, ਕੋਈ contract ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ; ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ (CSQ 2.3).

Contributory party (ਜਿਵੇਂ ਸਾਂਝੇ ਚੰਦੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਜਸ਼ਨ) enforceable ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (CSQ 2.3).

ਅਪਵਾਦ: ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ **ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ** ਵਾਅਦਾ **s. 25(1)** ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਹੈ (Unit 2). ਇਹ ਤੱਥ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ agreement ਮੰਨੋ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ.** ਅਦਾਲਤ ਸੁਣੇ, ਇਸ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਕਲਮ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਮੋਹਰ (s. 25(1)) ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.04 T 1.3 · ਤੁਲਨਾ

★ OL 1.3.1 · Scanner U1 TQ 3.1 · SM pp.2.10–2.12

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Study Material ਦੇ ਪੰਜ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ **void** contract ਅਤੇ **voidable** contract ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Meaning: void [s. 2(j)] = ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ enforceable ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ; voidable [s. 2(i)] = ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ parties ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ enforceable, ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ.

Enforceability: void: ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; voidable: ਸਿਰਫ਼ ਪੀੜਤ ਧਿਰ (aggrieved party) ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ.

Cause: void: ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਜੋ parties ਦੇ ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ; voidable: ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ consent free ਨਹੀਂ ਸੀ.

Performance: void: ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; voidable: ਜੇ aggrieved party ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ avoid ਨਾ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ performance ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ.

Rights: void: ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਚਾਰ ਨਹੀਂ; voidable: aggrieved party ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ rescind ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਫਿਰ ਇਹ void ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ); rescind ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹ valid ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **M-E-C-P-R:** Meaning, Enforceability, Cause, Performance, Rights. Void ਬੰਦ ਗਲੀ ਹੈ; voidable ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.05 T 1.3 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 1.3.2, 1.3.3 · Scanner U1 CSQ 2.2, U1 CSQ 3.3, U1 CSQ 3.4, U1 CSQ 3.5 · SM pp.2.10, 2.73

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕਿਹੜੀਆਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੈਧ contract ਨੂੰ **void** ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ? ਜੇ contract ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ subject matter ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ?

ਜਵਾਬ

ਵੈਧ contract ਉਦੋਂ **void** ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇ: ਲੇਖਕ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਵੇ; ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਖੰਡ ਸੜ ਜਾਵੇ (SM).

Scanner CSQ 3.4 ਹੋਰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ: ਕਲਾਕਾਰ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਗੁਆ ਬੈਠੇ (personal contract); ਟਰੱਕ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਸੇਬ ਸੜ ਗਏ (time is of the essence); ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ (subsequent illegality). ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ performance ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ.

ਸਹਿਮਤੀ ਵੇਲੇ subject matter **ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ** ਹੋਵੇ (ਹਾਥੀ, ਸਾਨ੍ਹ), ਦੋਵੇਂ parties ਅਣਜਾਣ → **bilateral mistake** (s. 20) → agreement ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ **void** (CSQ 3.3, CSQ 3.5(ii)).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅੱਗ, ਮੌਤ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰਿਆ.** ਸੌਦੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ contract ਨੂੰ void ਕਰਦੀ ਹੈ; ਸੌਦੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ (ਮਰਿਆ ਹਾਥੀ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਜੰਮਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.06 T 1.3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 1.3.4, 1.3.5, 1.3.6 · Scanner U1 CSQ 3.1, U1 CSQ 3.5, U1 CSQ 3.6 · SM pp.2.11, 2.13, 2.76

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

valid, **voidable** ਅਤੇ **unenforceable** contract ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

Valid: ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਰਿਜ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਭਾਵੀ ਲਾੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ (ਬਿਊਰੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਇਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ) (CSQ 3.5).

Voidable: ਜੋ ਧਿਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੱਕ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਖੁੰਝ ਜਾਵੇ → promisee ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ voidable. CA Sarthak Jain ਨੂੰ ਉਸ ਇੰਟੀਰੀਅਰ ਕੰਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ (CSQ 3.6).

Unenforceable: ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਪਰ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ Limitation Act ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਕਰਜ਼ਾ (CSQ 3.1).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Valid = ਸਾਰੇ ਖਾਨੇ ਭਰੇ. Voidable = ਪੀੜਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ. Unenforceable = ਹੱਕ ਹੈ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ.**

ਕਾਰਡ 2.07 T 1.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.3.7, 1.3.8 · Scanner U1 TQ 3.2, U1 TQ 3.3, U1 CSQ 3.2 · SM pp.2.13–2.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

formation ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ contracts ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਮੇਤ ਦੱਸੋ, ਅਤੇ **executed** ਅਤੇ **executory** contracts ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

Express (ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਦੁਆਰਾ, s. 9) · **Implied** (ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ; ਵਰਦੀ ਵਾਲਾ ਕੁਲੀ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਸਾਮਾਨ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ) · **Tacit** (ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ATM ਤੋਂ ਨਿਕਾਸੀ; implied ਦਾ ਹਿੱਸਾ) · **Quasi** (ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਗੁੰਮ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਹ ਮੋੜਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ) · **E-contract** (ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ, EDI ਜਾਂ ਮਾਊਸ-ਕਲਿੱਕ).

Executed: ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ forbearance ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਖੰਡ ਦੀ ਨਕਦ ਵਿਕਰੀ.

Executory: consideration ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ promise ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਫ਼ੀਸ 'ਤੇ ਟਿਊਸ਼ਨ.

Unilateral ਅਤੇ bilateral contracts executory contract ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ, ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **E-I-T-Q-E:** Express, Implied, Tacit, Quasi, E-contract. Executed = **ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ (done)**; Executory = **ਬਕਾਇਆ (due)**.

ਕਾਰਡ 2.08 T 1.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 1.4.1 · Scanner U1 TQ 4.1 · SM pp.2.15, 2.18–2.20

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 2(a) ਅਧੀਨ **offer** ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਵੈਧ offer ਦੇ **ਨੌਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ** ਗਿਣਾਓ.

ਜਵਾਬ

s. 2(a): ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੁਕਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ (assent) ਮਿਲ ਸਕੇ.

(1) **legal relations** ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ; (2) **certain**, ਪੱਕਾ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ; (3) offeree ਤੱਕ **communicate** ਕੀਤਾ ਗਿਆ; (4) **assent** ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ; (5) **conditional** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(6) ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ (ਚੁੱਪ) acceptance ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; (7) **specific ਜਾਂ general** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; (8) **express ਜਾਂ implied** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; (9) **ਕੀਮਤ ਦਾ ਬਿਆਨ offer ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ: L-C-C** (Legal relations, Certain, Communicated). ਬਾਕੀ: assent ਦੀ ਮੰਗ, conditional, specific ਜਾਂ general, express ਜਾਂ implied, ਅਤੇ ਦੋ 'ਨਾਂਹ' (ਚੁੱਪ-ਮਤਲਬ-ਹਾਂ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ; ਇਕੱਲੀ ਕੀਮਤ offer ਨਹੀਂ).

ਕਾਰਡ 2.09 T 1.4 · ਭੁਲਨਾ

★ OL 1.4.1 · Scanner U1 TQ 4.1 · SM pp.2.21–2.22

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

offer ਅਤੇ **invitation to offer** ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Meaning: offer = ਦੂਜੇ ਦੇ ਹਾਂ ਕਹਿਣ ’ਤੇ ਬੱਝ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ; invitation = ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ (offers ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ offer).

Intention: offer: ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੀ ਬੱਝਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ; invitation: ਸ਼ਰਤਾਂ ’ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ.

Sequence: offer invitation ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕਦਮ ਨਹੀਂ; invitation ਹਮੇਸ਼ਾ offer ਤੋਂ **ਪਹਿਲਾਂ** ਦਾ ਕਦਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਪਰਖ: **ਬੱਝਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ.** Invitations ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ: company prospectus, ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚ ਸਜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ ਨਿਲਾਮੀਆਂ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ quotation.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Offer = ‘ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਹਾਂ; ਹਾਂ ਕਹੋ.’ Invitation = ‘ਆਓ, ਗੱਲ ਕਰੀਏ.’** ਪਰਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੱਝਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.10 T 1.4 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 1.4.2, 1.6.4 · Scanner U1 CSQ 4.1, U1 CSQ 6.4 · SM pp.2.17, 2.26, 2.30–2.31

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ **reward** ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ offer ਹੈ ਜਾਂ invitation? ਇਹ ਕਿਵੇਂ accept ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਇਸਨੂੰ revoke ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Reward ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ **general offer** ਹੈ (**Carlill v. Carbolic Smoke Ball Co.**, 1893, £100 ਦਾ reward).

ਜੋ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ accept ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ (s. 8): **performance ਹੀ acceptance ਹੈ** ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ communication ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ.

ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ: ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ → general offer; ਕਾਰ ਲੱਭਣ ਵਾਲਾ ₹10,000 ਦਾ reward ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 4.1).

Revocation offeree ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸਦੀ **ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇ**: Mr Arjun ਦੀ bonus offer ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਾਲੀ e-mail ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ Meera ਨੇ bug ਠੀਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ’ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ (CSQ 6.4).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Reward ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ = ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ; ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਲੰਘ ਜਾਓ.** ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ.

ਕਾਰਡ 2.11 T 1.4 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 1.4.3, 1.4.4 · Scanner U1 CSQ 4.2, U1 CSQ 4.3, U1 CSQ 4.4 · SM pp.2.20–2.22

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

price tag ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ offer ਹੈ? self-service display ਅਤੇ **auction advertisement** ਬਾਰੇ ਕੀ?

ਜਵਾਬ

offer ਨਹੀਂ. ਹਰ ਇੱਕ ਸਿਰਫ਼ **invitation to offer** ਹੈ.

Price tag ਜਾਂ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ: ਕਾਊਂਟਰ ’ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਗਾਹਕ **offer** ਕਰਦਾ ਹੈ; ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 4.2).

Self-service mall: ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਗਾਹਕ offer ਕਰਦਾ ਹੈ; ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਦਸਵੀਂ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ (CSQ 4.3).

Auction ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ: auctioneer ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ contract ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ (**Harris v. Nickerson**, 1873); ਫਰਨੀਚਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਣ ’ਤੇ Kanha ਆਪਣੇ ਸਫ਼ਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ (CSQ 4.4).

ਭਰਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗ਼ਲਤ ਉੱਤਰ: **reward** ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੱਖਰਾ ਹੈ; ਉਹ general offer ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Tag ਲੁਭਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ.** ਸ਼ੈਲਫ਼, price tag ਅਤੇ auction notice ਤੁਹਾਨੂੰ offer ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ; ਹਾਂ ਕਹਿਣਾ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.12 T 1.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 1.5.1 · Scanner U1 TQ 5.1 · SM pp.2.22–2.26

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

acceptance (s. 2(b)) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਵੈਧ acceptance ਦੇ **ਸੱਤ ਨਿਯਮ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

s. 2(b): ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ proposal ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ assent ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ proposal accept ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; accept ਹੋਇਆ proposal **promise** ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

(1) **ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ** ਦੁਆਰਾ (specific offer: ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ; general offer: ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ); (2) **ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ (absolute and unqualified)** (s. 7); (3) **communicated**; (4) **ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ (prescribed mode)** ਨਾਲ;

(5) **ਸਮੇਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ (ਨਿਰਧਾਰਤ, ਜਾਂ ਵਾਜਬ); (6) **ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ** acceptance ਨਹੀਂ; (7) **ਆਚਰਣ (conduct)** ਦੁਆਰਾ (s. 8): proposal ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨਾ.

ਸ਼ਰਤ ਵਾਲਾ acceptance **counter offer** ਹੈ ਅਤੇ ਮੂਲ offer ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (Union of India v. Bahulal).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **R-A-C-M-T-S-C:** ਸੱਤ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਬੋਲੋ: Right person, Absolute, Communicated, Mode, Time, Silence (ਨਹੀਂ), Conduct.

ਕਾਰਡ 2.13 T 1.5 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★ OL 1.5.2 · Scanner U1 CSQ 5.1 · SM p.2.25

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

A ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਦੀ offer ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: "ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ offer ਨੂੰ accept ਹੋਈ ਮੰਨਾਂਗਾ." ਕੀ ਚੁੱਪ acceptance ਹੈ? ਜੇ B ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ accept ਕਰੇ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

ਚੁੱਪ acceptance ਨਹੀਂ ਹੈ. Offer ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣਾ ਹੀ acceptance ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ (**Felthouse v. Bindley**: ਚਾਚੇ ਦਾ "ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਘੋੜਾ ਆਪਣਾ ਸਮਝਾਂਗਾ").

ਅਪਵਾਦ: offeree ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਿਛਲਾ ਆਚਰਣ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਚੁੱਪ acceptance ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ.

Offeror ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ acceptance offer ਨੂੰ contract **ਨਹੀਂ** ਬਣਾਉਂਦਾ (CSQ 5.1).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣਾ 'ਹਾਂ' ਨਹੀਂ.** Offeror ਤੁਹਾਡਾ ਉੱਤਰ ਤੁਹਾਡੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ.

ਕਾਰਡ 2.14 T 1.6 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 1.6.1, 1.6.2 · Scanner U1 TQ 6.1, U1 CSQ 6.1 · SM pp.2.26–2.28

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

offer ਅਤੇ acceptance ਦਾ communication ਕਦੋਂ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ss. 3 ਅਤੇ 4)? ਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਕ ਕੀਤਾ acceptance communicated ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਤਰੀਕੇ (s. 3): ਕਿਸੇ **ਕਾਰਜ (act)** (ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸ਼ਬਦ, ਆਚਰਣ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ communicate ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ **omission** ਦੁਆਰਾ; ਚੁੱਪ omission ਨਹੀਂ; ਸਿਰਫ਼ ਮਨ ਵਿੱਚ assent communication ਨਹੀਂ.

Offer ਉਦੋਂ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ offeree ਦੀ **ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇ** (ਚਿੱਠੀ 12 ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੀ ਪਰ 15 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੀ → 15 ਨੂੰ communicated).

Acceptance (s. 4): proposer ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਦੋਂ ਉਹ acceptor ਦੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ transmission ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ (ਡਾਕ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ); acceptor ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਦੋਂ ਉਹ proposer ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇ.

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲ ਸਕੂਲ ਦਾ communication ਨਹੀਂ: Mr Parth ਕੋਲ ਕੋਈ contract ਨਹੀਂ ਸੀ (CSQ 6.1; Central Bank Yeotmal ਵਿੱਚ ਨਾ-ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਬੈਂਕ resolution).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਡਾਕ ਵਿੱਚ ਪਾਓ ਤਾਂ proposer ਬੱਝਿਆ; ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ acceptor ਬੱਝਿਆ.**

ਕਾਰਡ 2.15 T 1.8 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 1.8.3, 1.6.3 · Scanner U1 CSQ 6.3, U1 CSQ 8.1, U1 CSQ 8.2 · SM pp.2.27–2.28, 2.31–2.32

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

A ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ offer ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ B ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ accept ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕੌਣ ਕੀ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਤੱਕ revoke ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ revocation ਦਾ ਤਾਰ (telegram) ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ acceptance ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ offer ਉਦੋਂ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਚਿੱਠੀ **ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਵੇ**. Proposer acceptance ਡਾਕ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਪਲ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ revoke ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ (s. 5).

Acceptance ਨੂੰ acceptor acceptance ਦੀ ਚਿੱਠੀ proposer ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ **ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਪਲ** ਤੱਕ ਕਦੇ ਵੀ revoke ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ.

ਜੇ **revocation ਦਾ ਤਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ acceptance ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਨਾਲ** ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ revocation **absolute** ਹੈ (SM). Scanner ਦੇ ਉੱਤਰ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ.

Offer ਦੀ revocation offeree ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ acceptance ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ (CSQ 6.3); ਪਰ 'oil' ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਮ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ stock → agreement ਫਿਰ ਵੀ void ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Offer: acceptance ਡਾਕ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਲਓ. Acceptance: ਉਸਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਲਓ.** ਦੋ ਘੜੀਆਂ, ਦੋ ਰੁਕਣ-ਬਿੰਦੂ.

ਕਾਰਡ 2.16 T 1.8 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★ OL 1.8.4 · Scanner U1 CSQ 8.3 · SM p.2.31

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

X ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ offer ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ offeree ਫਿਰ ਵੀ accept ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Offer ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ acceptance ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ revocation ਨੂੰ **ਨਹੀਂ** ਰੋਕਦਾ.

s. 5 ਅਧੀਨ, proposer ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ acceptance ਦਾ communication ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ offer revoke ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ.

ਕੁਰਸੀਆਂ ਦੀ offer 15.02 ਤੱਕ ਸੀ ਪਰ 13.02 ਨੂੰ C ਨੂੰ ਵਿਕ ਗਈਆਂ; B ਨੇ 14.02 ਨੂੰ accept ਕੀਤਾ: B damages ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ offer ਸੀ (CSQ 8.3).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **'ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ' ਇੱਕ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਤਾਲਾ ਨਹੀਂ.** Offer ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ acceptance ਹੀ ਤਾਲਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.17 T 1.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 1.8.1, 1.8.2, 1.6.5 · Scanner U1 TQ 8.1, U1 CSQ 6.2 · SM pp.2.32–2.33

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

offer ਦੇ revoke ਹੋਣ ਦੇ **ਸੱਤ ਤਰੀਕੇ** ਗਿਣਾਓ. ਜਦੋਂ **condition precedent** ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

(1) revocation ਦਾ **ਨੋਟਿਸ**; (2) **ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ (lapse of time)** (ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਵਾਜਬ); (3) **condition precedent** ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ (s. 6); (4) proposer ਦੀ **ਮੌਤ ਜਾਂ ਪਾਗਲਪਨ (insanity)**, ਜੇ acceptance ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ acceptor ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ;

(5) **counter offer**; (6) **ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਆਮ ਤਰੀਕੇ** ਨਾਲ accept ਨਾ ਹੋਣਾ; (7) **subsequent illegality**.

Condition precedent: offeror ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ earnest money ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜੇ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ proposal ਆਪਣੇ ਆਪ **ਬਿਨਾਂ communication ਦੇ** lapse ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

Bright Scholars: ਫ਼ੀਸ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਿਯਤ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ → admission offer revoke ਮੰਨੀ ਗਈ; Vishal ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਸੀ (CSQ 6.2).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ N-L-C-D-C-M-I: ਸੱਤ ਅੱਖਰ, ਸੱਤ ਰਾਹ: Notice, Lapse, Condition, Death, Counter offer, Mode, Illegality. 'No Late Cheques' ਬੋਲ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਪੱਕੇ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 2.18 T 2.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.1.1 · Scanner U2 TQ 1.1 · SM pp.2.46–2.47

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

consideration ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. **s. 2(d)** ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਕਿਹੜਾ case ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Consideration = **quid pro quo**, "ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ". ਇਸਦੇ ਦੋ ਪੱਖ ਹਨ: promisor ਨੂੰ ਲਾਭ, promisee ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ.

s. 2(d): promisor ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ promisee ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੁਕਿਆ ਹੈ, ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੁਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੁਕਣ ਦਾ promise ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹਾ act, abstinence ਜਾਂ promise consideration ਹੈ.

Misa v. Currie: ਇੱਕ ਧਿਰ ਲਈ ਕੋਈ ਹੱਕ, ਦਿਲਚਸਪੀ, ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਜਾਂ ਲਾਭ, ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ, ਝੱਲਿਆ ਜਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ forbearance, detriment, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ.

Consideration ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ A-A-P: Act, Abstinence, Promise ਉਹ ਤਿੰਨ ਸਿੱਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ promise ਦੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.19 T 2.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.1.2, 2.2.2 · Scanner U2 TQ 1.1, U2 TQ 2.2 · SM pp.2.48–2.50

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

consideration ਸੰਬੰਧੀ **ਅੱਠ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(1) **promisor ਦੀ ਇੱਛਾ** 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; (2) **promisee ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ** ਵੱਲੋਂ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ; (3) **executed ਜਾਂ executory** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; (4) **past, present ਜਾਂ future** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(5) **adequate ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ**; (6) ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕੋਈ **ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ**; (7) **real** ਹੋਵੇ, ਦਿਖਾਵਟੀ (illusory) ਨਹੀਂ; (8) unlawful, immoral ਜਾਂ public policy ਦੇ ਉਲਟ **ਨਾ** ਹੋਵੇ.

ਉਦਾਹਰਣਾਂ: ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਕੰਮ consideration ਨਹੀਂ (Durga Prasad v. Baldeo); ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦਾ promise void ਹੈ; ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਫ਼ੀਸ ਤੋਂ ₹2,000 ਵੱਧ ਦੇਣਾ void ਹੈ; ਜਾਦੂ ਨਾਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਲੱਭਣਾ illusory ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ D-P-E-P-A-L-R-L: ਅੱਠ ਨਿਯਮ, ਅੱਠ ਅੱਖਰ: Desire, Person, Executed/executory, Past/present/future, Adequacy, Legal duty, Real, Lawful. ਦੋ-ਦੋ ਦੇ ਚਾਰ ਜੋੜੇ ਬਣਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ.

ਕਾਰਡ 2.20 T 2.2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 2.2.1 · Scanner U2 TQ 2.1 · SM pp.2.49, 2.57

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

"ਵੈਧ contract ਬਣਾਉਣ ਲਈ consideration adequate ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ." ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

ਸੱਚ ਨਹੀਂ. Consideration **adequate ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ**; ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ **ਕੁਝ ਮੁੱਲ** ਦਿੰਦਾ ਹੈ. Adequacy agreement ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ parties ਦੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਹੀਂ (Bolton v. Modden).

s. 25 ਦੀ Explanation 2: ਜਿਸ agreement ਲਈ promisor ਦੀ consent ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ void ਨਹੀਂ ਕਿ consideration inadequate ਹੈ.

ਪਰ **gross inadequacy** ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ consent **free ਨਹੀਂ** ਸੀ: ₹60 lakh ਦਾ ਘਰ ₹10 lakh ਵਿੱਚ ਵੇਚਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੀਮਤ ਕਾਰਨ void ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ coercion, undue influence ਜਾਂ fraud ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅਦਾਲਤ promises ਤੋਲਦੀ ਹੈ, ਕੀਮਤਾਂ ਨਹੀਂ.** ਮਾੜਾ ਸੌਦਾ ਵੀ ਸੌਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਮਤ ਇੰਨੀ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦਬਾਅ ਦੀ ਬੋ ਆਵੇ.

ਕਾਰਡ 2.21 T 2.2 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 2.2.3, 2.3.3 · Scanner U2 CSQ 2.1, U2 CSQ 3.2 · SM pp.2.48, 2.50

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਕੋਈ consideration ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤੇ promise 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? "stranger to consideration" ਅਤੇ "stranger to contract" ਸਮਝਾਓ.

ਜਵਾਬ

Consideration promisee **ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ** ਵੱਲੋਂ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ: **stranger to a consideration** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ **stranger to a contract** ਨਹੀਂ (s. 2(d)).

Chinnayya v. Ramayya (1882): ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਇਸ ਹਦਾਇਤ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ (ਮਾਮੇ) ਨੂੰ annuity ਦੇਵੇ; ਧੀ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ. ਮਾਮਾ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ.

Deed of gift ਅਤੇ promise ਇੱਕੋ transaction ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; donor ਵੱਲੋਂ consideration ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ (CSQ 2.1, CSQ 3.2).

Contract ਦਾ stranger ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਵੇ (ਅਗਲਾ topic).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਵੀ ਭਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਧਿਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ.** ਮਾਮਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬਾਹਰਲਾ ਸੀ, promise ਲਈ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.22 T 2.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 2.3.1, 2.3.2 · Scanner U2 TQ 3.1, U2 TQ 3.2, U2 TQ 3.3, U2 CSQ 3.1 · SM pp.2.50–2.52, 2.57

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

privity of contract ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ **ਸੱਤ ਅਪਵਾਦ** ਦੱਸੋ. Covenant running with land ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Privity: contract ਦੀ ਧਿਰ ਹੀ ਉਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; contract ਦਾ stranger ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਅਪਵਾਦ: (1) **trust**; (2) ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ **family settlement**; (3) **marriage** ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ; (4) **assignment** (ਨਿੱਜੀ ਹੁਨਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੇ); (5) **acknowledgement ਜਾਂ estoppel**; (6) **covenant running with land**; (7) **agent** ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ contract.

Covenant running with land: notice ਵਾਲਾ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. Chotelal Mohanlal ਤੋਂ 1 acre ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ (CSQ 3.1).

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ consideration Chotelal ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ sale deed ਤੇ promise ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **T-F-M-A-A-C-A:** ਸੱਤ ਅਪਵਾਦ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ: Trust, Family settlement, Marriage, Assignment, Acknowledgement, Covenant, Agent. ਲੜੀ ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਕੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਓ.

ਕਾਰਡ 2.23 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 2.4.1, 2.4.8 · Scanner U2 TQ 4.1, U2 CSQ 4.7 · SM pp.2.52–2.53

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

"No consideration, no contract" (s. 25). ਉਹ **ਸੱਤ ਅਪਵਾਦ** ਗਿਣਾਓ ਜਿੱਥੇ consideration ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ agreement ਵੈਧ ਹੈ.

ਜਵਾਬ

(1) **ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ (natural love and affection)** [s. 25(1)]; (2) **past voluntary services** ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ [s. 25(2)]; (3) **time-barred debt** ਚੁਕਾਉਣ ਦਾ promise [s. 25(3)]; (4) **agency** (s. 185); (5) **completed gift** (s. 25 ਦੀ Explanation 1); (6) **bailment** (s. 148); (7) **charity**.

Agency ਅਤੇ bailment ਨੂੰ **ਕਿਸੇ consideration ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ** (ss. 185 ਅਤੇ 148).

Completed gift: donor ਅਤੇ donee ਵਿਚਕਾਰ ਵੈਧ, ਜਿਵੇਂ ਜਨਮ-ਦਿਨ 'ਤੇ ਸਹੇਲੀ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ iPhone (CSQ 4.7).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ N-P-T-A-G-B-C: ਸੱਤ ਅਪਵਾਦ, ਸੱਤ ਅੱਖਰ: Natural love, Past service, Time-barred debt, Agency, Gift, Bailment, Charity. ਆਖ਼ਰੀ ਦੋ ਅੱਖਰ G-B-C ਵੱਖਰੇ ਯਾਦ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 2.24 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.4.2, 2.4.4, 2.4.5 · Scanner U2 TQ 4.2, U2 CSQ 4.2, U2 CSQ 4.8, U1 CSQ 2.1 · SM p.2.52

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 25(1) (natural love and affection) ਦੀਆਂ **ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ** ਦੱਸੋ. ਕੀ ਗ਼ੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ deed ਜਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ promise ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

(i) **natural love and affection** ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; (ii) parties ਵਿਚਕਾਰ **ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ**; (iii) **ਲਿਖਤੀ**; (iv) ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ **ਰਜਿਸਟਰਡ**.

ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ promise (ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਨੂੰਹ ਲਈ ਸੋਨੇ ਦਾ ਹਾਰ) consideration ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ enforceable ਹੈ.

ਗ਼ੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ deed ਫੇਲ੍ਹ ਹੈ: Om Kashyap ਦਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਲਿਖਤੀ gift, ਜੋ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, enforceable ਨਹੀਂ ਸੀ (CSQ 4.2).

ਦੋਸਤ ਫੇਲ੍ਹ: Amol ਦਾ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦੇਣ ਦਾ promise enforceable ਨਹੀਂ; ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ enforceable ਹੈ ਜੇ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਵੇ (CSQ 4.8).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਪਿਆਰ + ਨੇੜਤਾ + ਲਿਖਤ + ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ = ਚਾਰ ਤਾਲੇ. ਦੋਸਤਾਂ ਕੋਲ ਚਾਬੀ ਨਹੀਂ; ਗ਼ੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ deed ਇੱਕ ਤਾਲਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.25 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.4.2, 2.4.3 · Scanner U2 TQ 4.2, U2 CSQ 4.1, U2 CSQ 4.6 · SM pp.2.13, 2.53

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

time-barred debt ਚੁਕਾਉਣ ਦਾ promise ਨਵੇਂ consideration ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਦੋਂ enforceable ਹੁੰਦਾ ਹੈ (s. 25(3))?

ਜਵਾਬ

Promise **ਲਿਖਤੀ** ਹੋਵੇ ਅਤੇ **debtor ਜਾਂ ਉਸਦੇ authorised agent ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ** ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ limitation ਦੁਆਰਾ ਰੁਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ ਹੋਵੇ.

Limitation Act ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ਾ **ਤਿੰਨ ਸਾਲ** ਬਾਅਦ unenforceable ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

SM ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ: A ਦਾ ₹60,000 ਬਕਾਇਆ ਹੈ (time-barred) ਅਤੇ ਉਹ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਜੋਂ ₹50,000 ਦੇਣ ਦਾ ਲਿਖਤੀ promise ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ → ਸਿਰਫ਼ **₹50,000** ਲਈ enforceable.

Bhuvika ਦੇ ਆਪਣੇ time-barred ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣ ਦੇ ਲਿਖਤੀ promise ਨੇ Madan ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੈਧ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ (CSQ 4.6).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਮਰਿਆ ਕਰਜ਼ਾ, ਜਿਉਂਦੀ ਕਲਮ: ਸਿਰਫ਼ ਦਸਤਖ਼ਤ ਵਾਲਾ ਲਿਖਤੀ promise ਇਸਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਰਕਮ ਲਈ ਜਿਸਦਾ promise ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

ਕਾਰਡ 2.26 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 2.4.7 · Scanner U2 CSQ 4.5 · SM pp.2.52–2.53

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 25(2) ਅਧੀਨ **past voluntary services** ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ promise ਦੀਆਂ **ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(i) services **ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ (voluntarily)** ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ; (ii) **promisor ਲਈ** ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ; (iii) services ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ promisor **ਮੌਜੂਦ (in existence)** ਸੀ; (iv) promisor ਦਾ **ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ** ਸੀ.

SM ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ: P ਨੂੰ R ਦਾ ਬਟੂਆ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਉਸਨੇ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ, R ₹10,000 ਦਾ promise ਕਰਦਾ ਹੈ → ਵੈਧ; ਭਤੀਜੇ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ₹10,000 ਦਾ promise → ਵੈਧ.

CSQ 4.5: Ramesh ਨੇ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਮੋੜੇ; Abhimanyu ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ₹50,000 ਦਾ promise ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ (Scanner ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਤੀ, ਦਸਤਖ਼ਤ ਵਾਲੇ promise 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੈ; SM ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **V-F-E-I = Volunteered, For him, Existed then, Intended to pay.** ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਚਾਰ ਅੱਖਰ.

ਕਾਰਡ 2.27 T 2.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.4.6 · Scanner U2 CSQ 4.3, U2 CSQ 4.4 · SM p.2.53

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

charity ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਦਾ promise consideration ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਦੋਂ enforceable ਹੁੰਦਾ ਹੈ? Case ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਉਦੋਂ ਵੈਧ ਜਦੋਂ **promisee ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ promise ਦੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਲਵੇ** (**Kadarnath v. Gorie Mohammad**).

SM ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ: ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ₹1,00,000 ਦਾ promise; ਉਹ ਇਸ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

CSQ 4.3: Mr S ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ₹2 lakh ਦਾ promise ਕੀਤਾ; Mr A ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ₹1.5 lakh ਖ਼ਰਚ ਕੀਤੇ → A ₹1.5 lakh ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.
CSQ 4.4: ਮੰਦਰ trust ਨੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ promises 'ਤੇ ਕੰਮ ਵਧਾਇਆ → ਕਮੇਟੀ ਜਿੱਤਦੀ ਹੈ.

Scanner: ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ promise ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਲਈ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Promise + ਲਈ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ = enforceable.** ਸਿਰਫ਼ ਦਾਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਮਲ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਇੱਛਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.28 T 3.1 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 3.1.4 · Scanner U3 CSQ 1.4, U3 CSQ 1.5, U3 CSQ 1.7 · SM pp.2.59–2.60, 2.62

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ minor ਦਾ agreement void, voidable ਜਾਂ valid ਹੈ? ਕੀ ਉਹ ਬਾਲਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ratify ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ lender ਮਾਪਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Minor (**18** ਤੋਂ ਘੱਟ, Indian Majority Act, 1875) competent ਨਹੀਂ: ਉਸਦਾ agreement **void ab initio** ਹੈ, ਯਾਨੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ void.

Mohori Bibi v. Dharmo Das Ghose (1903): ਇੱਕ minor ਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ₹20,000 ਲਈ mortgage ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ₹8,000 ਮਿਲੇ; contract void ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਿਰ ਕੁਝ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ.

ratify ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ: void agreement ਬਾਲਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਦੇ ratify ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਬਾਲਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਨਵਾਂ promissory note consideration ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ void ਹੈ (SM Example 1; CSQ 1.4).

ਮਾਪਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ: minor ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ guardian ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ agent ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ (CSQ 1.5, CSQ 1.7).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਿਹੜਾ ਬੀਜ ਕਦੇ ਬੀਜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਸਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.** 18 ਦੇ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ void agreement ਜੀਵਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.

ਕਾਰਡ 2.29 T 3.1 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 3.1.3, 3.1.6, 3.1.7 · Scanner U3 TQ 1.2, U3 CSQ 1.2, U3 CSQ 1.6 · SM pp.2.60, 2.62

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

minor ਕੀ **ਕਰ ਸਕਦਾ** ਹੈ? Minor ਦੀ **beneficiary** ਵਜੋਂ, **agent** ਵਜੋਂ, ਅਤੇ minor ਲਈ ਬਾਲਗ ਦੀ **surety** ਵਜੋਂ ਸਥਿਤੀ ਸਮਝਾਓ.

ਜਵਾਬ

Beneficiary: ਕੋਈ ਚੀਜ਼ minor ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ; ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ promissory note ਜਾਂ mortgage 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਉਹ partner ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਾਰੇ partners ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ partnership ਦੇ **ਲਾਭਾਂ** ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Agent: minor agent ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ principal ਪ੍ਰਤੀ **ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ**; minor agent ਤੋਂ ਖ਼ਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੱਕ (title) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ (CSQ 1.6).

Surety: ਜੋ ਬਾਲਗ minor ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਲਈ surety ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਹ **ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ** ਹੈ (creditor ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ contract); ਜੇ surety ਵੀ minor ਹੋਵੇ ਤਾਂ guarantee void ਹੈ (CSQ 1.2).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਲਓ, ਕੰਮ ਕਰੋ, ਕਦੇ ਦੇਣਦਾਰ ਨਾ ਬਣੋ:** minor ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ agent ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਦੇਣਦਾਰ ਬਣੇ; ਉਸ ਲਈ guarantee ਦਾ ਬੋਝ ਬਾਲਗ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.30 T 3.1 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.1.5 · Scanner U3 CSQ 1.3 · SM p.2.60

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ minor ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਬਾਲਗ ਹੈ, ₹40,000 ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ. ਕੀ lender ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਿਹੜੀ ਰਕਮ ਅਜੇ ਖ਼ਰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਕੀ?

ਜਵਾਬ

Minor **ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ**; ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ **estoppel ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ**, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਾਲਗ ਦੱਸ ਕੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ.

ਜੋ ਰਕਮ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖ਼ਰਚ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਉਹ **ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ**.

ਨਾ-ਖ਼ਰਚੀ (unspent) ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; Scanner ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਅਜੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਹੈ (laptop) ਉਸਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 1.3).

Rahul: ₹40,000 ਮੋੜਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ, ਪਰ laptop ਮੋੜਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **'ਮੈਂ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ' lender ਲਈ ਢਾਲ ਨਹੀਂ.** Minor ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ; ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.31 T 3.1 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.1.1, 3.1.2 · Scanner U3 TQ 1.1, U3 CSQ 1.1, U3 CSQ 1.4, U3 CSQ 1.7 · SM pp.2.60–2.61

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

"Minor ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ necessaries ਲਈ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ." ਸਹੀ ਜਾਂ ਗ਼ਲਤ? s. 68 ਸਮਝਾਓ.

ਜਵਾਬ

ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਗ਼ਲਤ. s. 68 ਅਧੀਨ supplier ਨੂੰ minor ਦੀ **ਜਾਇਦਾਦ** ਵਿੱਚੋਂ ਭਰਪਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ; **ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ**, ਅਤੇ necessaries ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਦੇ ਨਹੀਂ.

ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ: ਵਸਤਾਂ ਉਸਦੀ **station in life** ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ.

Necessaries ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਐਸ਼ੋ-ਆਰਾਮ ਜਾਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ. ਪਰਖ ਉਪਯੋਗਤਾ (utility) ਦੀ ਹੈ, ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਨਹੀਂ.

Shruti ਦਾ ਉਧਾਰ 'ਤੇ ₹70,000 ਦਾ laptop: ਸਿਰਫ਼ ₹20,000 (ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ) ਵਸੂਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਕਾਲਜ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ: minor ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਵਸੂਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 1.1).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਾਇਦਾਦ ਭਰਦੀ ਹੈ; minor ਕਦੇ ਨਹੀਂ.** 'ਉਪਯੋਗਤਾ, ਸਜਾਵਟ ਨਹੀਂ' ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ necessary ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.32 T 3.1 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.1.8 · Scanner U3 CSQ 1.8 · SM pp.2.59, 2.63

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

unsound mind ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ contract ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੋਂ competent ਹੈ (s. 12)? s. 11 ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਕੌਣ disqualified ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 11: competent ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਬਾਲਗ ਹੈ, **sound mind** ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ disqualified ਨਹੀਂ.

s. 12: sound mind ਦਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ contract ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ. ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ sound mind ਦਾ ਨਹੀਂ, ਉਸਦਾ agreement **void** ਹੈ.

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ unsound ਪਰ ਕਦੇ-ਕਦੇ sound → lucid intervals ਵਿੱਚ contract ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ sound ਪਰ ਕਦੇ-ਕਦੇ unsound (delirium, ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ) → ਉਸ ਸਮੇਂ contract ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਹੈਸੀਅਤ (status) ਕਾਰਨ disqualified: foreign sovereigns ਅਤੇ ambassadors, alien enemy, corporations, convicts, insolvents. ₹2,00,000 ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ unsound mind ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ₹25,000 ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ → void (CSQ 1.8).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦਸਤਖ਼ਤ ਦੇ ਪਲ ਦੀ ਪਰਖ:** ਉਸ ਪਲ sound ਹੋਵੇ ਤਾਂ contract ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; lucid interval ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, delirium ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.33 T 3.2 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.2.1, 3.3.15 · Scanner U3 CSQ 2.1, U3 CSQ 2.2, U3 CSQ 3.9 · SM pp.2.64–2.65

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

consent (s. 13) ਅਤੇ **free consent** (s. 14) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. Joy flat no. 101 ਦੀ offer ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ Roy ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ flat no. 102 ਹੈ: ਕੀ contract ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 13: ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ consent ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ **ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਿੱਚ** ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ (consensus ad idem).

s. 14: consent free ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ **coercion, undue influence, fraud, misrepresentation ਜਾਂ mistake** ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ.

ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਕਾਰਨ ਹੋਣ → contract ਉਸ ਧਿਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ **voidable** ਜਿਸਦੀ consent ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ; mistake ਨਾਲ ਦੂਸ਼ਿਤ → **void**.

ਵੱਖਰਾ flat, ਲਾਲ ਕਾਰ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀ ਕਾਰ, ਮਨ ਵਿੱਚ Maruti ਬਨਾਮ Wagon R → consensus ad idem ਨਹੀਂ → **ਕੋਈ contract ਨਹੀਂ** (CSQ 2.1, CSQ 2.2, CSQ 3.9).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼, ਇੱਕੋ ਅਰਥ.** ਜੇ ਇੱਕ '101' ਕਹੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ '102' ਸੁਣੇ, ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ.

ਕਾਰਡ 2.34 T 3.3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.3.1, 3.3.2 · Scanner U3 TQ 3.5, U3 TQ 3.8, U3 TQ 3.10 · SM pp.2.65–2.66

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

coercion (s. 15) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੱਸੋ. ਕੀ **ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ** ਦੀ ਧਮਕੀ coercion ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 15: Indian Penal Code ਦੁਆਰਾ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ (Scanner ਦੇ ਉੱਤਰ Bharatiya Nyaya Sanhita, 2023 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ), ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ, agreement ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ.

ਇਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਪ੍ਰਭਾਵ: ਜਿਸ ਧਿਰ 'ਤੇ coercion ਹੋਇਆ, ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ contract **voidable** ਹੈ (**s. 19**); coercion ਅਧੀਨ ਮਿਲੇ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਮਾਲ ਮੋੜਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ (**s. 72**).

ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਧਮਕੀ = coercion: Penal Code ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਨਹੀਂ; ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਤੋਂ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਲਿਆ release deed ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਬੰਦੂਕ ਦੀ ਨੋਕ 'ਤੇ scooter ਦੀ ਵਿਕਰੀ → X ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ voidable, Y ਦੀ ਨਹੀਂ (TQ 3.8).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਧਮਕੀ + ਜੁਰਮ, ਜਾਂ ਧਮਕੀ + ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ = coercion.** Voidable (s. 19), ਵਾਪਸੀ (s. 72); 'ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ' ਵੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.35 T 3.3 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 3.3.3 · Scanner U3 TQ 3.4, U3 TQ 3.6 · SM pp.2.66–2.67, 2.84

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

undue influence (s. 16) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. ਕਿਹੜੀਆਂ ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਦੀ **ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਹਾਵੀ (dominate the will)** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? Burden of proof ਕਿਸ 'ਤੇ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 16: ਸੰਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੂਜੀ ਦੀ **ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਹਾਵੀ** ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ **ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ (unfair advantage)** ਲੈਂਦੀ ਹੈ.

ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ: (a) ਅਸਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ **authority** (master ਤੇ servant, ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਮਰੀਜ਼); (b) **fiduciary** ਸੰਬੰਧ (solicitor ਤੇ client, guru ਤੇ ਚੇਲਾ); (c) ਬਿਮਾਰੀ, ਬੁਢਾਪੇ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਕਸ਼ਟ ਤੋਂ **ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ**; (d) **unconscionable bargain** (undue influence ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ money-lender ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ).

Burden of proof: ਪਹਿਲਾਂ aggrieved party 'ਤੇ (ਹਾਵੀ ਸਥਿਤੀ, ਉਸਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅਨੁਚਿਤ transaction); ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ undue influence ਨਹੀਂ ਸੀ.

ਪੈਸੇ ਦੀ ਤੰਗੀ ਵੇਲੇ banker ਦਾ ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਲੈਣਾ ਆਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ, undue influence ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **A-F-M-U:** ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਚਾਰ ਅੱਖਰ: Authority, Fiduciary, Mental distress, Unconscionable bargain. 'A Fine Mess, Unfair' ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 2.36 T 3.3 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 3.3.4, 3.3.5 · Scanner U3 CSQ 3.3, U3 CSQ 3.4, U3 CSQ 3.7, U3 CSQ 3.11 · SM pp.2.67–2.68

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

employer, teacher ਜਾਂ doctor ਦੁਆਰਾ undue influence ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ (s. 19A)? ਕੀ doctor promissory note ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ coercion ਅਤੇ undue influence ਦੋਵੇਂ ਹੋਣ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

s. 19A: ਜਿਸ ਧਿਰ ਦੀ consent ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ, ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ contract **voidable** ਹੈ; ਅਦਾਲਤ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ **ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ (just terms)** 'ਤੇ.

Employer ਤੇ employee (ਤਰੱਕੀ ਲਈ flat ਬਾਜ਼ਾਰ ਭਾਅ ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਤੇ ਵੇਚਣਾ), teacher ਤੇ student (ਅੰਕਾਂ ਲਈ bike ਸਸਤੀ ਵੇਚਣੀ): authority → voidable, ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਧਿਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ.

Doctor: Chandan ਨੇ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਵਿੱਚ ₹300 ਦੀ consultation ਲਈ ₹5,000 ਦੇ note 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ. Doctor note ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ **ਆਮ ਫ਼ੀਸ** ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਝੂਠੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਧਮਕੀ (coercion) ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ Mr Sen 'ਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ (undue influence) → gift deed ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ **voidable** (CSQ 3.11).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਬੌਸ, ਅਧਿਆਪਕ, ਡਾਕਟਰ = ਹਾਵੀ ਧਿਰ. Voidable, ਕਦੇ void ਨਹੀਂ.** ਡਾਕਟਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਆਮ ਫ਼ੀਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.37 T 3.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.3.6 · Scanner U3 TQ 3.1, U3 TQ 3.7, U3 TQ 3.11, U3 CSQ 3.5 · SM p.2.68

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

fraud (s. 17) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. ਪੰਜ acts ਗਿਣਾਓ.

ਜਵਾਬ

contract ਦੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ agent ਦੁਆਰਾ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ (ਜਾਂ ਉਸਦੇ agent) ਨੂੰ **ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ** ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ contract ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ acts:

(1) ਜੋ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਉਸਦਾ **ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਸੁਝਾਅ**, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ; (2) ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ **active concealment**, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ; (3) ਅਜਿਹਾ **promise ਜੋ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ**;

(4) **ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਹੋਰ act**; (5) ਕੋਈ ਵੀ act ਜਾਂ omission ਜਿਸਨੂੰ **ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ fraudulent ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ**.

Karan ਦੀ ਮੇਜ਼ ਜਿਸਦੀ ਟੁੱਟੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਕੁਝ ਚਿਪਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ: active concealment → fraud; ਉਹ rescind ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 3.5).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **S-C-P-A-L:** ਪੰਜ acts, ਪੰਜ ਅੱਖਰ: Suggestion, Concealment, Promise, Act, Law. ਪੰਜਾਂ ਉਂਗਲਾਂ 'ਤੇ ਗਿਣੋ.

ਕਾਰਡ 2.38 T 3.3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 3.3.7, 3.3.8 · Scanner U3 TQ 3.1, U3 TQ 3.3, U3 TQ 3.9, U3 CSQ 3.2, U3 CSQ 3.8 · SM pp.2.68–2.69

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ **ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ** fraud ਹੈ? ਚੁੱਪ fraud ਕਦੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ? ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ (A), (B), (C) ਨਾਲ ਪਰਖੋ.

ਜਵਾਬ

fraud ਨਹੀਂ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਚੁੱਪ, ਜੋ contract ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, fraud ਨਹੀਂ ਹੈ, **ਜਦੋਂ ਤੱਕ** (a) **ਬੋਲਣ ਦੀ ਡਿਊਟੀ (duty to speak)** ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ (b) ਚੁੱਪ **ਬੋਲਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ** ਨਾ ਹੋਵੇ.

(A) ਬਿਮਾਰ ਘੋੜੇ ਦਾ seller ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ → **fraud ਨਹੀਂ**; ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ (caveat emptor). ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ salesman ਜਿਸਨੇ Kapil ਨੂੰ aluminium ਦਾ ਤਵਾ ਚੁਣਦੇ ਦੇਖਿਆ (CSQ 3.2).

(B) ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ seller ਦਾ ਆਪਣਾ ਬੱਚਾ ਹੈ → ਰਿਸ਼ਤਾ **ਬੋਲਣ ਦੀ ਡਿਊਟੀ** ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ → ਚੁੱਪ fraud ਹੈ.

(C) ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ "ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮੰਨ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿ ਘੋੜਾ ਠੀਕ ਹੈ" ਅਤੇ seller ਚੁੱਪ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ → ਚੁੱਪ ਬੋਲਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ → fraud.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਚੁੱਪ ਸੋਨਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡਿਊਟੀ ਨਾ ਪੁਕਾਰੇ ਜਾਂ ਚੁੱਪ ਬੋਲ ਨਾ ਪਏ.** ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਅਜਨਬੀ: ਸੋਨਾ. ਆਪਣਾ ਬੱਚਾ: ਡਿਊਟੀ. 'ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ...': ਬੋਲ.

ਕਾਰਡ 2.39 T 3.3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.3.9 · Scanner U3 TQ 3.11, U3 CSQ 3.1 · SM p.2.69

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜਿਸ ਧਿਰ ਦੀ consent fraud ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਉਸਦੇ **ਉਪਚਾਰ (remedies)** ਕੀ ਹਨ? ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ contract **voidable ਨਹੀਂ** ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Contract ਧੋਖਾ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ **voidable** ਹੈ. ਉਹ: (1) ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ **rescind** ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; (2) **damages** ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; (3) **performance 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ** ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਜੇ representation ਸੱਚ ਹੁੰਦੀ.

ਅਪਵਾਦ (voidable ਨਹੀਂ): (i) consent ਉਸ ਚੁੱਪ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਜੋ fraud ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਆਮ ਸਾਵਧਾਨੀ (ordinary diligence) ਨਾਲ **ਸੱਚ ਜਾਣਨ ਦੇ ਸਾਧਨ** ਸਨ; (ii) fraud ਨੇ ਉਸਦੀ consent **ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ**.

ਉਦਾਹਰਣ: ਇੱਕ prospectus 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਖ਼ਰੀਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ B ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਤੌਰ 'ਤੇ director ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; A ਨੇ B ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਆਨ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **R-D-P:** Rescind, Damages, Performance ਤਿੰਨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਹਨ. ਦੋ ਬੰਦ ਨਿਕਾਸ: 'ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ' ਅਤੇ 'ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ'.

ਕਾਰਡ 2.40 T 3.3 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 3.3.10, 3.3.11 · Scanner U3 TQ 3.2, U3 TQ 3.7, U3 CSQ 3.10 · SM p.2.70

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

misrepresentation (s. 18) ਦੇ **ਤਿੰਨ ਅੰਗ** ਦੱਸੋ. ਕੀ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

(1) ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾ-ਸਮਰਥਿਤ, ਝੂਠੀ ਗੱਲ ਦਾ **ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਾਅਵਾ (positive assertion)**, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ **ਸੱਚ ਮੰਨਦਾ ਹੋਵੇ**; (2) ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਿਨਾਂ **ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ (breach of duty)**, ਜੋ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੰਦੀ ਹੈ;

(3) **ਭਾਵੇਂ ਬੇਕਸੂਰ ਤੌਰ 'ਤੇ**, agreement ਦੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਤੋਂ agreement ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਾਰ (substance) ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਵਾਉਣਾ.

ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; contract ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਈ ਧਿਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ voidable ਹੈ.

ਉਦਾਹਰਣਾਂ: seller ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ motorcycle ਦਾ engine ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਏ; ਘੋੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਦੀ A-B-C:** Assertion without warrant, Breach of duty, Causing a mistake. ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੁਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.41 T 3.3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 3.3.14 · Scanner U3 CSQ 3.10, U3 TQ 3.7 · SM pp.2.70–2.71

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Dealer Sahil ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨੀ ਕਾਰ, ਜੋ ਉਸਨੇ Raju ਤੋਂ fraud ਨਾਲ ਖ਼ਰੀਦੀ ਸੀ, ਬੇਕਸੂਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ. ਕੀ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ contract avoid ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਹ Sahil ਤੋਂ damages ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Misrepresentation damages ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਸਿਰਫ਼ fraud ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

Sahil ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ accident ਵਾਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਵਿਕਰੀ **misrepresentation** ਹੈ, fraud ਨਹੀਂ: Akshay contract **avoid** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ **damages ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ** (CSQ 3.10).

Fraud: ਪੀੜਤ ਧਿਰ repudiate **ਅਤੇ** damages ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ. Misrepresentation: repudiate (ਜਾਂ restitution ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ) ਪਰ **damages ਨਹੀਂ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਬੇਈਮਾਨ damages ਭਰਦੇ ਹਨ; ਈਮਾਨਦਾਰ-ਪਰ-ਗ਼ਲਤ ਸਿਰਫ਼ ਸੌਦਾ ਗੁਆਉਂਦੇ ਹਨ.**

ਕਾਰਡ 2.42 T 3.3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.3.12, 3.3.13 · Scanner U3 CSQ 3.1, U3 CSQ 3.6 · SM pp.2.69, 2.93–2.94

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਇਆ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ rescind ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਕਦੋਂ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: (a) ਜਦੋਂ ਉਸ ਕੋਲ **ਸੱਚ ਜਾਣਨ ਦੇ ਸਾਧਨ** ਸਨ; (b) ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ **ਮੁਰੰਮਤ** ਦੀ offer ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ?

ਜਵਾਬ

ਸੱਚ ਜਾਣਨ ਦੇ ਸਾਧਨ: ਜੇ ਜਿਸ ਧਿਰ ਦੀ consent misrepresentation (ਜਾਂ fraud ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਚੁੱਪ) ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਉਸ ਕੋਲ ਆਮ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸੱਚ ਜਾਣਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਸਨ, ਤਾਂ contract **voidable ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਕਾਰ ਦੀ fuel-efficiency ਦਾ ਦਾਅਵਾ: fuel meter ਅਤੇ speed meter ਦੋਵੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ Harish ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ → rescind ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (CSQ 3.1).

Affirmation: misrepresentation ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ aggrieved party contract ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ **affirm** ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ rescind ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ.

Suraj ਨੇ Sohan ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ offer ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ → ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨ ਲਿਆ → rescind ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (CSQ 3.6).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ? ਤਾਂ ਨਹੀਂ. ਮੁਰੰਮਤ ਵਾਲਾ ਸੌਦਾ ਮੰਨ ਲਿਆ? ਤਾਂ ਟਿਕ ਗਏ.** ਦੋਵੇਂ ਨਿਕਾਸ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 2.43 T 3.3 · ਭੁਲਨਾ

★★★ OL 3.3.10, 3.3.11, 3.3.14 · Scanner U3 TQ 3.7 · SM p.2.71

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

fraud ਅਤੇ **misrepresentation** ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Intention: fraud: ਸੱਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ; misrepresentation: ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ.

Knowledge: fraud: ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਝੂਠਾ ਹੈ; misrepresentation: ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉਸਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ.

Remedy: fraud: repudiate ਅਤੇ **damages** ਦਾ ਦਾਅਵਾ; misrepresentation: repudiate ਜਾਂ restitution ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਰ **damages ਨਹੀਂ**.

ਸੱਚ ਜਾਣਨ ਦੇ ਸਾਧਨ: fraud: ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਕੋਲ ਸਾਧਨ ਸਨ; misrepresentation: ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਕੋਲ ਸਾਧਨ ਸਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ I-K-R-M: Intention, Knowledge, Remedy, Means-to-discover ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਕਤਾਰਾਂ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 2.44 T 3.3 · ਦੁਹਰਾਈ ਲੜੀ

★★★ OL 3.3.1, 3.3.3, 3.3.6, 3.3.10 · No direct Q · SM pp.2.65–2.73

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਉਹ ਪੰਜ ਕਾਰਕ ਯਾਦ ਕਰੋ ਜੋ free consent ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ.

ਜਵਾਬ

Coercion (s. 15): ਜੁਰਮ ਵਜੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ → voidable (s. 19).

Undue influence (s. 16): ਹਾਵੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ → voidable (s. 19A).

Fraud (s. 17): ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਧੋਖਾ → voidable, damages ਸਮੇਤ.

Misrepresentation (s. 18): ਬੇਕਸੂਰ ਝੂਠ → voidable, damages ਨਹੀਂ.

Mistake (ss. 20–22): ਤੱਥ ਬਾਰੇ bilateral mistake → **void**; unilateral mistake → voidable ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ C-U-F-M-M: Coercion, Undue influence, Fraud, Misrepresentation, Mistake. ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ voidable ਹਨ; ਸਿਰਫ਼ (bilateral) mistake agreement ਨੂੰ void ਕਰਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.45 T 3.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.4.1, 3.4.2, 3.5.8 · Scanner U3 TQ 4.3, U3 CSQ 4.3, U3 CSQ 5.1 · SM pp.2.73–2.74

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 23 ਅਧੀਨ ਉਹ **ਛੇ ਸਿਰਲੇਖ (heads)** ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ consideration ਜਾਂ object unlawful ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਕਤਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਵੈਧ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

(1) **ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨ੍ਹਾ**; (2) ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਿ ਉਹ **ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰੇ**; (3) **fraudulent**; (4) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ **ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ**; (5) **immoral**; (6) **public policy** ਦੇ ਉਲਟ.

ਉਦਾਹਰਣਾਂ: ਦਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਵਿਆਹ ਦਾ contract (ਮਨ੍ਹਾ); fraud ਨਾਲ ਕਮਾਏ ਲਾਭ ਦੀ ਵੰਡ; copyright ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ ਛਾਪਣਾ; ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲੈ ਕੇ lender ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ (immoral, SM Example 36).

Collateral ਕਰਜ਼ਾ: X, Z ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ Y ਨੂੰ ₹1,00,000 ਦਾ promise ਕਰਦਾ ਹੈ; W ਮਕਸਦ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ X ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ → X–Y agreement void (illegal) ਅਤੇ X–W agreement ਵੀ void, ਕਿਉਂਕਿ illegal agreement ਨਾਲ ਜੁੜੇ agreements void ਹੁੰਦੇ ਹਨ (CSQ 4.3).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ F-D-F-I-I-P: ਛੇ ਸਿਰਲੇਖ, ਛੇ ਅੱਖਰ: Forbidden, Defeats law, Fraudulent, Injury, Immoral, Public policy. ਦੋ-ਦੋ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੋੜੇ ਬਣਾ ਲਓ.

ਕਾਰਡ 2.46 T 3.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.4.3, 3.5.8 · Scanner U3 CSQ 4.5, U3 CSQ 5.2 · SM p.2.77

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜਦੋਂ consideration ਜਾਂ object ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ unlawful ਹੋਵੇ, ਤਾਂ **s. 24** ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ? ਇਸਨੂੰ textile clause ਵਾਲੀ ਸੋਨੇ ਦੀ smuggling ਅਤੇ gambling ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਾਲੀ ਘਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

s. 24: ਜੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ objects ਲਈ ਇੱਕੋ consideration ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, ਜਾਂ ਇੱਕੋ object ਲਈ ਕਈ considerations ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, unlawful ਹੈ, ਤਾਂ **agreement void** ਹੈ.

ਜਿੱਥੇ legal ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ **ਵੱਖ ਕੀਤਾ (severed)** ਜਾ ਸਕੇ, ਮਾੜਾ ਹਿੱਸਾ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਬਚਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਜਿੱਥੇ illegal ਹਿੱਸਾ **ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ**, ਪੂਰਾ contract void ਹੈ.

ਸੋਨੇ ਦੀ smuggling, ਜਿਸਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ textile ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਜਾਣੇ ਸਨ: ਨਿਵੇਸ਼ illegal ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ → ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ → **ਪੂਰਾ agreement void** (CSQ 4.5).

₹10,00,000 ਵਿੱਚ ਘਰ ਵੇਚਿਆ, ਨਾਲ gambling ਲਈ ਵਰਤਣ 'ਤੇ ₹50,000 ਹੋਰ ਦੇਣੇ: **ਵਿਕਰੀ ਵੈਧ ਹੈ**, gambling clause void ਹੈ; A ₹50,000 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (CSQ 5.2).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਕੱਟ ਕੇ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹੋ?** ਹਾਂ ਤਾਂ ਕੱਟੋ ਤੇ ਚੰਗਾ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖੋ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਭ ਸੁੱਟ ਦਿਓ. ਸੋਨਾ-ਤੇ-ਕੱਪੜਾ: ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ. ਘਰ-ਤੇ-ਜੁਆ: ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ.

ਕਾਰਡ 2.47 T 3.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 3.4.4 · Scanner U3 TQ 4.2 · SM pp.2.75–2.77

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

public policy ਦੇ ਉਲਟ agreements ਦੇ ਨੌਂ ਸਿਰਲੇਖ ਗਿਣਾਓ.

ਜਵਾਬ

(1) **ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਵਪਾਰ (trading with enemy)**; (2) **stifling prosecution**; (3) **maintenance ਅਤੇ champerty**;

(4) **ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ਅਤੇ ਖ਼ਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ (trafficking in public offices and titles)**; (5) **monopolies** ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਵਾਲੇ agreements; (6) **marriage brokerage** agreements;

(7) **ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ**; (8) **ਫ਼ਰਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹਿੱਤ (interest against obligation)** (ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ agent ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਚੋਰੀ-ਛੁਪੇ ਭੁਗਤਾਨ); (9) **ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ unlawful consideration** (s. 24).

ਜੋ marriage bureau ਸਿਰਫ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ marriage brokerage ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਤਿੰਨ ਤਿੱਕੜੀਆਂ:** (Enemy, Prosecution, Maintenance) · (Offices, Monopolies, Marriage brokers) · (Justice, Interest, Part-unlawful).

ਕਾਰਡ 2.48 T 3.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.4.5 · Scanner U3 TQ 4.1, U3 CSQ 4.2 · SM p.2.76

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

trafficking in public offices and titles ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ retire ਹੋਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ Padma award ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣਾ ਵੈਧ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Public policy ਦੇ ਉਲਟ: ਇਹ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ **ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ** ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਜਿਸ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ **ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਦਾ consideration ਨਹੀਂ** ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ.

Void: ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ **retire** ਹੋਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦਾ agreement ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋ ਸਕੇ (Mr D ਨੇ Mr S ਨੂੰ ₹10 lakh ਦੀ offer ਕੀਤੀ, CSQ 4.2); ਇਨਾਮ ਲੈ ਕੇ **Padma Vibhushan** ਵਰਗਾ ਜਨਤਕ ਸਨਮਾਨ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ agreement.

SM ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ: ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ Forest-department ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਾਸਤੇ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ₹15,000 ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਕਾਊ ਨਹੀਂ.** ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੁਰਸੀ ਜਾਂ Padma 'ਤੇ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪਰਚੀ ਲਟਕੇ, ਤਾਂ ਸੌਦਾ void ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.49 T 3.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.4.6 · Scanner U3 TQ 4.1 · SM pp.2.9, 2.75

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

stifling prosecution ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਛੱਡਣ ਦਾ agreement ਕਦੇ ਵੈਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਮ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ agreement; ਇਹ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ **void** ਹੈ.

ਸਿਧਾਂਤ: ਕਿਸੇ ਨੂੰ **felony ਦਾ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ**; ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ illegal ਹੈ.

ਅਪਵਾਦ: compoundable offence (Criminal Procedure Code ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੂਚੀ): ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੈ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਛੱਡਣ ਦਾ agreement public policy ਦੇ ਉਲਟ **ਨਹੀਂ** ਹੈ. **uncompoundable** offence ਲਈ ਇਹ ਉਲਟ ਹੈ.

SM ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ: compoundable offence ਲਈ B 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਬਦਲੇ B ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚੀ → ਵੈਧ; A ਨੇ ਡਕੈਤੀ ਲਈ B 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ B ਨੇ ਲੁੱਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ → void.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Compoundable ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; uncompoundable ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ.** ਕਦੇ ਵੀ felony ਦਾ ਵਪਾਰ ਨਾ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 2.50 T 3.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.4.7, 3.5.7 · Scanner U3 CSQ 4.1, U3 CSQ 5.4 · SM pp.2.76–2.77

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

X ਕਿਸੇ judicial officer (ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਰ) ਨੂੰ ₹10 lakh ਦਾ promise ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾ brief ਨਾ ਲਵੇ. ਕੀ ਉਹ promise ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Agreement **void** ਹੈ: ਇਹ **ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ** ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ public policy ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ.

SM: ਕਿਸੇ judicial officer ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ agreement void ਹੈ; ਸੰਭਾਵੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਗ਼ੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਨਾਮ ਵੀ void ਹੈ.

CSQ 4.1 ਇਸਨੂੰ public policy ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਦਾ ਹੈ; CSQ 5.4 **s. 27** (ਜਾਇਜ਼ ਪੇਸ਼ੇ 'ਤੇ restraint) ਅਧੀਨ ਤਰਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ Mr C / Mr X ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਤੁਸੀਂ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕਦੇ, ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਚੁੱਪ ਵੀ ਨਹੀਂ.** ਨਿਆਂ ਕੋਈ ਵਿਕਾਊ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.51 T 3.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

SM text · No direct Q · SM pp.2.77–2.78

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contract Act ਦੁਆਰਾ **ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ void ਘੋਸ਼ਿਤ** agreements ਦੀ ਸੂਚੀ section numbers ਸਮੇਤ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

Incompetent parties (**s. 11**) · ਤੱਥ ਬਾਰੇ bilateral mistake (**s. 20**) · unlawful consideration ਜਾਂ object (**s. 23**) · ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ unlawful (**s. 24**) · consideration ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ (**s. 25**, ਦੇਖੋ Unit 2).

ਵਿਆਹ 'ਤੇ restraint (**s. 26**) · ਵਪਾਰ 'ਤੇ restraint (**s. 27**) · ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ restraint (**s. 28**) · ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਰਥ (**s. 29**) · wagering (**s. 30**) · ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ (**s. 56**).

s. 26 **minor ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ** ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ restraint ਨੂੰ void ਕਰਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **11, 20, ਫਿਰ 23 ਤੋਂ 30, ਫਿਰ 56.** ਕੁੱਲ ਗਿਆਰਾਂ: ਇੱਕ s. 11 'ਤੇ, ਇੱਕ s. 20 'ਤੇ, ਅੱਠ ਲਗਾਤਾਰ (ss. 23–30), ਇੱਕ s. 56 'ਤੇ.

ਕਾਰਡ 2.52 T 3.5 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 3.4.8, 3.5.5, 3.5.6 · Scanner U3 CSQ 4.4, U3 CSQ 5.1, U3 CSQ 5.3, U3 CSQ 5.5, U3 CSQ 5.6 · SM p.2.78

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 27 ਅਤੇ **goodwill exception** ਦੱਸੋ. ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ restraints ਵੈਧ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ employee?

ਜਵਾਬ

s. 27: ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਪੇਸ਼ੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ agreement, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, **void** ਹੈ.

Goodwill exception: goodwill ਦਾ seller ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ **ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ **ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ** ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਉੱਥੇ ਉਹੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਹੱਦਾਂ **ਵਾਜਬ** ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ.

Void: 'ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ India ਵਿੱਚ' (CSQ 5.1); ਦਸ ਸਾਲ ਲਈ ਪੂਰਾ India (CSQ 5.3). ਵੈਧ: Rishabh goodwill ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ (CSQ 4.4). ਸਿਰਫ਼ **ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ** ਕਾਰੋਬਾਰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਨਕਲੀ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀਰੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ (CSQ 5.5).

ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ employee ਨੂੰ ਆਪਣੇ employer ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (surgeon ਦਾ assistant, CSQ 5.6); ਇਹ ਵੀ ਵੈਧ: ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਿਹਾ partner (s. 36, Partnership Act) ਅਤੇ partnership ਦੌਰਾਨ partners (s. 11, Partnership Act).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **G-L-R: Goodwill ਵੇਚੀ, Limits ਸਥਾਨਕ, Reasonable.** ਦੁਕਾਨ ਵੇਚੋ, ਹਰ ਥਾਂ ਰੋਜ਼ੀ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.53 T 3.5 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.5.6 · Scanner U3 CSQ 5.1, U3 CSQ 5.6 · SM pp.2.78–2.79

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 28 ਦੱਸੋ. ਕੀ ਇਹ agreement ਵੈਧ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੋ competent ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਹੋਵੇਗਾ? ਅਤੇ arbitration clause?

ਜਵਾਬ

s. 28: ਜੋ agreement ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ **ਬਿਲਕੁਲ ਰੋਕਦਾ ਹੈ**, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ **ਆਮ ਮਿਆਦ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ**, ਉਹ **void** ਹੈ.

Prakash ਅਤੇ Girish ਦਾ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ agreement → void (CSQ 5.1).

ਵੈਧ: ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ jurisdiction ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ਼ **ਇੱਕ** ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ agreement; ਇਹ ਪੂਰਨ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ (CSQ 5.6).

Arbitration: ਝਗੜੇ arbitration ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ award ਵਸੂਲ ਹੋ ਸਕੇ, ਵੈਧ ਹੈ; ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਠ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਲਿਖਤੀ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਨਾ ਲਾਓ.** ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਚੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ; ਸਾਰੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ.

ਕਾਰਡ 2.54 T 3.5 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 3.5.4 · Scanner U3 TQ 5.2 · SM p.2.79

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 29 ਦੱਸੋ. "ਸੌ ਟਨ ਤੇਲ" ਦਾ agreement ਕਦੋਂ void ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਵੈਧ?

ਜਵਾਬ

s. 29: ਜਿਸ agreement ਦਾ ਅਰਥ **ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ** ਹੈ ਉਹ **void** ਹੈ; ਜੇ ਅਰਥ **ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਤਾਂ ਉਹ ਵੈਧ ਹੈ.

A, B ਨੂੰ "ਸੌ ਟਨ ਤੇਲ" ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਤੇਲ → **ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਕਾਰਨ void**.

ਜੇ A **ਸਿਰਫ਼ ਨਾਰੀਅਲ ਤੇਲ** ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਰਥ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ → **ਵੈਧ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਿਹੜਾ ਤੇਲ?** ਜੇ ਤੱਥ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦੇਣ ਤਾਂ agreement ਵੈਧ ਹੈ; ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ void.

ਕਾਰਡ 2.55 T 3.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.5.1 · Scanner U3 TQ 5.3, U3 TQ 5.4 · SM pp.2.79, 2.86

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

wagering agreement (s. 30) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸਦੇ **ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਸ਼ਰਤ (wager) ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ agreement **void** ਹੈ: ਕਿਸੇ **ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘਟਨਾ** ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਧਿਰ ਜਿੱਤ ਜਾਂ ਹਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਜਿੱਤੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ.

ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ: (1) **ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ** ਦੇਣ ਦਾ promise; (2) ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ **conditional**; (3) ਘਟਨਾ ਦੀ **ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ**; (4) **ਦੋ ਧਿਰਾਂ**, ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਜਿੱਤਣਾ ਜਾਂ ਹਾਰਨਾ; (5) **ਸ਼ਰਤ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਇਰਾਦਾ**; (6) ਦਾਅ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ.

ਉਦਾਹਰਣ: ਮੀਂਹ ਪਿਆ ਤਾਂ A, B ਨੂੰ ₹50,000 ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਪਿਆ ਤਾਂ B, A ਨੂੰ ਉਹੀ ਰਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਪਰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦਾ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ wager ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **M-C-U-T-I-N:** ਛੇ ਤੱਤ, ਛੇ ਅੱਖਰ: Money, Conditional, Uncertain, Two sides, Intention to bet, No other interest.

ਕਾਰਡ 2.56 T 3.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.5.2 · Scanner U3 TQ 5.3, U3 TQ 5.4 · SM pp.2.80–2.81

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕਿਹੜੇ transactions wager ਵਰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਪਰ **void ਨਹੀਂ** ਹਨ? Skill competitions ਅਤੇ horse-race prizes ਲਈ ₹ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Chit fund; ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਸ਼ੇਅਰ-ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ transactions ਜਿੱਥੇ **delivery** ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਵੇ; **skill ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ** (ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਇਨਾਮ); **insurance ਦਾ contract**; horse-race plate ਜਾਂ prize.

Skill competitions: Prize Competition Act, 1955 ਅਧੀਨ ਵੈਧ, ਜੇ ਇਨਾਮੀ ਰਕਮ **₹1,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ**.

Horse race: s. 30 ਉਸ plate, prize ਜਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਲ ਜੇਤੂ ਲਈ **₹500 ਜਾਂ ਵੱਧ** ਹੋਵੇ; **₹500 ਤੋਂ ਘੱਟ** ਦਾ horse-race prize wager ਹੈ.

ਸਿਰਫ਼ **ਫ਼ਰਕ (difference)** ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਬਿਨਾਂ delivery ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ, ਜੂਆ ਹੈ ਅਤੇ void ਹੈ; lottery, ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇ, wager ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Chit, Delivery, Skill, Insurance** ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ. ਦੋ ਅੰਕ: **₹1,000 skill ਦੀ ਛੱਤ ਹੈ; ₹500 horse-race ਦਾ ਫ਼ਰਸ਼.**

ਕਾਰਡ 2.57 T 3.5 · ਤੁਲਨਾ

★ OL 3.5.3 · Scanner U3 TQ 5.1 · SM pp.2.81–2.82

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

insurance ਦੇ contract ਅਤੇ **wagering agreement** ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ (ਸੱਤ ਨੁਕਤੇ).

ਜਵਾਬ

Meaning: insurance: ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ (indemnify) ਕਰਨ ਦਾ contract; wager: ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇਣ ਦਾ promise.

Consideration: insurance: ਆਪਸੀ (premium ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ); wager: ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ ਲਈ ਜੂਆ.

Insurable interest: insurance: insured ਦੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; wager: ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ.

Indemnity: insurance (life ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) insured ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ; wager: ਹਾਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਭਰਦਾ ਹੈ. **Enforceability:** insurance ਵੈਧ; wager void.

Premium: ਜੋਖਮ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ, actuarial ਗਣਨਾ ਬਨਾਮ ਕੋਈ ਤਰਕਪੂਰਨ ਗਣਨਾ ਨਹੀਂ. **Public welfare:** ਸਮਾਜ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਬਨਾਮ ਜਨਤਕ ਭਲੇ ਦੇ ਉਲਟ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **M-C-I-I-E-P-P:** ਸੱਤ ਨੁਕਤੇ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ: Meaning, Consideration, Interest, Indemnity, Enforceability, Premium, Public welfare. ਹਰ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ insurance ਲਿਖੋ, ਫਿਰ wager.

ਕਾਰਡ 2.58 T 3.5 · ਧਾਰਨਾ	★★ OL 3.5.9 · Scanner U3 CSQ 5.1, U3 CSQ 5.7, U1 CSQ 3.3, U1 CSQ 3.5 · SM pp.2.72–2.73
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ **bilateral mistake** (s. 20) ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ? Unilateral mistake ਅਤੇ mistake of law ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ.	ਜਵਾਬ **s. 20:** ਜਿੱਥੇ **ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ agreement ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ** ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ, ਉੱਥੇ agreement **void** ਹੈ. ਉਦਾਹਰਣਾਂ: ਕਾਲਾ ਘੋੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ (CSQ 5.1(ii)); Block D ਦਾ flat ਭੂਚਾਲ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸਦਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ Sakshi ਉਸਦੀ ਥਾਂ Block A ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦੀ (CSQ 5.7). Bilateral mistake ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਹੋਂਦ, ਪਛਾਣ, ਮਾਲਕੀ (title), ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ. **s. 22:** ਤੱਥ ਬਾਰੇ unilateral mistake contract ਨੂੰ voidable **ਨਹੀਂ** ਬਣਾਉਂਦੀ. **Indian law** ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ; **foreign law** ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤੀ ਨੂੰ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (void).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦੋਵੇਂ ਗ਼ਲਤ = void; ਇੱਕ ਗ਼ਲਤ = ਬੱਝਿਆ.** ਮਰਿਆ ਘੋੜਾ, ਢਹਿ ਗਿਆ flat: ਵੇਚਣ ਲਈ ਕੁਝ ਬਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ.

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 2 · ਭਾਰਤੀ Contract Act, 1872 (The Indian Contract Act, 1872) · Units 4–6 · 63 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
4.1	Contract ਦੀ ਪਾਲਣਾ (Performance of Contract)	2.59 – 2.61	3	★★
4.3	Contract ਕੌਣ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (By Whom a Contract May Be Performed – Section 40, 41 and 42)	2.62 – 2.66	5	★★
4.5	Joint promisor ਅਤੇ promisee ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ (Liability of Joint Promisor & Promisee)	2.67 – 2.71	5	★★★
4.7	Reciprocal promise ਦੀ ਪਾਲਣਾ (Performance of Reciprocal Promise)	2.72 – 2.74	3	★★
4.8	ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ appropriation (Appropriation of Payments)	2.75 – 2.78	4	★★★
4.9	ਜਿਹੜੇ contracts ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ – ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ (Contracts, Which Need not be Performed – with the consent of both the parties)	2.79 – 2.81	3	★★
4.10	Contract ਦਾ discharge (Discharge of a Contract)	2.82 – 2.86	5	★★★
5.1	Anticipatory Breach of Contract (Contract ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਉਲੰਘਣਾ)	2.87 – 2.90	4	★★★
5.3	Damages ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ (Suit for Damages)	2.91 – 2.97	7	★★★
5.4	Penalty ਅਤੇ Liquidated Damages (Penalty and Liquidated Damages, Section 74)	2.98 – 2.105	8	★★
6.1	Contingent Contracts (ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ contracts)	2.106 – 2.111	6	★★★
6.2	Enforcement ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮ (Rules Relating to Enforcement)	2.112	1	★
6.3	Quasi Contracts (ਅਰਧ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ)	2.113 – 2.121	9	★★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 2.59 T 4.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 4.1.1 · Scanner U4 TQ 1.1, U4 CSQ 1.1 · SM p.2.96

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 37 ਅਨੁਸਾਰ contract ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ performance ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ promises ਜਾਂ ਤਾਂ **ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ**, ਜਦ ਤੱਕ Act ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ performance ਮਾਫ਼ ਜਾਂ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ.

Performance **actual** ਜਾਂ **attempted** (tender) ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ.

promisor ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ promises ਉਸਦੇ **representatives** ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਤੱਕ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਜਿਸ contract ਵਿੱਚ **personal skill** ਚਾਹੀਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **P-O-P**: Perform ਜਾਂ Offer to Perform. ਦੋ ਰਾਹ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ: ਜਦ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਨਾ ਕਰੋ (ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ), ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਉਸਦਾ promise ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦੇ.

ਕਾਰਡ 2.60 T 4.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.1.2, 4.1.3 · Scanner U4 CSQ 1.1, U4 CSQ 1.2 · SM pp.2.96–2.97

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Valid **tender** (attempted performance) ਦੀਆਂ **ਚਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(i) **Unconditional**.

(ii) **ਠੀਕ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਠੀਕ ਥਾਂ** 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ.

(iii) goods ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ **ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ** ਮਿਲੇ.

(iv) **ਪੂਰੀ obligation** ਲਈ (100 ਵਿੱਚੋਂ 80 bales ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੈਧ tender ਨਹੀਂ ਹੈ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **U-T-E-W**: Unconditional, Time-and-place, Examine, Whole. ਯਾਦ ਰੱਖੋ: "You Tender Entire Whole".

ਕਾਰਡ 2.61 T 4.1 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 4.1.2, 4.1.3 · Scanner U4 CSQ 1.1, U4 CSQ 1.2 · SM pp.2.96–2.97

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ supplier ਨਿਯਤ ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ 10,000 ਵਿੱਚੋਂ 5,000 ਇੱਟਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇਣ ਦਾ promise ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕੀ buyer contract ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਹੋਰ buyer ਨੂੰ ਪਟਸਨ ਗੁਣਵੱਤਾ-ਜਾਂਚ ਲਈ ਤੈਅ ਤਾਰੀਖ਼ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ. ਉਹੀ ਸਵਾਲ.

ਜਵਾਬ

ਅੱਧੀ delivery ਵੈਧ performance ਨਹੀਂ ਹੈ: tender **ਪੂਰੀ obligation** ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ buyer contract **avoid** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਜਿਸ delivery ਵਿੱਚ promisee ਨੂੰ goods ਦੀ **ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ** ਨਾ ਮਿਲੇ, ਉਹ ਵੀ ਵੈਧ performance ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ buyer ਇਸਨੂੰ avoid ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Tender ਭਰੇ ਹੋਏ ਟਿਫ਼ਨ ਵਾਂਗ ਹੈ: ਅੱਧਾ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰਾ ਖਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ.

ਕਾਰਡ 2.62 T 4.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 4.3.1 · Scanner U4 TQ 3.1 · SM pp.2.97–2.98

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contract ਕੌਣ-ਕੌਣ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (Ss. 40–42)? ਪੰਜੇ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(1) **Promisor ਆਪ** (ਜਿੱਥੇ personal skill ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ).

(2) ਉਸਦਾ **agent**, ਜਿੱਥੇ personal consideration ਬੁਨਿਆਦ ਨਾ ਹੋਵੇ.

(3) ਉਸਦਾ **legal representative** (ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ property ਦੇ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ).

(4) **ਤੀਜਾ ਵਿਅਕਤੀ (third person)** ਜਿਸਦੀ performance promisee ਮੰਨ ਲਵੇ (S. 41).

(5) **Joint promisors** (S. 42).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **P-A-L-T-J**: Promisor, Agent, Legal rep, Third person, Joint promisors, ਬੋਲੋ "ਪਾਲ, ਟੀ.ਜੇ.", ਪੰਜ ਨਾਂ ਇੱਕ ਸਾਹ ਵਿੱਚ.

ਕਾਰਡ 2.63 T 4.3 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 4.3.2 · Scanner U4 TQ 3.1, U4 CSQ 3.1, U4 CSQ 3.2 · SM p.2.98

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

X ਨੇ Y ਨੂੰ ₹1,00,000 ਦੇਣੇ ਹਨ. ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ Z, X ਵੱਲੋਂ ₹60,000 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ Y ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ. ਕੀ Y, X 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? Section ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Section 41: ਜਦੋਂ promisee ਕਿਸੇ third person ਤੋਂ performance ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ promisor ਵਿਰੁੱਧ enforce ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

promisor ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ discharge ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਨਾ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ratify ਕੀਤਾ.

ਇਸ ਲਈ Y, X 'ਤੇ **ਸਿਰਫ਼ ਬਾਕੀ** ₹40,000 ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਪੈਸੇ, Y ਦੀ ਹੱਦ**: ਅਜਨਬੀ ਦੀ ਰਕਮ ਲੈ ਲਈ, ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਓਨਾ ਹੀ ਘਟ ਗਿਆ.

ਕਾਰਡ 2.64 T 4.3 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 4.3.3 · Scanner U4 CSQ 3.2 · SM pp.2.97–2.98

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਗਾਇਕਾ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਤੀਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ hotel contract ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਜੇ hotel ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਚੌਥੇ ਹਫ਼ਤੇ ਗਾਉਣ ਦੇਵੇ, ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

ਗਾਇਕਾ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ: hotel contract **repudiate** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (personal performance, S. 40).

Default ਤੋਂ ਬਾਅਦ performance ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ: hotel **terminate ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**, ਪਰ ਗਾਇਕਾ ਤੋਂ **damages** ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਬਿਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ **ਬਦਲ (substitute)** ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ: third party ਦੀ performance ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ termination ਨਹੀਂ ਅਤੇ **damages ਵੀ ਨਹੀਂ** (S. 41).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਚੁੱਪ ਮਤਲਬ ਹਰੀ ਬੱਤੀ**: hotel ਦੀ ਚੁੱਪ ਨਾਲ ਸ਼ੋਅ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ਼ damages ਵਿੱਚ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.65 T 4.3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 4.3.4, 4.7.4 · Scanner U4 CSQ 3.3, U4 CSQ 7.1 · SM pp.2.97–2.98, 2.104–2.105

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਚਿੱਤਰਕਾਰ portrait ਬਣਾਉਣ ਦਾ promise ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਧਰੰਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕੀ contract ਬਚਦਾ ਹੈ? ਜੇ promisor ਫੋਟੋਆਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

ਪੇਂਟਿੰਗ ਵਿੱਚ **personal skill** ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ: ਮੌਤ 'ਤੇ contract **ਖ਼ਤਮ** ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; representatives **ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ** ਅਤੇ promisee ਇਸਨੂੰ enforce ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (S. 40).

ਅਧਰੰਗ **supervening impossibility** (personal incapacity) ਹੈ: contract **void**, ਇਸ ਲਈ **advance ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ**.

ਫੋਟੋਆਂ: representatives ਫੋਟੋਆਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ **ਪਾਬੰਦ ਹਨ** (S. 37), ਜਦ ਤੱਕ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਲਾ ਕਲਾਕਾਰ ਨਾਲ ਮਰਦੀ ਹੈ; ਡੱਬੇ ਵਾਰਸਾਂ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.** Personal skill ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ, ਮਾਲ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.66 T 4.3 · ਤੁਲਨਾ

SM text · No direct Q · SM pp.2.98–2.99

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contractual rights ਅਤੇ liabilities ਦੀ **succession** ਅਤੇ **assignment** ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Succession: **ਲਾਭ ਅਤੇ ਬੋਝ** ਦੋਵੇਂ legal heir ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੇਣਦਾਰੀ **ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ property** ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ.

Assignment: ਸਿਰਫ਼ **ਲਾਭ** assign ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, **ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ**; ਕੋਈ debtor ਕਰਜ਼ਾ ਮੋੜਨ ਦੀ obligation assign ਕਰਕੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦਾ.

ਜਿਸ ਲਾਭ ਨਾਲ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜੁੜੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ personal consideration ਹੋਵੇ, ਉਹ **assign ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ; assignee ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪਲੱਸ ਪਾਸਾ.** Succession = ਪੂਰਾ ਪਾਰਸਲ, assignment = ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ਾ.

ਕਾਰਡ 2.67 T 4.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.5.1 · Scanner U4 TQ 5.1, U4 CSQ 5.2 · SM pp.2.99, 2.101

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਮੌਤ 'ਤੇ **Section 42** (joint promisors) ਅਤੇ **Section 45** (joint promisees) ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

S. 42: ਇਕੱਠੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਭ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਨਿਭਾਉਣਾ ਹੈ; ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ **ਉਸਦਾ representative ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ**; ਆਖ਼ਰੀ ਬਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ **ਸਭ ਦੇ representatives ਮਿਲ ਕੇ**.

S. 45 (rights): ਦਾਅਵਾ promisees ਕੋਲ ਸਾਂਝਾ ਹੈ; ਮੌਤ 'ਤੇ **representative ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ**; ਅੰਤ ਵਿੱਚ **ਸਭ ਦੇ representatives ਮਿਲ ਕੇ**.

ਇਹ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ **ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ** ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਤਿੰਨ ਕੜੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ**: ਜਿਉਂਦੇ ਇਕੱਠੇ, ਫਿਰ ਵਾਰਸ + ਬਚੇ ਹੋਏ, ਫਿਰ ਸਭ ਦੇ ਵਾਰਸ. ਕਰਜ਼ੇ (S. 42) ਅਤੇ ਹੱਕ (S. 45) ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਲੜੀ.

ਕਾਰਡ 2.68 T 4.5 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 4.5.2 · Scanner U4 TQ 5.1, U4 CSQ 5.1, U4 CSQ 5.2, U4 CSQ 5.4 · SM p.2.99–2.100

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

X, Y ਅਤੇ Z ਮਿਲ ਕੇ L ਤੋਂ ₹90,000 ਉਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ. ਕੀ L ਇਕੱਲੇ Y ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? S. 43 ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 43: ਉਲਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ promisee **ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ** joint promisors ਨੂੰ **ਪੂਰਾ** promise ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ **joint and several** ਹੈ, ਅਤੇ L ਇਕੱਲੇ Y ਤੋਂ ₹90,000 ਵਸੂਲ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਜੇ X, Y ਅਤੇ Z ਤਿੰਨੇ ਮਰ ਜਾਣ, ਤਾਂ L ਸਿਰਫ਼ Y ਦੇ representatives ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਣ ਸਕਦਾ: **ਸਭ ਦੇ representatives** ਮਿਲ ਕੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹਨ (S. 42).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਇੱਕ ਸਭ ਲਈ, ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਸਭ ਲਈ**: ਲੈਣਦਾਰ ਉਹੀ ਜੇਬ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਹੋਵੇ.

ਕਾਰਡ 2.69 T 4.5 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 4.5.3 · Scanner U4 TQ 5.1, U4 CSQ 5.1, U4 CSQ 5.3, U4 CSQ 5.4 · SM pp.2.99–2.100

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Joint promisor X ਪੂਰਾ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਉਹ ਬਾਕੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਵਸੂਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਇੱਕ default ਕਰੇ ਤਾਂ ਘਾਟਾ ਕੌਣ ਝੱਲੇਗਾ? (Section 43)

ਜਵਾਬ

ਹਰ joint promisor ਬਾਕੀ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ **ਬਰਾਬਰ contribute ਕਰਨ** ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ.

ਜੇ ਕੋਈ ਇੱਕ contribution ਵਿੱਚ **default ਕਰੇ**, ਤਾਂ **ਬਾਕੀ joint promisors ਘਾਟਾ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਝੱਲਦੇ ਹਨ**.

Legal representative ਸਿਰਫ਼ **ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਮਿਲੀ property** ਤੱਕ ਹੀ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਬਰਾਬਰ ਵੰਡੋ, ਗੁੰਮ ਹਿੱਸਾ ਬਾਕੀ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਵੰਡ ਲੈਣ.** ਜਿਵੇਂ ਦੋਸਤ ਬਿੱਲ ਵੰਡਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਭੱਜ ਜਾਵੇ.

ਕਾਰਡ 2.70 T 4.5 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ

★★★ OL 4.5.3 · Scanner U4 CSQ 5.3, U4 CSQ 5.4 · SM p.2.100

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

A, B ਅਤੇ C ਮਿਲ ਕੇ D ਨਾਲ ₹3,00,000 ਦਾ promise ਕਰਦੇ ਹਨ. C ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ A ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ. A ਕਿੰਨਾ ਵਸੂਲ ਕਰੇਗਾ? U4 CSQ 5.4 ਵਿੱਚ A ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ: ₹6,000 ਵਿੱਚੋਂ B ਅਤੇ C ਕਿੰਨਾ ਦੇਣਗੇ?

ਜਵਾਬ

ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ = ₹3,00,000 ÷ 3 = ₹1,00,000. C ਦਾ default A ਅਤੇ B ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ A, **B ਤੋਂ ₹1,50,000** ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ (SM Example 15).

CSQ 5.4: A ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ **B ਅਤੇ C ਹਰ ਇੱਕ ₹3,000** ਝੱਲਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਬਚੇ ਹੋਏ ਨਾਲ ਭਾਗ ਦਿਓ**: ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਵੰਡੋ ਜੋ ਅਜੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 2.71 T 4.5 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 4.5.4 · Scanner U4 CSQ 5.2 · SM p.2.100

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Creditor, joint promisor X ਨੂੰ release ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ Y ਅਤੇ Z discharge ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਕੀ X 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ? (S. 44)

ਜਵਾਬ

Section 44: ਇੱਕ joint promisor ਦੀ release ਨਾਲ **ਬਾਕੀ discharge ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ**.

ਨਾ ਹੀ released promisor **ਬਾਕੀ joint promisors ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ** ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਲਈ Y ਅਤੇ Z ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਦੇਣਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ X ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ **contribute** ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Creditor ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ**: release ਸਿਰਫ਼ X ਅਤੇ creditor ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ; ਸਾਥੀ promisors ਪ੍ਰਤੀ X ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਚਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.72 T 4.7 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 4.7.1 · Scanner U4 CSQ 7.2 · SM p.2.102

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Seller ਨੇ ਮਸ਼ੀਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਹੈ ਅਤੇ delivery 'ਤੇ ਹੀ payment ਲੈਣੀ ਹੈ; buyer ਉਸ ਦਿਨ payment ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਕੀ seller ਨੂੰ delivery ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ? (S. 51)

ਜਵਾਬ

Section 51: ਜਿੱਥੇ reciprocal promises **ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ** ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕਿਸੇ promisor ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਦ ਤੱਕ promisee ਆਪਣਾ promise ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ **ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ** ਨਾ ਹੋਵੇ.

ਇਹ **concurrent conditions** ਹਨ, ਇਸ ਲਈ seller ਨੂੰ delivery ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਨਕਦ ਅਤੇ ਮਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ**: ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਥ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲਦਾ.

ਕਾਰਡ 2.73 T 4.7 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 4.7.2 · Scanner U4 CSQ 7.3 · SM p.2.104

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜਦੋਂ time ਜ਼ਰੂਰੀ (essence) ਹੋਵੇ ਅਤੇ supplier ਲੇਟ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ promisee ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ time ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ? (S. 55)

ਜਵਾਬ

Time ਜ਼ਰੂਰੀ: contract (ਜਾਂ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਹਿੱਸਾ) **promisee ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ voidable** ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

Time ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ: voidable ਨਹੀਂ, ਪਰ promisee ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ **compensation** ਮਿਲਦਾ ਹੈ.

ਜੇ voidable contract ਦੀ ਲੇਟ performance ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਦੇਰੀ ਲਈ **compensation ਨਹੀਂ**, ਜਦ ਤੱਕ ਮੰਨਣ ਵੇਲੇ **notice** ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Essence = ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਹੱਕ; no essence = ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ**. ਲੇਟ ਮਾਲ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਲੈ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ.

ਕਾਰਡ 2.74 T 4.7 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 4.7.3 · Scanner U4 CSQ 7.4 · SM pp.2.104, 2.107

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ builder ਦਾ mall ਵਾਲਾ contract ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ hotel ਵਾਲੇ contract ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ zone ਵਿੱਚ hotels 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਉਹ breach ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਵੇਂ contract ਦੀ substitution **novation (S. 62)** ਹੈ: mall ਵਾਲਾ contract discharge ਹੋ ਗਿਆ.

ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ **contract ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ** ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ performance ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: contract **S. 56 ਅਧੀਨ void**.

ਇਸ ਲਈ **ਨਾ breach, ਨਾ damages**; ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਈਆਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ, ਫਿਰ ਰੋਕ**: Section 62 contract ਬਦਲਦਾ ਹੈ, Section 56 ਉਸਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.75 T 4.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.8.1 · Scanner U4 TQ 8.1, U4 CSQ 8.1, U4 CSQ 8.2 · SM pp.2.106–2.107

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Appropriation of payments (Ss. 59, 60, 61) ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਿਯਮ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

S. 59: debtor (ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ) ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ debt: payment, ਜੇ ਮੰਨ ਲਈ ਗਈ, **ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ**.

S. 60: ਕੋਈ intimation ਨਹੀਂ: **creditor** ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ **lawful debt** 'ਤੇ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ **time-barred** ਹੋਵੇ, ਪਰ **disputed debt 'ਤੇ ਨਹੀਂ**.

S. 61: ਕਿਸੇ ਨੇ appropriate ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ: **ਸਮੇਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ** ਅਨੁਸਾਰ, time-barred ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ; **ਬਰਾਬਰ ਦਰਜੇ** ਦੇ debts 'ਤੇ: **ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Debtor, Creditor, Law** (59, 60, 61): ਹਰ ਇੱਕ ਉਦੋਂ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਿਛਲਾ ਚੁੱਪ ਰਹੇ.

ਕਾਰਡ 2.76 T 4.8 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 4.8.2 · Scanner U4 CSQ 8.1, U4 CSQ 8.2 · SM p.2.106

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ debtor ਦੇ ਬਿੱਲ ₹12,120, ₹5,650 ਅਤੇ ₹9,680 ਬਕਾਇਆ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਠੀਕ ₹9,680 ਦਾ cheque ਭੇਜਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਕਿਹੜਾ debt ਚੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਹੋਰ ₹15,000 ਦੇ cheque ਬਾਰੇ ਕੀ?

ਜਵਾਬ

ਠੀਕ ਰਕਮ ਦਾ cheque ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ debt ਵੱਲ **ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ** (S. 59, ਹਾਲਾਤ): ₹9,680 ਨਾਲ ₹9,680 ਵਾਲਾ ਬਿੱਲ ਚੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

₹15,000 ਦੇ cheque ਨਾਲ ਕੋਈ intimation ਨਹੀਂ: creditor ਇਸਨੂੰ **ਕਿਸੇ ਵੀ lawful debt** 'ਤੇ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ time-barred ਹੋਵੇ (S. 60), ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ₹12,120 ਅਤੇ ਬਾਕੀ ₹5,650 'ਤੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Cheque ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਨਾਲ ਮਿਲਾਓ**: ਜੋ ਅੰਕ ਇੱਕ invoice ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਬੈਠੇ, ਉਹ debtor ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.77 T 4.8 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 4.8.3 · Scanner U4 CSQ 8.3 · SM p.2.106

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ debtor ਦੇ ਦੋ loans ਹਨ (₹3,00,000 guaranteed, ₹4,00,000 ਬਿਨਾਂ guarantee) ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਨਾਂ intimation ਦੇ ₹2,00,000 ਭੇਜਦਾ ਹੈ. Bank ਇਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ guarantee ਵਾਲੇ loan 'ਤੇ ਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਇਹ ਵੈਧ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਹਾਂ. ਕੋਈ intimation ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ **S. 60** creditor ਨੂੰ ਆਪਣੀ **ਮਰਜ਼ੀ** ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ lawful debt 'ਤੇ ਲਾਉਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

Guarantor ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ guaranteed loan ਪਹਿਲਾਂ ਚੁਕਾਇਆ ਜਾਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Debtor ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਕਲਮ creditor ਕੋਲ.**

ਕਾਰਡ 2.78 T 4.8 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 4.8.1 · Scanner U4 TQ 8.1, U4 CSQ 8.2 · SM p.2.106–2.107

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Time-barred ਅਤੇ disputed debts: S. 60 ਅਤੇ S. 61 ਅਧੀਨ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ? ਲੁਭਾਵਣਾ ਗਲਤ ਜਵਾਬ ਕਿੱਥੇ ਭਟਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

S. 60: creditor **ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ time-barred** debt 'ਤੇ, ਪਰ **disputed debt 'ਤੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ**.

S. 61: ਸਮੇਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, debts time-barred ਹੋਣ **ਜਾਂ ਨਾ**; ਬਰਾਬਰ ਦਰਜੇ ਦਾ ਮਤਲਬ **ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ** (ਜਿਵੇਂ ₹4,000, ₹5,000 ਅਤੇ ₹3,000 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ₹2,500 ਅਤੇ ₹1,500).

ਗਲਤ: "time-barred debts ਬਾਹਰ ਹਨ"; Act ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Barred ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, disputed ਦੀ ਮਨਾਹੀ.**

ਕਾਰਡ 2.79 T 4.9 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.9.1 · Scanner U4 TQ 9.1 · SM pp.2.107–2.110

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕਿਹੜੇ sections ਉਨ੍ਹਾਂ contracts ਬਾਰੇ ਹਨ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ **ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ**, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

S. 62: ਨਵਾਂ contract substitute ਕਰਨਾ, rescind ਜਾਂ alter ਕਰਨਾ.

S. 63: promisee performance ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਵੇ ਜਾਂ remit ਕਰੇ, ਸਮਾਂ ਵਧਾਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ satisfaction ਮੰਨ ਲਵੇ.

S. 64: voidable contract rescind ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਮਿਲਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਕਰੇ.

S. 65: void agreement ਜਾਂ void ਹੋ ਗਏ contract ਅਧੀਨ ਮਿਲਿਆ advantage ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ.

S. 67: promisee ਵਾਜਬ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰੇ: promisor ਨੂੰ ਛੋਟ. **S. 66**: rescission ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ proposal ਦੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **62-63-64-65-67, ਤੇ 66 ਡਾਕੀਆ**: ਇੱਕੋ ਇੱਕ section ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.80 T 4.9 · ਤੁਲਨਾ

★★ OL 4.9.2 · Scanner U4 TQ 9.2 · SM pp.2.107–2.108

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Novation ਅਤੇ **alteration** ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ (Ss. 62–67).

ਜਵਾਬ

Novation: ਮੌਜੂਦਾ contract ਦੀ ਥਾਂ **ਨਵਾਂ contract** ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਧਿਰਾਂ **ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ**.

Alteration: ਸ਼ਰਤਾਂ **ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਦਲੀਆਂ** ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ; **ਧਿਰਾਂ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ**.

Novation ਪੂਰੇ contract ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ; alteration ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ **ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ** ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Novation = ਨਵਾਂ; alteration = ਸੋਧਿਆ.** Alteration ਵਿੱਚ ਚਿਹਰੇ ਉਹੀ, novation ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਨਵੇਂ ਚਿਹਰੇ.

ਕਾਰਡ 2.81 T 4.9 · ਯਾਦ ਕਰੋ

SM text · No direct Q · SM p.2.107

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

S. 62 ਅਧੀਨ **rescission**, novation ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Rescission: ਸਿਰਫ਼ ਪੁਰਾਣਾ contract **ਰੱਦ** ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਉਸਦੀ ਥਾਂ **ਕੋਈ ਨਵਾਂ contract ਨਹੀਂ** ਆਉਂਦਾ.

Novation ਵਿੱਚ ਵੀ rescission ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਥਾਂ **ਨਵਾਂ contract substitute** ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਦੋਵੇਂ **ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ** ਨਾਲ contract ਨੂੰ discharge ਕਰਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Rescind = ਮਿਟਾਓ; novate = ਮਿਟਾਓ ਤੇ ਨਵਾਂ ਲਿਖੋ.**

ਕਾਰਡ 2.82 T 4.10 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 4.10.1 · Scanner U4 TQ 10.1, U4 TQ 10.2, U4 CSQ 10.1, U4 CSQ 10.2, U4 CSQ 10.3 · SM pp.2.104–2.105, 2.111

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Supervening impossibility (S. 56) ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ? ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Performance ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਸੰਭਵ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਜੋ ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, **ਅਸੰਭਵ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ** ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਨ: ਅਣਕਿਆਸੀ **ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ**; subject-matter ਦੀ **ਤਬਾਹੀ**; ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀ ਵਰਗੀ **personal incapacity**; **war** ਦਾ ਐਲਾਨ.

ਪ੍ਰਭਾਵ: contract **void**, ਧਿਰਾਂ discharge.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **L-D-I-W**: Law, Destruction, Incapacity, War, ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੌਦੇ ਦੇ ਮਰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਰਾਹ.

ਕਾਰਡ 2.83 T 4.10 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 4.10.1, 4.10.3 · Scanner U4 CSQ 10.1, U4 CSQ 10.2 · SM pp.2.105, 2.111

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਖੰਡ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ; ਹੜ੍ਹ ਇਕਲੌਤੀ ਸੜਕ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ. Seller ਇਨਕਾਰ ਲਈ compensation ਮੰਗਦਾ ਹੈ; buyer ਆਪਣਾ advance ਵਾਪਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰੋ. ਇੱਕ shipper ਦੀ ਸਰਕਾਰ port ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ war ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ: ਕੀ K, J 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Contract **void (S. 56)** ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; compensation ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ seller ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਫ਼ੇਲ੍ਹ ਹੈ.

Buyer **advance** ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ (S. 65).

Contract ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ war ਦਾ ਐਲਾਨ supervening impossibility ਹੈ: **K, J 'ਤੇ performance ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕੁਦਰਤ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਰ: void, ਕਿਸੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ, ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ.**

ਕਾਰਡ 2.84 T 4.10 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 4.10.3 · Scanner U4 CSQ 10.1, U4 CSQ 10.3, U4 TQ 10.1 · SM p.2.109

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Buyer ਵੱਲੋਂ token money ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. Buyer ਦਾ ਕੀ ਹੱਕ ਹੈ? (S. 65)

ਜਵਾਬ

ਜਦੋਂ ਕੋਈ agreement void ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ contract **void ਹੋ ਜਾਵੇ**, ਤਾਂ ਜਿਸਨੂੰ **advantage** ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਉਹ **ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ compensation ਦੇਣਾ** ਪੈਂਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਲਈ buyer token money ਦੇ **refund** ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ.

ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ **contract ਅਧੀਨ** ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Void ਮਤਲਬ ਵਾਪਸੀ**: ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਉਹ ਮੋੜ ਦਿਓ.

ਕਾਰਡ 2.85 T 4.10 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.10.2 · Scanner U4 TQ 10.2 · SM pp.2.110–2.112

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contract ਦੇ **discharge ਦੇ ਢੰਗ (modes)** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(1) **Performance** (actual ਜਾਂ attempted); (2) **mutual agreement**; (3) **impossibility**; (4) **lapse of time** (Limitation Act, 1963);

(5) **operation of law** (ਮੌਤ, insolvency); (6) **breach** (actual ਜਾਂ anticipatory); (7) **remission** (S. 63);

(8) promisee ਵੱਲੋਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ (S. 67); (9) rights ਦਾ **merger**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਨੌਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਹਰ ਦੇ**: P-A-I-L-O-B-R-N-M (Performance, Agreement, Impossibility, Lapse, Operation, Breach, Remission, Neglect, Merger).

ਕਾਰਡ 2.86 T 4.10 · ਧਾਰਨਾ

SM text · Scanner U4 TQ 10.2 · SM pp.2.112–2.113

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Discharge ਦੇ ਢੰਗ ਵਜੋਂ **merger of rights** ਕੀ ਹੈ? SM ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

ਘਟੀਆ ਅਤੇ ਉੱਚੇ rights **ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ**; ਘਟੀਆ rights **ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ** ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ enforce ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ.

ਜੋ lessee **ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ਰੀਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ** ਉਹ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ownership ਉੱਚਾ right ਹੈ, ਇਸ ਲਈ **lease ਖ਼ਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ, lease ਪਿਘਲ ਗਈ.**

ਕਾਰਡ 2.87 T 5.1 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 5.1.1 · Scanner U5 TQ 1.1, U5 CSQ 1.1 · SM pp.2.123–2.124

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਧਿਰ ਪੂਰਾ promise ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ ਤਾਂ **Section 39** ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ? ਜੇ promisee continue ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ?

ਜਵਾਬ

ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਆਪਣਾ promise **ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ** ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ **ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਲਵੇ**, ਤਾਂ promisee **contract ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਜਦ ਤੱਕ ਉਸਨੇ **ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ** ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ **ਸਹਿਮਤੀ (acquiescence)** ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ.

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੰਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ rescind ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਦੋਵਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ **damages** ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ (rightful rescission ਲਈ S. 75).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਖ਼ਤਮ ਕਰੋ ਜਾਂ ਜੋੜੋ, ਦੋਵੇਂ ਨਹੀਂ**: "ਚੱਲਣ ਦਿਓ" ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ; damages ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.88 T 5.1 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 5.1.2 · Scanner U5 TQ 1.2, U5 CSQ 1.2, U5 CSQ 1.3 · SM pp.2.123–2.124

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Anticipatory breach ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. Promisee ਕੋਲ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Performance ਲਈ **ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ** breach, **ਸ਼ਬਦਾਂ** (express) ਜਾਂ **ਵਿਹਾਰ** (implied) ਨਾਲ.

ਵਿਕਲਪ 1: contract ਨੂੰ **rescinded** ਮੰਨੋ ਅਤੇ damages ਲਈ **ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮਾ** ਕਰੋ.

ਵਿਕਲਪ 2: ਇਸਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖੋ ਅਤੇ **ਨਿਯਤ ਤਾਰੀਖ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ**, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ; ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ **supervening impossibility** ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਹੁਣੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਉਡੀਕ ਕਰਕੇ ਜੋਖ਼ਮ ਚੁੱਕੋ**: ਦੋ ਰਾਹ, ਹੌਲੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਟੋਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.89 T 5.1 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 5.1.2 · Scanner U5 CSQ 1.1, U5 CSQ 1.2 · SM pp.2.123–2.124

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਨਰਤਕੀ ਦਾ 60 performances ਵਾਲਾ contract ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ. ਕੀ school terminate ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ school ਉਸਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ rescind ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਹ damages ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਉਹ **terminate** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਨਰਤਕੀ ਨੇ breach ਕੀਤਾ ਹੈ.

ਜੇ ਉਹ **ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ** ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ **ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ rescind ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**.

ਦੋਵਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ **damages** ਮੰਗੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Terminate ਕਰੋ ਜਾਂ continue, damages ਦੋਵਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ.**

ਕਾਰਡ 2.90 T 5.1 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ

★ OL 5.1.3 · Scanner U5 CSQ 1.2, U5 CSQ 1.3 · SM pp.2.125–2.126

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਮਾਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ordinary damages ਕਿਵੇਂ ਮਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ special loss ਅਤੇ claimant 'ਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Damages = (market price − contract price) × quantity. ਜਿਵੇਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ: ₹100 ਫ਼ਰਕ × 300 ਪੀਸ = ਹਰ size ਦੇ ₹30,000 (Scanner CSQ 1.2).

Special loss ਤਾਂ ਹੀ recover ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ contract ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਹਾਲਾਤ **ਪਤਾ ਸਨ**.

ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ **ਨੁਕਸਾਨ ਘੱਟ ਕਰਨ (minimise)** ਲਈ ਵਾਜਬ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **M ਘਟਾ C, ਗੁਣਾ Q**: Market, Contract, Quantity.

ਕਾਰਡ 2.91 T 5.3 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 5.3.1, 5.3.3 · Scanner U5 TQ 3.1, U5 CSQ 3.1, U5 CSQ 3.3 · SM pp.2.125–2.126

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 73 ਅਧੀਨ ਕਿਹੜਾ ਨੁਕਸਾਨ compensable ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਬਾਹਰ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਜੋ **ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ**, ਜਾਂ ਜੋ contract ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ **ਪਤਾ ਸੀ** ਕਿ breach ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ.

ਕੋਈ **remote ਅਤੇ indirect** ਨੁਕਸਾਨ **ਨਹੀਂ**.

ਮੌਜੂਦਾ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ (Explanation).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕੁਦਰਤੀ + ਪਤਾ ਸੀ, ਦੂਰ ਵਾਲਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ**: N-K, remote ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.92 T 5.3 · ਧਾਰਨਾ	★★★ OL 5.3.2 · Scanner U5 CSQ 3.2, U5 CSQ 3.4 · SM pp.2.125–2.126
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **Hadley v Baxendale** ਵਿੱਚ ਕੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ special damages ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਕੀ ਹੈ?	ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਮਿੱਲ ਦੀ ਟੁੱਟੀ crankshaft ਇੱਕ carrier ਤੋਂ ਲੇਟ ਪਹੁੰਚੀ; ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਸਿਰਫ਼ ordinary damages** ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂਕਿ carrier ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ. **Special damages** ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਹਾਲਾਤ ਦਾ **ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ (previous notice)** ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ, ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ**: carrier ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਮਿੱਲ ਰੁਕ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਓਨਾ ਹੀ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿੰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿੱਲ ਦਾ ਜਾਂਦਾ.	

ਕਾਰਡ 2.93 T 5.3 · ਧਾਰਨਾ	★ OL 5.3.2, 5.3.3 · Scanner U5 CSQ 3.1, U5 CSQ 3.2, U5 CSQ 3.3, U5 CSQ 3.4 · SM pp.2.125–2.126
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ S. 73 ਲਾਗੂ ਕਰੋ: ₹11.50 lakh ਦੇ contract ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕਿਤੋਂ ਹੋਰ ₹12.75 lakh ਵਿੱਚ ਖ਼ਰੀਦੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਇੱਕ third party ਨੂੰ compensation ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ. Bus ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਬਿੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ?	ਜਵਾਬ ₹1.25 lakh (₹12.75 − ₹11.50) ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ recoverable ਹੈ. Third party ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ compensation: **ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ** recoverable ਜੇ **seller ਨੂੰ ਉਸ contract ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ**; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ **remote ਅਤੇ indirect** ਹੈ. Bus ਦਾ ਮਾਮਲਾ: ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ hotel ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਹਾਂ, **ਪਤਨੀ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ** (remote).
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?** ਗੁਆਚੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.	

ਕਾਰਡ 2.94 T 5.3 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ	★★★ OL 5.3.2 · Scanner U5 CSQ 3.2 · SM p.2.126
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ X ₹4.50 'ਤੇ 1,000 ਬੋਤਲਾਂ ਖ਼ਰੀਦਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ Y ਨੂੰ ₹5.00 'ਤੇ ਵੇਚ ਸਕੇ; ਬਾਜ਼ਾਰ ਭਾਅ ₹5.25 ਹੈ. ਜੇ Z ਨੂੰ Y ਦੇ contract ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ damages ਕੀ ਹਨ? ਜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ?	ਜਵਾਬ Z ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: ₹0.50 × 1,000 = **₹500** (Y ਦੇ contract 'ਤੇ X ਦਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ). Z ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ: **market − contract price**: ₹0.75 × 1,000 = **₹750**.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦੱਸਿਆ → ਮੁਨਾਫ਼ਾ; ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ → ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਫ਼ਰਕ.**	

ਕਾਰਡ 2.95 T 5.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★ OL 5.3.4 · Scanner U5 TQ 3.2 · SM p.2.126
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **Vindictive ਜਾਂ exemplary** damages ਕਦੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?	ਜਵਾਬ ਸਿਰਫ਼ **ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ** ਵਿੱਚ: (a) **ਵਿਆਹ ਦੇ promise ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ** (ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ); (b) banker ਵੱਲੋਂ customer ਦੇ cheque ਦਾ **wrongful dishonour** (**Gibbons v Westminster Bank**): trader ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਫ਼ੀ damages ਮਿਲਦੇ ਹਨ; non-trader ਨੂੰ special damage ਦੱਸਣਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦਿਲ ਅਤੇ cheque**: ਟੁੱਟਿਆ ਵਿਆਹ ਦਾ ਵਾਅਦਾ, ਮੁੜਿਆ ਹੋਇਆ cheque.	

ਕਾਰਡ 2.96 T 5.3 · ਧਾਰਨਾ	★ OL 5.3.6 · Scanner U5 CSQ 3.4, U5 CSQ 3.5 · SM pp.2.104, 2.127
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਲੇਟ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਮਾਲਕ ਅਸਧਾਰਨ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ time essence ਸੀ ਤਾਂ?	ਜਵਾਬ ਖ਼ਾਸ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ **ordinary ਨੁਕਸਾਨ** recoverable ਹਨ. ਜੇ **time essence ਹੈ**, ਤਾਂ contract **voidable** ਹੈ (S. 55) ਅਤੇ promisee ਮਾਲ reject ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਖ਼ਰਾਬੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ **ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ carrier** ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (SM).
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਲੇਟ ਤਾਂ ਲੇਟ; ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਖ਼ਬਰ ਦਿਓ.**	

ਕਾਰਡ 2.97 T 5.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ	SM text · Scanner U5 TQ 4.2 · SM pp.2.125–2.127
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ SM Unit 5 ਵਿੱਚ damages ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ **nominal** damages ਕੀ ਹਨ.	ਜਵਾਬ **Ordinary**, **special**, **vindictive/exemplary**, **nominal**, **ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਖ਼ਰਾਬੀ ਦੇ damages (deterioration)**, **pre-fixed** damages. Nominal: breach ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਪਰ **ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ**; ਸਿਰਫ਼ right ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਇੱਕ ਰੁਪਇਆ, ਜਾਂ 10 paise ਵੀ).
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **OSVNDP**: “Our Strict Verdict: Nominal, Deterioration, Pre-fixed”, ਛੇ ਨਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਕ.	

ਕਾਰਡ 2.98 T 5.4 · ਧਾਰਨਾ	★★ OL 5.4.1, 5.3.5 · Scanner U5 TQ 3.2, U5 TQ 4.1, U5 TQ 4.2 · SM pp.2.127–2.129
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ breach ਲਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਿਯਤ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ **Section 74** ਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਕੀ liquidated damages ਅਤੇ penalty ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ?	ਜਵਾਬ **ਨਿਯਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਾਜਬ compensation**, ਭਾਵੇਂ ਉਹ liquidated damages ਹੋਵੇ ਜਾਂ penalty. ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ**; ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਦੇ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ, ਪਰ ਘੱਟ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ. ਅਪਵਾਦ: ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ ਲਈ **Government ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ bond**: **ਪੂਰੀ ਰਕਮ** ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਛੱਤ ਹੈ, ਫ਼ਰਸ਼ ਨਹੀਂ**: ਨਿਯਤ ਰਕਮ ਛੱਤ ਹੈ; ਅਦਾਲਤ ਇਸਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵਧਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ.	

ਕਾਰਡ 2.99 T 5.4 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ	★★ OL 5.4.1 · Scanner U5 TQ 4.1 · SM p.2.127
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ Contract ਵਿੱਚ ₹1,00,000 ਨਿਯਤ ਹੈ. ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ ₹70,000 ਹੈ. ਜੇ ਨੁਕਸਾਨ ₹1,50,000 ਹੋਵੇ ਤਾਂ?	ਜਵਾਬ ਨੁਕਸਾਨ ₹70,000: ਸਿਰਫ਼ **₹70,000** (ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ). ਨੁਕਸਾਨ ₹1,50,000: ਸਿਰਫ਼ **₹1,00,000** (ਨਿਯਤ ਰਕਮ).
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨਿਯਤ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਛੋਟੀ ਹੈ, ਓਹੀ ਦਿਓ.**	

ਕਾਰਡ 2.100 T 5.4 · ਤੁਲਨਾ	★★ OL 5.4.1 · Scanner U5 TQ 3.2, U5 TQ 4.1 · SM p.2.128
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **Penalty** ਅਤੇ **liquidated damages** ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸੋ.	ਜਵਾਬ Liquidated damages: ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ **ਸੱਚਾ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ (genuine pre-estimate)**. Penalty: ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ (**in terrorem**) ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ. ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ **ਕਿਤੇ ਵੱਧ** ਰਕਮ penalty ਹੈ; ਕਿਸੇ ਤਾਰੀਖ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ **default 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਰਕਮ** penalty ਹੈ. **ਨਾਂ (label) ਆਖ਼ਰੀ ਨਹੀਂ**: ਅਦਾਲਤ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਬਨਾਮ ਡਰਾਵਾ**: ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਡਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ.	

ਕਾਰਡ 2.101 T 5.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★ OL 5.4.2 · Scanner U5 TQ 4.2 · SM pp.2.125–2.127
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ U5 TQ 4.2 ਵਿੱਚ breach ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ damages ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ.	ਜਵਾਬ **Ordinary**: ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਜੋ breach ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. **Special**: ਖ਼ਾਸ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ, ਜੋ contract ਵੇਲੇ **ਦੱਸੇ ਗਏ** ਸਨ. **Liquidated**: contract ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਰਕਮ; compensation ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **O-S-L**: Ordinary, Special, Liquidated: "Often Said Loudly", ਤਿੰਨ ਨਾਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲ ਕੇ ਦੁਹਰਾਓ.	

ਕਾਰਡ 2.102 T 5.4 · ਧਾਰਨਾ	★★ OL 5.4.3 · Scanner U5 TQ 4.3 · SM pp.2.129–2.130
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **Quantum meruit** ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ?	ਜਵਾਬ "**ਜਿੰਨਾ ਉਸਨੇ ਕਮਾਇਆ ਹੈ**": ਜਿੱਥੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ breach ਨਾਲ contract discharge ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉੱਥੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵਾਜਬ ਅਦਾਇਗੀ. (1) ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੇ **original contract discharge ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ**. (2) Claimant ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਹੋਵੇ ਜੋ **default ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ** ਹੈ. Damages **compensatory** ਹਨ; quantum meruit **restitutory** ਹੈ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਮਿਲਿਆ**: ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਕਸੂਰ ਕਾਮੇ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਦੋਂ contract ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ.	

ਕਾਰਡ 2.103 T 5.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★★ OL 5.4.3 · Scanner U5 TQ 4.3 · SM pp.2.129–2.130
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਉਹ **ਛੇ ਮਾਮਲੇ** ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ quantum meruit ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.	ਜਵਾਬ (a) agreement void ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ contract void ਹੋ ਜਾਵੇ; (b) ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ **ਮੁਫ਼ਤ ਨਹੀਂ** ਸੀ; (c) ਅਜਿਹੀਆਂ services ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ **ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਤੈਅ ਨਹੀਂ**; (d) ਇੱਕ ਧਿਰ **ਛੱਡ ਦੇਵੇ** ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ; (e) **divisible** contract, ਜਿੱਥੇ ਅੰਸ਼ਕ performance ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; (f) **indivisible lump-sum** contract ਜੋ ਮਾੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਕੇ lump sum.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਛੇ ਮਾਮਲੇ**: Void, Not-free, No-price, Abandoned, Divisible, Defective-lump, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਰੱਖੋ.	

ਕਾਰਡ 2.104 T 5.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 5.4.4 · Scanner U5 CSQ 4.1 · SM p.2.130

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

A ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਲੱਖਣ ਚੀਜ਼ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ substitute ਨਹੀਂ. ਅਦਾਲਤ ਕੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਪੈਸਾ **ਚੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ **specific performance** ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਇਹ breach ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ promise ਨੂੰ contract ਦੀਆਂ **ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ** ਪੂਰਾ ਕਰੇ.

ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਉਹ ਕਰੇ ਜੋ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸਨੇ promise ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ **injunction** ਉਸਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ (SM).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਵੇ ਤਾਂ "ਕਰ ਕੇ ਦਿਓ", "ਪੈਸੇ ਦਿਓ" ਨਹੀਂ.**

ਕਾਰਡ 2.105 T 5.4 · ਦੁਹਰਾਈ ਲੜੀ

SM text · Scanner U5 TQ 1.2, U5 TQ 3.1, U5 TQ 4.3 · SM pp.2.124, 2.129–2.131

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contract ਦੇ breach ਲਈ ਉਪਾਅ (remedies) ਯਾਦ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

Damages; **rescission** (compensation ਸਮੇਤ, S. 75); **specific performance**; **injunction**; **quantum meruit**.

Actual breach: ਨਿਯਤ ਤਾਰੀਖ਼ 'ਤੇ ਜਾਂ performance ਦੌਰਾਨ; anticipatory: ਨਿਯਤ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **D-R-S-I-Q**: Damages, Rescission, Specific performance, Injunction, Quantum meruit, ਪੰਜ ਉਪਾਅ: "Doctors Rarely Skip Injection Queues".

ਕਾਰਡ 2.106 T 6.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 6.1.1 · Scanner U6 TQ 1.1, U6 TQ 1.2, U6 CSQ 1.1 · SM pp.2.139–2.140

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contingent contract (S. 31) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

"ਕੁਝ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ contract, ਜੇ ਅਜਿਹੇ contract ਦੀ ਕੋਈ **collateral** ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੇ ਜਾਂ ਨਾ ਵਾਪਰੇ." Insurance, indemnity ਅਤੇ guarantee ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ.

(a) Performance **ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ** ਹੈ; (b) ਘਟਨਾ **collateral** ਹੈ; (c) **ਸਿਰਫ਼ promisor ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ**; (d) ਘਟਨਾ **ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ (uncertain)** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **D-C-W-U**: Depends, Collateral, not Will alone, Uncertain: "Don't Count Without Uncertainty", ਬਿਨਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 2.107 T 6.1 · ਧਾਰਨਾ

SM text · Scanner U6 TQ 1.1 · SM pp.2.139–2.140

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Collateral event ਕੀ ਹੈ? "swimming pool ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ" contingent ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਉਹ ਘਟਨਾ ਜੋ contract ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ **ਨਾ ਤਾਂ promise ਕੀਤੀ ਗਈ performance** ਹੈ **ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰੀ consideration** (Pollock and Mulla).

Pool ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ **ਖ਼ੁਦ promise ਦਾ ਹਿੱਸਾ** ਹੈ, ਇਸ ਲਈ contract conditional ਹੈ, **contingent ਨਹੀਂ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Collateral ਪਾਸੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ**: ਜੇ ਘਟਨਾ ਹੀ ਕੰਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ collateral ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.108 T 6.1 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 6.1.1 · Scanner U6 TQ 1.1 · SM p.2.140

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ: "ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੇ" ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ promise, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਰਨੀ ਹੈ, contingent contract ਹੈ.

ਜਵਾਬ

ਗਲਤ. ਘਟਨਾ **ਸਿਰਫ਼ promisor ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ** ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ (ਅਜਿਹਾ promise ਤਾਂ contract ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ).

ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘਟਨਾ (ਜਿਵੇਂ collector ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਗਭਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਇਸਨੂੰ **contingent ਨਹੀਂ** ਬਣਾਉਂਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ ਤਾਂ ਹੀ **uncertain** ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਵਾਪਰ ਵੀ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਵੀ.

Promisor ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ **ਦੇ ਨਾਲ** ਬਾਹਰੀ ਘਟਨਾ (ਮੀਂਹ) ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ contingent ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸਿਰਫ਼ ਮਰਜ਼ੀ, ਸਿਰਫ਼ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ: ਦੋਵੇਂ ਫ਼ੇਲ੍ਹ.** Contingent ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ promisor ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ.

ਕਾਰਡ 2.109 T 6.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 6.1.2 · Scanner U6 TQ 1.2 · SM pp.2.140–2.142

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contingent contracts ਦੇ enforcement ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ sections 32 ਤੋਂ 36 ਨੂੰ ਮਿਲਾਓ.

ਜਵਾਬ

S. 32: ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨੀ ਹੈ: **ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ** enforceable; ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ void.

S. 33: ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਨੀ: ਤਾਂ ਹੀ enforceable ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਵਾਪਰਨਾ **ਅਸੰਭਵ** ਹੋ ਜਾਵੇ.

S. 34: **ਜਿਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਿਹਾਰ**: ਅਸੰਭਵ ਤਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦੇਵੇ.

S. 35: ਘਟਨਾ **ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ** (ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਾਪਰੇ ਜਾਂ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ void).

S. 36: **ਅਸੰਭਵ ਘਟਨਾ** = void, ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **32 ਵਾਪਰਿਆ, 33 ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਿਆ, 34 ਵਿਅਕਤੀ, 35 ਸਮਾਂ, 36 ਅਸੰਭਵ**: 2-3-4-5-6 ਗਿਣੋ ਅਤੇ H-N-P-T-I ਜੋੜੋ.

ਕਾਰਡ 2.110 T 6.1 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 6.1.2 · Scanner U6 TQ 1.2 · SM p.2.141

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 35, "ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਦੇ ਨਾ ਵਾਪਰਨ" ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਦੇ **ਨਾ** ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ: ਜਦੋਂ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ **enforceable**, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ **ਪਹਿਲਾਂ** ਹੀ ਜੇ ਇਹ **ਪੱਕਾ** ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੇਗੀ.

ਇਸਦੇ ਉਲਟ: ਨਿਯਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਦੇ **ਵਾਪਰਨ** 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ contract, ਜੇ ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ **void** ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਹਾਜ਼ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ**: ਜਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, void; **ਜਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ**: ਜਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 2.111 T 6.1 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 6.1.3 · Scanner U6 CSQ 1.1 · SM pp.2.139, 2.141

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ hospital ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ₹1,00,000 ਦੇਣ ਦਾ promise ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ contract ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ Covid-19 positive ਆਵੇ. ਇਸਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰੋ; ਜੇ ਉਹ positive ਨਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਕੀ?

ਜਵਾਬ

ਇੱਕ **contingent contract (S. 31)**: ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ collateral, uncertain ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ.

S. 35 ਅਧੀਨ, ਜੇ ਸਮਾਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ, ਤਾਂ contract **void** ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸਮਾਂ ਪੂਰਾ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਸੌਦਾ ਖ਼ਤਮ.**

ਕਾਰਡ 2.112 T 6.2 · ਤੁਲਨਾ

★ OL 6.2.1 · Scanner U6 TQ 2.1 · SM pp.2.81–2.82, 2.142

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Wagering agreement ਨੂੰ **contract of insurance** ਅਤੇ contingent contract ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

Insurance: **valid**, ਆਪਸੀ consideration (premium), **insurable interest**, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ (indemnifies) ਕਰਦਾ ਹੈ (life insurance ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ).

Wager: **void**, ਕੋਈ ਅਸਲ consideration ਨਹੀਂ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ interest ਨਹੀਂ**, ਹਾਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਯਤ ਰਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

Contingent: ਘਟਨਾ **collateral** ਹੈ; wager: uncertain ਘਟਨਾ **ਮੁੱਖ ਤੱਤ** ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ reciprocal promises ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Insurance ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, wager ਜੂਆ ਹੈ**: ਇੱਕ ਪਾਸੇ interest ਅਤੇ ਭਰਪਾਈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਤ.

ਕਾਰਡ 2.113 T 6.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 6.3.1 · Scanner U6 TQ 3.1, U6 TQ 3.2, U6 CSQ 3.4 · SM p.2.143

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Quasi-contract ਕੀ ਹੈ, ਇਸਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਕਹਾਵਤ (maxim) ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ obligations ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ **contract ਵਰਗੀਆਂ** ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ contract ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ.

Right ਹਮੇਸ਼ਾ **ਪੈਸੇ** ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; **ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ**, ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ; **ਖ਼ਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ** ਵਿਰੁੱਧ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ.

Maxim: "**ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ**" (equity, justice and good conscience).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਣਾਇਆ, ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ ਦਾ, ਖ਼ਾਸ ਬੰਦੇ ਵਿਰੁੱਧ.** L-M-P: ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਇਆ, ਸਿਰਫ਼ ਬਿੱਲ ਆਇਆ.

ਕਾਰਡ 2.114 T 6.3 · ਧਾਰਨਾ

SM text · Scanner U6 TQ 3.2 · SM p.2.146

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Quasi-contract ਅਤੇ contract ਦੀ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

Valid contract ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ quasi-contract ਵਿੱਚ **ਗ਼ੈਰਹਾਜ਼ਰ** ਹੁੰਦੇ ਹਨ; contract ਵਿੱਚ **ਮੌਜੂਦ** ਹੁੰਦੇ ਹਨ.

Quasi-contract ਵਿੱਚ obligation **ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ** ਹੁੰਦੀ ਹੈ; contract ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀ **ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਣਦੀ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਾਨੂੰਨ ਥੋਪਦਾ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ.**

ਕਾਰਡ 2.115 T 6.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★★ OL 6.3.2 · Scanner U6 TQ 3.1 · SM pp.2.144–2.146
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਪੰਜ quasi-contract ਮਾਮਲੇ ਦੱਸੋ (Ss. 68–72).	ਜਵਾਬ **S. 68**: contract ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ **necessaries**. **S. 69**: **interested person** ਵੱਲੋਂ ਭੁਗਤਾਨ. **S. 70**: **non-gratuitous act** ਦਾ ਲਾਭ. **S. 71**: **ਮਾਲ ਲੱਭਣ ਵਾਲਾ (finder of goods)**. **S. 72**: **ਗਲਤੀ ਜਾਂ coercion** ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਮਾਲ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **N-I-N-F-M**: Necessaries, Interested, Non-gratuitous, Finder, Mistake: 68 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਗਿਣੋ.	

ਕਾਰਡ 2.116 T 6.3 · ਧਾਰਨਾ	★★★ OL 6.3.3, 6.3.4 · Scanner U6 TQ 3.2, U6 CSQ 3.1 · SM p.2.145
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **Finder of goods** (S. 71) ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? **Hollins v Howler** ਕੀ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ?	ਜਵਾਬ **Bailee** ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ: ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਂਗ **ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਲ**; **ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ right ਨਹੀਂ**; ਮਾਲਕ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ **ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ**. Hollins v Howler: ਜਿਸ finder ਨੇ ਹੀਰਾ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ **ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਨੂੰ ਰੱਖਣ** ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਹ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪਿਆ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸੰਭਾਲ, ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਓ, ਵਾਪਸ ਕਰੋ**: C-K-R, ਤਿੰਨ ਫ਼ਰਜ਼ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ.	

ਕਾਰਡ 2.117 T 6.3 · ਧਾਰਨਾ	★ OL 6.3.5 · Scanner U6 CSQ 3.2, U6 CSQ 3.5 · SM p.2.144
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ S. 68 ਅਧੀਨ necessaries ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ reimburse ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਕਿਸੇ dependant ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਮਦਦ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇੱਕ ਜੌਹਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਹੀਰੇ ਦੇ ਸੈੱਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲ ਸਕਦਾ ਹੈ?	ਜਵਾਬ Reimbursement **ਸਿਰਫ਼ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ property** ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. Necessaries ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ **ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ** ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪਾਲਣ ਲਈ ਉਹ **ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ** ਹੈ. ਹੀਰੇ ਦਾ ਸੈੱਟ ਜੀਵਨ-ਪੱਧਰ ਅਨੁਸਾਰ **necessaries ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੌਹਰੀ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਤੋਂ **ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਰੋਟੀ ਹਾਂ, ਹੀਰੇ ਨਹੀਂ; ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਵੇਗੀ, ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ.**	

ਕਾਰਡ 2.118 T 6.3 · ਧਾਰਨਾ	★★ OL 6.3.6 · Scanner U6 CSQ 3.3, U6 CSQ 3.4 · SM p.2.144
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ P ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ, ਜੋ D ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਈ, ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਬਿੱਲ ਭਰਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਉਹ recover ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? (S. 69)	ਜਵਾਬ **S. 69**: ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ **interest** ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਰ **ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ** ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਭਰ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ **reimburse** ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ. P ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੋਵੇਂ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ recover ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਆਪਣਾ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋ, ਫਿਰ debtor ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਭੇਜੋ.**	

ਕਾਰਡ 2.119 T 6.3 · ਧਾਰਨਾ	★ OL 6.3.7 · Scanner U6 CSQ 3.6 · SM p.2.146
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਅਖਿਲ ਲਈ ਭੇਜੀ ਕਣਕ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ. ਭੁਗਤਾਨ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? (S. 72)	ਜਵਾਬ **S. 72**: ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ **ਗਲਤੀ ਜਾਂ coercion** ਨਾਲ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਉਹ **ਮੋੜਨਾ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ** ਪਵੇਗਾ. ਗੁਆਂਢੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ: ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਲਤੀ recoverable ਹੈ (**Shivprasad v Sirish Chandra**).
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਗਲਤ ਦਹਿਲੀਜ਼, ਬਿੱਲ ਉਹੀ.**	

ਕਾਰਡ 2.120 T 6.3 · ਧਾਰਨਾ	SM text · No direct Q · SM p.2.145
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **S. 70** ਅਧੀਨ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਲਈ plaintiff ਨੂੰ ਕੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?	ਜਵਾਬ (i) ਉਸਨੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੀ delivery **ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ** ਕੀਤੀ; (ii) ਉਸਨੇ ਇਹ **ਮੁਫ਼ਤ (gratuitously) ਨਹੀਂ** ਕੀਤਾ; (iii) ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ **ਲਾਭ ਲਿਆ**. ਫਿਰ ਦੂਜਾ **compensation ਦੇਣ** ਜਾਂ ਚੀਜ਼ **ਵਾਪਸ ਕਰਨ** ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **L-N-E**: Lawful, Not free, Enjoyed, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰ, ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ.	

ਕਾਰਡ 2.121 T 6.3 · ਦੁਹਰਾਈ ਲੜੀ	SM text · Scanner U6 TQ 3.1, U6 CSQ 3.6 · SM pp.2.143–2.146
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ Unit 6 ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਕਰੋ.	ਜਵਾਬ S. 31 contingent; Ss. 32–36 enforcement; wager void; quasi-contract ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲੋਂ: Ss. 68–72.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸ਼ਾਇਦ (31-36), ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ (68-72)**: ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜੋ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਉਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਥੋਪਦਾ ਹੈ.	

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 2 · ਭਾਰਤੀ Contract Act, 1872 (The Indian Contract Act, 1872) · Units 7–9 · 48 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
7.1	ਹਰਜਾਨਾ-ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰ (Contract of Indemnity)	2.122	1	★★
7.2	ਗਾਰੰਟੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰ (Contract of Guarantee)	2.123 – 2.125	3	★★
7.3	ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Types of Guarantees)	2.126	1	–
7.4	Contract of Indemnity ਅਤੇ Contract of Guarantee ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ (Distinction Between a Contract of Indemnity and A Contract of Guarantee)	2.127	1	★★
7.5	Surety ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ [Section 128] (Nature and Extent of Surety's Liability [Section 128])	2.128	1	★
7.7	Surety ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ (Discharge of A Surety)	2.129 – 2.134	6	★★
7.8	Surety ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (Rights of A Surety)	2.135 – 2.138	4	★★★
8.1	Bailment ਕੀ ਹੈ? (What is Bailment?)	2.139 – 2.141	3	★★
8.2	Bailor ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ (Duties of A Bailor)	2.142	1	★
8.3	Bailee ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ (Duties of A Bailee)	2.143 – 2.145	3	★
8.4	Bailor ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (Rights of A Bailor)	2.146	1	★
8.6	ਗ਼ਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਤੀਜੀ ਧਿਰ) ਵਿਰੁੱਧ Bailor ਅਤੇ Bailee ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (Rights of Bailor and Bailee Against Any Wrong Doer (Third Party))	2.147	1	★★
8.7	Bailment ਦਾ ਅੰਤ (Termination of Bailment)	2.148	1	★
8.8	ਗੁਆਚੇ ਮਾਲ ਦਾ ਲੱਭਣ ਵਾਲਾ (Finder of Lost Goods)	2.149	1	★
8.9	Lien ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ (Right of Lien)	2.150	1	★
8.10	ਗਿਰਵੀ (Pledge)	2.151 – 2.152	2	★★
8.11	ਗੈਰ-ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਗਿਰਵੀ (Pledge by Non-Owner)	2.153 – 2.154	2	★
8.12	Bailment ਅਤੇ Pledge ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ (Distinction Between Bailment and Pledge)	2.155	1	★
9.3	Agency ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ (Creation of Agency)	2.156 – 2.157	2	★

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
9.4	Agent ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦ (Extent of Agent's Authority)	2.158 – 2.159	2	★
9.5	Sub-Agents (Sub-Agents)	2.160	1	★★
9.7	Sub-Agent ਅਤੇ Substituted Agent ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ (Difference Between a Sub-Agent and A Substituted Agent)	2.161	1	★
9.8	Agent ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ (Duties and Obligations of An Agent)	2.162 – 2.163	2	★
9.10	ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀ Principal ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ (Principal's Liability to Third Parties)	2.164	1	★
9.11	ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀ Agent ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ (Personal Liability of Agent to Third Parties)	2.165 – 2.166	2	★★★
9.12	Authority ਦੀ Revocation (Revocation of Authority)	2.167 – 2.169	3	★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 2.122 T 7.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 7.1.1, 7.1.2 · Scanner U7 TQ 1.1, U7 TQ 1.2 · SM pp.2.155–2.156

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contract of indemnity (s. 124) ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣ 'ਤੇ indemnity-holder ਕੀ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (s. 125)?

ਜਵਾਬ

Section 124: ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ **promisor ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ (conduct)** ਜਾਂ **ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ** ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ.

Section 125: promisee, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ, ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ (a) ਕਿਸੇ ਵੀ suit ਵਿੱਚ ਭਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ **damages**, (b) suit ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ **costs**, (c) suit ਦੇ **compromise** ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ.

Fire ਅਤੇ marine insurance contracts of indemnity ਹਨ; **life insurance ਨਹੀਂ ਹੈ**. ਇਸ ਲਈ 'life insurance indemnity ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ' ਵਾਲਾ ਕਥਨ **True** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Damages, Costs, Compromise: s. 125 ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦੇ. Indemnity ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਦਾ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.123 T 7.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 7.2.1 · Scanner U7 TQ 2.1, U7 TQ 4.2 · SM pp.2.157–2.159

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contract of guarantee (s. 126) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. ਤਿੰਨ ਧਿਰਾਂ ਕੌਣ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਛੇ ਲੋੜਾਂ (requisites) ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ **default ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਚੁਕਾਉਣ** ਦਾ ਇਕਰਾਰ.

ਧਿਰਾਂ: **Surety** (ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ), **Principal debtor** (ਜਿਸਦਾ default ਕਵਰ ਹੈ), **Creditor** (ਜਿਸਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ).

Requisites: (1) **ਮਕਸਦ (purpose)**: ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ; (2) **consideration**: principal debtor ਨੂੰ ਜੋ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ (s. 127), past consideration ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ; (3) **ਮੌਜੂਦ, ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਦੇਣਦਾਰੀ**, ਜੋ time-barred ਨਾ ਹੋਵੇ.

(4) **ਕੋਈ misrepresentation ਜਾਂ concealment ਨਹੀਂ** (ss. 142, 143); (5) **ਲਿਖਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ**: ਜ਼ਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ; (6) **co-surety ਦੀ ਸ਼ਰਤ** (s. 144).

ਅਯੋਗ **principal debtor**: ਗਾਰੰਟੀ ਫਿਰ ਵੀ valid. ਅਯੋਗ **surety**: ਗਾਰੰਟੀ void.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਛੇ requisites: **D**ebt, **C**onsideration, **L**iability, **C**andour (ਕੋਈ misrepresentation ਜਾਂ concealment ਨਹੀਂ), **O**ral-or-written, **J**oining of co-surety: D-C-L-C-O-J.

ਕਾਰਡ 2.124 T 7.2 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 7.2.2 · Scanner U7 CSQ 2.1 · SM pp.2.161, 2.165

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

P ₹54,000 ਦਾ purifier 9 ਬਰਾਬਰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, S ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. P 4 ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਭਰ ਕੇ insolvent ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. S ਕਿੰਨਾ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ? ਅਤੇ ਜੇ R ਨੇ filter ਬਾਰੇ misrepresent ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ?

ਜਵਾਬ

S ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ P ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ **co-extensive** ਹੈ (s. 128). ਬਾਕੀ = ₹54,000 − (4 × ₹6,000) = **₹30,000**.

ਜੇ **R**, creditor, ਨੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਕਿਸੇ material ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ **misrepresentation** ਰਾਹੀਂ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ (ਆਮ filter ਨੂੰ copper ਦਾ ਦੱਸ ਕੇ ਵੇਚਿਆ), ਤਾਂ ਗਾਰੰਟੀ **invalid** ਹੈ (s. 142). Scanner ਦਾ ਉੱਤਰ material ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ (s. 143) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਲਈ S ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ **ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਦਾਰ਼ ਲੱਗਣ ਤੱਕ co-extensive: surety ਓਨਾ ਭਰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ debtor ਦਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ creditor ਦਾ ਆਪਣਾ ਗ਼ਲਤ ਬਿਆਨ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਦਾਗ਼ੀ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ.

ਕਾਰਡ 2.125 T 7.2 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ

★ OL 7.2.3, 7.2.4 · Scanner U7 CSQ 2.2 · SM pp.2.163, 2.167–2.168

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Bhusan ਦਾ ₹70 lakh ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ; guarantors Suresh ₹30L, Suyash ₹20L, Sumati ₹10L, Suman ₹10L. ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੋਨਾ (₹5L) ਗੁਆਚ ਗਿਆ; bank ਨੇ Bhusan ਨੂੰ ਮੂਰਤੀ ਲਈ ₹5L ਦੇਣੇ ਹਨ. ਕੌਣ ਕਿੰਨਾ ਭਰੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

ਗੁਆਚੀ security ਨਾਲ sureties **₹5 lakh** ਤੱਕ discharge ਹੁੰਦੇ ਹਨ (s. 141); ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਕੀਮਤ **₹5 lakh** set off ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਅਸਲ ਦੇਣਦਾਰੀ = ₹70L – ₹10L = **₹60 lakh**.

ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਹਰੇਕ ਦਾ ₹15 lakh ਬਣਦਾ, ਪਰ Sumati ਅਤੇ Suman ਹਰੇਕ **₹10 lakh 'ਤੇ capped** ਹਨ (s. 147).

ਬਾਕੀ ₹40 lakh ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: **Suresh ₹20L, Suyash ₹20L**. ਇਸ ਲਈ bank ਦਾ ਬਰਾਬਰ contribution ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ valid ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਜੇ bank guarantors ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ loan ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ transactions ਲਈ ਸਾਰੇ discharge ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (s. 133).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 60 → 15 → caps 10, 10 → 40 → 20, 20. ਪਹਿਲਾਂ ਬਰਾਬਰ, ਫਿਰ caps, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ cap ਵਾਲੀ ਜੋੜੀ ਬਾਕੀ ਬੋਝ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.126 T 7.3 · ਤੁਲਨਾ

SM text · No direct Q · SM pp.2.159–2.160

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Specific guarantee ਅਤੇ **continuing guarantee** (s. 129) ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Specific: ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ transaction ਤੱਕ ਸੀਮਤ; ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਵਿਧੀਪੂਰਵਕ ਚੁਕਾਉਣ 'ਤੇ surety ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਖ਼ਤਮ.

Continuing (s. 129): transactions ਦੀ ਲੜੀ ਤੱਕ ਫੈਲਦੀ ਹੈ; surety ਬਕਾਏ ਲਈ **revocation ਹੋਣ ਤੱਕ** ਦੇਣਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਉਦਾਹਰਨ: A, C ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਹੋਈ ਚਾਹ ਲਈ ₹10,000 ਤੱਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਬਾਅਦ ਦੀ ₹20,000 ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ: continuing guarantee, A **₹10,000** ਤੱਕ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਇੱਕ ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਚੱਲਦਾ ਖਾਤਾ: specific guarantee ਇੱਕ ਪਾਰਸਲ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ; continuing guarantee ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ surety revocation ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕ ਨਾ ਦੇਵੇ.

ਕਾਰਡ 2.127 T 7.4 · ਤੁਲਨਾ

★★ OL 7.4.1, 7.4.2 · Scanner U7 TQ 4.1, U7 TQ 4.2 · SM pp.2.160–2.161

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contract of indemnity ਅਤੇ **contract of guarantee** ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਧਿਰਾਂ: Indemnity: **ਦੋ** (indemnifier, indemnified). Guarantee: **ਤਿੰਨ** (creditor, principal debtor, surety).

ਦੇਣਦਾਰੀ: Indemnity: **primary ਅਤੇ unconditional**. Guarantee: **secondary ਅਤੇ conditional**.

ਉਤਪੰਨ ਹੋਣਾ: Indemnity: **contingency** 'ਤੇ. Guarantee: **ਮੌਜੂਦ** ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ ਦੀ non-performance 'ਤੇ.

Request: Indemnity: indemnifier ਲਈ indemnity-holder ਦੀ request 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ **ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ**. Guarantee: surety **principal debtor ਦੀ request** 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਤੀਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ: Indemnifier **ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ** (privity ਨਹੀਂ) ਜਦ ਤੱਕ assignment ਨਾ ਹੋਵੇ. Surety principal debtor ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ **ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ creditor ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ.

ਮਕਸਦ: ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ, ਬਨਾਮ creditor ਲਈ security. ਯੋਗਤਾ (Competency): ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਯੋਗ, ਬਨਾਮ **minor principal debtor** ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ valid.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਤਿੰਨ ਜੋੜੇ: **2 v 3** ਧਿਰਾਂ; **P**rimary v **S**econdary ਦੇਣਦਾਰੀ; **C**ontingency v **E**xisting ਕਰਜ਼ਾ.

ਕਾਰਡ 2.128 T 7.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 7.5.1 · Scanner U7 TQ 5.1, U7 CSQ 2.1 · SM p.2.161

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 128 ਅਧੀਨ surety ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ **ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੱਦ (nature and extent)** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(a) principal debtor ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ **co-extensive**, ਜਦ ਤੱਕ ਇਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ.

(b) **Secondary**: ਉਹ ਸਿਰਫ਼ principal debtor ਦੇ default 'ਤੇ ਹੀ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ.

(c) ਜੇ **document ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ** ਕਾਰਨ debtor ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ surety ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

(d) ਉਲਟ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ creditor **ਪਹਿਲਾਂ surety** ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **C-S-D-F:** Co-extensive, Secondary, Defect ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ, First-against-surety ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ.

ਕਾਰਡ 2.129 T 7.7 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 7.7.1 · Scanner U7 TQ 7.1, U7 TQ 7.3 · SM pp.2.162–2.163

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Surety ਕਿਹੜੇ **ਤਿੰਨ ਤਰੀਕਿਆਂ** ਨਾਲ discharge ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ **revocation** ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Surety ਉਦੋਂ discharge ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਵੇ: (i) ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ **revocation** ਨਾਲ; (ii) **creditor ਦੇ ਵਿਹਾਰ (conduct)** ਨਾਲ; (iii) ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ **invalidation** ਨਾਲ.

Notice ਦੁਆਰਾ revocation (s. 130): continuing guarantee ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ transactions ਲਈ revoke ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Surety ਦੀ **ਮੌਤ** ਦੁਆਰਾ revocation (s. 131): ਉਲਟ ਇਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ transactions ਲਈ.

Novation ਦੁਆਰਾ revocation (s. 62): ਉਹੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰ, ਪੁਰਾਣਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ discharge ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਤਰੀਕੇ: **R-C-I** (Revocation, Conduct, Invalidation). Revocation ਦੇ ਰਾਹ: **N-D-N** (Notice, Death, Novation).

ਕਾਰਡ 2.130 T 7.7 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 7.7.2 · Scanner U7 TQ 7.3 · SM pp.2.163–2.165

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Creditor ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ surety ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ sections discharge ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ sections ਉਸਨੂੰ discharge **ਨਹੀਂ** ਕਰਦੀਆਂ?

ਜਵਾਬ

s. 133: creditor ਅਤੇ principal debtor ਵਿਚਕਾਰ surety ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ (variance) ਉਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ transactions ਲਈ discharge ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ.

s. 134: creditor principal debtor ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਇਕਰਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਚੂਕ ਨਾਲ ਜਿਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਾ debtor ਦਾ discharge ਹੋਵੇ.

s. 135: principal debtor ਨਾਲ composition, ਉਸਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ, ਜਦ ਤੱਕ surety ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਵੇ.

s. 139: creditor ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਚੂਕ ਜੋ principal debtor ਵਿਰੁੱਧ surety ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਉਪਾਅ (remedy) ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇ.

Discharge ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ: s. 136 (ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਰਾਹੀਂ debtor ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸਮਾਂ) ਅਤੇ s. 137 (ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼, forbearance).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 133-134-135, ਫਿਰ 139: Variance, Release, Composition, Impairing. 136 ਅਤੇ 137 ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਨਾਹ ਸਮਝੋ ਜਿੱਥੇ surety ਬੱਝਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.131 T 7.7 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 7.7.3, 7.7.5 · Scanner U7 TQ 7.2, U7 TQ 4.2, U7 CSQ 7.2 · SM pp.2.165–2.166

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਗਾਰੰਟੀ ਕਦੋਂ **invalid** ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ss. 142–144)? ਇਸਨੂੰ copper ਵਾਲੇ filter ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕਾਰਨ ਕੱਢੇ ਗਏ clerk 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

s. 142: creditor ਵੱਲੋਂ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ material ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ **misrepresentation** ਰਾਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਗਾਰੰਟੀ. AC copper ਦਾ ਦੱਸ ਕੇ ਵੇਚਿਆ ਪਰ aluminium ਦਾ ਨਿਕਲਿਆ: surety ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ.

s. 143: creditor ਦੇ material ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ **ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ** ਰਾਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਗਾਰੰਟੀ. ਇੱਕ employee ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕਾਰਨ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਗੱਲ guarantor ਤੋਂ ਲੁਕਾਈ ਗਈ: ਗਬਨ (embezzlement) ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਹ **ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ**.

s. 144: ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ **co-surety** ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ creditor ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ: ਗਾਰੰਟੀ **valid ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਗ਼ਲਤ ਕਿਹਾ (142), ਕੁਝ ਨਾ ਕਿਹਾ (143), ਕੋਈ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ (144).

ਕਾਰਡ 2.132 T 7.7 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 7.7.4, 7.7.7 · Scanner U7 CSQ 7.1, U7 CSQ 7.2, U7 CSQ 7.3, U7 CSQ 7.5, U7 CSQ 7.7 · SM pp.2.163–2.164

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਿਨਾਂ surety ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਦਲੀਆਂ ਗਈਆਂ: ਤਨਖ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ, ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ, ਘੱਟ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟਾ loan, ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਵੱਧ ਸਮਾਂ. Surety ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 133: surety ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ variance ਉਸਨੂੰ variance ਤੋਂ **ਬਾਅਦ** ਦੇ ਸਾਰੇ transactions ਲਈ discharge ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; **ਪਹਿਲਾਂ** ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਉਹ ਦੇਣਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਤਨਖ਼ਾਹ ₹50,000 ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ₹30,000: surety **ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ** ਦੀ ਯੋਖਾਧੜੀ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ.

Surety ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਇਆ ਤੈਅ ਹੋਇਆ: surety **discharge**; ਇਹ **ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ** ਕਿ ਬਦਲਾਅ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ.

ਚਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਤਿੰਨ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟੀ ਰਕਮ ਦਾ loan: surety **ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ**.

ਵਿਆਜ 12% ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 8% ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ: surety **discharge** (ss. 133, 135).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਤਿੰਨ ਬਦਲਾਅ, ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ:** ਤਨਖ਼ਾਹ ਕਟੌਤੀ, ਕਿਰਾਇਆ ਵਾਧਾ, ਛੋਟਾ loan, ਹਰੇਕ variance ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ surety ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.133 T 7.7 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 7.7.6 · Scanner U7 CSQ 7.4, U7 CSQ 7.6 · SM pp.2.162–2.163

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Notice (s. 130) ਅਤੇ surety ਦੀ **ਮੌਤ** (s. 131) ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ? Abhishek ਅਤੇ Sooraj ਦੇ heirs 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

Notice (s. 130): revocation ਤੋਂ ਬਾਅਦ surety ਭਵਿੱਖ ਦੇ transactions ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ, ਪਰ notice ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ **ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ**. Specific guarantee ਉਦੋਂ ਹੀ revoke ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦ principal debtor ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ.

Abhishek ਨੇ 13ਵੀਂ ਅਤੇ 14ਵੀਂ ਕਿਸ਼ਤ ਭਰੀ, ਫਿਰ revoke ਕੀਤਾ: notice ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ.

ਮੌਤ (s. 131): ਮੌਤ ਤੋਂ **ਬਾਅਦ** ਦੇ transactions ਲਈ ਗਾਰੰਟੀ revoke ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ estate ਦੇਣਦਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ creditor ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ.

Sooraj: ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ₹30,000 ਅਤੇ ₹20,000 ਦੀ ਸਪਲਾਈ → **₹50,000** ਵਸੂਲਣਯੋਗ; ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ₹40,000 → ਨਹੀਂ. ਜੇ ਉਸਦੀ estate ਸਿਰਫ਼ ₹45,000 ਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ heirs ₹45,000 ਭਰਨਗੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ:** notice ਜਾਂ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਲੰਘ ਗਿਆ ਉਹ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.134 T 7.7 · ਦੁਹਰਾਈ ਲੜੀ

★ OL 7.7.1–7.7.7 · Scanner U7 TQ 7.1, U7 TQ 7.3 · SM pp.2.162–2.166

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Recall chain: ਸਮੇਤ sections ਦੇ, surety ਦੇ discharge ਹੋਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਓ.

ਜਵਾਬ

1. Surety ਆਪ ਰੋਕਦਾ ਹੈ: **notice (130)**, **ਮੌਤ (131)**, **novation (62)**.

2. Creditor ਬਦਲਦਾ ਹੈ: **variance (133)**, **release (134)**, **composition, ਸਮਾਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ (135)**, **surety ਦੇ remedy ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ (139)**.

3. ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਾਗ਼ੀ ਸੀ: **misrepresentation (142)**, **concealment (143)**, **co-surety ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ (144)**.

Discharge ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ: **136** ਅਤੇ **137**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਰੋਕੋ, ਬਦਲੋ, ਦਾਗ਼:** surety ਰੋਕਦਾ ਹੈ, creditor ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਗਾਰੰਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਾਗ਼ੀ ਸੀ.

ਕਾਰਡ 2.135 T 7.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 7.8.1 · Scanner U7 TQ 8.1 · SM pp.2.166–2.168

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Principal debtor, creditor ਅਤੇ co-sureties ਵਿਰੁੱਧ **surety ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ** ਸਮੇਤ sections ਦੇ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Principal debtor ਵਿਰੁੱਧ: subrogation (s. 140): ਜਿੰਨੇ ਦਾ ਉਹ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ ਸਾਰਾ ਭਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ creditor ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ; **indemnity** (s. 145): ਹੱਕ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਮੋੜਨ ਦਾ ਅਪ੍ਰਤੱਖ (implied) ਵਾਅਦਾ, ਗ਼ਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ.

Creditor ਵਿਰੁੱਧ: creditor ਦੀਆਂ **securities** ਦਾ ਲਾਭ (s. 141); creditor ਵੱਲੋਂ principal debtor ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ **set-off**; principal debtor ਦੇ insolvent ਹੋਣ 'ਤੇ **ਅਨੁਪਾਤਕ ਕਮੀ (proportionate reduction)**.

Co-sureties ਵਿਰੁੱਧ: ਬਰਾਬਰ contribution (s. 146), ਹਰੇਕ surety ਦੀ ਹੱਦ (s. 147) ਦੇ ਅਧੀਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਤਿੰਨ ਸਿਰਲੇਖ: **Debtor, Creditor, Co-sureties.** ਨੰਬਰ ਜੋੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਕਰੋ: 140-141 (subrogation, securities) ਅਤੇ 145-146-147 (indemnity, ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ, ਹੱਦਾਂ).

ਕਾਰਡ 2.136 T 7.8 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 7.8.2 · Scanner U7 CSQ 8.1 · SM p.2.167

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

C, A ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ 'ਤੇ B ਨੂੰ ₹2,00,000 ਉਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ B ਦੇ ₹80,000 ਦੇ furniture ਦਾ mortgage ਰੱਖਦਾ ਹੈ. C mortgage ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ B insolvent ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. A ਕਿੰਨਾ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 141: ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ creditor ਕੋਲ principal debtor ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਵੀ security ਹੈ, surety ਉਸਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ.

ਜੇ creditor **surety ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗੁਆ ਦੇਵੇ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦੇਵੇ**, ਤਾਂ surety ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ **ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ** discharge ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

A **₹80,000** ਤੱਕ discharge ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ **₹1,20,000** ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Security ਗਈ, surety ਹਲਕਾ:** security ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾਓ, ₹2,00,000 − ₹80,000 = ₹1,20,000.

ਕਾਰਡ 2.137 T 7.8 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 7.8.3 · Scanner U7 CSQ 8.2 · SM p.2.167

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Suraj, Tarun ਅਤੇ Usha, Pawan ਦੇ ₹3,00,000 ਦੇ loan ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰ ਨਹੀਂ. Suraj ਸਾਰਾ ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ Tarun contribute ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 146: ਇੱਕੋ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ co-sureties, ਸਾਂਝੇ ਜਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕੋ ਜਾਂ ਵੱਖਰੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, **ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ** ਭਰਦੇ ਹਨ ਜਦ ਤੱਕ ਉਲਟ ਇਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ.

Tarun **ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ**: sureties ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ. ਹਰੇਕ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ (₹3,00,000 ÷ 3 = ₹1,00,000).

ਆਧਾਰ: **ਬੋਝ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ (equality of burden)**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਬਰਾਬਰ ਬੋਝ, ਕਾਗ਼ਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ:** co-sureties ਇੱਕੋ ਬੇੜੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਬਰਾਬਰ ਚੱਪੂ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.138 T 7.8 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ

★ OL 7.8.4 · Scanner U7 CSQ 8.3, U7 CSQ 8.4 · SM pp.2.167–2.168

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਹਰੇਕ co-surety ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕੱਢੋ (s. 147): ₹42,000 ਦੇ default 'ਤੇ ਹੱਦਾਂ ₹10,000 / ₹20,000 / ₹40,000; ₹4L ਦੇ loan 'ਤੇ ਹੱਦਾਂ ₹1L / ₹2L / ₹4L, ਫਿਰ ₹6L 'ਤੇ.

ਜਵਾਬ

ਨਿਯਮ: ਹਰੇਕ surety ਦੀ **ਹੱਦ (limit)** ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ, **ਬਰਾਬਰ** contribute ਕਰੋ; ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਭਰਦਾ.

Default ₹42,000: X ₹10,000 'ਤੇ capped; ਬਾਕੀ ₹32,000 Y ਅਤੇ Z ਵੰਡਦੇ ਹਨ → **X ₹10,000, Y ₹16,000, Z ₹16,000**.

Loan ₹4,00,000: A ਆਪਣੀ ਹੱਦ ₹1,00,000 ਭਰਦਾ ਹੈ; ਬਾਕੀ ₹3,00,000 ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ → **B ₹1,50,000, C ₹1,50,000**.

Loan ₹6,00,000: **A ₹1,00,000, B ₹2,00,000, C ₹3,00,000**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪਹਿਲਾਂ cap, ਫਿਰ ਬਾਕੀ ਵੰਡੋ:** ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਹੱਦ ਭਰੋ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਚੁੱਕਣ ਦਿਓ.

ਕਾਰਡ 2.139 T 8.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 8.1.1 · Scanner U8 TQ 1.1 · SM pp.2.178–2.180

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Bailment (s. 148) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੰਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਮਾਲ ਦੀ delivery, ਇਸ ਇਕਰਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਾਲ ਮਾਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ **ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ**.

(i) **ਇਕਰਾਰ (Contract)**: express ਜਾਂ implied; consideration ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ. (ii) **movable** ਮਾਲ ਦੀ **Delivery**; ਕਦੇ ਵੀ immovable property ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ.

(iii) **ਮਕਸਦ (Purpose)**, express ਜਾਂ implied. (iv) **ਕਬਜ਼ਾ (Possession)** ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ownership ਨਹੀਂ: bailor ਹੀ ਮਾਲਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

(v) ਮਾਲ ਦੀ **ਵਾਪਸੀ (Return)**, ਉਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ bailor ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **C-D-P-P-R:** Contract, Delivery, Purpose, Possession, Return. ਕਬਜ਼ਾ ਹਿੱਲਦਾ ਹੈ, ਮਲਕੀਅਤ ਟਿਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.140 T 8.1 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 8.1.2 · Scanner U8 CSQ 1.1 · SM pp.2.179–2.180

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ ਇਹ bailment ਹੈ? (i) Vikas ਆਪਣੀ locked ਕਾਰ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਬੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ; (ii) customs authorities ਮਾਲ seize ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ; (iii) bank locker ਵਿੱਚ ਗਹਿਣੇ; (iv) bank ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੈਸਾ.

ਜਵਾਬ

(i) **ਨਹੀਂ**: ਸਿਰਫ਼ custody ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਚਾਬੀਆਂ Vikas ਕੋਲ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ s. 148 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ.

(ii) **ਹਾਂ**: ਮਾਲ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ customs authorities ਕੋਲ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

(iii) **ਨਹੀਂ**: locker ਦੀ ਚਾਬੀ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਗਹਿਣੇ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ.

(iv) **ਨਹੀਂ**: bank ਉਹੀ currency notes ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਸੌਟੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, custody ਨਹੀਂ:** ਚਾਬੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਤਾਂ bailment ਨਹੀਂ; ਮਾਲ ਲੈ ਕੇ ਰੱਖ ਲਿਆ ਤਾਂ bailment.

ਕਾਰਡ 2.141 T 8.1 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 8.1.3 · Scanner U8 CSQ 1.2 · SM pp.2.181–2.182

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕਿਰਾਏ (for hire) 'ਤੇ bail ਕੀਤਾ ਮਾਲ ਨੁਕਸਦਾਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਖ਼ਰਚੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ. s. 150 ਅਤੇ s. 158 ਅਧੀਨ bailor ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਕੀ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Gratuitous bailment (s. 150): bailor ਨੂੰ ਉਹ ਨੁਕਸ ਦੱਸਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਜੋ ਉਹ **ਜਾਣਦਾ ਹੈ** ਅਤੇ ਜੋ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ bailee ਨੂੰ ਅਸਾਧਾਰਨ ਜੋਖ਼ਮ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ.

Bailment for hire (s. 150): bailor ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ, **ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਨੁਕਸਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ** (ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗੱਡੀ).

s. 158: hire bailment ਵਿੱਚ bailor **ਅਸਾਧਾਰਨ ਖ਼ਰਚੇ** ਸਹਿੰਦਾ ਹੈ (ਕਿਰਾਏ ਦੀ taxi ਦੇ engine ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ); petrol ਅਤੇ toll ਵਰਗੇ ਆਮ ਖ਼ਰਚੇ bailee 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਿਰਾਇਆ ਦਿੱਤਾ, ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ:** ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਰਤੋਂ-ਯੋਗ ਮਾਲ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ bailor ਜਾਣੇ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਨੁਕਸਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ; ਮੁਫ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਂ ਦਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਸਨ.

ਕਾਰਡ 2.142 T 8.2 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 8.2.1 · Scanner U8 CSQ 2.1 · SM pp.2.182, 2.185

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Kushwah Travels ਨੇ Rahul ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਕਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਮੰਗਦੀ ਹੈ. ਕੀ ਇਹ ਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਣਾ ਸਿਰਫ਼ **gratuitous** bailment ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੈ (s. 159): bailor ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮਾਲ ਵਾਪਸ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ bailee ਨੂੰ ਉਸ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਿਆ.

ਕਿਰਾਏ (for hire) ਦੇ bailment ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ **ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ**, ਭਾਵੇਂ bailor ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰੇ.

ਇਸ ਲਈ Kushwah Travels 15 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰ **ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮੁਫ਼ਤ ਉਧਾਰ: ਜਦੋਂ ਚਾਹੋ ਵਾਪਸ ਲਓ (ਵਾਧੂ ਨੁਕਸਾਨ ਭਰੋ). ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਚੀਜ਼: ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ.**

ਕਾਰਡ 2.143 T 8.3 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 8.3.3 · Scanner U8 CSQ 3.3 · SM pp.2.182–2.183

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Jeweller Arun, Ramesh ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ locker ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ. ਕੀ Arun ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Bailee ਨੂੰ ਓਨੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ **ਆਮ ਸਮਝਦਾਰ (ordinary prudence)** ਵਿਅਕਤੀ ਉਸੇ ਮਾਤਰਾ, ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦੇ **ਆਪਣੇ ਮਾਲ** ਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ (s. 151).

ਜੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੀ **ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ (reasonable care)** ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ, ਤਬਾਹੀ ਜਾਂ ਖ਼ਰਾਬੀ ਲਈ **ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ** (s. 152).

Arun ਨੇ ਗਹਿਣੇ locker ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ **ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੋ:** ਇਹ ਮਿਆਰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਚੋਰੀ ਤੁਹਾਡਾ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.144 T 8.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 8.3.2 · Scanner U8 CSQ 3.2 · SM pp.2.183–2.184

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜਦੋਂ bailee bailor ਦਾ ਮਾਲ ਆਪਣੇ ਮਾਲ ਨਾਲ **ਮਿਲਾ** ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਕੀ ਹਨ: ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ (ਵੱਖ ਹੋਣ ਯੋਗ, ਨਾ-ਵੱਖ ਹੋਣ ਯੋਗ)?

ਜਵਾਬ

ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ (s. 155): ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ **ਅਨੁਪਾਤ** ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਵੱਖ ਹੋਣ ਯੋਗ (s. 156): ਮਲਕੀਅਤ ਹਰੇਕ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ; bailee **ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ** ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਸਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਨਾ-ਵੱਖ ਹੋਣ ਯੋਗ (s. 157): bailee ਵੱਲੋਂ bailor ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ **ਮੁਆਵਜ਼ਾ** ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਕੇਸ: 5 kg Mamra Badam ਹੋਰ almonds ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮੁੜ ਪੈਕ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬਣਦਾ ਹੈ (s. 157).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **155-156-157:** ਸਹਿਮਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵੰਡਦੀ ਹੈ, ਵੱਖ ਹੋਣ ਯੋਗ ਖ਼ਰਚਾ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ-ਵੱਖ ਹੋਣ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.145 T 8.3 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 8.3.1 · Scanner U8 CSQ 3.1 · SM p.2.184

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

R, M ਨੂੰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਛਤਰੀ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; M ਇਸਨੂੰ ਹਫ਼ਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਨੁਕਸਾਨ ਕੌਣ ਸਹੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

ਸਮਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ bailee ਨੂੰ ਮਾਲ **ਮੰਗੇ ਬਿਨਾਂ** ਮੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (s. 160).

ਜੇ ਆਪਣੀ ਚੂਕ ਨਾਲ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੋੜਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ **ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ, ਤਬਾਹੀ ਜਾਂ ਖ਼ਰਾਬੀ** ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ (s. 161).

ਇਸ ਲਈ **M ਨੁਕਸਾਨ ਸਹੇਗਾ**.

ਨਾਲ ਹੀ, ਮਾਲ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਲਾਭ (ਗਾਂ ਦਾ ਵੱਛਾ) bailor ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਪਵੇਗਾ (s. 163).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦੇਰੀ ਮਤਲਬ ਤੁਹਾਡੇ ਜੋਖ਼ਮ 'ਤੇ:** ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਹਾਦਸਾ ਤੁਹਾਡਾ.

ਕਾਰਡ 2.146 T 8.4 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★ OL 8.4.1 · Scanner U8 TQ 4.1 · SM pp.2.183, 2.185

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Bailee ਮਾਲ ਨੂੰ bailment ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਵਰਤਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਇਕਰਾਰ **void** ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Void ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ voidable, bailor ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ (s. 153). ਇਕਰਾਰ ਦੇ void ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਥਨ **invalid** ਹੈ.

ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਮਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਤਬਾਹੀ ਲਈ bailee ਨੂੰ bailor ਨੂੰ **ਮੁਆਵਜ਼ਾ** ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ (s. 154).

ਉਦਾਹਰਨ: bailee ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਵਾਰੀ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਘੋੜਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸਵਾਰੀ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਇਕਰਾਰ bailor ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ voidable ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ voidable ਬਣਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ void ਨਹੀਂ:** ਸਵਿੱਚ bailor ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.147 T 8.6 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 8.6.1 · Scanner U8 TQ 6.1 · SM p.2.187

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਵਿਅਕਤੀ bailee ਨੂੰ ਮਾਲ ਤੋਂ ਗ਼ਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਲ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੌਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (s. 180), ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕਿਵੇਂ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (s. 181)?

ਜਵਾਬ

s. 180: ਜੇ bailment ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਜੋ ਉਪਾਅ ਹੁੰਦੇ, bailee ਉਹ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ **bailor ਜਾਂ bailee, ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ** ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

s. 181: ਜੋ ਵੀ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇ, bailor ਅਤੇ bailee ਵਿਚਕਾਰ ਉਹ **ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ** ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **180: ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. 181: ਹਰੇਕ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ.**

ਕਾਰਡ 2.148 T 8.7 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 8.7.1, 8.7.2 · Scanner U8 TQ 7.1, U8 TQ 7.2 · SM pp.2.187–2.188

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Bailment ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਿਹੜੀਆਂ **ਪੰਜ ਹਾਲਤਾਂ** ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

(1) ਤੈਅ ਮਿਆਦ ਦਾ **ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ (expiry)**; (2) ਮਕਸਦ ਦੀ **ਪੂਰਤੀ**.

(3) **Notice ਦੁਆਰਾ:** ਜੇ bailee ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ bailor ਇਸਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; gratuitous bailment ਨੂੰ bailor ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, bailee ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ (s. 159).

(4) bailor ਜਾਂ bailee ਦੀ **ਮੌਤ**: **gratuitous** bailment ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ.

(5) ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੀ **ਤਬਾਹੀ**, ਜਾਂ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **P-P-N-D-D** ਪੰਜ ਕਾਰਨ: Period, Purpose, Notice, Death, Destruction.

ਕਾਰਡ 2.149 T 8.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 8.8.1, 8.8.2 · Scanner U8 TQ 8.1, U8 CSQ 8.1 · SM p.2.188

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਗੁਆਚੇ ਮਾਲ ਦੇ ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ (finder) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸੋ (ss. 168, 169). ਕੀ ਉਹ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮਾਲ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 168: ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਖ਼ਰਚੇ ਲਈ ਮਾਲਕ 'ਤੇ **ਮੁਕੱਦਮਾ** ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ; ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਮਾਲ **ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਅਤੇ ਐਲਾਨੇ ਗਏ **ਖ਼ਾਸ ਇਨਾਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਕੇ.

ਮਾਲ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸਨੂੰ **ਤੋਹਫ਼ੇ** ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ (Raghav ਦਾ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ).

s. 169: ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ finder ਉਸਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਵਾਜਬ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਮਾਲਕ ਨਾ ਲੱਭੇ ਜਾਂ ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਖ਼ਰਚੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ, **ਸਿਰਫ਼** ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਚੀਜ਼ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਗੁਆ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਖ਼ਰਚੇ **ਕੀਮਤ ਦੇ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ** ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ.

₹1,00,000 ਦੀ ਘੜੀ 'ਤੇ ₹20,000 ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਵੇਚਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਰੱਖੋ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ (ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ); ਵੇਚੋ ਸਿਰਫ਼ ਜੇ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ 'ਤੇ.**

ਕਾਰਡ 2.150 T 8.9 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 8.9.1 · Scanner U8 CSQ 9.1 · SM pp.2.189, 2.191

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Radheshyam ₹50,000 ਦਾ secured loan ਮੋੜਦਾ ਹੈ; bank ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ₹20,000 ਦੇ unsecured loan ਲਈ ਉਸਦਾ ਸੋਨਾ ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ agreement ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ **particular lien** ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਕੀ ਇਹ valid ਹੈ?

ਜਵਾਬ

General lien (s. 171): bankers, factors, wharfingers, High Court ਦੇ attorneys ਅਤੇ policy brokers ਖਾਤੇ ਦੇ ਆਮ ਬਕਾਏ ਲਈ ਮਾਲ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, **ਉਲਟ ਇਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ**; ਹੋਰ ਸਿਰਫ਼ express ਇਕਰਾਰ ਨਾਲ.

Agreement ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ **particular lien** ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ₹50,000 ਦੇ loan ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. Bank ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ **valid ਨਹੀਂ** ਹੈ.

Pawnee ਗਿਰਵੀ ਮਾਲ **ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ** ਲਈ ਤਾਂ ਹੀ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਬਾਰੇ **ਇਕਰਾਰ** ਹੋਵੇ (s. 174).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Banker ਦੀ lien ਇਕਰਾਰ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦੀ ਹੈ:** ਕਾਗ਼ਜ਼ ਜਿੰਨੀ ਹੱਦ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ, bank ਉਸਨੂੰ ਖਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ.

ਕਾਰਡ 2.151 T 8.10 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 8.10.3 · Scanner U8 TQ 8.1 · SM p.2.191

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ss. 173–176 ਅਧੀਨ **pawnee** ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

s. 173: ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ, **ਵਿਆਜ** ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਮਾਲ ਰੋਕਣਾ.

s. 174: ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਰੋਕਣਾ, ਸਿਰਫ਼ ਜੇ **ਇਕਰਾਰ** ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ.

s. 175: ਅਸਾਧਾਰਨ ਖ਼ਰਚੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਵਸੂਲਣਾ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਾਲ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ.

s. 176: default ਹੋਣ 'ਤੇ, **ਮੁਕੱਦਮਾ** ਕਰਕੇ ਮਾਲ collateral ਵਜੋਂ ਰੱਖਣਾ, ਜਾਂ ਵਾਜਬ **notice** ਤੋਂ ਬਾਅਦ **ਵੇਚਣਾ**; ਘਾਟਾ pawnor ਭਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਰਕਮ pawnee ਮੋੜਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **173 Retain, 174 Contract-only, 175 Sue, 176 Sell:** ਯਾਦ ਰੱਖੋ R-C-S-S.

ਕਾਰਡ 2.152 T 8.10 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 8.10.1, 8.10.2 · Scanner U8 TQ 10.1, U8 CSQ 10.1 · SM pp.2.184, 2.192

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Pawnee ਦੇ ਛੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਦੱਸੋ. ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਦਾ ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ pawnor ਕਦੋਂ redeem ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (s. 177)?

ਜਵਾਬ

(a) **ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ** ਕਰੇ; (b) **ਕੋਈ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ**; (c) ਕਰਜ਼ਾ ਮੁੜਨ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਾਲ **ਮੋੜੇ**.

(d) ਆਪਣਾ ਮਾਲ ਗਿਰਵੀ ਮਾਲ ਨਾਲ **ਨਾ ਮਿਲਾਏ**; (e) ਗਿਰਵੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ **ਉਲਟ** ਕੁਝ ਨਾ ਕਰੇ; (f) **ਵਾਧੇ (accretions) ਮੋੜੇ**.

Stefen, ਇੱਕ poultry farm ਦਾ pawnee, ਅਸਲ stock ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧਾ (9,000 ਜ਼ਿੰਦਾ ਪੰਛੀ ਅਤੇ 5,000 ਆਂਡੇ) ਵੀ ਮੋੜੇਗਾ.

s. 177: ਜੇ pawnor ਤੈਅ ਸਮੇਂ 'ਤੇ default ਕਰੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ **ਅਸਲ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ** ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ **redeem** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ default ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖ਼ਰਚੇ ਭਰ ਕੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਤਿੰਨ ਕਰੋ, ਤਿੰਨ ਨਾ ਕਰੋ:** ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੋ, ਮੋੜੋ ਅਤੇ ਵਾਧਾ ਸੌਂਪੋ; ਵਰਤੋ ਨਾ, ਮਿਲਾਓ ਨਾ, ਉਲਟ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 2.153 T 8.11 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 8.11.1, 8.11.2 · Scanner U8 TQ 11.1, U8 TQ 11.2 · SM p.2.193

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਗੈਰ-ਮਾਲਕ (non-owner) ਕਦੋਂ valid ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ (ss. 178, 178A)? ਕੀ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ mercantile agent ਵੱਲੋਂ documents of title ਦਾ ਗਿਰਵੀ invalid ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 178: ਮਾਲ ਜਾਂ documents of title ਦਾ **ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ** ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ **mercantile agent** ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਂਗ valid ਹੈ, ਜੇ pawnee **ਨੇਕ ਨੀਅਤ (good faith)** ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਉਸਨੂੰ notice ਨਾ ਹੋਵੇ.

s. 178A: pawnor ਨੇ ਮਾਲ ਇੱਕ **voidable** ਇਕਰਾਰ (ss. 19, 19A) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਸਮੇਂ **rescind ਨਹੀਂ** ਹੋਇਆ ਸੀ: pawnee ਨੂੰ ਚੰਗਾ title ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ good faith ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਦਾ ਉਸਨੂੰ notice ਨਹੀਂ.

ਇਸ ਲਈ mercantile agent ਦਾ ਗਿਰਵੀ **invalid** ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕਥਨ **False** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **178: ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ agent. 178A: voidable, ਅਜੇ rescind ਨਹੀਂ.** Good faith ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.154 T 8.11 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 8.11.3 · Scanner U8 CSQ 11.1 · SM p.2.217

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Shyam, Govind ਦੀ request 'ਤੇ ਮਾਲ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ Govind ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਸਲ ਮਾਲਕ Shyam ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕੀ Govind ਨੂੰ ਉਸਦੀ indemnity ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ? ਜੇ ਮਾਲ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਦਵਾਈ (prohibited drug) ਹੋਵੇ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

s. 222: employer ਨੂੰ agent ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ **ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ** ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ indemnity ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ.

s. 223: ਜਿੱਥੇ agent **good faith** ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ employer ਉਸਨੂੰ indemnify ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇ. Govind ਨੂੰ Shyam ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ **indemnify ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ**.

s. 224: ਜਿੱਥੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕੰਮ **ਅਪਰਾਧਿਕ (criminal)** ਹੈ, ਉੱਥੇ employer express ਜਾਂ implied ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ indemnify ਕਰਨ ਲਈ **ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ**. ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਦਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ Govind **ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **222 ਕਾਨੂੰਨੀ, 223 good faith, 224 ਜੁਰਮ:** ਜੁਰਮ 'ਤੇ indemnity ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.155 T 8.12 · ਤੁਲਨਾ

★ OL 8.12.1 · Scanner U8 TQ 12.1 · SM pp.2.194–2.195

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Bailment ਅਤੇ **pledge** ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਅਰਥ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ: Bailment: ਮਾਲ ਮੋੜਨ ਦੇ ਇਕਰਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਕਸਦ ਲਈ delivery; bailor ਅਤੇ bailee. Pledge: ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ ਦੀ **security ਵਜੋਂ** bailment, bailment ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ; **pawnor ਅਤੇ pawnee**.

ਮਕਸਦ: Bailment: **ਕੋਈ ਵੀ ਮਕਸਦ** (ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਭਾਲ, ਮੁਰੰਮਤ, processing). Pledge: ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ **security**.

Consideration: Bailment: **ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ**. Pledge: **ਹਮੇਸ਼ਾ** consideration ਲਈ.

ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ: Bailment: bailee ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ **ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ**, ਭਾਵੇਂ ਬਕਾਇਆ ਨਾ ਮਿਲੇ (ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ lien ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ). Pledge: ਜੇ pawnor redeem ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ pawnee **ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ**.

ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ: Bailment: ਸਿਰਫ਼ ਇਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਮਕਸਦ ਲਈ. Pledge: pawnee ਮਾਲ **ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਹਰ pledge ਇੱਕ bailment ਹੈ; ਹਰ bailment pledge ਨਹੀਂ.** Pledge ਤਿੰਨ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜੋੜਦੀ ਹੈ: security, ਵਿਕਰੀ, ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 2.156 T 9.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 9.3.1 · Scanner U9 TQ 3.1 · SM pp.2.207–2.209

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Ratification (s. 196) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ valid ratification ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ **ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ** ਕੀਤੇ ਕੰਮ: ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **ratify ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਕਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**; ਜੇ ratify ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹੀ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ.

(1) Express ਜਾਂ implied (s. 197); (2) ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ **ਜਾਣਕਾਰੀ** (s. 198); (3) **ਪੂਰਾ** transaction (s. 199); (4) **ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ** (s. 200).

(5) **ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ** ਵਿੱਚ; (6) ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ **ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ (communicated)**; (7) ਕੰਮ **valid** ਹੋਵੇ, void ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ (ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ, capital ਵਿੱਚੋਂ ਦਿੱਤਾ ਡਿਵਿਡੈਂਡ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 4 + 3: ss. 197–200 ਚਾਰ ਪਰਖਾਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ, communication ਅਤੇ validity ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਜੋੜਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 2.157 T 9.3 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 9.3.2, 9.3.3 · Scanner U9 CSQ 3.1, U9 CSQ 3.2 · SM p.2.208

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

(i) Prem, Ramu ਲਈ ਵੱਧ ਰੇਟ 'ਤੇ ਮਾਲ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ; ਉਹ Prem ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਾਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ; Ramu ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ.
(ii) C, ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ, A ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ B ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ notice ਦਿੰਦਾ ਹੈ; A ਨੂੰ ratify ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਇਹ valid ਹੈ?

ਜਵਾਬ

(i) **s. 198:** ਜਿਸਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ **ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ** ਹੈ ਉਸ ਵੱਲੋਂ valid ratification ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ. Ramu **ਬੱਝਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ** (ਜੇ ਉਹ ਜੋਖ਼ਮ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ratify ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ).

(ii) **s. 200:** ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਜੋ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰੇ, ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ **ratify ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ**. A, B ਵਿਰੁੱਧ C ਦਾ notice **ratify ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ratify ਕਰੋ (198), ਅਤੇ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ (200).

ਕਾਰਡ 2.158 T 9.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 9.4.1 · Scanner U9 TQ 4.1, U9 CSQ 4.1 · SM p.2.209

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ agent ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੱਸੋ (s. 189). Shiv, Shimla ਕੋਲ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ, Nitin ਦੇ ਸੇਬ ਮੰਡੀ ਭਾਅ ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਤੇ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਉਹ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Agent ਆਪਣੇ principal ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ **ਆਮ ਸਮਝਦਾਰ (ordinary prudence)** ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ (s. 189).

(i) principal ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਸਿਰ **ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**; (ii) ਤੁਰੰਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ **ਅਸਲ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਲੋੜ**; (iii) principal ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ **bona fide** ਕੰਮ ਕੀਤਾ; (iv) **ਸਭ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਰਾਹ** ਅਪਣਾਇਆ; (v) ਇਕਰਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ principal ਦੇ ਮਾਲ ਦੇ **ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ** ਸੀ.

Shiv ਨੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ agency (agency of necessity) ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ Nitin ਪ੍ਰਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ **ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ C-N-B-R-P ਪੰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ: Cannot reach principal, Necessity, Bona fide, Reasonable course, Possession of the goods.

ਕਾਰਡ 2.159 T 9.4 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 9.4.3 · Scanner U9 CSQ 4.2 · SM p.2.17

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Rakesh, broker Vikash ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ₹12 lakh ਹੈ. ਖਰੀਦਦਾਰ Ravi ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ₹10 lakh ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ₹5 lakh advance ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਇਕਰਾਰ ਹੋਇਆ?

ਜਵਾਬ

Ravi ਦਾ ਜਵਾਬ **counter-offer** ਹੈ, acceptance ਨਹੀਂ: ਇੱਕ ਸ਼ਰਤੀਆ acceptance ਜੋ **ਮੂਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ** (Hyde v. Wrench).

Acceptance **ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ (absolute and unconditional)** ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (s. 7), ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਗੱਲ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (s. 13). ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ.

ਇਸ ਲਈ **ਕੋਈ valid, enforceable ਇਕਰਾਰ ਨਹੀਂ** ਹੈ: Rakesh ਨੂੰ ਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ₹5 lakh ਦਾ advance ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Counter-offer ਪੁਰਾਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ₹12 lakh ਮੰਗੇ, ₹10 lakh ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ, ਅਤੇ ₹12 lakh ਵਾਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਮਰ ਗਈ.

ਕਾਰਡ 2.160 T 9.5 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 9.5.1 · Scanner U9 CSQ 5.1 · SM pp.2.210, 2.224

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

A, B ਨੂੰ agent ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; B, A ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ, C ਨੂੰ sub-agent ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. A, B ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ revoke ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ C ਦਾ ਨਹੀਂ. C ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 191: sub-agent ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ agency ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੂਲ agent ਵੱਲੋਂ **ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ**.

s. 210: agent ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ **ਸਾਰੇ sub-agents** ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ C ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ B ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ **ਖ਼ਤਮ** ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਆਮ ਨਿਯਮ (s. 190): agent ਉਹ ਕੰਮ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਵਪਾਰਕ ਰਿਵਾਜ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਵੇ ਜਾਂ agency ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ sub-agent ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Sub-agent agent ਦਾ ਬੰਦਾ ਹੈ: ਜਦੋਂ agent ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ, sub-agent ਵੀ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.161 T 9.7 · ਤੁਲਨਾ

★ OL 9.6.1, 9.7.1 · Scanner U9 TQ 7.1, U9 CSQ 6.1 · SM pp.2.211–2.213

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Sub-agent ਅਤੇ **substituted agent** (s. 194) ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ. Hari, Bharat ਨੂੰ ਬਕਾਏ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ; Bharat solicitor Deepak ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. Deepak ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਕੰਟਰੋਲ: Sub-agent **agent** ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ. Substituted agent **principal** ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ.

Delegation: agent sub-agent ਨੂੰ **ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ**; substituted agent ਨੂੰ ਉਹ **ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ** ਸੌਂਪਦਾ.

Privity: principal ਅਤੇ sub-agent ਵਿਚਕਾਰ **ਕੋਈ ਨਹੀਂ**; principal ਅਤੇ substituted agent ਵਿਚਕਾਰ **ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ**.

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ: sub-agent ਸਿਰਫ਼ agent ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਅਤੇ agent ਉਸਦੇ ਲਈ principal ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ. Substituted agent principal ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਅਤੇ agent ਉਸਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ.

ਮਿਹਨਤਾਨਾ (Remuneration): sub-agent principal 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ **ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**; substituted agent **ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**.

Deepak, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਇਆ (s. 194), **sub-agent ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ Hari ਦਾ agent** ਹੈ, ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Sub-agent: agent ਦਾ ਸਹਾਇਕ. Substituted agent: principal ਦਾ ਆਪਣਾ agent.

ਕਾਰਡ 2.162 T 9.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 9.8.1 · Scanner U9 TQ 8.1 · SM p.2.204

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 182 **agent** ਅਤੇ **principal** ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਕੀ Act 'agency' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Agent: ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ.

Principal: ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

Act 'agency' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ **ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Agency ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਕਹਾਵਤ: **'Qui facit per alium, facit per se'**, ਜੋ agent ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.163 T 9.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 9.8.2, 9.4.2 · Scanner U9 TQ 8.1 · SM pp.2.213–2.215

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Agent ਦੇ ਨੌਂ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਮੇਤ sections ਦੇ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(1) **ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਂ ਥਾਂ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ** (s. 211), ਨਹੀਂ ਤਾਂ principal ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ indemnity ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ; (2) **ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਹੁਨਰ** (s. 212); (3) vouchers ਸਮੇਤ **ਠੀਕ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ** (s. 213).

(4) ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ principal ਨਾਲ **ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ** (s. 214); (5) ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ **ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ**: principal ਇਸਨੂੰ repudiate ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (s. 215) ਜਾਂ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (s. 216); (6) **ਕੋਈ ਗੁਪਤ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਨਹੀਂ**.

(7) **ਅੱਗੇ ਨਾ ਸੌਂਪਣਾ (delegate ਨਾ ਕਰਨਾ)** (s. 190); (8) principal ਲਈ **ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮਾਂ ਅਦਾ ਕਰਨਾ** (s. 218); (9) principal ਵਿਰੁੱਧ **ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **3 × 3** ਨੌਂ ਫ਼ਰਜ਼: Instruct-Skill-Accounts; Communicate-Self-dealing-Secret profit; Delegate-Pay-Confidence.

ਕਾਰਡ 2.164 T 9.10 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 9.10.1 · Scanner U9 CSQ 10.1 · SM pp.2.218–2.219

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Agent ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਿੱਸੇ ਲਈ principal ਕਦੋਂ ਬੱਝਦਾ ਹੈ (s. 227), ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਬੱਝਦਾ (s. 228)?

ਜਵਾਬ

s. 227: ਜੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਿੱਸਾ ਵਾਧੂ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ **ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ principal ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ (ਜਹਾਜ਼ ਦੀ policy ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ; ਮਾਲ (cargo) ਦੀ ਵਾਧੂ policy ਨਹੀਂ).

s. 228: ਜੇ ਵਾਧੂ ਹਿੱਸਾ **ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ**, ਤਾਂ principal transaction ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ **ਬੱਝਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ** (ਇੱਕ ਹੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ 500 ਭੇਡਾਂ ਅਤੇ 200 ਲੇਲੇ ਖਰੀਦੇ: A ਪੂਰਾ ਸੌਦਾ repudiate ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ).

ਅਪਵਾਦ (s. 237): principal ਬੱਝਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੰਮ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਵੱਖ ਹੋ ਸਕੇ: ਵੰਡ ਲਓ (227). ਵੱਖ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ: ਰੱਦ ਕਰੋ (228).**

ਕਾਰਡ 2.165 T 9.11 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 9.11.1 · Scanner U9 TQ 11.1, U9 CSQ 10.1 · SM pp.2.220–2.221

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 230 ਦਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਉਹ **ਅਪਵਾਦ** ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ agent ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਝਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਜਵਾਬ

ਨਿਯਮ (s. 230): ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, agent ਆਪਣੇ principal ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ **ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾ** ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ **ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਝਿਆ** ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਅਪਵਾਦ: (1) **foreign principal**: ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ principal ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਮਾਲ; (2) **undisclosed principal**: principal ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ; (3) **ਗ਼ੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਜਾਂ ਅਯੋਗ principal**, ਜਿਵੇਂ minor.

(4) **ਨਕਲੀ agent (pretended agent)** ਜਿਸਨੂੰ principal ਨਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (s. 235); (5) **agent ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ** ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ: **warranty of authority** ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **F-U-I-P-E** ਪੰਜ ਅਪਵਾਦ: Foreign, Undisclosed, Incompetent, Pretended, Excess of authority.

ਕਾਰਡ 2.166 T 9.11 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 9.11.1, 9.10.2 · Scanner U9 CSQ 10.1 · SM pp.2.220–2.221

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Q, P ਦੀ ₹2,000–2,500 ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਉਲਟ, ਆਪਣੇ principal ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ, ₹3,500 ਪ੍ਰਤੀ ton 'ਤੇ 1,000 ton cement ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ. ਕੀ P, R ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਝਿਆ ਹੈ? ਕੀ R, Q 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (s. 233)?

ਜਵਾਬ

Q ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ principal ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ **Q ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ** (s. 230 ਦੇ ਅਪਵਾਦ).

s. 233: ਜਿੱਥੇ agent ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਤੀਜਾ ਵਿਅਕਤੀ **agent ਜਾਂ principal, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ** ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Scanner ਦਾ ਉੱਤਰ: P ਨੂੰ R ਨੂੰ ₹3,500 ਪ੍ਰਤੀ ton 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ **ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਪਰ R, Q 'ਤੇ **ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕੋਈ ਇੱਕ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ:** s. 233 ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਚੁਣਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 2.167 T 9.12 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 9.12.1, 9.12.2 · Scanner U9 TQ 12.1 · SM pp.2.222–2.223

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Agency ਕਿਵੇਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (s. 201)? Revocation ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੱਸੋ (ss. 203–207).

ਜਵਾਬ

ਤਰੀਕੇ (s. 201): (a) principal ਵੱਲੋਂ **revocation**; (b) agent ਵੱਲੋਂ **renunciation**; (c) ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ **ਪੂਰਤੀ**; (d) principal ਜਾਂ agent ਦੀ **ਮੌਤ ਜਾਂ ਪਾਗਲਪਨ (insanity)**; (e) principal ਦਾ **insolvency**; (f) ਤੈਅ ਮਿਆਦ ਦਾ **ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ**.

s. 203: principal ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ **ਉਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ** ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ revoke ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਬੱਝ ਜਾਂਦਾ. **s. 204:** ਉਸਦੇ **ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ** ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ.

s. 205: ਚੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ revocation: principal agent ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. **s. 206:** ਵਾਜਬ **notice** ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ damages. **s. 207:** revocation ਅਤੇ renunciation express ਜਾਂ implied ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **R-R-C-D-I-E** ਛੇ ਤਰੀਕੇ: Revocation, Renunciation, Completion, Death or insanity, Insolvency, Expiry.

ਕਾਰਡ 2.168 T 9.12 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 9.12.4 · Scanner U9 CSQ 12.2 · SM pp.2.223–2.224

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

PG, VG ਨੂੰ ਆਪਣੇ shares ਵੇਚ ਕੇ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ VG ਦਾ ₹40 lakh ਦਾ loan ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਮੋੜਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਧਿਕਾਰ revoke ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ revocation ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 202: ਜਿੱਥੇ agent ਦਾ ਆਪਣਾ **ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਤ (interest)** ਹੈ ਜੋ agency ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ express ਇਕਰਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ agency ਨੂੰ ਉਸ ਹਿੱਤ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਖ਼ਤਮ **ਨਹੀਂ** ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.

VG ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ **interest** ਬਣ ਗਿਆ: PG ਦਾ revocation **ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਅਜਿਹੀ agency principal ਦੇ ਪਾਗਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ (SM ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Interest ਨਾਲ ਜੁੜੀ agency ਇੱਕ-ਤਰਫ਼ਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਹੈ: ਜਦੋਂ agent ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, principal ਇਸਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਕਾਰਡ 2.169 T 9.12 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ

★★ OL 9.12.3 · Scanner U9 CSQ 12.1, U9 CSQ 12.3 · SM p.2.224

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Rama, Shyam ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ revoke ਕਰਦਾ ਹੈ; ਉਸਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ Shyam 11% commission 'ਤੇ ₹1 lakh ਪ੍ਰਤੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 5 laptops ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਬਕਾਇਆ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

s. 208: ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ **agent** ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ **ਜਾਣੇ ਜਾਣ** ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ **ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ** ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ.

ਵਿਕਰੀ Rama 'ਤੇ **ਬਾਈਂਡਿੰਗ** ਹੈ, ਅਤੇ Shyam 11% × ₹5,00,000 = **₹55,000** ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ.

SM ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ: 5% commission, ਚਿੱਠੀ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ₹1,00,000 ਦੀ ਵਿਕਰੀ: ਵਿਕਰੀ ਬਾਈਂਡਿੰਗ, commission **₹5,000**.

Ajay ਦੀ ਚਿੱਠੀ 3 March ਨੂੰ ਭੇਜੀ, 7 March ਨੂੰ ਮਿਲੀ; Vijay ਨੇ 5 March ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ: Vijay ਆਪਣੀ commission ਦਾ **ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Revocation ਤਦ ਹੀ ਕੱਟਦੀ ਹੈ ਜਦ ਪਤਾ ਲੱਗੇ: ਡਾਕ ਵਿੱਚ ਪਈ ਚਿੱਠੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ.

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 3 · ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1930 (The Sale of Goods Act, 1930) · 56 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
1.2	ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (Definitions)	3.01 – 3.03	3	★★★
1.3	ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰ (Sale and Agreement to Sell (Section 4))	3.04 – 3.06	3	★★★
1.4	ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ (Distinction Between Sale and an Agreement to Sell)	3.07	1	★
1.5	ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਇਕਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ (Sale Distinguished from Other Similar Contracts)	3.08	1	★★
1.7	ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ (Subject Matter of Contract of Sale)	3.09	1	★★
1.8	Price ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ (Ascertainment of Price (Section 9 & 10))	3.10 – 3.11	2	★★★
2.2	ਜਾਣ-ਪਛਾਣ - Conditions ਅਤੇ Warranties (Introduction - Conditions and Warranties)	3.12	1	★★★
2.3	ਜਦੋਂ Condition ਨੂੰ Warranty ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ (When Condition is to Be Treated as Warranty (Section 13))	3.13 – 3.14	2	★★★
2.4	Express ਅਤੇ Implied Conditions ਤੇ Warranties (Express and Implied Conditions and Warranties (Section 14–17))	3.15 – 3.29	15	★★★
2.5	Caveat Emptor (ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਾਵਧਾਨ)	3.30 – 3.31	2	★★★
3.1	ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ (Passing of Property (Sections 18 – 26))	3.32 – 3.38	7	★★★
3.2	Risk Prima Facie, Property ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (Risk Prima Facie Passes with Property (Section 26))	3.39	1	★★
3.3	ਗ਼ੈਰ-ਮਾਲਕਾਂ ਰਾਹੀਂ title ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ (Transfer of Title by Non-Owners (Sections 27 – 30))	3.40 – 3.42	3	★★★
3.4	ਇਕਰਾਰ ਦੀ ਪੂਰਤੀ (Performance of the Contract of Sale (Sections 31 – 44))	3.43 – 3.45	3	★★
4.3	ਗ਼ੈਰ-ਭੁਗਤਾਨੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ goods ਵਿਰੁੱਧ ਹੱਕ (Right of Unpaid Seller Against the Goods (Section 47 to 54))	3.46 – 3.51	6	★★★
4.4	ਗ਼ੈਰ-ਭੁਗਤਾਨੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਹੱਕ (Rights of Unpaid Seller Against the Buyer (Sections 55–61))	3.52 – 3.53	2	★★★

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
4.5	ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਉਪਾਅ (Remedies of Buyer Against the Seller)	3.54	1	★
4.6	ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ (Auction Sale (Section 64))	3.55 – 3.56	2	★★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 3.01 T 1.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 1.2.1 · Scanner U1 TQ 2.1, U3 CSQ 4.3 · SM pp.3.6–3.7

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Act ਅਧੀਨ **delivery** ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ **ਤਿੰਨ ਰੂਪ** ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Delivery = ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ **ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਤਬਾਦਲਾ (voluntary transfer of possession)** [S. 2(2)].

- **Actual**: goods ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.
- **Constructive**: ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ; goods ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ **ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ (attornment)** ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖਰੀਦਦਾਰ ਲਈ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ warehouseman.
- **Symbolic**: documents of title (bill of lading, railway receipt) ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੀ **ਚਾਬੀ** ਸੌਂਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **A-C-S: Actual ਹੱਥ ਫੜਾਏ, Constructive ਸਿਰ ਹਿਲਾਏ, Symbolic ਚਾਬੀ ਦੇਵੇ.** ਹੱਥੋਂ-ਹੱਥ, holder ਦੀ ਹਾਮੀ, ਜਾਂ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਚਾਬੀ.

ਕਾਰਡ 3.02 T 1.2 · ਤੁਲਨਾ

★★★ OL 1.2.2 · Scanner U1 TQ 2.2, U1 CSQ 2.1 · SM pp.3.4–3.5

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Ascertained ਅਤੇ **unascertained** goods ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ. **Specific** goods ਕਿੱਥੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

- **Unascertained**: ਇਕਰਾਰ ਵੇਲੇ ਪਛਾਣੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹੁੰਦੇ; ਸਿਰਫ਼ **ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਨਮੂਨੇ (description or sample)** ਨਾਲ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਦੁਕਾਨ ਦੇ 100 ਪੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਕਟ.
- **Ascertained**: ਇਕਰਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ **ਬਾਅਦ** ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਛਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ 100 ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 50 ਚੁਣ ਕੇ ਵੱਖ ਰੱਖ ਦੇਣਾ.
- **Specific** goods [S. 2(14)] ਇਕਰਾਰ ਬਣਨ ਵੇਲੇ ਹੀ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਅਮਲ ਵਿੱਚ 'ascertained' ਸ਼ਬਦ 'specific' ਦੇ ਉਸੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Un-** = ਅਣਜਾਣ ਪੈਕਟ; **A-** = After ਚੋਣ. ਢੇਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਕਟ ਚੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਤੋਂ ascertained ਬਣ ਗਿਆ.

ਕਾਰਡ 3.03 T 1.2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 1.2.3, 1.7.3 · Scanner U1 CSQ 2.1, U1 CSQ 3.2, U1 CSQ 7.1 · SM pp.3.5–3.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ **future goods** (ਜਾਂ **contingent goods**) ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਦੇ **sale** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Future goods [S. 2(6)] ਦਾ ਇਕਰਾਰ (ਜੋ ਇਕਰਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ, ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਲੂ) ਹਮੇਸ਼ਾ **agreement to sell** ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ sale ਨਹੀਂ.

Contingent goods [S. 6(2)] (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮਾਲ) ਵੀ ਸਿਰਫ਼ **agreement to sell** ਵਜੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਇਕਰਾਰ ਵੇਲੇ property ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ.

Ship case (CSQ 7.1): sale ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਇਸ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖ਼ਰਚਾ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਅਦਾ.** Future ਅਤੇ contingent goods 'ਅਜੇ ਨਹੀਂ' ਵਾਲੇ goods ਹਨ, ਅਤੇ 'ਅਜੇ ਨਹੀਂ' ਤੋਂ agreement to sell ਬਣਦਾ ਹੈ, sale ਕਦੇ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 3.04 T 1.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 1.3.1 · Scanner U1 TQ 3.1 · SM pp.3.9–3.10

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Goods ਦੇ **sale ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਛੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ (essentials)** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(i) **ਦੋ ਧਿਰਾਂ**, ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.

(ii) ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ **goods** (movable property) ਹੈ, ਮੌਜੂਦ ਜਾਂ future.

(iii) ਪੈਸਿਆਂ ਵਿੱਚ **price**, ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ (ਕੁਝ ਪੈਸੇ, ਕੁਝ ਵਸਤੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਹੈ).

(iv) ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ **property ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ (transfer of property)**.

(v) ਇਕਰਾਰ **absolute ਜਾਂ conditional** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ [S. 4(2)].

(vi) **valid contract** ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਤੱਤ: free consent, competency, object ਦੀ legality, consideration.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **2-G-P-T-A-V**: Two parties, Goods, Price, Transfer, Absolute-or-conditional, Valid contract. ਛੇ ਤੱਕ ਗਿਣੋ.

ਕਾਰਡ 3.05 T 1.3 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 1.3.2 · Scanner U1 CSQ 3.1, U1 CSQ 3.2 · SM p.3.9

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਸੋਨਲ ਨੇ ruby-stone ਵਾਲੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ; ਫਿਰ design ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ. ਕੀ ਇਹ **sale** ਹੈ ਜਾਂ **agreement to sell**? ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Agreement to sell, sale ਨਹੀਂ: S. 4(3)/(4) ਅਨੁਸਾਰ property **ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ** ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ price ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ.

Agreement to sell ਉਦੋਂ sale ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ **ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ** [S. 4(4)].

Design ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸੋਨਲ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ **avoid** ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ **price ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ** (Scanner answer).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ, ਮਾਲਕੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ.** ਪੈਸਾ ਅੱਜ ਤੁਰਦਾ ਹੈ; ਮਾਲਕੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਤੁਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਮਾਂ ਆਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇ.

ਕਾਰਡ 3.06 T 1.3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★ OL 1.3.4 · Scanner U1 CSQ 3.3 · SM p.3.9

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜੇ **price ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ**, ਤਾਂ ਕੀ ਇਕਰਾਰ ਸਿਰਫ਼ agreement to sell ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Sale ਜਾਂ agreement to sell ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਕਿ **property ਕਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ**, ਇਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿ price ਕਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਜੇ ਮਾਲਕੀ ਹੁਣੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ **sale** ਹੈ, ਭਾਵੇਂ price ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ; ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ (CSQ 3.3: 100 chairs, ਦੋ ਕਿਸ਼ਤਾਂ, goods delivered).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਫ਼ੈਸਲਾ ਮਾਲਕੀ ਦਾ, ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਦਾ ਨਹੀਂ.** ਪੁੱਛੋ ਮਾਲਕੀ ਕਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੈਸਾ ਕਦੋਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਛੱਡ ਦਿਓ.

ਕਾਰਡ 3.07 T 1.4 · ਤੁਲਨਾ

★ OL 1.4.1 · Scanner U1 TQ 4.1 · SM pp.3.10–3.11

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Sale ਅਤੇ **agreement to sell** ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- Property ਅਤੇ contract: Sale: **ਤੁਰੰਤ** ਜਾਂਦੀ ਹੈ; **executed**. Agreement to sell: **ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ** 'ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; **executory**.
- Remedy: Sale: ਵਿਕਰੇਤਾ **price ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ (sue for the price)** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. Agreement to sell: ਸਿਰਫ਼ **damages**, ਸਿਵਾਏ ਇਸਦੇ ਕਿ price ਇੱਕ ਤੈਅ ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ ਹੋਵੇ.
- Risk: Sale: **ਖਰੀਦਦਾਰ** 'ਤੇ. Agreement to sell: **ਵਿਕਰੇਤਾ** 'ਤੇ.
- Rights: Sale: **jus in rem** (ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ). Agreement to sell: **jus in personam** (ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ).
- Resale: Sale: ਵਿਕਰੇਤਾ **ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦਾ**. Agreement to sell: ਵਿਕਰੇਤਾ **ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ** (ਮਾਲਕੀ ਉਸੇ ਕੋਲ ਹੈ).
- ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ Insolvency: Sale: official assignee goods ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ, price ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ. Agreement to sell: assignee goods ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, price ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Sale = ਹੋ ਚੁੱਕੀ; agreement to sell = ਬਾਕੀ.** Sale ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਹੁਣੇ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ (executed, price ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ risk); agreement ਵਿੱਚ ਸਭ ਬਾਅਦ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹੈ (executory, damages, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ risk).

ਕਾਰਡ 3.08 T 1.5 · ਤੁਲਨਾ

★★ OL 1.5.1 · Scanner U1 TQ 5.1 · SM pp.3.11–3.12

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Sale ਅਤੇ **hire-purchase** ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ. Hirer ਨੂੰ property ਕਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- Property: Sale: **ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ** ਜਾਂਦੀ ਹੈ. Hire-purchase: **ਆਖ਼ਰੀ ਕਿਸ਼ਤ** ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ.
- ਸਥਿਤੀ: Sale: ਖਰੀਦਦਾਰ **ਮਾਲਕ (owner)** ਹੈ. Hire-purchase: ਆਖ਼ਰੀ ਕਿਸ਼ਤ ਤੱਕ hirer **bailee** ਹੈ.
- Termination: Sale: ਖਰੀਦਦਾਰ terminate ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ. Hire-purchase: hirer goods ਮੋੜ ਕੇ **terminate ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਬਾਕੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ.
- Title ਅਤੇ resale: Sale: ਖਰੀਦਦਾਰ ਚੰਗਾ title ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ. Hire-purchase: ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਭਰਨ ਤੱਕ hirer **title ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ** ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦਾ.

Hire-purchase ਇਕਰਾਰ **Hire-purchase Act, 1972** ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪਹਿਲਾਂ Hire, ਆਖ਼ਰ ਵਿੱਚ Purchase.** ਆਖ਼ਰੀ ਕਿਸ਼ਤ ਤੱਕ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ: ਇੱਕ bailee ਜੋ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵੇਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ title ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ.

ਕਾਰਡ 3.09 T 1.7 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 1.7.1, 1.7.2, 1.3.3 · Scanner U1 TQ 7.1, U1 TQ 7.2, U1 CSQ 3.2 · SM pp.3.14–3.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜੇ **specific goods ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ** (a) ਇਕਰਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, (b) agreement to sell ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰ risk ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋਈ **specific future crop** ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

S. 7: specific goods ਇਕਰਾਰ ਵੇਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ (ਜਾਂ ਇੰਨੇ ਖ਼ਰਾਬ ਕਿ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਵੇਰਵੇ 'ਤੇ ਖਰੇ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੇ), **ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ** → contract **void**.

S. 8: specific goods ਦਾ agreement to sell, ਅਤੇ goods risk ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ** ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ → agreement **avoided**.

Specific future goods ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ: supervening impossibility → contract **void**; ਹੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਕੇਸ (CSQ 3.2) ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ **price ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ**.

S. 7 ਅਤੇ S. 8 ਸਿਰਫ਼ **specific** goods 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, unascertained goods 'ਤੇ ਨਹੀਂ (Scanner TQ 7.1).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 7 ਪਹਿਲਾਂ, 8 ਬਾਅਦ. Section 7: ਇਕਰਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲ ਗਿਆ. Section 8: agreement ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰ risk ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ. ਦੋਵਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ void.

ਕਾਰਡ 3.10 T 1.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.8.1 · Scanner U1 CSQ 8.1, U1 CSQ 8.4 · SM p.3.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

S. 9 ਅਧੀਨ **price** ਕਿੰਨੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਤੈਅ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ?

ਜਵਾਬ

Price (1) **ਇਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤੈਅ** ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, (2) **ਇਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋਣਾ ਮੰਨਿਆ** ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ valuer ਵੱਲੋਂ, ਜਾਂ (3) ਧਿਰਾਂ ਦੇ **ਪਿਛਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਢੰਗ (course of dealings)** ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਤੈਅ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ **reasonable price** ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ (Scanner CSQ 8.1: ਇਕਰਾਰ ਫਿਰ ਵੀ valid ਹੈ, price ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਕਰਕੇ void ਨਹੀਂ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ C-M-C: Contract, Manner, Course of dealing. ਤਿੰਨੋਂ ਖੁੰਝ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ reasonable price ਆਪ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.11 T 1.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.8.2, 1.8.3, 1.8.4, 1.8.5 · Scanner U1 TQ 8.1, U1 CSQ 8.2, U1 CSQ 8.3, U1 CSQ 8.4 · SM p.3.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

S. 10 ਅਧੀਨ, ਜੇ **ਤੀਜੀ ਧਿਰ (valuer)** price ਤੈਅ ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕੀ? ਜੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਕੇ valuation ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

Valuer valuation ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ **ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ** → agreement **void**.

Valuer ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ **default** ਨੇ **ਰੋਕਿਆ** → **ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ** ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ **damages** ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ.

ਜਿਸ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ goods **ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਅਤੇ appropriate ਕਰ ਲਏ (received and appropriated)** ਹਨ, ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ **reasonable price** ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ.

Illustration (CSQ 8.4): 1,000 ਲਿਟਰ ਤੇਲ, 600 delivered, valuer ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ → 600 ਦਾ reasonable price; ਬਾਕੀ 400 ਦਾ ਇਕਰਾਰ avoid ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Fail → Void; Fault → Fine; Fetched → Fair. Valuer ਫੇਲ੍ਹ: void. ਧਿਰ ਦੋਸ਼ੀ: damages. Goods ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੈ ਲਏ: fair (reasonable) price.

ਕਾਰਡ 3.12 T 2.2 · ਭੁਲਨਾ

★★★ OL 2.2.1, 2.2.2 · Scanner U2 TQ 2.1, U2 CSQ 2.1, U2 CSQ 4.19 · SM pp.3.27–3.28

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Condition ਅਤੇ **warranty** [S. 12] ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ. ਕੋਈ stipulation ਕਿਹੜੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੀ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Condition [S. 12(2)]: ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਲਈ **ਜ਼ਰੂਰੀ (essential)** stipulation; ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ **ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ repudiated ਮੰਨਣ** ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਅਤੇ damages ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ).

Warranty [S. 12(3)]: ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਦੀ **ਸਹਾਇਕ (collateral)** stipulation; ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ **ਸਿਰਫ਼ damages ਦਾ ਦਾਅਵਾ** ਮਿਲਦਾ ਹੈ, goods reject ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ.

ਫ਼ੈਸਲਾ **ਇਕਰਾਰ ਦੀ construction** ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ [S. 12(4)]; ਕੋਈ stipulation warranty ਕਹੀ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ condition ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ.

Condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ **ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ**; warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ **ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ**.

ਉਦਾਹਰਨ: touring ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਾਰ = **condition** (reject, refund); ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ guarantee ਹੇਠ ਖ਼ਰਾਬ horn = **warranty** (damages).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Condition = Cancel; Warranty = Wallet.** Condition ਟੁੱਟੀ ਤਾਂ ਸੌਦਾ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ; warranty ਟੁੱਟੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 3.13 T 2.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.3.1, 2.3.2 · Scanner U2 TQ 3.2, U2 TQ 2.1 · SM pp.3.28–3.29

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

S. 13 ਅਧੀਨ **condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ** ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ **warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ** ਕਦੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਖਰੀਦਦਾਰ goods reject ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ?

ਜਵਾਬ

(i) ਖਰੀਦਦਾਰ condition ਨੂੰ (ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ) **waive** ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

(ii) ਖਰੀਦਦਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਣ ਦੀ **ਚੋਣ (elect)** ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ damages ਮੰਗਦਾ ਹੈ.

(iii) ਇਕਰਾਰ **non-severable** ਹੈ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਪੂਰੇ goods ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ **accept** ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ.

(iv) ਅਸੰਭਵਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪੂਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲੋਂ **ਮਾਫ਼ (excused by law)** ਹੈ.

ਨਤੀਜਾ: rescind ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ; **ਸਿਰਫ਼ damages**. ਉਦਾਹਰਨ: ₹625 ਦੀ ਥਾਂ ₹600 ਪ੍ਰਤੀ ਬੋਰੀ ਦੀ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਖੰਡ → ਉਸਨੂੰ accept ਕਰੋ ਅਤੇ ₹25 ਪ੍ਰਤੀ ਬੋਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੋ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **W-E-N-E: 'We Elect, Not Escape'.** Waiver, Election, Non-severable-with-acceptance, Excused by law: ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬਚ ਕੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ (rescind ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ).

ਕਾਰਡ 3.14 T 2.3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 2.3.2 · Scanner U2 TQ 3.1 · SM pp.3.28, 3.38

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ **warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ** ਨੂੰ **condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ** ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅਤੇ ਉਲਟਾ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ **ਨਹੀਂ** ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ.

ਸਿਰਫ਼ ਉਲਟਾ ਸੰਭਵ ਹੈ: condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ **ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ** (S. 13), ਜਿਵੇਂ waiver ਨਾਲ ਜਾਂ goods accept ਕਰਕੇ.

ਕਾਰਨ: condition ਵਧੇਰੇ ਅਹਿਮ stipulation ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਉਸਨੂੰ 'ਹੇਠਾਂ ਲਿਆ' ਸਕਦਾ ਹੈ; warranty ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਲਕੀ stipulation ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ 'ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ' ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਇੱਕ-ਪਾਸੀ ਸੜਕ, ਸਿਰਫ਼ ਢਲਾਣ ਵੱਲ.** Condition ਫਿਸਲ ਕੇ warranty ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ; warranty ਕਦੇ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦੀ.

ਕਾਰਡ 3.15 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 2.4.1 · Scanner U2 CSQ 4.12, U2 CSQ 4.19 · SM p.3.30

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Title ਸੰਬੰਧੀ implied condition [S. 14(a)] ਕੀ ਹੈ? ਜੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੋਲ title ਨਾ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

Sale ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੋਲ goods ਵੇਚਣ ਦਾ **ਹੱਕ (right to sell)** ਹੁੰਦਾ ਹੈ; **agreement to sell** ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਵੇਚਣ ਦਾ ਹੱਕ ਉਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ **ਜਦੋਂ property ਜਾਣੀ ਹੋਵੇ** (ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ).

ਜੇ ਉਸਦਾ title ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ **goods ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੋੜਨੇ** ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ **ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ price ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**.

ਉਦਾਹਰਨ: ਚੋਰੀ ਦੀ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ → ਖਰੀਦਦਾਰ price ਲਈ ਵਿਕਰੇਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 4.12).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Title ਨਹੀਂ, ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ: ਬਾਈਕ ਮੋੜੋ, ਪੈਸੇ ਮੋੜਾਓ.** Goods ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; price ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.16 T 2.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.4.2, 2.3.3 · Scanner U2 TQ 4.1, U2 CSQ 3.1, U2 CSQ 4.14, U2 CSQ 4.19 · SM p.3.31

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Description ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ **S. 15** ਕੀ implied ਕਰਦੀ ਹੈ? ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ: exhaust fan ਮੰਗਿਆ ਪਰ table fan ਮਿਲਿਆ; ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ 50 ਟਿਨ ਦੀ ਥਾਂ 30 ਮਿਲੇ; 'Italian' couch.

ਜਵਾਬ

Implied **condition** ਕਿ goods **description ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ (correspond with the description)** [S. 15]: 'ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਟਰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਬੀਨਜ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ'.

ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ **goods reject ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਉਹ **damages ਚੁਣ** ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ (S. 13).

ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਪੈਕਿੰਗ ਦਾ ਢੰਗ description ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਪਛਾਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦਾ ਚੌਲ ਗੁਲਾਬੀ 25 kg ਦੇ ਥੈਲਿਆਂ ਵਿੱਚ; 50 ਦੇ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿਨ) → ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਾਰਾ ਮਾਲ reject ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Exhaust fan ਦੀ ਥਾਂ table fan, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ couch ਜੋ Italian ਨਹੀਂ ਸੀ → description ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ → reject ਕਰੋ ਅਤੇ refund ਮੰਗੋ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮਟਰ ਬੀਨਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ.** Description ਵਿੱਚ ਮਟਰ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬੀਨਜ਼ ਮੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਗੱਲ fans, ਟਿਨਾਂ ਅਤੇ couches 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.17 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.4.3, 2.4.6 · Scanner U2 TQ 4.4, U2 CSQ 4.6 · SM pp.3.31–3.32

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Sample ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ **ਤਿੰਨ implied conditions** [S. 17] ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(a) **Bulk ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ sample ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਵੇ (bulk shall correspond with the sample)**.

(b) ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ bulk ਦੀ sample ਨਾਲ **ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ (reasonable opportunity of comparing)** ਮਿਲੇ.

(c) Goods ਵਿੱਚ ਕੋਈ **latent defect** ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ unmerchantable ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਜੋ sample ਦੀ ਵਾਜਬ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਿਸਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ.

ਉਦਾਹਰਨ: French Army ਲਈ ਜੁੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਸੀ → price ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ damages.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **B-O-L: Bulk ਮਿਲੇ, Opportunity ਤੁਲਨਾ ਦਾ, Latent defect ਨਹੀਂ.** ਤਿੰਨ ਅੱਖਰ, ਤਿੰਨ conditions.

ਕਾਰਡ 3.18 T 2.4 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 2.4.4 · Scanner U2 CSQ 4.1, U2 CSQ 4.4 · SM pp.3.32, 3.45

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Basmati ਚੌਲ sample ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਦਾਣਿਆਂ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਸੀ, ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸਰਸਰੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਈ. ਕੀ ਉਹ reject ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਉਸਨੇ ਲੰਬਾਈ ਦੱਸੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ?

ਜਵਾਬ

ਕੋਈ remedy ਨਹੀਂ: ਨੁਕਸ sample ਦੀ **ਵਾਜਬ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦਿਸਣ ਵਾਲਾ** ਸੀ, bulk sample ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ S. 17(c) ਸਿਰਫ਼ **latent** ਨੁਕਸਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ.

ਜੇ ਉਸਨੇ ਚੌਲ ਦੀ **ਸਹੀ ਲੰਬਾਈ ਦੱਸੀ** ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ **description** ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ ਹੁੰਦੀ [S. 15]: goods ਨੂੰ ਉਸ description 'ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਨਾ ਪੈਂਦਾ, ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **reject** ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖੋ; ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੋ.** ਜੋ ਦਿਸ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ; ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਅੜ ਸਕਦੇ ਹੋ.

ਕਾਰਡ 3.19 T 2.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.4.5 · Scanner U2 CSQ 4.8 · SM p.3.46

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Sample J → K → L → M ਰਾਹੀਂ ਵਿਕੇ goods sample ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ. ਕੌਣ **reject** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ **damages** ਮਿਲਣਗੇ?

ਜਵਾਬ

M, ਆਖ਼ਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ, sample ਸੰਬੰਧੀ implied condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ goods **reject ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**.

L ਅਤੇ K, ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ, ਨੇ goods accept ਕਰਕੇ **ਅੱਗੇ ਵੇਚ** ਦਿੱਤੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ reject ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ; ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ **ਸਿਰਫ਼ damages** ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ (L, K ਤੋਂ; K, J ਤੋਂ).

ਆਧਾਰ: ਜਿੱਥੇ ਖਰੀਦਦਾਰ goods accept ਕਰ ਲਵੇ, ਉੱਥੇ condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ [S. 13(2)].

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਆਖ਼ਰੀ reject ਕਰੇ; ਵਿਚੋਲੇ ਸਿਰਫ਼ damages ਮੰਗਣ.** ਮਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਆਖ਼ਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਮੋੜਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.20 T 2.4 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 2.4.7 · Scanner U2 CSQ 4.10, U2 CSQ 4.11 · SM pp.3.32, 3.46

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Sample ਅਤੇ description ਦੋਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ [S. 15] ਵਿੱਚ goods ਨੂੰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਸਨੂੰ Burfi ਅਤੇ washing machine 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

Bulk ਨੂੰ **sample ਅਤੇ description ਦੋਵਾਂ** ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਜੇ ਇੱਕ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਵੇ ਪਰ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਾ, ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਇਕਰਾਰ **repudiate** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Burfi: ਚੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਟੁਕੜਾ ਤਾਜ਼ਾ ਸੀ ਪਰ bulk ਬਾਸੀ ਸੀ → **sample** ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; ਜੇ ਉਸਨੇ ਚੱਖਿਆ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਲੰਘਣਾ **description** ('fresh') ਦੀ ਹੁੰਦੀ. ਦੋਵਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Washing machine: ਊਨੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ, ਗ਼ਲਤ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਮਸ਼ੀਨ ਆਈ → ਖਰੀਦਦਾਰ **repudiate** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, **refund** ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ **replacement** ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦੋ ਚਾਬੀਆਂ, ਇੱਕ ਤਾਲਾ: ਦੋਵੇਂ ਫਿੱਟ ਹੋਣ.** Sample ਵਾਲੀ ਚਾਬੀ ਜਾਂ description ਵਾਲੀ ਚਾਬੀ ਨਾ ਘੁੰਮੇ, ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੌਦੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.21 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.4.8 · Scanner U2 CSQ 4.15, U2 CSQ 4.22, U2 CSQ 4.11 · SM pp.3.32–3.33

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Fitness for purpose ਦੀ implied condition [S. 16(1)] ਕਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਜੇ goods ਤੋਂ ਹੀ ਮੰਤਵ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

ਤਿੰਨ ਲੋੜਾਂ: ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ **ਖ਼ਾਸ ਮੰਤਵ ਦੱਸਿਆ (made known the particular purpose)**; ਉਸਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ **skill ਅਤੇ judgement 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ (relied)**; goods ਅਜਿਹੇ description ਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ **ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (deals in)**, ਭਾਵੇਂ ਉਹ manufacturer ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ.

ਫਿਰ goods ਉਸ ਮੰਤਵ ਲਈ **reasonably fit** ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.

ਜਿੱਥੇ goods ਦੀ ਵਰਤੋਂ **ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੰਤਵ** ਲਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ false teeth), ਉੱਥੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਮੰਤਵ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ.

ਉਦਾਹਰਨ: ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ technician ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ split AC ਸੁਝਾਇਆ ਜੋ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਿਕਲਿਆ → ਖਰੀਦਦਾਰ ਇਕਰਾਰ avoid ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 4.15).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **K-R-D: Known purpose, Reliance, Dealer.** S. 16(1) ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਖਾਨਿਆਂ 'ਤੇ ਟਿਕ ਲੱਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.22 T 2.4 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 2.4.8 · Scanner U2 CSQ 5.3 (alternate answer) · SM pp.3.32–3.33, 3.37

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਖਰੀਦਦਾਰ **trade mark ਜਾਂ patent ਨਾਂ** ਨਾਲ goods ਮੰਗਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਮੰਤਵ ਲਈ fitness ਦੀ implied condition ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Trade mark ਜਾਂ patent (brand) ਨਾਂ ਹੇਠ ਖਰੀਦੇ goods ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਮੰਤਵ ਲਈ **fitness ਦੀ ਕੋਈ implied condition ਨਹੀਂ** ਹੁੰਦੀ [S. 16(1)].

ਕਾਰਨ: ਖਰੀਦਦਾਰ **brand ਨਾਂ** 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ skill ਅਤੇ judgement 'ਤੇ ਨਹੀਂ ('Merrit' sewing machine ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ).

ਭਰਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗ਼ਲਤ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਮੰਤਵ ਦੱਸਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ; brand-name ਅਪਵਾਦ ਇਸਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਚੋਣ ਨਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਨਹੀਂ.** ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ skill 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ fitness ਦੀ condition ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 3.23 T 2.4 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 2.4.9 · Scanner U2 CSQ 4.3, U2 CSQ 4.16 · SM pp.3.36, 3.45

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Mrs G ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਚਮੜੀ 'ਤੇ tweed coat ਨਾਲ reaction ਹੋਇਆ; VK ਦਾ ਕੱਪੜਾ uniforms ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਿਕਲਿਆ. ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਮੰਤਵ ਜਾਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਸੀ. ਕੋਈ remedy ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. ਜੇ ਮੰਤਵ (ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ) ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ **ਦੱਸੀ ਨਹੀਂ ਗਈ**, ਤਾਂ **fitness ਦੀ ਕੋਈ implied condition ਨਹੀਂ**; **caveat emptor** ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਖਰੀਦਦਾਰ ਇਸਨੂੰ fitness ਦੀ implied condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ **damages ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ** (CSQ 4.3, CSQ 4.16).

ਫ਼ਰਕ: ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਮੰਤਵ ਦੱਸਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ S. 16(1) ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਚੁੱਪ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ.** ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 3.24 T 2.4 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 2.4.10, 2.4.15 · Scanner U2 CSQ 4.5, U2 CSQ 4.22 · SM p.3.36

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

1 ਇੰਚ ਮੋਟੀ ਮੰਗੀ ਗਈ timber 1–1.4 ਇੰਚ ਮੋਟੀ ਆਈ ਪਰ commercially fit ਸੀ. ਇੱਕ itemised ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਇੱਕ tractor ਅਤੇ ਛੇ planters ਵਿਕੇ; tractor ਅਤੇ ਇੱਕ planter ਅਯੋਗ ਸਨ. ਕੀ reject ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Timber: ਇਹ ਮੰਤਵ ਲਈ **commercially fit** ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਕਰਾਰ avoid ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ TK reject ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (Scanner answer, S. 16(1) ਅਤੇ Bombay Burma Trading Corporation Ltd. vs Aga Mohammad ਦਾ ਹਵਾਲਾ).

Tractor: ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਅਯੋਗ → S. 16(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ → ਖਰੀਦਦਾਰ **ਉਸਨੂੰ reject ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ price ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**.

Planters: itemised prices ਅਤੇ serial numbers ਤੋਂ **severable** ਵਿਕਰੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ **ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਮਸ਼ੀਨ** reject ਹੋਵੇਗੀ, ਖੇਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਪੰਜ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸੜਿਆ ਸੇਬ ਕੱਢੋ, ਟੋਕਰੀ ਨਹੀਂ.** Severable ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਅਯੋਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁੜਦੀਆਂ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 3.25 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 2.4.11, 2.4.12 · Scanner U2 CSQ 4.2, U2 CSQ 4.7, U2 CSQ 4.13, U2 CSQ 4.20 · SM pp.3.33–3.34

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Merchantability [S. 16(2)] ਅਤੇ **wholesomeness** ਦੀਆਂ implied conditions ਦੱਸੋ. ਕੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Merchantability ਲਈ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ: goods **description ਰਾਹੀਂ ਖਰੀਦੇ** ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਉਸ description ਦੇ goods ਦਾ **ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ** ਹੋਵੇ (manufacturer ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ). Goods **merchantable quality** ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.

Proviso: ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ goods ਦੀ **ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ**, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ implied condition ਨਹੀਂ ਜੋ ਜਾਂਚ ਨਾਲ **ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ**; **latent** ਨੁਕਸ ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ.

Wholesomeness: **eatables ਅਤੇ provisions** ਲਈ goods **wholesome** ਵੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ bun ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ (damages); ਸੀਲਬੰਦ juice cartons ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ (reject, refund, damages).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਾਂਚ ਲਿਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ; ਲੁਕਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ.** ਦਿਸਦੇ ਨੁਕਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ; latent ਨੁਕਸ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 3.26 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.4.13, 2.4.14 · Scanner U2 TQ 4.2, U2 TQ 4.4, U2 CSQ 4.12, U2 CSQ 4.19 · SM pp.3.34–3.35

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Contract of sale ਵਿੱਚ **ਚਾਰ implied warranties** ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ sections ਸਮੇਤ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਬੇਰੋਕ (quiet) ਕਬਜ਼ਾ [S. 14(b)]: ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ quiet possession ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦਾ ਆਨੰਦ ਲਵੇਗਾ.

ਕੋਈ encumbrance ਨਹੀਂ [S. 14(c)]: goods 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਅਜਿਹਾ charge ਨਹੀਂ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ.

Trade ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨੁਸਾਰ quality ਜਾਂ fitness [S. 16(3)].

Goods ਦੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ disclosure: ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ; ਉਲੰਘਣਾ → damages.

ਹਰ sale ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦ ਤੱਕ express agreement, course of dealings ਜਾਂ usage of trade ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਨਾ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣ [S. 62].

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਰਿਵਾਜ, ਰਿਸਕ (Peace, Purity, Practice, Peril)**: ਹਰ warranty ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ (possession, encumbrance, trade usage, ਖ਼ਤਰਨਾਕ goods).

ਕਾਰਡ 3.27 T 2.4 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 2.4.16 · Scanner U2 CSQ 4.21 · SM p.3.52

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਰੋਮੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਅਤੇ installation ਦੇ 20 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇੱਕ customised sofa reject ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਕਦੇ notice ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ. ਕੀ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Sale on approval ਵਿੱਚ, ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ **rejection ਦਾ notice ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ goods ਰੱਖ ਕੇ ਬੈਠਾ ਰਹੇ**, ਤਾਂ **property ਉਸਨੂੰ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ** [S. 24(b)].

20 ਦਿਨ ਲੰਘਣ 'ਤੇ ਉਸਦਾ reject ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ; ਉਸਨੂੰ **price ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ**, ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਉਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ [S. 55] (Scanner answer).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਚੁੱਪ ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਹਾਂ'.** Approval ਦੀ ਮਿਆਦ rejection ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ goods ਤੁਹਾਡੇ ਹੋ ਗਏ.

ਕਾਰਡ 3.28 T 2.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 2.4.17 · Scanner U2 TQ 4.3 · No SM page (Scanner only; Indian Contract Act)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Undue influence [S. 16, Indian Contract Act] ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ contract ਕਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਦੀ **ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਹਾਵੀ (dominate the will)** ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Undue influence: ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ **ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਹਾਵੀ (dominate the will)** ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ **ਅਨੁਚਿਤ ਲਾਭ ਲੈਣ** ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਹਾਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ [S. 16(2)]: (a) ਜਿਸ ਕੋਲ **ਅਸਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਧਿਕਾਰ (real or apparent authority)** ਹੈ; (b) ਜੋ **fiduciary relationship** ਵਿੱਚ ਹੈ; (c) ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ contract ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ **mental capacity** ਉਮਰ, ਬਿਮਾਰੀ, ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਪੀੜਾ ਕਰਕੇ, ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ.

ਇਹ ਸਵਾਲ Scanner ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਦਰਜ ਹੈ ਪਰ ਇਹ Indian Contract Act, 1872 ਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **A-F-M: Authority, Fiduciary, Mental weakness.** ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰਾਹ: ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਜ਼ੋਰ, ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ, ਮਨ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ.

ਕਾਰਡ 3.29 T 2.4 · ਦੁਹਰਾਈ ਲੜੀ

SM text · No direct Q · SM pp.3.30–3.35

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Sale of goods ਵਿੱਚ **implied conditions** ਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰੋ, ਫਿਰ **implied warranties**.

ਜਵਾਬ

Implied **conditions**: Title [S. 14(a)] → Description [S. 15] → Sample [S. 17] → Sample ਅਤੇ description [S. 15] → Fitness [S. 16(1)] → Merchantability [S. 16(2)] → Wholesomeness (eatables).

Implied **warranties**: quiet possession [S. 14(b)] → no encumbrance [S. 14(c)] → usage of trade [S. 16(3)] → dangerous goods.

Condition ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ: ਖਰੀਦਦਾਰ **reject** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. Warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ: **ਸਿਰਫ਼ damages**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **The Dean Sets Both Forms: Mark Well** = Title, Description, Sample, Both, Fitness, Merchantability, Wholesomeness. ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਇੱਕ condition ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.30 T 2.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★★★ OL 2.5.1, 2.5.2 · Scanner U2 TQ 5.1 · SM pp.3.35–3.37
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **Caveat emptor** ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਦਰਜ ਹੈ? **ਅੱਠ ਅਪਵਾਦ (exceptions)** ਦੱਸੋ.	ਜਵਾਬ **Caveat emptor** = 'ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੇ (let the buyer beware)': ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪ ਤਸੱਲੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ goods ਉਸਦੇ ਮੰਤਵ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ. ਇਹ **S. 16 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ** ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ: quality ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਮੰਤਵ ਲਈ fitness ਦੀ ਕੋਈ implied warranty ਜਾਂ condition ਨਹੀਂ. ਅਪਵਾਦ: (1) **fitness** ਜਿੱਥੇ ਮੰਤਵ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ skill 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ [S. 16(1)]; (2) **patent ਜਾਂ brand ਨਾਂ** ਹੇਠ goods (fitness ਦੀ ਕੋਈ condition ਨਹੀਂ); (3) **description** ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ [S. 15]; (4) **merchantable quality** [S. 16(2)]. (5) **sample** ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ [S. 17]; (6) **sample ਅਤੇ description** [S. 15]; (7) **trade usage** [S. 16(3)]; (8) ਵਿਕਰੇਤਾ **ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਲੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ fraud ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ**.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **F-B-D-M, S-S, T-F**: Fitness, Brand, Description, Merchantability; Sample, Sample-and-description; Trade usage, Fraud. ਇਸਨੂੰ 4 + 2 + 2 ਕਰਕੇ ਬੋਲੋ.	

ਕਾਰਡ 3.31 T 2.5 · ਧਾਰਨਾ	★★★ OL 2.5.3, 2.5.4, 2.5.5 · Scanner U2 CSQ 5.1, U2 CSQ 5.2, U2 CSQ 5.3 · SM pp.3.35–3.37
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਅਪਵਾਦ ਲਾਗੂ ਕਰੋ: ਘਰ ਲਈ marble, graphic design ਲਈ laptop, ਚੇਤਾਵਨੀ ਨਾਲ ਵੇਚੀਆਂ tiles, latent chemical residue ਵਾਲਾ talcum powder.	ਜਵਾਬ **Marble ਅਤੇ laptop**: ਮੰਤਵ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ skill 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਜਿਹੇ goods ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ → ਵਿਕਰੇਤਾ S. 16(1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ (laptop: ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਭਵ; marble: ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਲਈ ਅਯੋਗ marble ਵਾਸਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ). **Tiles**: ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਜਬ ਭਾਰ ਝੱਲਦੀਆਂ ਹਨ; ਲੱਦੀ ਗੱਡੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ → **ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ risk**, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ. **Talc**: chemical residue ਇੱਕ **latent defect** ਹੈ, ਇਸ ਲਈ goods merchantable quality ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ caveat emptor ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; manufacturer ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ Scanner answer ਸਿਰਫ਼ trader ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ [S. 16(2)].
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਭਰੇ; ਚੇਤਾਵਨੀ ਮਿਲੀ ਤੇ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਭਰੇ; ਲੁਕਿਆ ਨੁਕਸ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਭਰੇ.**	

ਕਾਰਡ 3.32 T 3.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.1.1, 3.1.2, 3.1.6 · Scanner U3 TQ 1.3, U3 CSQ 1.7 · SM pp.3.48–3.50

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Property ਕਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (S. 18–19) ਇਹ ਕੀ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ? ss. 20, 21 ਅਤੇ 22 ਵਿੱਚ **specific goods** ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

S. 18: unascertained goods → ਜਦ ਤੱਕ goods **ascertain** ਨਾ ਹੋਣ, **ਕੋਈ property ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ**. **S. 19**: property ਉਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ **ਇਰਾਦਾ (intend)** ਹੋਵੇ, ਜੋ terms, ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ss. 20–24 ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ.

S. 20: **deliverable state** ਵਿੱਚ specific goods ਦਾ unconditional contract → property **ਇਕਰਾਰ ਬਣਦਿਆਂ ਹੀ** ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ delivery ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ.

S. 21: ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ goods ਨੂੰ deliverable state ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ **ਕੁਝ ਕਰਨਾ** ਪਵੇ → property ਉਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋ ਜਾਵੇ **ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ notice ਮਿਲ ਜਾਵੇ**.

S. 22: price ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ **ਤੋਲਣਾ, ਮਿਣਨਾ ਜਾਂ test ਕਰਨਾ** ਪਵੇ → property ਉਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੋ ਜਾਵੇ **ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ notice ਮਿਲ ਜਾਵੇ**.

ਉਦਾਹਰਨ (CSQ 1.7): serial number ਨਾਲ ਪਛਾਣੀਆਂ, deliverable state ਵਿੱਚ microchips delivery ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈਆਂ → ਨੁਕਸਾਨ **ਖਰੀਦਦਾਰ** 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **20-21-22: ਹੁਣੇ, Notice, Notice.** Section 20 ਹੁਣੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; sections 21 ਅਤੇ 22 ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਉਡੀਕਦੀਆਂ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 3.33 T 3.1 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★ OL 3.1.7 · Scanner U3 CSQ 1.9, U3 CSQ 1.10 · SM p.3.50

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ delivery ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ specific goods ਵਿੱਚ **ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਮੁਰੰਮਤ** ਕਰਨੀ ਹੈ. ਕੀ ਇਕਰਾਰ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ property ਚਲੀ ਗਈ? ਇਸ ਦੌਰਾਨ goods ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਕੌਣ ਝੱਲੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Property ਉਦੋਂ ਤੱਕ **ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ** ਜਦ ਤੱਕ ਕੰਮ **ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦਾ notice ਨਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ** [S. 21].

ਉਦੋਂ ਤੱਕ goods **ਵਿਕਰੇਤਾ** ਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ **ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ risk** 'ਤੇ: CSQ 1.10 ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨ ਮੁਰੰਮਤ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਕਰੇਤਾ **price ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**.

ਭਰਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਗ਼ਲਤ ਜਵਾਬ: 'ਇਕਰਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਜਾਂ price ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੀ property ਚਲੀ ਗਈ'.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪਹਿਲਾਂ ਠੀਕ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਦੱਸੋ, ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ.** ਮਾਲਕੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਕਦਮ: ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰੋ ਅਤੇ notice ਦਿਓ.

ਕਾਰਡ 3.34 T 3.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.1.3, 3.1.5 · Scanner U3 TQ 1.1, U3 TQ 1.3, U3 CSQ 1.3 · SM pp.3.48, 3.51

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Unascertained goods ਲਈ **S. 23(1)** ਅਧੀਨ **appropriation ਦੇ ਸੱਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

(a) **Unascertained ਜਾਂ future** goods ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰ.

(b) Goods ਇਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ **description ਅਤੇ quality** ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣ.

(c) Goods **deliverable state** ਵਿੱਚ ਹੋਣ.

(d) ਉਹ ਇਕਰਾਰ ਲਈ **unconditionally appropriate** ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਖਰੀਦਦਾਰ, ਉਸਦੇ agent ਜਾਂ carrier ਨੂੰ delivery ਦੇ ਕੇ.

(e) Appropriation **ਵਿਕਰੇਤਾ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ assent ਨਾਲ**, ਜਾਂ **ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ assent ਨਾਲ** ਹੋਵੇ.

(f) Assent **express ਜਾਂ implied** ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; (g) ਇਹ appropriation ਤੋਂ **ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ** ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 3 + 2 + 2: ਤਿੰਨ goods ਬਾਰੇ (contract, description, deliverable), ਦੋ appropriation ਬਾਰੇ (unconditional, ਕਿਸ ਵੱਲੋਂ), ਦੋ assent ਬਾਰੇ (express ਜਾਂ implied, ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ).

ਕਾਰਡ 3.35 T 3.1 · ਤੁਲਨਾ

★★ OL 3.1.4, 3.1.13 · Scanner U3 CSQ 1.8, U3 TQ 1.2, U3 TQ 1.4 · SM pp.3.51, 3.53

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

S. 23(2) (carrier ਨੂੰ delivery) ਅਤੇ **S. 25** (disposal ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ reservation) ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ. Disposal ਦਾ ਹੱਕ reserved ਕਦੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

S. 23(2): ਵਿਕਰੇਤਾ goods ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ carrier ਜਾਂ bailee ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ disposal ਦਾ ਹੱਕ **reserve ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ** → **unconditional appropriation**; ਖਰੀਦਦਾਰ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ transit ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਉਹੀ ਝੱਲਦਾ ਹੈ (courier case, CSQ 1.8).

S. 25: ਵਿਕਰੇਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੱਕ goods ਦੇ disposal ਦਾ ਹੱਕ **reserve ਕਰਦਾ ਹੈ** → goods ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ carrier ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ property **ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ**; ਇਹ **conditional appropriation** ਹੈ.

Reserved ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: (1) bill of lading ਜਾਂ railway receipt **ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ agent ਦੇ order** 'ਤੇ deliverable ਹੋਵੇ; (2) ਵਿਕਰੇਤਾ **bill of exchange ਨਾਲ bill of lading ਜਾਂ railway receipt** ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ accept ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ document ਨੂੰ **ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖ ਲਵੇ** → ਕੋਈ property ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 23(2): ਭੇਜਿਆ ਤੇ ਖ਼ਤਮ. 25: ਭੇਜਿਆ ਪਰ ਫੜਿਆ. Reservation ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਲਕ ਹੈ; reservation ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 3.36 T 3.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.1.8, 3.1.10, 3.1.12 · Scanner U3 CSQ 1.1, U3 CSQ 1.2, U3 CSQ 1.4, U3 CSQ 1.5, U3 CSQ 1.11, U3 CSQ 1.12 · SM p.3.52

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Approval ਜਾਂ sale or return [S. 24] 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ property ਕਦੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਜੇ ਉਹ goods **pledge** ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

(a) ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ **approval ਜਾਂ acceptance ਦੱਸਦਾ ਹੈ**, ਜਾਂ ਸੌਦੇ ਨੂੰ **ਅਪਣਾਉਣ (adopting the transaction)** ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(b) ਉਹ ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ **ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ (reasonable time)** ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ **rejection ਦਾ notice ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ goods ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ**;

(c) ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ **accept ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ** ਹੈ, ਜਿਵੇਂ goods **pledge ਜਾਂ ਵੇਚ ਦੇਣਾ**.

ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ pledge ਕਰਦਾ ਹੈ: property ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਲਕ **pledgee ਤੋਂ goods ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ** ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ **price ਵਸੂਲ** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ A-R-P: Approve, Retain, Pledge. ਹਾਂ ਕਹਿ ਦਿਓ, ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਰਹੋ, ਜਾਂ pledge ਜਾਂ ਵੇਚ ਦਿਓ: ਮਾਲਕੀ ਚਲੀ ਗਈ.

ਕਾਰਡ 3.37 T 3.1 · ਧਾਰਨਾ	★★ OL 3.1.9, 3.1.11 · Scanner U3 CSQ 1.2, U3 CSQ 1.5, U3 CSQ 1.6 · SM pp.3.52–3.53
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ (1) 'sale for cash only or return' 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ goods ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ pledge ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ. (2) ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੀ approval 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ TV ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਭੂਚਾਲ ਨਾਲ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ. ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਸਦਾ?	ਜਵਾਬ (1) **ਨਕਦ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ property ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ**; **pledge valid ਨਹੀਂ ਹੈ** ਅਤੇ ਮਾਲਕ pledgee ਤੋਂ **goods ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ**. (2) ਕੋਈ S. 24 ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਇਸ ਲਈ property ਅਤੇ **risk ਵਿਕਰੇਤਾ** ਕੋਲ ਹੀ ਹਨ; ਖਰੀਦਦਾਰ **price ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ**, ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ **ਵਿਕਰੇਤਾ** ਦਾ ਹੈ (CSQ 1.6).
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪਹਿਲਾਂ ਨਕਦ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ pledge ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ.** ਅਤੇ approval ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ.	

ਕਾਰਡ 3.38 T 3.1 · ਦੁਹਰਾਈ ਲੜੀ	SM text · No direct Q · SM pp.3.48–3.55
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ S. 18 ਤੋਂ S. 26 ਤੱਕ **property ਅਤੇ risk ਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੌੜੀ (ladder)** ਸਮਝਾਓ.	ਜਵਾਬ S. 18 ਪਛਾਣ (ascertainment ਨਹੀਂ, ਤਾਂ property ਨਹੀਂ) → S. 19 ਇਰਾਦਾ → S. 20 deliverable state ਵਿੱਚ specific goods: ਇਕਰਾਰ 'ਤੇ → S. 21 ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ, ਅਤੇ S. 22 ਤੋਲਣਾ ਜਾਂ test ਕਰਨਾ: ਜਦੋਂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ. Unascertained goods: S. 23(1) assent ਨਾਲ appropriation; S. 23(2) reservation ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ carrier ਨੂੰ delivery. S. 24 approval ਜਾਂ sale or return 'ਤੇ goods; S. 25 disposal ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ reservation property ਨੂੰ ਰੋਕ ਲੈਂਦੀ ਹੈ. S. 26: risk prima facie property ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Identify, Intend, Now, Notice, Appropriate, Approve, Hold, Risk**: ਅੱਠ ਸ਼ਬਦ ss. 18, 19, 20, 21–22, 23, 24, 25, 26 ਲਈ.	

ਕਾਰਡ 3.39 T 3.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★★ OL 3.2.1 · Scanner U3 TQ 2.1 · SM pp.3.54–3.55
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ Risk ਬਾਰੇ **S. 26** ਦਾ ਨਿਯਮ ਦੱਸੋ. ਇਸਦੇ **ਅਪਵਾਦ** ਕੀ ਹਨ?	ਜਵਾਬ ਜਦ ਤੱਕ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਨਾ ਹੋਵੇ, property ਜਾਣ ਤੱਕ goods **ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ risk** 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ; ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ **ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ risk** 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ delivery ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ (risk prima facie property ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ). ਅਪਵਾਦ: (1) **ਸਮਝੌਤਾ (agreement)** ਕਿ risk property ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਜਾਵੇਗਾ; (2) delivery ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ **ਗ਼ਲਤੀ ਨਾਲ** ਹੋਈ → ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਗ਼ਲਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਨਾ ਹੁੰਦਾ; (3) ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੇ ਲਈ **bailee** ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ. ਉਦਾਹਰਨ: property ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ auctioneer ਦੇ ਹਥੌੜੇ ਨਾਲ ਪੁਰਾਤਨ painting ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ → ਨੁਕਸਾਨ **ਵਿਕਰੇਤਾ** ਝੱਲੇਗਾ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Risk ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵਾਰ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ A-F-B: Agreement, Fault, Bailee.**	

ਕਾਰਡ 3.40 T 3.3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 3.3.1 · Scanner U3 TQ 3.1 · SM p.3.55

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ **ਮਾਲਕ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ** ਵਿਕਰੇਤਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ title ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ title ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ? Maxim ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Nemo dat quod non habet: ਕੋਈ ਉਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ [S. 27]; ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ title ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ title ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.

ਚੋਰੀ ਦੇ goods good faith ਵਾਲੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ: ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ **ਕੋਈ title ਨਹੀਂ** ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਉਹ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ. Hire-purchase ਅਧੀਨ ਜੋ hirer ਵੇਚ ਦੇਵੇ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ hirer ਦੇ ਹੱਕ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ **ਅਪਵਾਦ** ਹਨ ਜੋ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਅਗਲਾ ਕਾਰਡ); ਜਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਖਾਲੀ ਹੱਥ, ਖਾਲੀ ਤੋਹਫ਼ਾ.** ਜੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੋਲ title ਹੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 3.41 T 3.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.3.1 · Scanner U3 TQ 3.1 · SM pp.3.55–3.58

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Nemo dat ਦੇ **ਅੱਠ ਅਪਵਾਦ** ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰ-ਮਾਲਕ ਇੱਕ bona fide purchaser for value ਨੂੰ ਚੰਗਾ title ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਜਵਾਬ

1 **Mercantile agent** (S. 27 ਦਾ proviso); 2 **ਸਾਂਝੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ** ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਕੱਲਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ [S. 28]; 3 **voidable contract** ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ contract ਅਜੇ rescind ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ [S. 29]; 4 ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ **ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ** [S. 30(1)].

5 property ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ** [S. 30(2)]; 6 **estoppel**; 7 **unpaid seller** ਜਿਸਨੇ lien ਜਾਂ stoppage ਵਰਤ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਚਿਆ [S. 54(3)]; 8 **ਹੋਰ Acts**: official receiver ਜਾਂ liquidator, goods ਦਾ finder (S. 169 ICA), pawnee (S. 176 ICA).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **M-J-V-S-B-E-U-O: 'My Jolly Vendor Sells Bargains, Every Unusual Object'** = Mercantile, Joint, Voidable, Seller, Buyer, Estoppel, Unpaid, Other. ਅੱਠ ਅੱਖਰ, ਅੱਠ ਅਪਵਾਦ.

ਕਾਰਡ 3.42 T 3.3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4, 3.3.5 · Scanner U3 CSQ 3.1, U3 CSQ 3.2, U3 CSQ 3.3, U3 CSQ 3.4, U3 CSQ 3.5, U3 CSQ 3.6 · SM pp.3.56–3.57

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਚੰਗਾ title ਕਿਸਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ? (1) ਇੱਕ mercantile agent ਅਧਿਕਾਰਤ price ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਤੇ ਵੇਚਦਾ ਹੈ. (2) ਇੱਕ ਠੱਗ ਮਾਲਕ ਦੇ rescind ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲ ਅੱਗੇ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. (3) ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅੱਗੇ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਜਵਾਬ

(1) ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ agent, ordinary course ਵਿੱਚ **ਬਿਨਾਂ notice ਵਾਲੇ good-faith ਖਰੀਦਦਾਰ** ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ → **ਚੰਗਾ title**, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ price ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਤੇ ਵੀ (₹50,000 ਦੀ ਥਾਂ ₹40,000 ਵਿੱਚ ਵਿਕੀ ਕਾਰ); ਮਾਲਕ ਸਿਰਫ਼ agent ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

(2) ਮਾਲ ਅੱਗੇ ਵੇਚਣ ਵੇਲੇ voidable contract **ਅਜੇ rescind ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ** → **ਨਿਰਦੋਸ਼ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਚੰਗਾ title ਮਿਲਦਾ ਹੈ** [S. 29]; ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਠੱਗ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ damages ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ.

(3) **ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ** ਬਿਨਾਂ notice ਵਾਲੇ good-faith ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੇਚਦਾ ਹੈ [S. 30(1)]; ਕਿਸ਼ਤਾਂ 'ਤੇ **ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ** property ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਗੇ ਵੇਚਦਾ ਹੈ [S. 30(2), Lee v Butler] → ਨਵੇਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ **ਚੰਗਾ title**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੌਂਪਿਆ, good faith ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ, ਕੋਈ notice ਨਹੀਂ: ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ.**

ਕਾਰਡ 3.43 T 3.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 3.4.1 · Scanner U3 TQ 4.1 · SM pp.3.61–3.62

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Delivery ਦੀ **acceptance** ਕਦੋਂ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ [S. 42]? ss. 43 ਅਤੇ 44 ਕੀ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

S. 42: ਖਰੀਦਦਾਰ (a) acceptance **ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ** ਹੈ; (b) ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ **ਉਲਟ ਕੋਈ ਕੰਮ** ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ (c) rejection ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ goods **ਰੱਖ ਲੈਂਦਾ** ਹੈ.

S. 43: ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ goods **ਮੋੜਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ**; **ਇਨਕਾਰ ਦੱਸ ਦੇਣਾ** ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ.

S. 44: ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ delivery ਲੈਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਜੇ ਉਹ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ **ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਤੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ** ਅਤੇ **ਸੰਭਾਲ ਤੇ custody ਦੇ ਵਾਜਬ ਖ਼ਰਚੇ** ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 42 ਮੰਨੇ, 43 ਮੋਢੇ ਹਿਲਾਏ, 44 ਭਰੇ. ਸ਼ਬਦ, ਕੰਮ ਜਾਂ ਚੁੱਪ ਨਾਲ accept; ਇਨਕਾਰ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ notice ਕਾਫ਼ੀ; ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.44 T 3.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4 · Scanner U3 TQ 4.2, U3 TQ 4.3, U3 CSQ 4.2 · SM p.3.60

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜੇ ਵਿਕਰੇਤਾ (i) **ਘੱਟ**, (ii) **ਵੱਧ**, ਜਾਂ (iii) contract ਵਾਲੇ goods ਨੂੰ **ਕਿਸੇ ਹੋਰ description ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ** deliver ਕਰੇ, ਤਾਂ **S. 37** ਅਧੀਨ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਕੀ ਹੱਕ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

ਘੱਟ: ਖਰੀਦਦਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **reject ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ**; ਜੇ accept ਕਰੇ ਤਾਂ **contract rate** 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ (1,000 kg ਟਮਾਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 700 kg accept ਕੀਤੇ → ₹100 ਪ੍ਰਤੀ kg 'ਤੇ ₹70,000).

ਵੱਧ: contract ਵਾਲੀ ਮਾਤਰਾ accept ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਾਕੀ reject ਕਰੋ, ਜਾਂ **ਸਾਰਾ reject ਕਰੋ**; ਜੇ ਸਾਰਾ accept ਕਰੇ, ਤਾਂ **contract rate** 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ.

ਹੋਰ description ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ: contract ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਲੇ goods accept ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਾਕੀ reject ਕਰੋ, ਜਾਂ **ਸਾਰਾ reject ਕਰੋ** (ਸਹਿਮਤ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ 25 chairs ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ 25).

ਸਭ ਕੁਝ **usage of trade, special agreement ਜਾਂ course of dealing** ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ [S. 37(4)].

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ S-S-M: Short, Surplus, Mixed. ਤਿੰਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਪੂਰੀ delivery ਮੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.45 T 3.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.4.5, 3.4.6 · Scanner U3 TQ 4.4, U3 CSQ 4.3 · SM pp.3.59–3.60

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Part delivery [S. 34], **ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੀ ਥਾਂ (place of delivery)** [S. 36(1)] ਅਤੇ **ਤੀਜੀ ਧਿਰ** ਕੋਲ ਪਏ goods [S. 36(3)] ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Part delivery: ਪੂਰੇ ਦੀ delivery ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੀ delivery property ਜਾਣ ਲਈ **ਪੂਰੇ** ਦੀ delivery ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਤੋਂ **ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ** ਨਾਲ ਕੀਤੀ part delivery ਬਾਕੀ ਦੀ delivery **ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੀ ਥਾਂ: ਇਕਰਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵੇਚੇ ਗਏ goods ਉੱਥੇ deliver ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਵੇਲੇ ਹਨ; ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ goods ਉੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ agreement ਵੇਲੇ ਹਨ; ਜੋ goods ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ, ਉੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ **ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ** ਜਾਣ.

ਤੀਜੀ ਧਿਰ: ਜਦ ਤੱਕ ਤੀਜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ **ਮੰਨ ਨਾ ਲਵੇ** ਕਿ ਉਹ goods ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ delivery ਨਹੀਂ (CSQ 4.3: warehouse keeper ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ → constructive delivery, ਇਸ ਲਈ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਸੀ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹਿੱਸਾ = ਪੂਰਾ; ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ = ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ. ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ'.

ਕਾਰਡ 3.46 T 4.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.4.1, 4.3.1 · Scanner U4 TQ 3.1, U4 TQ 4.2, U4 CSQ 3.4 · SM pp.3.74–3.75, 3.81

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Unpaid seller [S. 45] ਕੌਣ ਹੈ? Goods ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ **ਹੱਕ** [S. 46] ਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇ property ਨਹੀਂ ਗਈ ਤਾਂ ਕੀ?

ਜਵਾਬ

Unpaid seller: **ਪੂਰਾ price ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (tendered)**, ਜਾਂ conditional payment ਵਜੋਂ ਮਿਲਿਆ **bill of exchange ਜਾਂ ਹੋਰ negotiable instrument dishonour** ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ. 'Seller' ਵਿੱਚ ਉਹ agent ਜਾਂ consignor ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ price ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ.

S. 46: property ਚਲੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲ **lien** (ਕਬਜ਼ਾ ਹੁੰਦਿਆਂ), **stoppage in transit** (ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ insolvent ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਅਤੇ Act ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ **resale** ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ.

ਜੇ property **ਨਹੀਂ ਗਈ**, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ lien ਅਤੇ stoppage ਦੇ ਬਰਾਬਰ **delivery ਰੋਕਣ (withholding delivery)** ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਹੈ ('quasi-lien').

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **L-S-R: Lien, Stoppage, Resale.** ਫੜੋ, ਰੋਕੋ, ਵੇਚੋ.

ਕਾਰਡ 3.47 T 4.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 4.3.2 · Scanner U4 TQ 3.2, U4 CSQ 3.6 · SM pp.3.75–3.76

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Unpaid seller **lien** [S. 47] ਕਦੋਂ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ? Part delivery [S. 48] ਬਾਰੇ ਕੀ? Lien ਕਦੋਂ **ਖ਼ਤਮ** ਹੁੰਦਾ ਹੈ [S. 49]?

ਜਵਾਬ

Lien (price ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ) **ਸਿਰਫ਼** ਉਦੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ: (a) **ਨਕਦ ਵਿਕਰੀ** ਹੋਵੇ, ਕੋਈ credit ਤੈਅ ਨਾ ਹੋਵੇ; (b) credit ਵਿਕਰੀ ਹੋਵੇ ਪਰ **ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਚੁੱਕੀ** ਹੋਵੇ; (c) ਖਰੀਦਦਾਰ **insolvent** ਹੋ ਜਾਵੇ.

S. 48: **part delivery** ਤੋਂ ਬਾਅਦ lien **ਬਾਕੀ** 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ part delivery ਇਹ ਨਾ ਦਿਖਾਵੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ **waive** ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ.

S. 49 lien ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: (i) disposal reserve ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ **carrier** ਨੂੰ delivery; (ii) ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ agent **ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਵੇ**; (iii) **waiver**; (iv) **estoppel**.

price ਦੀ decree ਨਾਲ lien **ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ** ਹੁੰਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ: C-E-I. ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ: C-B-W-E.** Cash sale, Expired credit, Insolvency ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ; Carrier, Buyer's possession, Waiver, Estoppel ਨਾਲ ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. Decree ਇਸਨੂੰ ਕਦੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ.

ਕਾਰਡ 3.48 T 4.3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 4.3.3 · Scanner U4 CSQ 3.4, U4 CSQ 3.6 · SM p.3.75

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ credit 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬਾਰੇ ਅਫ਼ਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ default ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ delivery ਰੋਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ. ਕੀ **lien** valid ਹੈ? ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ insolvent ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

credit ਦੀ ਮਿਆਦ ਚੱਲਦਿਆਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ solvent ਹੁੰਦਿਆਂ **ਸਿਰਫ਼ default ਦੇ ਡਰ 'ਤੇ ਕੋਈ lien ਨਹੀਂ**; ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ deliver ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ.

ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ **insolvent** ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ lien ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ **delivery ਰੋਕ** ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਜਦੋਂ credit ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ **ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ** 'ਤੇ ਵੀ lien ਬਣਦਾ ਹੈ (due date ਤੋਂ ਬਾਅਦ ₹20,000 ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਏ; ਵਿਕਰੇਤਾ P ਸਹੀ ਸੀ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਡਰ insolvency ਨਹੀਂ.** ਅਫ਼ਵਾਹ ਨਾਲ lien ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ; ਸਿਰਫ਼ ਨਕਦ ਵਿਕਰੀ, ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਿਆ credit ਜਾਂ insolvency ਹੀ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 3.49 T 4.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 4.3.4, 4.3.5 · Scanner U4 CSQ 3.1, U4 CSQ 3.2, U4 CSQ 3.3, U4 CSQ 3.5 · SM pp.3.76–3.78

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Stoppage in transit [S. 50–52] ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੱਸੋ. **Transit ਕਦੋਂ ਖ਼ਤਮ** ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ stoppage ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਸ਼ਰਤਾਂ: ਵਿਕਰੇਤਾ **unpaid**; ਉਸਨੇ **ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ**; goods **transit ਵਿੱਚ**; ਖਰੀਦਦਾਰ **insolvent**; Act ਦੇ ਅਧੀਨ.

Transit ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ: ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ agent **delivery ਲੈ ਲਵੇ** (railway authorities ਉਹ goods ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ agent ਨੇ ਆਪਣੇ truck 'ਤੇ ਲੱਦ ਲਏ); carrier **ਮੰਨ ਲਵੇ** ਕਿ ਉਹ ਖਰੀਦਦਾਰ ਲਈ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ; carrier ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ **ਨਾਜਾਇਜ਼ ਇਨਕਾਰ** ਕਰੇ; goods **ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਏ** carrier ਜਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਕੋਲ ਜਾਣ.

Undelivered part (CSQ 3.2): ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ lorry ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀਆਂ 100 bales ਲੈ ਲਈਆਂ; ਵਿਕਰੇਤਾ ਰੇਲ 'ਤੇ ਬਾਕੀ 100 bales ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ (actual possession) ਲੈ ਕੇ ਜਾਂ **carrier ਨੂੰ notice** ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਮੁੜ-delivery ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਝੱਲਦਾ ਹੈ [S. 52].

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **U-P-T-I** ('ਯੂ-ਪਿਟੀ' ਬੋਲੋ): Unpaid, Parted, in Transit, Insolvent. ਚਾਰੇ ਹੋਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ goods ਰੁੜ੍ਹ ਕੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਕੋਲ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 3.50 T 4.3 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 4.3.6 · Scanner U4 CSQ 3.3 · SM p.3.79

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਖਰੀਦਦਾਰ goods ਅੱਗੇ **sub-sell ਜਾਂ pledge** ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ unpaid seller ਕੋਲ ਹਾਲੇ ਵੀ **lien ਜਾਂ stoppage** ਹੈ [S. 53]?

ਜਵਾਬ

ਹਾਂ, ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ: ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ sub-sale ਜਾਂ pledge ਨਾਲ ਹੱਕ **ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ**, ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ.

ਸਿਵਾਏ (a) ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ sub-sale ਜਾਂ pledge ਲਈ **ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ** ਹੋਵੇ; ਜਾਂ (b) ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ **document of title** ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੇ **good faith ਅਤੇ value ਦੇ ਕੇ** ਖਰੀਦਿਆ: **sale** ਹੱਕ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; **pledge** ਹੱਕ ਨੂੰ **pledgee ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ** ਵਰਤਣਯੋਗ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

Cement case (CSQ 3.3): sub-buyer ਰਵੀ ਨੇ good faith ਵਿੱਚ railway receipt ਲਈ → ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ; ਜੇ ਰਵੀ ਨੂੰ insolvency ਦਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਸੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Assent, ਜਾਂ good faith ਵਿੱਚ ਲਿਆ document: ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦੇ ਹਨ.**

ਕਾਰਡ 3.51 T 4.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 4.3.7, 4.3.8 · Scanner U4 TQ 3.3, U4 CSQ 3.7 · SM pp.3.80–3.81

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Unpaid seller **ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੋਂ ਵੇਚ** ਸਕਦਾ ਹੈ [S. 54]? **Notice ਦੇ ਕੇ** ਜਾਂ **ਬਿਨਾਂ notice** ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Resale ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਜਦੋਂ: (i) goods **perishable** ਹੋਣ (notice ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ); (ii) ਵਿਕਰੇਤਾ **ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ notice** ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰੇ; (iii) ਵਿਕਰੇਤਾ **lien ਜਾਂ stoppage** ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਚੇ; (iv) ਹੱਕ **ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ reserve ਕੀਤਾ** ਗਿਆ ਹੋਵੇ.

Notice ਨਾਲ [S. 54(2)]: ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਸਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ **ਨੁਕਸਾਨ** damages ਵਜੋਂ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ **ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ**.

ਬਿਨਾਂ notice: ਉਹ **ਨੁਕਸਾਨ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ** ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਅਸਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ **ਮੋੜਨਾ** ਪਵੇਗਾ.

Lien ਜਾਂ stoppage ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ resale ਨਵੇਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ **ਚੰਗਾ title** ਦਿੰਦੀ ਹੈ, notice ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **P-N-L-E: Perishable, Notice, Lien-or-stoppage done, Express reservation.** ਅਤੇ notice ਹੀ ਦੋਵੇਂ ਜਵਾਬ ਬਦਲਦਾ ਹੈ: ਨੁਕਸਾਨ ਵਸੂਲ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਆਪਣਾ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 3.52 T 4.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.4.2, 3.4.7 · Scanner U4 TQ 4.1, U4 TQ 4.2, U3 CSQ 4.1 · SM pp.3.81–3.82

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Unpaid seller ਦੇ **ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਹੱਕ** (ss. 55, 56, 60, 61) ਗਿਣੋ. ਜੇ goods ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ deliver ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ due date 'ਤੇ price ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਹੱਕ ਬਚਦੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Price ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ [S. 55]: (1) property **ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ** ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ; (2) price **delivery ਤੋਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ** ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ property ਨਾ ਗਈ ਹੋਵੇ.

Non-acceptance ਲਈ damages [S. 56] (Contract Act ਦੀ S. 73 ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਪ); **due date ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ repudiation** [S. 60] (ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨੋ ਅਤੇ damages ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰੋ: anticipatory breach); **interest** [S. 61].

Goods deliver ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ due date 'ਤੇ price ਬਕਾਇਆ (15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ credit 'ਤੇ ਵੇਚੇ goods): lien, stoppage ਜਾਂ resale ਨਹੀਂ; ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਹੱਕ **ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ** ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **P-D-A-I: Price, Damages, Anticipatory breach, Interest.** ਚਾਰ rights in personam: ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, goods ਦੇ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 3.53 T 4.4 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 4.4.3 · Scanner U4 CSQ 4.1 · SM pp.3.54, 3.61–3.62

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Price ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ goods ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਏ goods ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਨੁਕਸਾਨ ਕੌਣ ਝੱਲੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

ਖਰੀਦਦਾਰ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ **delivery ਲੈਣ ਲਈ ਕਹੇ**, ਤਾਂ ਜੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਵੇ, ਉਹ ਆਪਣੀ **ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਤੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ** ਅਤੇ **ਸੰਭਾਲ ਤੇ custody ਦੇ ਵਾਜਬ ਖ਼ਰਚੇ** ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ [S. 44].

Property ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ risk ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਸੀ [S. 26].

ਜੇ ਬਕਾਇਆ **ਬਾਕੀ** ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ **unpaid seller** ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ price ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ [S. 55].

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਨਹੀਂ ਲੈ ਗਏ: ਤੁਹਾਡਾ risk, ਤੁਹਾਡਾ ਖ਼ਰਚਾ.**

ਕਾਰਡ 3.54 T 4.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 4.5.1, 4.5.2 · Scanner U4 TQ 5.1 · SM pp.3.82–3.84

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਿਰੁੱਧ **ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ remedies** [ss. 57–61] ਗਿਣੋ. ਅਦਾਲਤ **specific performance** [S. 58] ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਦੋਂ ਦੇਵੇਗੀ?

ਜਵਾਬ

Non-delivery ਲਈ damages [S. 57]; **specific performance** [S. 58]; **warranty ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ** [S. 59] (ਇਸਨੂੰ price ਵਿਰੁੱਧ set up ਕਰੋ ਜਾਂ damages ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰੋ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ reject ਨਹੀਂ); **anticipatory breach** [S. 60]; **interest** [S. 61].

Specific performance: ਸਿਰਫ਼ **specific ਜਾਂ ascertained goods** ਲਈ, Specific Relief Act, 1963 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿੱਥੇ **damages ਢੁਕਵਾਂ remedy ਨਾ ਹੋਵੇ**, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ goods **ਖ਼ਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਾਂ ਬੇਮਿਸਾਲ (unique)** ਹੋਣ (ਜਿਵੇਂ ਦੁਰਲੱਭ Mughal painting).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Damages, Specific, Warranty, Anticipatory, Interest: D-S-W-A-I.** ਬੇਮਿਸਾਲ painting 'S' ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 3.55 T 4.6 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★★★ OL 4.6.1, 4.6.2 · Scanner U4 TQ 6.1, U4 CSQ 6.1, U4 CSQ 6.4 · SM pp.3.84–3.85
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **S. 64** ਅਧੀਨ **ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ (auction sale) ਦੇ ਨਿਯਮ** ਦੱਸੋ.	ਜਵਾਬ **Lots**: ਹਰ lot prima facie ਵਿਕਰੀ ਦਾ **ਵੱਖਰਾ contract** ਹੈ. **Completion**: ਵਿਕਰੀ **ਹਥੌੜਾ ਡਿੱਗਣ (fall of the hammer)** 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਵਾਜੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਉਦੋਂ ਤੱਕ **ਕੋਈ ਵੀ bidder ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਸਕਦਾ ਹੈ**. **Bid ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ** ਵਿਕਰੇਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ reserve ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਤਦ ਹੀ ਵਿਕਰੇਤਾ (ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ) bid ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਵਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ **reserve (upset) price** ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ. price ਵਧਾਉਣ ਲਈ **ਬਨਾਵਟੀ bidding (pretended bidding)** ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ **voidable** ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **L-C-R-R-P: Lots, Completion, Right to bid, Reserve, Pretended bids.** ਪੰਜ ਨਿਯਮ, ਹਥੌੜੇ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਠਕ-ਠਕਾਂ ਵਾਂਗ.

ਕਾਰਡ 3.56 T 4.6 · ਧਾਰਨਾ	★★ OL 4.6.3, 4.6.4 · Scanner U4 CSQ 6.3, U4 CSQ 6.2 · SM pp.3.54, 3.85
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ (1) ਹਥੌੜਾ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿੱਗਦਿਆਂ lot ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ. (2) ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ bid ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ notice ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਕਰੇਤਾ bid ਕਰਦਾ ਹੈ. ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ?	ਜਵਾਬ (1) ਜਦ ਤੱਕ ਹਥੌੜੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਵਿਕਰੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਸ ਲਈ **property ਨਹੀਂ ਗਈ** ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ **ਵਿਕਰੇਤਾ** ਦਾ ਹੈ (antique clock case: ਖਰੀਦਦਾਰ ਇਕਰਾਰ avoid ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ). (2) ਜੇ ਵਿਕਰੀ ਬਾਰੇ **notice ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ** ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ bid ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ bid ਕਰਨਾ ਜਾਂ bidder ਰੱਖਣਾ, ਜਾਂ auctioneer ਦਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹੀ bid ਲੈਣਾ **ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ** ਹੈ; ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ **fraudulent** ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ [S. 64].

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਹਥੌੜਾ ਅਧੂਰਾ, ਵਿਕਰੀ ਅਧੂਰੀ; ਬਿਨਾਂ notice ਵਾਲੀ bid, ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ bid.**

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 4 · ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨ, 1932 (The Indian Partnership Act, 1932) · 50 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
1.2	ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਤੱਤ (Elements of Partnership)	4.01 – 4.04	4	★★★
1.3	ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀ ਅਸਲ ਪਰਖ (True Test of Partnership)	4.05 – 4.07	3	★★★
1.4	ਭਾਈਵਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ (Partnership Distinguished from Other Forms of Organisation)	4.08 – 4.10	3	★★
1.5	ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Kinds of Partnerships)	4.11 – 4.12	2	★★★
1.6	ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Types of Partners)	4.13 – 4.14	2	★★
2.1	ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ (Relation of Partners to One Another)	4.15 – 4.18	4	★★
2.2	Partnership ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ (Partnership Property, Section 14)	4.19	1	★★★
2.3	Partners ਵੱਲੋਂ ਕਮਾਇਆ ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ (Personal Profit Earned by Partners, Section 16)	4.20	1	★★
2.5	Partners ਦੇ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ (Relation of Partners to Third Parties)	4.21 – 4.23	3	★★★
2.7	Acting partner ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ (Effect of Notice to Acting Partner, Section 24)	4.24	1	★★★
2.8	ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (Liability to Third Parties, Section 25 to 27)	4.25 – 4.26	2	★★★
2.9	Partner ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ transferee ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (Rights of Transferee of a Partner's Interest, Section 29)	4.27 – 4.29	3	★★★
2.10	Partnership ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ minors (Minors Admitted to the Benefits of Partnership, Section 30)	4.30 – 4.32	3	★★★
2.11	Partner ਦੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ (Legal Consequences of Partner Coming in And Going Out, Section 31 – 35)	4.33 – 4.37	5	★★★
2.12	ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੇ partner ਦਾ competing business ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ (Rights of Outgoing Partner to Carry on Competing Business, Section 36)	4.38	1	★★
2.13	ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਗਏ partner ਦਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ (Right of Outgoing Partner in Certain Cases to Share Subsequent Profits, Section 37)	4.39 – 4.41	3	★★

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
2.14	Firm ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ continuing guarantee ਦੀ revocation (Revocation of Continuing Guarantee by Change in Firm, Section 38)	4.42	1	★★★
3.1	Firms ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (Registration of Firms)	4.43	1	★★
3.2	ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ (Consequences of Non-Registration, Section 69)	4.44 – 4.45	2	★★★
3.3	Firm ਦਾ dissolution (Dissolution of Firm, Sections 39 – 47)	4.46 – 4.48	3	★★★
3.4	Dissolution ਦੇ ਨਤੀਜੇ (Consequences of Dissolution, Sections 45 – 55)	4.49 – 4.50	2	★★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 4.01 T 1.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.2.1 · Scanner U1 TQ 2.1, U1 CSQ 2.1 · SM p.4.2

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 4 ਅਨੁਸਾਰ 'partnership' ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਪੰਜ ਤੱਤ ਇਕੱਠੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Section 4: 'Partnership' ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ.

ਪੰਜ ਤੱਤ ਇਕੱਠੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ: (1) ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲ; (2) ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ agreement; (3) ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ; (4) ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਣ ਦਾ agreement; (5) ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ.

ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ partnership ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ 'partners' ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'a firm' ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਜਿਸ ਨਾਂ ਹੇਠ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ 'firm name' ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **P-A-B-S-A**: Persons, Agreement, Business, Sharing of profits, Acting for all. ਪੰਜ ਅੱਖਰ, ਪੰਜ ਤੱਤ; ਇੱਕ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਤਾਂ partnership ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 4.02 T 1.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.2.2 · Scanner U1 TQ 2.1 · SM pp.4.2–4.3

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੌਣ partner ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਣ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਤੈਅ ਹੈ? Agreement ਕਿਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Firm partner ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ: ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ person ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ partnership agreement ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ persons ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ.

Minor partner ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ; ਸਾਰੇ partners ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ partnership ਦੇ **ਲਾਭਾਂ ਲਈ (to the benefits)** ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ: **50 partners** (Section 464, Companies Act, 2013). Partnership Act ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ.

Agreement **express ਜਾਂ implied** (ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਹੋਇਆ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ **oral ਜਾਂ written** ਵੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਤਿੰਨ 'ਨਾ'**: **ਨਾ** firm, **ਨਾ** minor (ਸਿਰਫ਼ ਲਾਭਾਂ ਲਈ), **ਨਾ** 50 ਤੋਂ ਵੱਧ. Agreement ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰੂਪ ਚੱਲੇਗਾ: ਬੋਲਿਆ, ਲਿਖਿਆ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ.

ਕਾਰਡ 4.03 T 1.2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 1.2.3 · Scanner U1 CSQ 2.1, U1 CSQ 2.3 · SM p.4.3

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ partnership ਲਈ ਘਾਟੇ ਦੀ ਵੰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ?

ਜਵਾਬ

ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਰੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ partnership ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ; partners ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਾਹੁਣ, ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ.

ਘਾਟੇ ਦੀ ਵੰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (NOT essential). ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ partners ਸਾਰਾ ਘਾਟਾ ਆਪ ਸਹਿਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ.

CSQ 2.1(i): X, Y ਅਤੇ Z ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਦੇ ਹਨ ਪਰ ਘਾਟਾ ਇਕੱਲਾ X ਸਹਿੰਦਾ ਹੈ. ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ partnership ਹੈ.

MCQ ਜਾਲ: 'ਘਾਟੇ ਦੀ ਵੰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ' ਵਾਲਾ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਚੁਣੋ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਟਿਕਟ ਹੈ; ਘਾਟਾ ਮਰਜ਼ੀ.** ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਤਾਂ partnership ਨਹੀਂ; ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਵੰਡਿਆ ਤਾਂ ਵੀ partnership ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.04 T 1.2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 1.2.5, 1.3.6, 1.3.7, 1.3.8 · Scanner U1 CSQ 2.1, U1 CSQ 2.2, U1 CSQ 3.1, U1 CSQ 3.3 · SM p.4.3

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Co-owners ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵੰਡਦੇ ਹਨ. ਕੀ ਉਹ partners ਹਨ? ਜੁਆਇੰਟ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਜੁਆਇੰਟ ਵਪਾਰੀ ਕਦੋਂ partners ਬਣਦੇ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. ਜੋ co-owners ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਵੰਡਦੇ ਹਨ ਉਹ partners ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ **ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ (no business)**. ਹਰ ਕੋਈ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (CSQ 2.2: Ram ₹3,000 ਵਿੱਚੋਂ ₹1,500 ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ).

'Business' ਵਿੱਚ ਹਰ trade, occupation ਅਤੇ profession ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਨੋਰਥ **ਲਾਭ ਕਮਾਉਣਾ (acquisition of gains)** ਹੈ.

ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ: X ਅਤੇ Y ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ (ਜਾਂ commodity X) ਜੁਆਇੰਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ partners ਹਨ.

ਇਹ ਵੀ partnerships ਹਨ (CSQ 3.1): co-owners ਜੋ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ; ਇੱਕ ਕਾਰ ਜੋ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ taxi ਵਜੋਂ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇ, ਕਮਾਈ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇ; ਦੋ firms, ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ 12 partners, ਜੋ agreement ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਣ.

ਦਾਨ partnership ਨਹੀਂ ਹੈ: ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੱਪੜੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ association ਦਾ ਕੋਈ profit motive ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਕੋਈ charitable institution ਜਾਂ club partnership ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕਿਰਾਇਆ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.** Co-owners ਬੈਠ ਕੇ ਕਿਰਾਇਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ; partners ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਗੰਢਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, taxi ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ.

ਕਾਰਡ 4.05 T 1.3 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 1.3.1 · Scanner U1 TQ 3.4, U1 CSQ 3.3 · SM pp.4.4–4.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 6 ਅਧੀਨ partnership ਦੀ ਹੋਂਦ ਕਿਵੇਂ ਪਰਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? **Section 5** status ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 6: ਧਿਰਾਂ ਦੇ **ਅਸਲ ਸਬੰਧ (real relation)** ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ **ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲੈ ਕੇ** ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ.

ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ (1) ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ agreement ਸੀ; (2) agreement ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸੀ; ਅਤੇ (3) ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ.

Section 5: partnership **contract ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, status ਤੋਂ ਨਹੀਂ**. Hindu Undivided Family ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਸੇ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ partners ਨਹੀਂ ਹਨ.

ਇਕੱਠੇ ਤੋਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ agreement, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਨੀਅਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **S5: ਨਾ Status. S6: ਲੇਬਲ ਨਹੀਂ, Substance.** ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਇਕੱਠੇ ਦੇਖੋ, ਇੱਕ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 4.06 T 1.3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 1.3.2, 1.2.4, 1.3.5 · Scanner U1 TQ 3.3, U1 TQ 3.5, U1 CSQ 2.1, U1 CSQ 3.2, U1 CSQ 3.4 · SM p.4.5

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ partner ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੱਸੋ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ partner ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ.

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ (ਜਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦਾ ਭੁਗਤਾਨ) ਲੈਣਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ **ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ (of itself)** partner ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ. ਇਹ prima facie ਸਬੂਤ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ.

ਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ: (a) ਪੈਸੇ ਦੇ **lender** ਵੱਲੋਂ; (b) **servant ਜਾਂ agent** ਵੱਲੋਂ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਜੋਂ; (c) ਮ੍ਰਿਤਕ partner ਦੀ **ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਬੱਚੇ** ਵੱਲੋਂ annuity ਵਜੋਂ; (d) **ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕ** ਜਾਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ **goodwill** ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ consideration ਵਜੋਂ.

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਜਾਂ gross returns ਵੰਡਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ partners ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ.

CSQ 3.4: Shankar ਨੇ ₹50 lakh 25% ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਕੋਈ mutual agency ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ partnership ਨਹੀਂ. CSQ 3.2: Roop Singh, ਜਿਸਨੂੰ agent ਵਜੋਂ contract value ਦਾ 5% ਮਿਲਦਾ ਹੈ, partner ਨਹੀਂ ਹੈ. CSQ 2.1(ii): ਲੇਖਕ Y, publisher X ਦਾ partner ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ L-S-W-G: Lender, Servant ਜਾਂ agent, Widow ਜਾਂ ਬੱਚਾ, Goodwill ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ. ਚਾਰ ਲੋਕ ਜੋ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਵੀ partnership ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ.

ਕਾਰਡ 4.07 T 1.3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 1.3.3, 1.3.4 · Scanner U1 TQ 3.1, U1 TQ 3.2, U1 CSQ 3.4 · SM pp.4.4, 4.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Mutual agency ਨੂੰ partnership ਦੀ ਅਸਲ ਪਰਖ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? Santiranjan Das Gupta ਵਿੱਚ Supreme Court ਨੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਲੀਆਂ?

ਜਵਾਬ

Mutual agency ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ: ਹਰ partner ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ **principal ਅਤੇ agent** ਦੋਵੇਂ ਹੈ. Agent ਵਜੋਂ ਉਹ ਦੂਜੇ partners ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ; principal ਵਜੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਬੱਝਦਾ ਹੈ.

ਅਸਲ ਪਰਖ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ mutual agency ਹੈ; ਜੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ partnership ਨਹੀਂ. ਉਦਾਹਰਨ: P, Q, R partners ਹਨ; P ਵੱਲੋਂ firm ਲਈ ਕੀਤੀ ਖਰੀਦ ਲਈ Mr A ਤਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Santiranjan Das Gupta v. Dasyran Murzamull (ਕੋਈ partnership ਨਹੀਂ): (a) terms and conditions ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ; (b) ਆਪਣੇ ਕੋਈ accounts ਨਹੀਂ ਜੋ ਜਾਂਚ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣ; (c) ਕੋਈ bank account ਨਹੀਂ; (d) Deputy Director of Procurement ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ intimation ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਦੋ ਟੋਪੀਆਂ, ਇੱਕ partner: Principal ਦੀ ਟੋਪੀ (ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ) ਅਤੇ Agent ਦੀ ਟੋਪੀ (ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ). ਕੇਸ ਲਈ ਕਾਗਜ਼ੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਸੱਖਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਯਾਦ ਕਰੋ: ਨਾ records, ਨਾ accounts, ਨਾ bank account, ਨਾ intimation.

ਕਾਰਡ 4.08 T 1.4 · ਤੁਲਨਾ

★★ OL 1.4.1 · Scanner U1 TQ 4.1 · SM pp.4.9–4.10

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Partnership ਅਤੇ Hindu Undivided Family (HUF) ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ. ਕੋਈ ਚਾਰ ਨੁਕਤੇ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

ਸਿਰਜਣਾ (Creation): Partnership: agreement ਨਾਲ. HUF: status ਨਾਲ, ਯਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਨਾਲ.

ਪ੍ਰਬੰਧ (Management): Partnership: ਸਾਰੇ partners ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ. HUF: ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ Karta ਕੋਲ.

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (Liability): Partnership: ਹਰ partner ਦੀ liability ਅਸੀਮਤ (unlimited) ਹੈ. HUF: ਸਿਰਫ਼ Karta ਦੀ ਅਸੀਮਤ ਹੈ; ਬਾਕੀ coparceners ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ.

ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ (Death of a member): Partnership: ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ dissolution ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. HUF: ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ dissolve ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.

ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ (Governing law): Partnership: Indian Partnership Act, 1932. HUF: Hindu Law.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Agreement ਬਨਾਮ ਜਨਮ, ਸਾਰੇ ਬਨਾਮ Karta: partners agreement ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ; HUF ਮੈਂਬਰ ਜਨਮ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ Karta ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.09 T 1.4 · ਤੁਲਨਾ

★★ OL 1.4.2 · Scanner U1 TQ 4.2 · SM pp.4.7–4.8

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Partnership ਅਤੇ joint stock company ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ. ਕੋਈ ਚਾਰ ਨੁਕਤੇ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜਾ (Legal status): Firm: partners ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕੋਈ legal personality ਨਹੀਂ. Company: ਵੱਖਰੀ legal entity (Salomon v. Salomon).

Agency: Firm: ਹਰ partner ਦੂਜੇ partners ਅਤੇ firm ਦਾ agent ਹੈ. Company: ਮੈਂਬਰ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ company ਦਾ agent ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (Liability): Firm: partners ਦੀ liability ਅਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ joint estate ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਸੂਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ. Company limited by shares: shareholder ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ shares 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ.

Shares ਦਾ transfer: Firm: ਸਾਰੇ partners ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ. Company: shareholder Articles ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ shares transfer ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Firm = 'ਅਸੀਂ', company = 'ਉਹ'. Firm ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ partners ਹੀ ਹੈ (ਵੱਖਰਾ person ਨਹੀਂ, ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ agents, ਅਸੀਮਤ liability, shares ਸਿਰਫ਼ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹਿੱਲਦੇ ਹਨ); company ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ person ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.10 T 1.4 · ਭੁਲਨਾ

★★ OL 1.4.3 · Scanner U1 TQ 4.3, U1 CSQ 2.2 · SM p.4.11

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Partnership ਅਤੇ co-ownership ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਸਥਾਪਨਾ (Formation): Partnership: ਹਮੇਸ਼ਾ contract ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ, express ਜਾਂ implied. Co-ownership: agreement ਨਾਲ ਜਾਂ operation of law ਨਾਲ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵਿਰਾਸਤ.

Agency: Partnership: partner ਦੂਜੇ partners ਦਾ agent ਹੈ. Co-ownership: co-owner ਦੂਜੇ co-owners ਦਾ agent ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਹਿੱਤ ਦਾ ਸਰੂਪ (Nature of interest): Partnership: ਸਾਂਝਾ ਹਿੱਤ (community of interest), ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. Co-ownership: ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਵੰਡ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ.

Transfer: Partnership: ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੂਜੇ partners ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ transfer ਹੁੰਦਾ ਹੈ. Co-ownership: co-owner ਦੂਜੇ co-owners ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਤ transfer ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Co-owner ਮਾਲਕ ਹੈ; partner ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ. Co-owner ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛੇ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ agent ਨਹੀਂ; partner contract ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ ਹੈ, agent ਹੈ ਅਤੇ transfer ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.11 T 1.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.5.4 · Scanner U1 TQ 5.1, U1 TQ 5.2, U1 TQ 5.3, U1 TQ 5.6 · SM pp.4.12–4.13

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Partnership ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ. **Section 7** ਅਧੀਨ partnership ‘at will’ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਮਿਆਦ ਅਨੁਸਾਰ: (1) partnership **at will**, (2) **fixed period** ਦੀ partnership. **ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਅਨੁਸਾਰ:** (3) **particular** partnership, (4) **general** partnership.

At will (Section 7): (i) ਇਸਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਨਾ ਹੋਵੇ **ਅਤੇ** (ii) ਇਸਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾ ਹੋਵੇ. ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ. ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ fixed-term partnership ਨੂੰ at will ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

At will partnership ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ partner ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ partners ਨੂੰ **ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ (written notice)** ਦੇ ਕੇ dissolve ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Fixed period: ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ’ਤੇ ਖ਼ਤਮ. **Particular:** ਇੱਕੋ adventure ਜਾਂ undertaking, ਪੂਰੀ ਹੋਣ ’ਤੇ dissolve, agreement ਦੇ ਅਧੀਨ. **General:** ਆਮ ਕਾਰੋਬਾਰ; liability ਇੱਕ adventure ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 2 + 2: ਦੋ Duration ਅਨੁਸਾਰ (at will, fixed), ਦੋ Extent ਅਨੁਸਾਰ (particular, general). At will ਦਾ ਮਤਲਬ **ਨਾ ਮਿਆਦ, ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ**: ਦੋ ‘ਨਾ’.

ਕਾਰਡ 4.12 T 1.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 1.5.5 · Scanner U1 TQ 5.4, U1 TQ 5.5 · SM p.4.13

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ partnership deed ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ? ਕਿਹੜੀਆਂ formalities ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ: ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ formalities ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ; agreement ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਹੋਣਾ **ਵਾਂਛਿਤ (desirable)** ਹੈ.

Deed ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ Stamp Act, 1899 ਅਧੀਨ **stamped** ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਜੇ partnership ਵਿੱਚ **immovable property** ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ instrument ਲਿਖਤੀ, stamped ਅਤੇ Registration Act ਅਧੀਨ **registered** ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ (Contents) (12): (1) firm ਦਾ ਨਾਂ; (2) ਸਾਰੇ partners ਦੇ ਨਾਂ; (3) ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਸਥਾਨ; (4) ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼; (5) ਮਿਆਦ; (6) ਹਰ partner ਦਾ capital contribution.

(7) ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਣ ਦਾ ratio; (8) admission ਅਤੇ retirement; (9) capital, drawings ਅਤੇ loans 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ; (10) dissolution 'ਤੇ accounts ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ; (11) salaries ਜਾਂ commissions; (12) ਗੰਭੀਰ ਫ਼ਰਜ਼-ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ fraud ਲਈ expulsion.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਥੈਲੇ: **ਪਛਾਣ** (firm ਦਾ ਨਾਂ, partners, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼) · **ਸਮਾਂ ਤੇ ਪੈਸਾ** (ਮਿਆਦ, capital, ਮੁਨਾਫ਼ਾ ratio, ਵਿਆਜ, salaries) · **ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ** (admission ਜਾਂ retirement, expulsion, dissolution 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ).

ਕਾਰਡ 4.13 T 1.6 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 1.6.1 · Scanner U1 TQ 6.1, U1 CSQ 6.1 · SM pp.4.14–4.15, 4.18

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Nominal partner ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੀ liability ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ firm ਨੂੰ **ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (lends his name)**, ਪਰ ਉਸ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ ਅਸਲ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ**.

ਉਹ ਨਾ capital ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ **ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ** ਹੁੰਦਾ.

ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ **firm ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ** ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਅਸਲ partner ਹੋਵੇ. CSQ 6.1: Bohan, creditor Karan ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ Karan ਉਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰੇ ਜਾਂ firm 'ਤੇ.

ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ retirement ਦਾ public notice ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ insanity firm ਨੂੰ dissolve ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਨਾਂ ਉਧਾਰ, ਪੱਲਿਓਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ:** ਨਾ capital, ਨਾ ਕੰਮ, ਨਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲ partner ਵਾਂਗ liable.

ਕਾਰਡ 4.14 T 1.6 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 1.6.2, 1.6.3, 2.5.8, 2.11.6 · Scanner U1 TQ 6.2, U1 CSQ 6.2, U2 CSQ 5.5 · SM pp.4.15–4.16

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ holding out (**Section 28**) ਰਾਹੀਂ partner ਵਜੋਂ ਕਦੋਂ liable ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਜਿਸ retired partner ਨੇ public notice ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Holding out ਰਾਹੀਂ partnership ਨੂੰ partnership by estoppel ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ partner ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ **ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ** (ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ partner ਨਹੀਂ ਹੈ), ਉਹ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ partner ਵਾਂਗ liable ਹੈ ਜਿਸਨੇ **ਉਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਕੇ firm ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ**.

ਇਹ liability ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ. ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਨੀਅਤ ਦਿਖਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ.

Retired partner: ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਉਸ ਸਾਬਕਾ partner 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹੀ **public notice** ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ retire ਹੋਇਆ; ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ partner ਸਮਝ ਕੇ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਉਸਨੂੰ liable ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 6.2: Mr AM).

CSQ 5.5: Ram ਨੇ Gopal ਨੂੰ Sundar ਨਾਲ partner ਵਜੋਂ ਮਿਲਾਇਆ ਅਤੇ Gopal ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ Gopal, **Sundar ਪ੍ਰਤੀ liable** ਹੈ. Sundar ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ Madhav ਨੂੰ ਦੱਸੀ; ਉਹ Gopal ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ **Madhav ਪ੍ਰਤੀ liable ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਆਪ ਕਿਹਾ, ਜਾਂ ਕਹਿਣ ਦਿੱਤਾ**. ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਦੋ ਦਰਵਾਜ਼ੇ: ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਿਓ. ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ creditor ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.

ਕਾਰਡ 4.15 T 2.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4 · Scanner U2 TQ 1.1, U2 TQ 1.2, U2 TQ 1.4 · SM pp.4.25–4.28

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Partner ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ (**Section 12**) ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ liabilities (**Section 13**) ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Section 12: ਹਰ partner ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਲਗਨ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ. ਆਮ ਮਤਭੇਦ **ਬਹੁਮਤ (majority)** ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹਰ partner ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ **ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ**.

ਹਰ partner ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ inspection ਅਤੇ ਨਕਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; partner ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਜਾਂ legal representatives ਨੂੰ ਇਹੀ ਹੱਕ ਹੈ.

Section 13(a)–(c): ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ remuneration ਨਹੀਂ; ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਾਟਾ ਬਰਾਬਰ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; capital 'ਤੇ ਵਿਆਜ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੋਵੇ, ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

Section 13(d)–(f): capital ਤੋਂ ਵੱਧ advances 'ਤੇ ਵਿਆਜ **6% per annum**; firm, partner ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ emergency (ordinary prudence) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਅਤੇ liabilities ਲਈ indemnify ਕਰਦੀ ਹੈ; partner, ਆਪਣੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ firm ਨੂੰ indemnify ਕਰਦਾ ਹੈ.

Fraud (Section 10): ਜੋ partner firm ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ fraud ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ firm ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ partners ਵਿਚਕਾਰ contract ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Section 13 ਇੱਕ ਤੁਕਬੰਦੀ ਵਿੱਚ: **ਤਨਖ਼ਾਹ ਨਹੀਂ, ਹਿੱਸਾ ਬਰਾਬਰ, ਵਿਆਜ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ, ਛੇ ਅਗਾਊਂ 'ਤੇ; firm ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਭਾਲੇ, ਤੁਸੀਂ firm ਨੂੰ.**

ਕਾਰਡ 4.16 T 2.1 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.1.7 · Scanner U2 CSQ 1.2, U2 TQ 1.4 · SM p.4.28

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ partners ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ₹20,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ express agreement ਨਹੀਂ ਹੈ. ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ partner Sony ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ. ਕੀ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਹਾਂ. Section 13(a) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ partner remuneration ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਯਮ **express agreement ਜਾਂ course of dealings** ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਜਿੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ partner ਨੂੰ remuneration ਦੇਣ ਦਾ **ਰਿਵਾਜ (customary)** ਹੋਵੇ, ਉਹ contract ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਇਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Sony ਨੂੰ Moni ਅਤੇ Tony ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ partner ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ remuneration ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ (CSQ 1.2).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਰਿਵਾਜ ਵੀ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ.** ਜੋ firm ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ partners ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਆਈ ਹੈ, ਉਹੀ ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ partner ਦਾ ਹੱਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.17 T 2.1 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 2.1.8 · Scanner U2 CSQ 1.3, U2 TQ 1.4 · SM p.4.28

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Amit ਅਤੇ Ajay ਨੇ ₹3,00,000 ਅਤੇ ₹1,00,000 capital ਲਗਾਇਆ. Deed ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ratio ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ. ₹60,000 ਦਾ ਘਾਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਕਿਸ ratio ਵਿੱਚ ਸਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

ਬਰਾਬਰ (Equally), capital ਦੇ 3:1 ratio ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ. Section 13(b): ਜਦ ਤੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਾਟਾ ਬਰਾਬਰ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

Partners ਜਿਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ capital ਲਗਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ **ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ (no connection)**.

ਜੇ ਕੋਈ agreement ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਅਸਮਾਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਹੈ.

ਇੱਥੇ ਦੋਵੇਂ partners ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ₹30,000 ਸਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ Ajay ਦੀ ਸਿਰਫ਼ 25% ਦੇਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਦ ਤੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬਰਾਬਰ:** capital ਦਾ ratio ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ. Capital ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਘਾਟੇ ਦਾ ratio ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ.

ਕਾਰਡ 4.18 T 2.1 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.1.6, 2.5.5 · Scanner U2 CSQ 1.1, U2 CSQ 5.3, U2 TQ 5.3 · SM pp.4.28–4.29, 4.34

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ partner, ਆਪਣੇ co-partner ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, emergency ਵਿੱਚ firm ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ 'ਤੇ stock ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਇਹ firm ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਹਾਂ. Section 21: **emergency** ਵਿੱਚ partner ਕੋਲ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ firm ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ **ordinary prudence** ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਮ firm ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ.

Section 13(e) ਅਧੀਨ firm ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ **indemnify** ਵੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ. CSQ 1.1: ਜਦੋਂ B ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ, A ਨੇ plastic bottles ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀਆਂ; B, A ਤੋਂ ਫ਼ਰਕ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

CSQ 5.3: Shyam, ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਕੱਲੇ express authority ਸੀ, ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ Mohan ਨੇ ਘਟੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ; ਇਹ ਵਿਕਰੀ firm ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ.

Emergency authority ਨੂੰ **ordinary prudence** ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਰਿਵਾਜ ਨਾਲ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਸਮਝਦਾਰ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਸੌਟੀ.** ਪੁੱਛੋ: ਕੀ ਇੱਕ ਸਾਵਧਾਨ ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਕਰਦਾ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ firm ਬੱਝੀ ਹੈ ਅਤੇ partner ਨੂੰ indemnity ਮਿਲੇਗੀ.

ਕਾਰਡ 4.19 T 2.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3 · Scanner U2 TQ 2.1, U2 TQ 2.2, U2 CSQ 2.1 · SM pp.4.29–4.30

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 14 ਅਧੀਨ 'property of the firm' ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਜਾਇਦਾਦ firm ਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਤੈਅ ਕਰੀਏ?

ਜਵਾਬ

'Property of the firm' (ਜਿਸਨੂੰ partnership assets, joint stock, common stock ਜਾਂ joint estate ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ partners ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ.

ਜਦ ਤੱਕ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਆਵੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ: (i) contribution ਵਜੋਂ **common stock ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ** ਜਾਇਦਾਦ; (ii) firm ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੌਰਾਨ **ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ** ਜਾਇਦਾਦ; (iii) **goodwill**.

ਕਸੌਟੀ = partners ਦਾ ਅਸਲ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ agreement. ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ partner ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ firm ਲਈ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਉਹ firm ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ, ਜਦ ਤੱਕ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ.

Firm ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਜਾਇਦਾਦ firm ਦੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ partner firm ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ debtor ਵਜੋਂ debit ਨਾ ਕਰ ਲਵੇ; ਤਦ ਉਹ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ (CSQ 2.1: Rahul ਦੇ 100 shares).

Goodwill: ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਾਖ ਦਾ ਮੁੱਲ, ਜੋ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮੀਦ ਕੀਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **B-A-G**: Brought in (ਲਿਆਂਦੀ), Acquired for the firm (firm ਲਈ ਹਾਸਲ), Goodwill. Partners ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੀ ਜੱਜ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.20 T 2.3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.3.1, 2.3.2 · Scanner U2 TQ 3.1, U2 CSQ 3.1 · SM p.4.30

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 16 ਅਧੀਨ partner ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਕੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? B ਆਪਣੀਆਂ ਸਸਤੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਸਰੀਆਂ firm ਨੂੰ market price 'ਤੇ ਵੇਚਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਉਸਨੂੰ account ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

Section 16(a): ਜੋ partner **firm ਦੇ ਕਿਸੇ transaction** ਤੋਂ, ਜਾਂ firm ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, business connection ਜਾਂ firm name ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ **ਉਸਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਹ firm ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ** ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ.

Section 16(b): ਜੇ ਉਹ firm ਵਰਗੇ ਹੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ **competing business** ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਮਾਇਆ ਸਾਰਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਉਸਨੂੰ firm ਨੂੰ ਹਿਸਾਬ ਸਮੇਤ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ.

CSQ 3.1: B ਨੇ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਸਰੀਆਂ ₹200 per kg 'ਤੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਅਤੇ firm ਨੂੰ ₹350 ਦੇ market price 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ. ਵਾਧੂ ₹150 per kg ਸਿਰਫ਼ firm ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਇਸ ਲਈ B ਨੂੰ ਉਹ firm ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ.

ਦੋਵੇਂ ਨਿਯਮ partners ਵਿਚਕਾਰ contract ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਗੁਪਤ ਜੇਬ ਨਹੀਂ.** Firm ਦੇ ਸੌਦੇ, ਨਾਂ ਜਾਂ connection ਰਾਹੀਂ, ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧੰਦੇ ਤੋਂ ਕਮਾਇਆ ਮੁਨਾਫ਼ਾ firm ਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.21 T 2.5 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 2.5.1, 2.5.2, 2.1.5 · Scanner U2 TQ 5.2, U2 TQ 1.3, U2 CSQ 5.4 · SM pp.4.32–4.33

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Partner ਕਿਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ principal ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ agent ਵੀ (**Section 18**)? **Sections 19(1) ਅਤੇ 22** ਅਧੀਨ ਉਸਦਾ ਕੰਮ firm ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 18: ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ partner **firm ਦਾ agent** ਹੈ. ਸਾਂਝੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ **principal** ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ partners ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ **agent** ਹੈ.

ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ agent ਦੇ ਉਲਟ, partner ਦਾ firm ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ liabilities ਵਿੱਚ **ਸਾਂਝਾ ਹਿੱਤ (community of interest)** ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

Section 19(1): firm ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ **ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ, ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ** ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕੰਮ firm ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਉਸਦੀ **implied authority** ਹੈ.

Section 22: ਕੰਮ **firm name** ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ firm ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਕਰੇ.

ਇਹ ਨਿਯਮ firm ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, partners ਦੇ ਆਪਸੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Implied authority ਦੇ ਤਿੰਨ ਫਾਟਕ: ਕੰਮ **ਆਮ (usual)** ਹੋਵੇ, firm ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ **ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਕਿਸਮ** ਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ **firm ਦੇ ਨਾਂ** ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ.

ਕਾਰਡ 4.22 T 2.5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 2.5.3, 2.2.4 · Scanner U2 TQ 5.1, U2 CSQ 5.4, U2 CSQ 2.2 · SM pp.4.32–4.33

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Partner ਦੀ implied authority ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਅੱਠ ਕੰਮ ਦੱਸੋ (**Section 19(2)**).

ਜਵਾਬ

ਜਦ ਤੱਕ ਉਲਟ ਕੋਈ usage ਜਾਂ trade ਦਾ custom ਨਾ ਹੋਵੇ, implied authority partner ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ **ਨਹੀਂ** ਦਿੰਦੀ:

(a) ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਝਗੜਾ **arbitration** ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ; (b) firm ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ **bank account** ਖੋਲ੍ਹਣਾ; (c) firm ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ **compromise ਜਾਂ ਤਿਆਗ** ਕਰਨਾ; (d) firm ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ **suit ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ** ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ.

(e) firm ਵਿਰੁੱਧ suit ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ liability ਮੰਨਣਾ**; (f) firm ਵੱਲੋਂ immovable property **ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ**; (g) firm ਦੀ immovable property **transfer ਕਰਨਾ**; (h) firm ਵੱਲੋਂ **partnership ਕਰਨਾ**.

CSQ 2.2: Mr Pramod, ਦੂਜੇ partner ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਨਾ suit ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ firm ਲਈ supplier ਦੀ immovable property ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਅੱਠ ਕੰਮ: ਪਹਿਲਾਂ **A-B-C** (Arbitrate, Bank account, Compromise), ਫਿਰ **W-A-A-T-E** (Withdraw suit, Admit liability, Acquire ਅਤੇ Transfer immovable property, Enter partnership).

ਕਾਰਡ 4.23 T 2.5 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.5.4, 2.5.6, 2.5.7, 2.8.5 · Scanner U2 CSQ 5.1, U2 CSQ 5.2, U2 CSQ 5.6, U2 CSQ 8.2 · SM pp.4.33–4.34, 4.36

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ partner firm ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ firm ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮਾਲ ਖਰੀਦ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਦਾ ਹੈ. ਕੀ firm ਬੇਕਸੂਰ lender ਜਾਂ supplier ਪ੍ਰਤੀ liable ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਹਾਂ. ਜੇ ਕੰਮ partner ਦੀ implied authority ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ firm ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ firm ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ.

Section 20: partners contract ਰਾਹੀਂ (ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ) implied authority ਨੂੰ ਵਧਾ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹਦੀ, ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ **ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ** ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ partner ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ.

CSQ 5.1: Mahesh ਨੇ firm ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ Ramesh ਤੋਂ ₹50,000 ਉਧਾਰ ਲਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤੇ; Suresh ਅਤੇ Dinesh liable ਹਨ. CSQ 5.2: ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ supplier M ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ.

CSQ 5.6 ਅਤੇ CSQ 8.2: Y (timber) ਅਤੇ P (cement) ਨੇ firm ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ; firm ਨੂੰ supplier ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਲ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ firm ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਬੇਕਸੂਰ ਬਾਹਰੀ ਦੀ ਜਿੱਤ.** ਨਿੱਜੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਬੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ; partner ਨੇ ਮਾਲ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ, ਇਹ firm ਦੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.24 T 2.7 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 2.7.1, 2.7.2, 2.8.4 · Scanner U2 TQ 7.1, U2 CSQ 8.1 · SM p.4.35

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Acting partner ਨੂੰ notice ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ (**Section 24**)? R, ਇੱਕ partner, firm ਲਈ ਕਾਰ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਰੀ ਦੀ ਹੈ. ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਤੀ ਕੌਣ liable ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 24: firm ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ **ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ** partner ਨੂੰ, ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ notice **firm** ਨੂੰ notice ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ agent ਨੂੰ notice, principal ਨੂੰ notice ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

ਅਪਵਾਦ (Exception): ਉਸ partner ਵੱਲੋਂ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, firm ਨਾਲ ਕੀਤੀ fraud.

Notice **actual, constructive ਨਹੀਂ** ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; **working partner** ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ, **sleeping partner** ਨੂੰ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ firm ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ.

SM ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ: R firm ਲਈ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਰੀ ਦੀ ਹੈ (P ਅਤੇ Q ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ). **ਸਾਰੇ partners**, ਅਸਲ ਮਾਲਕ X ਪ੍ਰਤੀ liable ਹਨ. CSQ 8.1: sleeping partner A, B ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਮਾਲ ਦੇ ਸੌਦੇ ਦੀ liability ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ sleeping partner ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਸਭ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ.** ਪਰ ਉਹ 'ਇੱਕ' ਅਜਿਹਾ acting partner ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੂੰ notice ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ; sleeping partner, ਜਾਂ fraud ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ partner, ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ.

ਕਾਰਡ 4.25 T 2.8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.8.1, 2.8.2 · Scanner U2 TQ 8.2, U2 CSQ 8.1, U2 CSQ 8.2 · SM p.4.36

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Sections 25 ਅਤੇ 26 ਦੱਸੋ: partners ਅਤੇ firm ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਵੇਂ liable ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Section 25: ਹਰ partner, firm ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜੋ ਉਸਦੇ partner ਹੁੰਦਿਆਂ, ਉਸਦੀ express ਜਾਂ implied authority ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਏ, ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ **jointly and severally** liable ਹੈ.

'Act of firm' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਾਰੇ partners ਵੱਲੋਂ, ਜਾਂ firm ਦੇ ਕਿਸੇ partner ਜਾਂ agent ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕੁਤਾਹੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ firm ਦੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ.

Section 26: ਕਿਸੇ partner ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਕੰਮ ਨਾਲ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲਈ firm **ਉਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ** ਹੈ ਜਿੰਨਾ partner, ਜੇ ਇਹ (a) **firm ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਦੌਰਾਨ** ਜਾਂ (b) **partners ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ** ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ.

ਉਦਾਹਰਨ: ਇੱਕ coal mine ਦੇ partner-manager ਨੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ shaft ਬਿਨਾਂ ਵਾੜ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ; ਦੂਜੇ partner ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 25 = ਇੱਕ ਸਭ ਲਈ, ਸਭ ਇੱਕ ਲਈ. 26 = ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਗ਼ਲਤੀ firm ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.26 T 2.8 · ਤੁਲਨਾ

★★★ OL 2.8.3 · Scanner U2 TQ 8.1, U2 TQ 8.2, U2 CSQ 8.1 · SM pp.4.36–4.37

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 27 ਦੀਆਂ ਦੋ clauses ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ (partner ਵੱਲੋਂ misapplication).

ਜਵਾਬ

Clause (a): ਇੱਕ partner, ਆਪਣੀ **apparent authority** ਦੇ ਅੰਦਰ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ misapplication ਕਰਦਾ ਹੈ. ਪੈਸੇ ਦਾ firm ਦੀ custody ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ.

Clause (b): firm, ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ **firm ਦੀ custody ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਿਆਂ** ਕਿਸੇ partner ਵੱਲੋਂ misapply ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ firm liable ਹੈ.

ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ **partner ਦੀ apparent authority ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ**, ਤਾਂ ਉਹ firm ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ partners liable ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਦ ਤੱਕ ਪੈਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਇਆ ਹੋਵੇ.

ਉਦਾਹਰਨ: A, B ਅਤੇ C ਇੱਕ car-parking ਥਾਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ; P ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਪਾਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ A ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. A ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ firm liable ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ A = Apparent authority, B = firm ਦਾ Bag (custody). ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ firm ਭਰਦੀ ਹੈ; ਬਾਕੀ partners ਤਾਂ ਹੀ ਬਚਦੇ ਹਨ ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ apparent authority ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਹੀ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 4.27 T 2.9 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.9.1, 2.9.2 · Scanner U2 TQ 9.1, U2 TQ 9.2, U2 TQ 9.4 · SM pp.4.37–4.38

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ partner ਆਪਣਾ share transfer ਕਰਦਾ ਹੈ. Transferee (i) firm ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ (ii) firm ਦੇ dissolution ਜਾਂ transferor ਦੀ retirement 'ਤੇ ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Share ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਂਗ transferable ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ partnership ਆਪਸੀ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੈ, transferee ਨੂੰ ਮੂਲ partner ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ.

(i) Firm ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, transferee (a) ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, (b) accounts ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ (c) ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ inspection ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ. ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ transferor ਦਾ **ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ** ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ **partners ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਮਤ ਕੀਤਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਮੰਨਣਾ** ਪੈਂਦਾ ਹੈ.

(ii) Firm ਦੇ dissolution ਜਾਂ transfer ਕਰਨ ਵਾਲੇ partner ਦੀ retirement 'ਤੇ, ਉਹ ਬਾਕੀ partners ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ **assets ਦੇ ਹਿੱਸੇ** ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ transferor ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ **dissolution ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ account** ਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Firm ਚੱਲਦੀ ਹੈ: ਸਿਰਫ਼ ਮੁਨਾਫ਼ਾ. ਖ਼ਤਮ ਹੋਵੇ: assets ਅਤੇ account.** ਤਿੰਨ ਮਨਾਹੀਆਂ: ਦਖ਼ਲ, accounts ਦੀ ਮੰਗ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ inspection.

ਕਾਰਡ 4.28 T 2.9 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 2.9.1, 2.9.3, 2.11.12 · Scanner U2 TQ 9.3, U2 CSQ 11.5 · SM pp.4.38, 4.40

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ ਕਿਸੇ partner ਦੇ share ਦਾ transferee partner ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਹ firm ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ inspection ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ. Section 31 ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ partners ਦੀ **ਸਹਿਮਤੀ** ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ partner ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ (contract ਅਤੇ minors ਸਬੰਧੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ).

ਕੋਈ partner ਆਪਣਾ ਹਿੱਤ transfer ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ partner ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਬਾਕੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਣ. ਪਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਹਿੱਤ transfer ਕਰਨ ਤੋਂ **ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ**, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ, ਠੋਸ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ.

Firm ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ transferee **ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ inspection ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ accounts ਨੂੰ challenge ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**.

CSQ 11.5: Prateek, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ share transfer ਕੀਤਾ, partner ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ partners ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ challenge ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Transfer ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ; ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਨਹੀਂ.** Share ਖਿਸਕ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਕੁਰਸੀ ਲਈ ਸਭ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.29 T 2.9 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.9.4, 2.9.5, 3.3.9 · Scanner U2 CSQ 9.1, U2 CSQ 9.2, U3 CSQ 3.7 · SM pp.4.37–4.38

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Mr M ਆਪਣਾ share ਆਪਣੇ creditor Z ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਵਿਕਰੀ valid ਹੈ? Firm ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ dissolution 'ਤੇ transferee ਕੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Valid. Share ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਂਗ transferable ਹੈ (Section 29); Mr M ਕਰਜ਼ਾ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹਿੱਤ Z ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 9.1).

ਜੇ M ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ retire ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ Z ਬਾਕੀ partners ਵਿਰੁੱਧ M ਦੇ **assets ਦੇ ਹਿੱਸੇ** ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ account ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ M partner ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ (CSQ 9.1).

Firm ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ Mr B ਵਰਗਾ transferee ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ inspection ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਥੋੜ੍ਹੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਨੂੰ challenge ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (CSQ 9.2).

Dissolution 'ਤੇ transferee ਨੂੰ account ਸਿਰਫ਼ **dissolution ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ** ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ; Niman ਦੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ accounts ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (CSQ 3.7).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਹੁਣ ਮੁਨਾਫ਼ਾ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ assets, ਬੋਲਣ ਦਾ ਹੱਕ ਕਦੇ ਨਹੀਂ.** Transferee ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੈਕੇਜ ਇਹੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.30 T 2.10 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 2.10.1 · Scanner U2 TQ 10.1, U2 TQ 10.2, U2 TQ 10.3 · SM p.4.38

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ minor partner ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ? **Section 30** ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Minor ਨਾਲ ਕੀਤਾ contract void ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ voidable ਨਹੀਂ; partnership contract 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ minor partner ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ.

ਉਸਨੂੰ partnership ਦੇ **ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ (admitted to the benefits)** ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ **ਸਾਰੇ partners ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ** ਨਾਲ.

ਅਧਿਕਾਰ: ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹਿੱਸਾ; accounts ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ inspection ਤੇ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ.

ਉਹ accounts ਜਾਂ ਆਪਣੇ share ਲਈ partners 'ਤੇ **ਸਿਰਫ਼ firm ਨਾਲੋਂ ਸਬੰਧ ਤੋੜਦੇ ਸਮੇਂ (only when severing his connection)** ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮਹਿਮਾਨ, ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਨਹੀਂ.** Minor ਨੂੰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ partner ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ.

ਕਾਰਡ 4.31 T 2.10 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.10.2 · Scanner U2 TQ 10.2, U2 TQ 10.3, U2 CSQ 11.9 · SM pp.4.38–4.39

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Majority ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ minor ਦੀ liability ਕੀ ਹੈ? ਜੇ firm insolvent ਐਲਾਨੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

ਉਸਦੀ liability firm ਦੇ **ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ** ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ.

Minority ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ firm ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਉਸਦੀ **ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ liability ਨਹੀਂ** ਹੈ.

Minor ਨੂੰ **insolvent ਐਲਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ**; ਪਰ ਜੇ firm insolvent ਐਲਾਨੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ firm ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ share **Official Receiver ਜਾਂ Assignee** ਕੋਲ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਹੱਦ ਉਸਦਾ share ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ.** Creditor, minor ਦੇ firm ਵਾਲੇ ਟੁਕੜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਤੱਕ ਕਦੇ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 4.32 T 2.10 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 2.10.3, 2.10.4, 2.10.5 · Scanner U2 CSQ 10.1, U2 CSQ 11.10, U2 TQ 10.1 · SM p.4.39

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Majority ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ minor ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਉਹ ਚੁੱਪ ਰਹੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਦੋਂ ਤੋਂ liable ਹੋਵੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

Majority ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ, ਜਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ partnership ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, **ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ**, **6 months** ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਨੂੰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ partner ਬਣਨਾ ਹੈ ਜਾਂ firm ਛੱਡਣੀ ਹੈ.

ਉਹ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਦਾ **public notice** ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਉਹ partner **ਨਾ** ਬਣਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ liabilities minor ਵਾਲੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ share ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ liable ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਉਹ ਆਪਣੇ share ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ Registrar ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ.

ਚੁੱਪ = partner. ਜੇ ਉਹ 6 months ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ notice ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਹ **partner ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ**.

Partner ਵਜੋਂ ਉਹ benefits ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ **firm ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ liable** ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ share ਉਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ minor ਵਜੋਂ ਸੀ. CSQ 10.1: Master X ਨੇ ਕੋਈ notice ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਲਈ supplier L ਉਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਛੇ ਮਹੀਨੇ, ਤਿੰਨ ਚੋਣਾਂ: ਹਾਂ, ਨਾਂਹ, ਜਾਂ ਚੁੱਪ.** ਹਾਂ ਜਾਂ ਚੁੱਪ ਉਸਨੂੰ partner ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, admission ਤੋਂ liable; public notice ਨਾਲ ਨਾਂਹ ਉਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.33 T 2.11 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.11.1, 2.11.2, 2.11.3 · Scanner U2 CSQ 11.8, U2 CSQ 11.9 · SM p.4.40

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਨਵਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ partner ਕਦੋਂ ਤੋਂ liable ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ agreement ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ Amar, ਜਾਂ D, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ liable ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 31: ਨਵੇਂ partner ਦੀ liability ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ **ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ**, ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ obligations ਲਈ liable ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋਵੇ.

ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਜ਼ੇ: ਨਵੀਂ firm, ਨਵੇਂ partner ਸਮੇਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ creditors ਨਵੀਂ firm ਨੂੰ debtor ਵਜੋਂ ਮੰਨ ਕੇ ਪੁਰਾਣੇ partners ਨੂੰ discharge ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਇਹ **novation** ਹੈ, ਅਤੇ **creditor ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ**.

Partners ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ agreement novation ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ creditors ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ partner ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ. CSQ 11.8: Amar, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ partners ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਵਾਲੇ agreement ਨਾਲ ਬੱਝਿਆ ਹੈ, ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਰਹੇ creditor ਪ੍ਰਤੀ **liable ਨਹੀਂ** ਹੈ.

CSQ 11.9: A, B ਅਤੇ C ਨੇ creditors ਨਾਲ agreement D ਨੂੰ ਧਿਰ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ; D ₹50 lakh ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ liable ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ D minor ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ major ਬਣਨ 'ਤੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਉਹੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦੋ ਸਿਰ ਹਿੱਲਣ ਤਾਂ novation: ਨਵੀਂ firm ਦਾ ਅਤੇ creditor ਦਾ.** Partners ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 4.34 T 2.11 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 2.11.4, 2.11.5, 2.11.13 · Scanner U2 TQ 11.2, U2 CSQ 11.1, U2 CSQ 11.7 · SM pp.4.40–4.41

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Partner ਕਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ retire ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (**Section 32**)? ਉਹ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਦੋਂ ਤੱਕ liable ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Partner (a) ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ partners ਦੀ **ਸਹਿਮਤੀ** ਨਾਲ; (b) partners ਵਿਚਕਾਰ **express agreement** ਅਨੁਸਾਰ; ਜਾਂ (c) ਜਿੱਥੇ partnership **at will** ਹੋਵੇ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ partners ਨੂੰ **written notice** ਦੇ ਕੇ retire ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਉਹ ਆਪਣੇ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਅਤੇ reconstituted firm ਵਿਚਕਾਰ agreement ਨਾਲ retirement ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ liability ਤੋਂ discharge ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਉਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਢੰਗ (course of dealing) ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ retirement ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ.

ਜਦ ਤੱਕ retirement ਦਾ **public notice** ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਅਤੇ ਬਾਕੀ partners ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ partners ਵਜੋਂ liable ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ firm ਦੇ ਕੰਮ ਹੁੰਦੇ. Notice retire ਹੋਇਆ partner ਜਾਂ reconstituted firm ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ partner ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Proviso: retired partner ਉਸ **ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਪ੍ਰਤੀ liable ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ firm ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ partner ਸੀ**.

CSQ 11.1: P ਨੇ public notice ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ retire ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਂ firm ਦੇ visiting card 'ਤੇ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ X, P ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. CSQ 11.7: R ਨੇ public notice ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ retire ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ S, R ਤੋਂ ਵੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **C-A-N**: Consent, Agreement, Notice (at will). ਫਿਰ public notice ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੈ: ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਨਾ ਲੱਗੇ, ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਫਸੇ ਹੋ.

ਕਾਰਡ 4.35 T 2.11 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.11.7, 2.11.8, 2.11.9 · Scanner U2 TQ 11.3, U2 TQ 11.4, U2 CSQ 11.2, U2 CSQ 11.11 · SM pp.4.41–4.42

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 33 ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ partner ਨੂੰ expel ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? Good faith ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਕੀ ਹੈ? ਜੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

ਜਵਾਬ

ਕਿਸੇ partner ਨੂੰ partners ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਹੁਮਤ ਵੱਲੋਂ expel ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਿਵਾਏ partners ਵਿਚਕਾਰ **contract** ਰਾਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ **good faith ਨਾਲ** ਵਰਤੋਂ ਦੇ.

ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ: (i) expulsion ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ partners ਵਿਚਕਾਰ **contract** ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ; (ii) ਇਹ **ਬਹੁਮਤ** ਵੱਲੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ; (iii) ਇਹ **good faith** ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ.

Good faith ਦਾ ਅਰਥ: (a) expulsion **partnership ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ** ਹੋਵੇ; (b) partner ਨੂੰ **notice ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ**; (c) ਉਸਨੂੰ **ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ** ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ.

ਨਹੀਂ ਤਾਂ expulsion **null and void** ਹੈ, ਅਤੇ ਅਵੈਧ expulsion ਨਾਲ partnership ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ at will ਹੋਵੇ.

Sections 32(2) ਤੋਂ (4) expel ਕੀਤੇ partner 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ retired partner ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਜਦ ਤੱਕ public notice ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਹ liable ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ (TQ 11.4).

CSQ 11.11: Mr G ਦਾ expulsion ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਸਨੂੰ notice ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਸਵੀਰ:** contract ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬਹੁਮਤ, ਅਤੇ ਠੀਕ ਸੁਣਵਾਈ. Notice, Hearing ਅਤੇ firm ਦਾ Interest ਜਾਂਚੋ; ਸੁਣਵਾਈ ਛੱਡੀ ਤਾਂ expulsion void.

ਕਾਰਡ 4.36 T 2.11 · ਧਾਰਨਾ	★★★ OL 2.11.10, 2.11.11, 2.13.4 · Scanner U2 TQ 11.1, U2 TQ 11.2 · SM pp.4.42–4.43, 4.48
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ Partner ਦੇ insolvency ਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ (**Section 34**)? ਕੀ public notice ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?	ਜਵਾਬ ਉਹ **adjudication ਦਾ order ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ partner ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ**, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨਾਲ firm dissolve ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ. ਉਸਦੀ estate ਉਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ **ਬਾਅਦ ਹੋਏ firm ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ liable ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਅਤੇ firm ਉਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ **ਬਾਅਦ ਦੇ ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ liable ਨਹੀਂ** ਹੈ. **ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਹੀਂ**, insolvency ਨਾਲ firm dissolve ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; partners ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ. Partner ਦੇ insolvency 'ਤੇ **ਕੋਈ public notice ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Adjudication ਦਾ ਦਿਨ = ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਦਿਨ.** ਉਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ insolvent ਅਤੇ firm ਅਜਨਬੀ ਹਨ: ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ liability ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਦੇਣ ਲਈ notice ਵੀ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 4.37 T 2.11 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ	★★★ OL 2.11.11 · Scanner U2 CSQ 11.3, U2 CSQ 11.4, U2 CSQ 11.6, U2 CSQ 13.1 · SM pp.4.43, 4.48
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਇੱਕ partner ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ firm ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ. ਕੀ public notice ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਕੀ ਉਸਦੀ estate firm ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ liable ਹੈ?	ਜਵਾਬ **ਕੋਈ public notice ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ estate liable ਨਹੀਂ ਹੈ (NOT liable)** ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ firm ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਈ (Section 35). ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਨਾਲ partnership dissolve ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ partners ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ; ਸਿਰਫ਼ ਦੋ partners ਵਾਲੀ firm ਆਪਣੇ ਆਪ dissolve ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਜੋ ਮਾਲ **ਉਸਦੇ ਜਿਊਂਦੇ ਜੀ order ਹੋਇਆ ਪਰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ delivered ਹੋਇਆ**: estate liable ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ. Creditor ਨੂੰ ਬਚੇ ਹੋਏ partners ਵਿਰੁੱਧ personal decree ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ partnership assets ਵਿਰੁੱਧ decree ਮਿਲਦਾ ਹੈ. CSQ 13.1: C ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ; ਉਸਦਾ ਨਾਂ signboard ਅਤੇ letterheads 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਅਤੇ supplier X, C ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮੌਤ ਚੁੱਪਚਾਪ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ.** ਛਾਪਣ ਲਈ ਕੋਈ notice ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ firm ਜੋ ਕਰੇ, ਉਸ ਲਈ estate ਦਾ ਕੁਝ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 4.38 T 2.12 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 2.12.1 · Scanner U2 TQ 12.1, U2 CSQ 12.1 · SM p.4.44

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਿਹਾ partner competing business ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (**Section 36**)?

ਜਵਾਬ

ਉਹ **competing business ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ** ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਉਲਟ contract ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਹ **ਨਹੀਂ** ਕਰ ਸਕਦਾ: (a) **firm name** ਵਰਤਣਾ; (b) ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ firm ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ **ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ**; ਜਾਂ (c) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ **ਗਾਹਕ ਖਿੱਚਣਾ (solicit the custom)** ਜੋ ਉਸਦੇ partner ਨਾ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ firm ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਦੇ ਸਨ.

Restraint agreement: partner ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ partner ਨਾ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਹ **ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ** ਅੰਦਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ; Indian Contract Act, 1872 ਦੀ Section 27 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ **reasonable** ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਹ valid ਹੈ.

CSQ 12.1: P ਅਤੇ Q ਛੱਡ ਗਏ ਅਤੇ competing PQ & Co. ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ; ਉਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਿੰਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮੁਕਾਬਲਾ ਹਾਂ, ਨਕਲ ਨਹੀਂ:** ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਨਹੀਂ, ਪੁਰਾਣੀ firm ਬਣ ਕੇ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਦਰ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 4.39 T 2.13 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 2.12.2, 2.13.1, 2.13.2 · Scanner U2 CSQ 12.1, U2 CSQ 13.2, U2 CSQ 13.3 · SM p.4.44

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ partner ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ partners accounts settle ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ firm ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ. ਉਹ ਜਾਂ ਉਸਦੀ estate ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (**Section 37**)?

ਜਵਾਬ

ਜਿੱਥੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ partners firm ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ **accounts ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ** ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਉਲਟ contract ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਬਾਹਰ ਗਿਆ partner ਜਾਂ ਉਸਦੀ estate, **ਆਪਣੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ representatives ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ (at his or his representatives' option)**, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

(a) ਉਸਦੇ partner ਨਾ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਾਇਆ **ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ firm ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ**; ਜਾਂ (b) ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ **6% per annum ਵਿਆਜ**.

Proviso: ਜੇ contract ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ partners ਕੋਲ ਉਸਦਾ ਹਿੱਤ ਖਰੀਦਣ ਦਾ option ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ.

ਚੋਣ ਉਸਦੀ ਹੈ, firm ਦੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵੱਧ ਵਾਲਾ ਲਓ. CSQ 13.2: A (20% share) retire ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ; B ਅਤੇ C ਨੇ settle ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ. A ਦੇ representatives ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ 20% ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ A ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ 6% ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਜਾਂ 6%, ਪਸੰਦ ਉਸਦੀ.** Firm ਉਸਦੇ ਪੈਸੇ ਵਰਤਦੀ ਰਹੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ 6% ਵਿਆਜ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੱਧ ਦੇਵੇ.

ਕਾਰਡ 4.40 T 2.13 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ

★ OL 2.13.3 · Scanner U2 CSQ 13.3 · SM p.4.44

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Suman ਦਾ ₹200 lakh ਦੀ firm property ਵਿੱਚ 10% share ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ 31 March 2023 ਨੂੰ retire ਹੁੰਦੀ ਹੈ. Firm accounts settle ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ₹10 lakh ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਉਹ ₹3 lakh ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਉਹ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ = ₹200 lakh ਦਾ 10% = **₹20 lakh**.

Option (a), ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ: ₹10 lakh ਦਾ 10% = **₹1,00,000**.

Option (b), ₹20 lakh 'ਤੇ 6% per annum ਵਿਆਜ = **₹1,20,000**.

ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ. ₹3 lakh ਦਾ ਦਾਅਵਾ **ਵੈਧ ਨਹੀਂ** ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **10 lakh ਦਾ 10% = 1 lakh; 20 lakh ਦਾ 6% = 1.2 lakh.** ਤਿੰਨ lakh ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਹਰ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.41 T 2.13 · ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ

★ OL 2.14.2 · Scanner U2 CSQ 14.1 · SM pp.4.44–4.45

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Alex (ratio 4:3:3; firm property ₹30 crore) settlement ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ retire ਹੁੰਦਾ ਹੈ; firm ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ₹2 crore ਕਮਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ Tom ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕਿੰਨਾ ਹੈ? ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ₹50 lakh ਹੋਰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ?

ਜਵਾਬ

Alex ਦਾ share = 10 ਵਿੱਚੋਂ 3 (ਉਸਦਾ **ਪੁਰਾਣਾ ratio**, ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ partners ਦਾ 4:3 ratio ਨਹੀਂ).

ਪਹਿਲਾ ਦਾਅਵਾ: ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ = ₹2 crore ਦਾ 3/10 = **₹60 lakh**.

ਬਾਅਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ: ਹੱਕ settlement ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਨਾਫ਼ਾ = ₹2 crore + ₹50 lakh = ₹2.5 crore, ਅਤੇ ਉਸਦਾ 3/10 = **₹75 lakh**.

ਵਿਆਜ ਵਾਲਾ option ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ (₹30 crore ਦਾ 3/10 = ₹9 crore) 'ਤੇ 6% per annum ਹੈ, ਯਾਨੀ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਲਈ ₹54 lakh ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਮਿਆਦਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ. ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੱਧ ਦਾਅਵਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪੁਰਾਣਾ ratio, ਲੰਮੀ ਘੜੀ:** Alex ਦਾ share ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ratio ਨਾਲ ਕੱਢੋ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਨੂੰ settlement ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਦਿਓ. ਫਿਰ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 4.42 T 2.14 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.14.1 · Scanner U2 TQ 14.1, U2 CSQ 14.1 · SM p.4.45

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Firm ਦੀ constitution ਬਦਲਣ 'ਤੇ continuing guarantee ਦਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (**Section 38**)? ਕੀ firm ਦਾ dissolve ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Firm ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ firm ਦੇ transactions ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ continuing guarantee, **ਉਲਟ agreement ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ**, firm ਦੀ constitution ਵਿੱਚ **ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ** ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ **ਭਵਿੱਖ ਦੇ transactions ਲਈ revoke ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ**.

ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ partner ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ retirement ਨਾਲ, ਜਾਂ ਨਵੇਂ partner ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਨਾ dissolution ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨਾ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ; ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ transactions ਕਵਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ.

CSQ 14.1: Alex ਦੀ retirement ਨੇ firm ਦੀ constitution ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਲਈ Asif ਲਈ continuing guarantee ਭਵਿੱਖ ਦੇ transactions ਲਈ revoke ਹੋ ਗਈ. Asif ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਸੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਨਵਾਂ ਚਿਹਰਾ, ਵਿਦਾਈ ਜਾਂ ਮੌਤ: guarantee ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਰੁਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੀਤ ਲਈ ਨਹੀਂ.**

ਕਾਰਡ 4.43 T 3.1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.1.1 · Scanner U3 TQ 1.1 · SM p.4.58

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 58 ਦੇ registration statement ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ **Section 59** ਅਧੀਨ Registrar ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 58: ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ statement, ਨਿਰਧਾਰਤ fee ਸਮੇਤ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ **Registrar** ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ. ਇਸ 'ਤੇ **ਸਾਰੇ partners** ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ agents ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ.

ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: (a) firm ਦਾ ਨਾਂ; (b) ਮੁੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਥਾਂ; (c) ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ; (d) ਹਰ partner ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼; (e) partners ਦੇ ਪੂਰੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਪਤੇ; (f) firm ਦੀ ਮਿਆਦ.

Section 59: ਜਦੋਂ Registrar ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ Section 58 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ **Register of Firms** ਵਿੱਚ entry ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, statement file ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ registration ਦਾ certificate ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ.

Registration ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਪੂਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ fee ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਰਜ਼ੀ Registrar ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਕੌਣ, ਕਿੱਥੇ, ਕਦੋਂ:** ਕੌਣ (firm ਦਾ ਨਾਂ; partners ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਪਤੇ) · ਕਿੱਥੇ (ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਥਾਵਾਂ) · ਕਦੋਂ (ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖ਼ਾਂ; ਮਿਆਦ).

ਕਾਰਡ 4.44 T 3.2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.1 · Scanner U3 TQ 2.1, U3 TQ 3.1, U3 CSQ 2.1, U3 CSQ 2.2 · SM pp.4.59–4.60

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ firm ਦੀ registration compulsory ਹੈ? **Section 69** ਅਧੀਨ unregistered firm ਦੀਆਂ disabilities ਕੀ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Registration compulsory ਨਹੀਂ ਹੈ (NOT compulsory) ਅਤੇ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ penalty ਨਹੀਂ ਹੈ. ਪਰ disabilities ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ 'ਪ੍ਰੇਰਕ ਦਬਾਅ (persuasive pressure)' ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ.

(i) Firm ਜਾਂ ਉਸਦੇ partners ਵੱਲੋਂ contractual right ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ **ਤੀਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਕੋਈ suit ਨਹੀਂ**, ਜਦ ਤੱਕ firm registered ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ Register of Firms ਵਿੱਚ partners ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਾ ਹੋਣ. (ii) ਜੇ suit ਦਾ ਮੁੱਲ ₹100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ firm ਜਾਂ partner ਵੱਲੋਂ **ਕੋਈ set-off** ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.

(iii) Partner, firm ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ partner 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ dissolution ਲਈ ਜਾਂ dissolution 'ਤੇ accounts ਅਤੇ ਆਪਣੇ share ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. (iv) **ਤੀਜੀ ਧਿਰ unregistered firm 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ**. CSQ 2.2: unregistered LMN, XYZ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ; registered LMN ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ.

Section 69(2): suit ਲਈ (a) registered firm ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ (b) ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ Register ਵਿੱਚ partners ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਮੌਤ ਜਾਂ retirement ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਹੋਏ partners ਨਵੀਂ registration ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ (CSQ 2.1); ਜਿਹੜਾ ਨਵਾਂ partner ਅਜੇ Register ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਉਹ plaintiff ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜੁੜਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਛੱਡਣਾ ਮਹਿੰਗਾ.** Registration compulsory ਨਹੀਂ, ਪਰ unregistered firm ਤੀਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ contract ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ; ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.45 T 3.2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.2.1, 3.2.4 · Scanner U3 TQ 2.1, U3 CSQ 2.3 · SM pp.4.59–4.60, 4.67

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Firm ਦੀ registration ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ (NOT affected)?

ਜਵਾਬ

(1) **ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ** ਦਾ firm ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ partner 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ.

(2) Partners ਦਾ firm ਦੇ **dissolution** ਲਈ, dissolved firm ਦੇ accounts ਲਈ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ share ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ.

(3) **Official Assignee, Receiver ਜਾਂ Court** ਦੀ insolvent partner ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ.

(4) ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਜਾਂ set-off ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿੱਥੇ suit **₹100** ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ.

(5) ਮ੍ਰਿਤਕ partner ਦੇ **legal representatives ਜਾਂ ਵਾਰਸਾਂ** ਵੱਲੋਂ accounts ਲਈ ਜਾਂ firm ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ suits.

ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ: **criminal proceedings**. CSQ 2.3: A, B 'ਤੇ firm ਦਾ ਮਾਲ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **T-D-O-₹100-H**: Third parties, Dissolution, Official Assignee, ₹100 suits, Heirs. ਛੇਵਾਂ ਜੋੜ ਲਓ: ਜੁਰਮ (crime).

ਕਾਰਡ 4.46 T 3.3 · ਤੁਲਨਾ

★★★ OL 3.3.2 · Scanner U3 TQ 3.2, U3 TQ 3.4 · SM pp.4.60–4.61

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Firm ਦੇ dissolution ਅਤੇ partnership ਦੇ dissolution ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ (**Section 39**).

ਜਵਾਬ

Section 39: firm ਦੇ **ਸਾਰੇ partners ਵਿਚਕਾਰ** partnership ਦੇ dissolution ਨੂੰ **firm ਦਾ dissolution** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ (Continuation): Firm: ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. Partnership: ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਸਿਰਫ਼ firm ਦੀ reconstitution ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

Winding up: Firm: assets ਦੀ realisation ਅਤੇ liabilities ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ. Partnership: ਸਿਰਫ਼ assets ਅਤੇ liabilities ਦਾ revaluation.

Court ਦਾ order: Firm: court ਦੇ order ਨਾਲ dissolve ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ. Partnership: court ਵੱਲੋਂ order ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ.

ਦਾਇਰਾ (Scope): Firm: ਇਸ ਵਿੱਚ partnership ਦਾ dissolution ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ. Partnership: ਇਸ ਵਿੱਚ firm ਦਾ dissolution ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਵੀ. **ਕਿਤਾਬਾਂ (Books):** Firm: ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਬੰਦੀ. Partnership: ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਬੰਦੀ ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪੂਰਾ ਘਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ.** Firm ਦਾ dissolution ਸਾਰਾ ਘਰ ਢਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; partnership ਦਾ dissolution ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਘਰ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 4.47 T 3.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★★★ OL 3.3.3, 3.3.5, 3.3.6 · Scanner U3 TQ 3.4, U3 CSQ 3.1, U3 CSQ 3.2, U3 CSQ 3.4 · SM pp.4.61–4.62, 4.68
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ Firm ਦੇ dissolution ਦੇ ਪੰਜ ਢੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ section numbers ਸਮੇਤ ਦੱਸੋ. Dissolution ਕਦੋਂ compulsory ਹੈ?	ਜਵਾਬ (1) **Agreement ਨਾਲ (Section 40): ਸਾਰੇ** partners ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ contract ਅਨੁਸਾਰ. ਸਿਰਫ਼ ਬਹੁਮਤ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ (CSQ 3.4). (2) **Compulsory (Section 41):** ਸਾਰੇ partners ਦਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ insolvent ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਣਾ; ਜਾਂ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ partnership ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਨੂੰ, ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇ. ਜਿੱਥੇ firm ਦੇ **ਵੱਖਰੇ undertakings** ਹੋਣ, ਇੱਕ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ undertakings ਲਈ firm dissolve ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ. (3) **Contingencies (Section 42)**, contract ਦੇ ਅਧੀਨ: fixed term ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ; adventure ਦੀ ਪੂਰਤੀ; partner ਦੀ ਮੌਤ; partner ਦਾ insolvency. (4) **Notice (Section 43):** partnership at will; ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ written notice; ਦੱਸੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ, ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਨਾ ਦੱਸੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ ਜਦੋਂ notice communicate ਹੋਇਆ, dissolve. (5) **Court (Section 44):** ਕਿਸੇ partner ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ, ਉਸ section ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ. CSQ 3.1: ਜਦੋਂ ਕੋਈ ban Ajinomoto ਵਾਲੀ line ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਕੱਪਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਸ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਾਲ dissolve ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ A-I-E-N-C = 40, 41, 42, 43, 44: Agreement, Illegal (compulsory), Event, Notice, Court. ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ sections.

ਕਾਰਡ 4.48 T 3.3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.3.4 · Scanner U3 TQ 3.2, U3 TQ 3.3, U3 TQ 3.5, U3 CSQ 3.3, U3 CSQ 3.5 · SM pp.4.63–4.64

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 44 ਅਧੀਨ ਉਹ ਆਧਾਰ ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ Court ਕਿਸੇ firm ਨੂੰ dissolve ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਜਵਾਬ

(a) ਕਿਸੇ partner ਦਾ **unsound mind** (sleeping partner ਨਹੀਂ); ਬਾਕੀ partners ਜਾਂ next friend ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ. **ਅਸਥਾਈ ਬਿਮਾਰੀ (Temporary sickness)** ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ.

(b) ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ partner ਦੀ **ਸਥਾਈ ਅਸਮਰੱਥਾ (permanent incapacity)**. (c) **Misconduct** ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖੇ; ਇਸਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ.

(d) agreement ਦੀ **ਲਗਾਤਾਰ ਉਲੰਘਣਾ (persistent breach)**, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਨਾ ਰਹੇ (ਜਿਵੇਂ ਗਬਨ, ਗ਼ਲਤ accounts, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਗ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ accounts ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ).

(e) ਪੂਰੇ ਹਿੱਤ ਦਾ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ **transfer**, ਜਾਂ ਭੂਮੀ-ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿੱਚ share 'ਤੇ charge ਲੱਗਣਾ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਵਿਕ ਜਾਣਾ. (f) **ਲਗਾਤਾਰ ਘਾਟੇ (Continuous losses)**: ਕਾਰੋਬਾਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਘਾਟੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ.

(g) **ਨਿਆਂ-ਸੰਗਤ ਆਧਾਰ (Just and equitable grounds):** ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ deadlock; partners ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬੋਲਚਾਲ ਬੰਦ; substratum ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ; ਕਿਸੇ partner ਦਾ stock exchange 'ਤੇ ਜੂਆ ਖੇਡਣਾ.

CSQ 3.3: ਜੇ P ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ, ਤਾਂ Q ਅਤੇ R, Court ਨੂੰ bus partnership dissolve ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 4 + 3: ਚਾਰ partner ਬਾਰੇ ਆਪ (unsound mind, incapacity, misconduct, persistent breach), ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਹੋਰ (ਹਿੱਤ ਦਾ transfer, continuous losses, just and equitable).

ਕਾਰਡ 4.49 T 3.4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.4.4, 3.4.2, 3.3.7, 3.3.8 · Scanner U3 CSQ 4.1, U3 CSQ 3.5, U3 CSQ 3.6, U3 TQ 4.3 · SM pp.4.64–4.66

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Dissolution ਤੋਂ ਬਾਅਦ: partners ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਦੋਂ ਤੱਕ liable ਹਨ (**Section 45**)? **Sections 46 ਅਤੇ 47** ਕੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Section 45: dissolution ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਦ ਤੱਕ dissolution ਦਾ **public notice** ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, partners ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ partners ਵਜੋਂ liable ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ firm ਦੇ ਕੰਮ ਹੁੰਦੇ. ਕੋਈ ਵੀ partner notice ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਮ੍ਰਿਤਕ (deceased) partner ਦੀ estate, **insolvent** partner, ਜਾਂ **dormant** partner (ਜੋ firm ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ partner ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ notice ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ **ਕੋਈ liability ਨਹੀਂ**.

Section 46: ਹਰ partner ਜਾਂ ਉਸਦਾ representative firm ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ firm ਦੇ **ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ liabilities ਚੁਕਾਉਣ** ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ **ਬਚੀ ਹੋਈ ਰਕਮ (surplus)** ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. CSQ 3.5: M, firm ਦੇ trucks ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ.

Section 47: ਹਰ partner ਦਾ firm ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ **ਸਿਰਫ਼ ਓਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ wind up ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ** ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਪਰ ਅਧੂਰੇ transactions ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ, **ਹੋਰ ਨਹੀਂ**. Insolvent ਐਲਾਨੇ ਗਏ partner ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ firm ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬੱਝਦੀ.

CSQ 4.1: firm 12 June 2022 ਨੂੰ dissolve ਹੋਈ, ਕੋਈ public notice ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; X ਨੇ firm ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ Z ਤੋਂ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ, ਇਸ ਲਈ Y, Z ਪ੍ਰਤੀ liable ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 45 = notice, 46 = wind-up ਦੇ ਹੱਕ, 47 = wind-up ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ. Dissolution ਤੋਂ ਬਾਅਦ: notice ਛਪਵਾਓ, ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਚੁਕਾਓ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਦਸਤਖ਼ਤ ਨਾ ਕਰੋ.

ਕਾਰਡ 4.50 T 3.4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.4.1, 3.4.3 · Scanner U3 TQ 4.1, U3 TQ 4.2, U3 TQ 4.3, U3 CSQ 3.6 · SM p.4.66

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Dissolution ਤੋਂ ਬਾਅਦ accounts ਕਿਵੇਂ settle ਹੁੰਦੇ ਹਨ (**Section 48**): ਘਾਟੇ ਕਿਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ assets ਕਿਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? **Section 49** firm ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਘਾਟੇ (Losses) (capital ਦੀ ਕਮੀ ਸਮੇਤ) ਪਹਿਲਾਂ **ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ** ਵਿੱਚੋਂ, ਫਿਰ **capital** ਵਿੱਚੋਂ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, **partners ਵੱਲੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ** ਉਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਦੇ ਸਨ.

Assets (capital ਦੀ ਕਮੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਸਮੇਤ) ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: (a) **ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ** ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ; (b) ਹਰ partner ਦੀਆਂ **advances**, ਜੋ capital ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ; (c) ਹਰ partner ਦਾ **capital**, ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ; (d) **ਬਚੀ ਰਕਮ (residue)** ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੰਡਣ ਦੇ ratio ਵਿੱਚ.

ਇਹ ਸਭ partners ਦੇ agreement ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ.

Section 49: firm ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ **firm ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ** ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਹਰ partner ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੇ ਵੱਖਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. Partner ਦੀ **ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ** ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੇ **ਵੱਖਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ** ਲਈ, ਫਿਰ firm ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਘਾਟੇ: P-C-P (Profits, Capital, Partners). **Assets: O-A-C-R** (Outsiders, Advances, Capital, Residue). **Section 49:** ਹਰ ਘੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਚੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ.

CA Foundation · Paper 2 · ਵਪਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ (Business Laws)

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 5 · LLP ਐਕਟ, 2008 (The Limited Liability Partnership Act, 2008) · 25 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
1	Limited Liability Partnership – ਅਰਥ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾ (Meaning and Concept)	5.01 – 5.05	5	★★★
2	LLP ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Characteristics of LLP)	5.06 – 5.12	7	★★★
3	LLP ਦਾ ਨਿਗਮਨ (Incorporation of LLP)	5.13 – 5.22	10	★★★
4	ਹੋਰ ਸੰਗਠਨ ਰੂਪਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ (Differences With Other Forms of Organisation)	5.23 – 5.25	3	★★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 5.01 T 1 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 1.1, 1.3 · Scanner TQ 1.1, TQ 1.5 · SM p.5.3

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ **hybrid** ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

LLP ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ **limited liability** ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਇੱਕ ਬਦਲਵਾਂ corporate business vehicle.

ਇਹ **company ਦੀ limited liability** ਅਤੇ **partnership ਦੀ flexibility** ਦੋਵੇਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ company ਅਤੇ partnership ਦਾ **hybrid** ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

LLP ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ (separate legal entity) ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ **ਸਾਰੀਆਂ assets ਤੱਕ** ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ; **partners ਦੀ liability ਸੀਮਤ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਦੋ ਇੰਜਣਾਂ ਵਾਲੀ hybrid ਕਾਰ ਸੋਚੋ: **company ਵਾਲਾ ਇੰਜਣ** (limited liability) ਅਤੇ **partnership ਵਾਲਾ ਇੰਜਣ** (flexibility). ਆਪਣੀਆਂ assets ਦਾ ਪੂਰਾ ਭਾਰ LLP ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ; partners ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਵਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 5.02 T 1 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 1.4, 1.5 · Scanner TQ 1.2, TQ 1.6, TQ 1.8 · SM pp.5.5–5.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP (s. 5) ਦਾ partner ਕੌਣ **ਨਹੀਂ** ਬਣ ਸਕਦਾ? ਅਤੇ ਜੇ partners **ਦੋ ਤੋਂ ਘੱਟ** ਰਹਿ ਜਾਣ (s. 6) ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਕੋਈ ਵੀ **individual ਜਾਂ body corporate** partner ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਕੋਈ individual ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਜੇ: (a) ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ Court ਨੇ ਉਸਨੂੰ **unsound mind** ਦਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਹੈ; (b) ਉਹ **undischarged insolvent** ਹੈ; ਜਾਂ (c) ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ insolvent ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ **ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ**.

ਜਾਲ: unsound mind ਤਾਂ ਹੀ ਅਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ **Court ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ**.

Section 6: ਹਰ LLP ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **ਦੋ partners** ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ. ਜੇ ਗਿਣਤੀ ਦੋ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹੇ ਅਤੇ LLP **ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ** ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਇਕੱਲਾ partner, ਜੋ **ਜਾਣਦਾ ਹੈ** ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ LLP ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਈ **ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **U-I-P** ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ: **U**nsound mind, **I**nsolvent (undischarged), **P**ending insolvency application. s. 6 ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ: ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਇਕੱਲਾ, ਤੇ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਇਕੱਲਾ partner ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 5.03 T 1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.6, 1.9 · Scanner TQ 1.3, TQ 1.6, TQ 1.9, CSQ 1.2 · SM p.5.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 7 ਅਧੀਨ **designated partners** ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੱਸੋ, ਅਤੇ **resident in India** ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

ਹਰ LLP ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **ਦੋ designated partners ਜੋ individuals ਹੋਣ** ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **ਇੱਕ resident in India** ਹੋਵੇ.

ਜੇ ਸਾਰੇ partners bodies corporate ਹਨ, ਜਾਂ partners individuals ਵੀ ਹਨ ਤੇ bodies corporate ਵੀ, ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **ਦੋ individuals** (partners, ਜਾਂ bodies corporate ਦੇ **nominees**) ਨੂੰ designated partners ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ.

Resident in India: ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ **financial year ਦੌਰਾਨ** ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **120 ਦਿਨ** ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ.

Case (SM ਉਦਾਹਰਨ): ਜੇ ਸਿਰਫ਼ Mr A ਅਤੇ Mr B (non-residents) ਹੀ designated ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ **ਨਹੀਂ** ਕਰਦਾ; ਇੱਕ ਦਾ resident partner ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **2 – 1 – 120:** ਦੋ individual designated partners, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ resident, ਅਤੇ resident ਦਾ ਮਤਲਬ financial year ਵਿੱਚ 120 ਦਿਨ.

ਕਾਰਡ 5.04 T 1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 1.7 · Scanner TQ 1.4, TQ 1.10 · SM p.5.5

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 2(1)(ta) ਅਧੀਨ **Small LLP** ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਇੱਕ limited liability partnership: (i) ਜਿਸਦਾ **contribution ₹25 lakh** ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ, ਜੋ **₹5 crore** ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ prescribe ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ; **ਅਤੇ**

(ii) ਜਿਸਦਾ **turnover** (ਪਿਛਲੇ financial year ਦੇ Statement of Accounts and Solvency ਅਨੁਸਾਰ) **₹40 lakh** ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ, ਜੋ **₹50 crore** ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ prescribe ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ;

ਜਾਂ (iii) ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ, ਜੋ prescribe ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ.

Scanner ਸੰਕੇਤ: ਦੋਵੇਂ ਹੱਦਾਂ **cumulative** ਹਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ "ਅਤੇ" (and) ਕਹੋ, "ਜਾਂ" (or) ਨਹੀਂ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਅੰਕ ਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜੋ, ਪਹਿਲਾਂ contribution: **25 lakh ↔ 5 crore**, ਫਿਰ turnover: **40 lakh ↔ 50 crore**. ਛੋਟਾ ਅੰਕ Act ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੈ; crore ਵਾਲਾ ਅੰਕ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੱਦ ਹੈ ਜੋ Centre prescribe ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 5.05 T 1 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★ OL 1.8 · Scanner CSQ 1.1, CSQ 1.2 · SM p.5.8

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ **charitable** ਜਾਂ non-profit ਮਕਸਦ ਲਈ LLP ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦਿਓਗੇ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ **ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ (lawful business with a view to profit)** ਚਲਾਉਣਾ; LLP **charitable ਜਾਂ non-economic ਮਕਸਦਾਂ** ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ.

Case (Raju and Anil; EDUDED LLP): ਗ਼ਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ charitable school LLP ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. **Section 8 company** ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿਓ. ਇਸ ਲਈ EDUDED LLP ਵਿੱਚ Mr A ਅਤੇ Mr B ਨੂੰ designated partners ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ LLP ਨਹੀਂ.** LLP ਦਾ ਬਿੱਲਾ ਲਾ ਕੇ ਆਈ charity ਨੂੰ ਫਾਟਕ ਤੋਂ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਉਸਦਾ ਸਹੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ Section 8 ਹੈ.

ਕਾਰਡ 5.06 T 2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.2, 2.2, 2.4, 2.5 · Scanner TQ 1.1, TQ 2.2 · SM pp.5.7–5.8

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP ਦੀਆਂ **16 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (characteristics)** ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

1–8: **Body corporate · Perpetual succession · Separate legal entity · Mutual agency · LLP agreement · Artificial legal person · Common seal · Limited liability**.

9–16: **Management of business · Minimum and maximum number of partners · Business for profit only · Investigation · Compromise or arrangement · Conversion into LLP · E-filing of documents · Foreign LLPs**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ: **BPS · MLA · CL** (Body, Perpetual, Separate · Mutual agency, LLP agreement, Artificial · Common seal, Limited liability). ਆਖ਼ਰੀ ਅੱਠ: **MMB · ICC · EF** (Management, Min–max, Business · Investigation, Compromise, Conversion · E-filing, Foreign).

ਕਾਰਡ 5.07 T 2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 1.2 · Scanner TQ 2.2, TQ 1.1 · SM pp.5.7–5.8

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ: LLP ਵਿੱਚ ਇੱਕ partner ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ partners ਨੂੰ bind ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਜਵਾਬ

ਗਲਤ. LLP ਵਿੱਚ **mutual agency ਨਹੀਂ** ਹੁੰਦੀ: ਹਰ partner **ਸਿਰਫ਼ LLP ਦਾ agent** ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ partner ਦਾ ਨਹੀਂ.

ਕੋਈ partner ਦੂਜੇ partners ਦੀਆਂ **ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ** ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ partners ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਸਾਂਝੀ liability ਤੋਂ ਬਚੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ.

ਤੁਲਨਾ: partnership firm ਵਿੱਚ ਹਰ partner firm **ਅਤੇ** ਦੂਜੇ partners ਨੂੰ bind ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਇੱਕ partner, ਇੱਕ principal:** LLP. Partner ਸਿਰਫ਼ LLP ਦਾ ਬਿੱਲਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ partner ਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 5.08 T 2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 2.2 · Scanner TQ 1.1 · SM p.5.7

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ ਕਿਸੇ partner ਦੀ ਮੌਤ, ਪਾਗਲਪਨ, retirement ਜਾਂ insolvency ਦਾ LLP ਦੀ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. LLP ਦੀ **perpetual succession** ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ partners ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ.

Partners ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ LLP ਦੀ **ਹੋਂਦ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ** ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ **ਨਹੀਂ** ਕਰਦੀ.

ਇਹ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ contracts ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ property ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Partners ਸਵਾਰੀਆਂ ਹਨ; LLP ਬੱਸ ਹੈ.** ਸਵਾਰੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ-ਉਤਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬੱਸ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 5.09 T 2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 2.4, 2.5 · Scanner TQ 2.2, TQ 2.4, TQ 1.1 · SM p.5.7

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

artificial legal person ਵਜੋਂ LLP ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ? ਕੀ **common seal** ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਬਣੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਉਹ ਸਭ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ natural person ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, **ਸਿਵਾਏ**: ਇਸਨੂੰ **ਜੇਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ** ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਹ **ਸਹੁੰ (oath)** ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀ, **ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਤਲਾਕ** ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ CA ਜਾਂ Medicine ਵਰਗਾ **learned profession** ਨਹੀਂ ਅਪਣਾ ਸਕਦੀ.

ਇਹ **invisible, intangible, immortal** ਹੈ (ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਭੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ) ਪਰ **fictitious ਨਹੀਂ**, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ.

Common seal [s. 14(c)]: LLP ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਰੱਖ **ਸਕਦੀ ਹੈ**; ਇਹ **ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ** ਹੈ. ਇਹ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **2 designated partners** ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਚਾਰ ਕੰਮ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ: **J-O-M-P** (Jail, Oath, Marry, Practise). ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦ ਇਸਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ: invisible, intangible, immortal. Seal: ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ, ਪਰ ਵਰਤਣ ਵੇਲੇ ਦੋ designated partners ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 5.10 T 2 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★★ OL 2.3 · Scanner TQ 2.2, TQ 1.1 · SM pp.5.5, 5.8
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **Foreign LLP** [s. 2(1)(m)] ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਭਾਰਤੀ LLP ਵਿੱਚ partner ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ?	ਜਵਾਬ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ **ਬਣੀ, incorporate ਹੋਈ ਜਾਂ registered** ਇੱਕ limited liability partnership ਜੋ **ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਥਾਂ (place of business) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ**. Foreign LLP ਭਾਰਤੀ LLP ਵਿੱਚ **partner ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਜਨਮ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ:** ਬਾਹਰ ਬਣੀ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਅੰਦਰ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਰਤੀ LLP ਵਿੱਚ partner ਵਜੋਂ ਸਵਾਗਤ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 5.11 T 2 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★ OL 2.6 · Scanner TQ 2.3 · SM p.5.9
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ LLP ਰੂਪ ਦੇ **ਫ਼ਾਇਦੇ (advantages)** ਦੱਸੋ.	ਜਵਾਬ ਇਹ **agreement** ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਦੀ ਅਤੇ ਚੱਲਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਲੋੜਾਂ ਥੋਪੇ ਬਿਨਾਂ **flexibility** ਦਿੰਦੀ ਹੈ. **ਬਣਾਉਣੀ ਆਸਾਨ**; ਸਾਰੇ partners ਨੂੰ **limited liability** ਮਿਲਦੀ ਹੈ; **flexible capital structure**; **ਭੰਗ ਕਰਨੀ ਆਸਾਨ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਛੇ ਕਿਰਿਆਵਾਂ: **Agree · Flex · Form · Shield · Fund · Fold** (agreement, flexibility, ਆਸਾਨ formation, limited liability, flexible capital, ਆਸਾਨ dissolution).

ਕਾਰਡ 5.12 T 2 · ਧਾਰਨਾ	★★★ OL 2.1 · Scanner TQ 2.1 · Beyond SM (Scanner TQ 2.1 only)
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿਸੇ partner ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ LLP ਕਦੋਂ **bound** ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਦੋਂ **bound ਨਹੀਂ** ਹੁੰਦੀ (ss. 27, 28)?	ਜਵਾਬ **Bound ਨਹੀਂ** [s. 27(1)] ਜੇ (a) partner ਕੋਲ ਉਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ LLP ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ authority ਨਹੀਂ** ਹੈ, **ਅਤੇ** (b) ਦੂਜਾ ਵਿਅਕਤੀ **ਜਾਣਦਾ ਹੈ** ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ authority ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ partner ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜਾਂ ਮੰਨਦਾ. ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ. **Liable** [s. 27(2)] ਜੇ ਕੋਈ partner **LLP ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਸਦੇ authority ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗ਼ਲਤ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ (wrongful act or omission)** ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ. LLP ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ LLP ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ LLP ਦੀ property ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. **Section 28:** partner LLP ਦਾ agent ਹੈ, ਦੂਜੇ partners ਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ partner ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਲਈ **ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **"Bound ਨਹੀਂ" ਲਈ ਦੋ ਤਾਲੇ:** authority ਨਹੀਂ **ਅਤੇ** ਬਾਹਰਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ (ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ partner ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ). ਦੋਵੇਂ ਤਾਲੇ ਬੰਦ ਹੋਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ LLP bound ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 5.13 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.1, 3.2 · Scanner CSQ 3.1, CSQ 1.2 · SM pp.5.9–5.10

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP ਦੇ incorporation ਲਈ **s. 11** ਕੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਝੂਠੇ statement ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ **ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ** ਕਰਨ ਲਈ ਜੁੜੇ ਹੋਣ, ਇੱਕ **incorporation document** 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ subscribe ਕਰਦੇ ਹਨ.

ਇਹ prescribed ਫ਼ੀਸ ਸਮੇਤ ਉਸ **ਰਾਜ ਦੇ Registrar** ਕੋਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ registered office ਹੋਣਾ ਹੈ.

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ **statement** ਦਾਖ਼ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ Act ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ formation ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ **advocate, Company Secretary, Chartered Accountant ਜਾਂ Cost Accountant** ਵੱਲੋਂ **ਅਤੇ** ਕਿਸੇ ਇੱਕ subscriber ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ statement ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ **ਝੂਠਾ** ਹੈ (ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ), ਉਸਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ **2 ਸਾਲ** ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ **₹10,000 ਤੋਂ ₹5 lakh** ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **S-F-S: S**ubscribe ਨਾਂ → State Registrar ਕੋਲ **F**ile → compliance ਦਾ **S**tatement. ਝੂਠੇ statement ਲਈ: **2 ਸਾਲ, ₹10,000 ਤੋਂ ₹5 lakh ਤੱਕ**.

ਕਾਰਡ 5.14 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.4 · Scanner TQ 3.11, CSQ 3.1 · SM p.5.10

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

incorporation document ਵਿੱਚ ਕੀ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਇਹ **prescribed form** ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ: LLP ਦਾ **ਨਾਂ**; **ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰ**; **registered office ਦਾ ਪਤਾ**; incorporation 'ਤੇ **ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ ਜੋ partner ਬਣੇਗਾ**; ਅਤੇ incorporation 'ਤੇ **designated partners ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਪਤਾ**.

ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ LLP ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀ **ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ** ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ prescribe ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **N-B-O-P-D: N**ame, **B**usiness, **O**ffice, **P**artners, **D**esignated partners. ਫਿਰ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮੇਟਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਜੋੜੋ: ਹੋਰ prescribed ਜਾਣਕਾਰੀ.

ਕਾਰਡ 5.15 T 3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 3.3 · Scanner TQ 3.3, CSQ 3.1 · SM pp.5.10–5.11

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 12 ਅਧੀਨ Registrar ਕੋਲ LLP ਨੂੰ register ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ statement ਅਤੇ certificate ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕਿੰਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

ss. 11(1)(b) ਅਤੇ (c) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਣ 'ਤੇ Registrar incorporation document ਨੂੰ register ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ **14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ** certificate of incorporation ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

Registrar compliance statement ਨੂੰ subscription ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦਾ **ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ (sufficient evidence)** ਮੰਨ **ਸਕਦਾ ਹੈ**: ਇਹ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੈ.

Certificate 'ਤੇ Registrar ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੋਹਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ **conclusive evidence** ਹੈ ਕਿ LLP ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਾਂ ਨਾਲ incorporate ਹੋਈ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Statement ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ (MAY); certificate ਅੰਤਿਮ ਸਬੂਤ ਹੈ (IS).** ਜਨਮ-ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨ.

ਕਾਰਡ 5.16 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.5 · Scanner TQ 3.2, TQ 3.9 · SM p.5.11

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

registered office (s. 13) ਦੇ ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਹਰ LLP ਦਾ ਇੱਕ **registered office** ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਰੇ communications ਅਤੇ notices ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ.

ਥਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ **ਸਿਰਫ਼ Registrar ਕੋਲ** ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ notice **ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ** ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

ਉਲੰਘਣਾ: LLP **ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹਰ partner** ਡਿਫ਼ਾਲਟ ਦੇ **ਹਰ ਦਿਨ ਲਈ ₹500** ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ **₹50,000** ਤੱਕ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਰੋਜ਼ ₹500, ਹੱਦ ₹50,000**, ਅਤੇ ਥਾਂ ਬਦਲੀ ਤਦ ਹੀ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ notice **ਦਾਖ਼ਲ** ਹੋਵੇ, ਸਾਮਾਨ ਚੁੱਕਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 5.17 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.6 · Scanner TQ 3.7, TQ 2.3 · SM p.5.11

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

registration (s. 14) 'ਤੇ LLP ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Registration 'ਤੇ LLP **ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਨਾਲ** ਇਹ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:

- **ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਬਣਨਾ (suing and being sued)**;
- ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, tangible ਜਾਂ intangible **property ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ, ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ, ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ**;
- ਜੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰੇ ਤਾਂ **common seal ਰੱਖਣਾ**; ਅਤੇ
- ਉਹ **ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਝੱਲਣਾ** ਜੋ bodies corporate ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰ ਅਤੇ ਝੱਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **S-O-S, ਫਿਰ D:** **S**ue, **O**wn property, **S**eal (ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ), **D**o ਹੋਰ corporate ਕੰਮ.

ਕਾਰਡ 5.18 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.7 · Scanner TQ 3.8, TQ 3.10 · SM pp.5.12–5.13

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ LLP ਅਜਿਹੇ ਨਾਂ ਨਾਲ registered ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ LLP, company ਜਾਂ registered trade mark ਨਾਲ **ਮਿਲਦਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ** ਹੈ (s. 17). ਫਿਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ **Central Government** LLP ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ **3 ਮਹੀਨਿਆਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ. Trade-mark ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ incorporation, registration ਜਾਂ ਨਾਂ ਬਦਲਣ ਤੋਂ **3 ਸਾਲਾਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

LLP ਨੂੰ ਬਦਲਾਅ ਦੇ **15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ Registrar ਨੂੰ notice** ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ, Central Government ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਮੇਤ, ਅਤੇ certificate ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ **30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ LLP agreement ਵਿੱਚ** ਨਾਂ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ.

ਜੇ LLP **default** ਕਰੇ, ਤਾਂ **Central Government ਨਵਾਂ ਨਾਂ ਅਲਾਟ ਕਰਦੀ ਹੈ**; Registrar ਉਸਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵਾਂ certificate ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ. LLP ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ s. 16 ਅਧੀਨ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **3 – 15 – 30:** ਨਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ 3 ਮਹੀਨੇ, Registrar ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ 15 ਦਿਨ, LLP agreement ਸੋਧਣ ਲਈ 30 ਦਿਨ. Default ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਰੱਖ ਦੇਵੇਗੀ.

ਕਾਰਡ 5.19 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.8 · Scanner TQ 3.1 · Beyond SM (Scanner TQ 3.1 only)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕਿਹੜੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ LLP ਨੂੰ **Tribunal ਵੱਲੋਂ wind up** ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (s. 64)?

ਜਵਾਬ

Winding up **ਸਵੈ-ਇੱਛਤ (voluntary) ਜਾਂ Tribunal ਵੱਲੋਂ** ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (s. 63). Tribunal ਵੱਲੋਂ (s. 64), ਜੇ:

- LLP **ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰੇ** ਕਿ ਉਸਨੂੰ Tribunal ਵੱਲੋਂ wind up ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- **ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ** ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ partners ਦੀ ਗਿਣਤੀ **ਦੋ ਤੋਂ ਘੱਟ** ਰਹੇ;
- LLP ਨੇ **ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਭੁਸੱਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ (sovereignty and integrity)**, ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ;
- LLP **ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ financial years** ਲਈ **Statement of Account and Solvency** (ਜਾਂ annual return) ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ default ਕਰੇ;
- Tribunal ਇਸਨੂੰ **just and equitable** ਸਮਝੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਪੰਜ **D**-ਸ਼ਬਦ: LLP **D**ecides · partners **D**rop below two · sovereignty ਨੂੰ **D**anger · ਪੰਜ ਸਾਲ **D**efault · **D**eemed just and equitable.

ਕਾਰਡ 5.20 T 3 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 3.9 · Scanner TQ 3.4 · Beyond SM (Scanner TQ 3.4 only)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP ਲਈ **accounts ਅਤੇ audit** ਦੇ ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ (s. 34)?

ਜਵਾਬ

ਹਰ ਸਾਲ ਲਈ **registered office** 'ਤੇ ਠੀਕ **books of account** ਰੱਖੋ, **cash ਜਾਂ accrual basis** 'ਤੇ ਅਤੇ **double entry system** ਅਨੁਸਾਰ.

ਹਰ financial year ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ **ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ **Statement of Account and Solvency** ਤਿਆਰ ਕਰੋ, ਜਿਸ 'ਤੇ **designated partners ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ** ਹੋਣ.

ਇਹ ਹਰ ਸਾਲ prescribed ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ prescribed ਫ਼ੀਸ ਨਾਲ **Registrar** ਕੋਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰੋ.

LLP ਦੇ accounts ਦਾ prescribed ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ **audit** ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **6 – D – R:** ਤਿਆਰੀ ਲਈ **6** ਮਹੀਨੇ, **D**esignated partners ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, **R**egistrar ਫ਼ਾਈਲਿੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 5.21 T 3 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 3.10 · Scanner TQ 3.5 · Beyond SM (Scanner TQ 3.5 only)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP ਵਿੱਚ **limited liability** ਕਦੋਂ **unlimited** ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (s. 30)?

ਜਵਾਬ

ਜੇ LLP ਜਾਂ ਕੋਈ partner ਕੋਈ ਕੰਮ **ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੇ ਮਕਸਦ ਲਈ** ਕਰੇ, ਤਾਂ LLP **ਅਤੇ** ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ partners ਦੀ liability LLP ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ **unlimited** ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

ਜੇ ਕੰਮ partner ਨੇ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ LLP ਓਨੀ ਹੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿ ਕੰਮ **LLP ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ authority ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ** ਹੋਇਆ.

ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ **ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ** ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ: ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ **5 ਸਾਲ** ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ **₹50,000 ਤੋਂ ₹5 lakh** ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ.

ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲਾ ਆਚਰਨ LLP ਅਤੇ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ **compensation** ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਜੇ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ LLP ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ LLP ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਧੋਖਾਧੜੀ ਢਾਲ ਪਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ.** Partner ਦਾ limited-liability ਵਾਲਾ ਕੋਟ ਇਮਾਨਦਾਰ ਘਾਟਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 5.22 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.11 · Scanner TQ 3.6 · Beyond SM (Scanner TQ 3.6 only)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ partner ਦਾ **ਨਾਂ ਜਾਂ ਪਤਾ ਬਦਲੇ**, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ partner **ਬਣੇ ਜਾਂ ਨਾ ਰਹੇ** (s. 25), ਤਾਂ ਕੀ report ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਾਂ ਜਾਂ ਪਤੇ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ: partner **15 ਦਿਨਾਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ LLP ਨੂੰ ਦੱਸੇ (default: partner 'ਤੇ **₹10,000** ਜੁਰਮਾਨਾ); LLP **30 ਦਿਨਾਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ Registrar ਕੋਲ notice ਦਾਖ਼ਲ ਕਰੇ (default: LLP ਅਤੇ ਹਰ designated partner, **₹10,000**).

Partner ਬਣਨਾ ਜਾਂ ਨਾ ਰਹਿਣਾ: LLP **30 ਦਿਨਾਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ notice ਦਾਖ਼ਲ ਕਰੇ (default: LLP ਅਤੇ ਹਰ designated partner, **₹10,000**). ਨਵੇਂ partner ਦੇ notice ਨਾਲ ਉਸਦਾ **consent** ਵਾਲਾ statement ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ.

ਪੁਰਾਣਾ partner (former partner) ਆਪ ਵੀ notice ਦਾਖ਼ਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; Registrar LLP ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ **15 ਦਿਨਾਂ** ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਆਵੇ, ਤਾਂ notice ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅੰਦਰ 15, ਬਾਹਰ 30:** partner → LLP 15 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ; LLP → Registrar 30 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ.

ਕਾਰਡ 5.23 T 4 · ਤੁਲਨਾ

★★★ OL 4.2 · Scanner CSQ 4.1 · SM pp.5.13–5.14

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP v Partnership firm: ਨੁਕਤਾ 1–8 'ਤੇ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Regulating Act: LLP = LLP Act, 2008; Firm = Indian Partnership Act, 1932.

Body corporate ਅਤੇ entity: LLP **ਹੈ** body corporate ਤੇ ਵੱਖਰੀ legal entity; Firm **ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ.

ਬਣਤਰ: LLP **registration** ਨਾਲ (ਲਾਜ਼ਮੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ); Firm **agreement** ਨਾਲ (registration ਸਵੈ-ਇੱਛਤ).

Succession: LLP ਦੀ **perpetual succession** ਹੈ; Firm 'ਤੇ partner ਦੀ ਮੌਤ, ਪਾਗਲਪਨ, retirement ਜਾਂ insolvency ਦਾ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਨਾਂ: LLP ਨੂੰ suffix ਵਜੋਂ "limited liability partnership"/"LLP" ਲਗਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ; Firm: ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਂ.

Liability: LLP ਦੇ partners ਦੀ ਸਹਿਮਤ contribution ਤੱਕ **ਸੀਮਤ** (ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ); Firm ਦੇ partners **unlimited**, ਨਿੱਜੀ assets ਤੱਕ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ LLP ਕਾਨੂੰਨੀ-ਹਸਤੀ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ **ਹਾਂ** ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ (body corporate, separate entity, perpetual, ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ); firm **ਨਾਂਹ**. ਇਸਦਾ ਇੱਕੋ **unlimited** ਸ਼ਬਦ liability ਹੈ.

ਕਾਰਡ 5.24 T 4 · ਤੁਲਨਾ

★★★ OL 4.2 · Scanner CSQ 4.1 · SM p.5.14

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP v Partnership firm: ਨੁਕਤਾ 9–15 'ਤੇ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Mutual agency: LLP ਦਾ partner LLP ਨੂੰ bind ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ partners ਨੂੰ **ਨਹੀਂ**; Firm ਦਾ partner firm **ਅਤੇ** ਦੂਜੇ partners ਨੂੰ bind ਕਰਦਾ ਹੈ.

Designated partners: LLP ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **ਦੋ**, ਇੱਕ resident; Firm: ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ.

Common seal: LLP **ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ**; Firm: ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ.

Compliances: LLP ਵਿੱਚ **ਸਿਰਫ਼ designated partners**; Firm ਵਿੱਚ **ਸਾਰੇ partners**.

Annual filing: LLP annual statement of accounts, statement of solvency ਅਤੇ annual return ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਦੀ ਹੈ; Firm registrar ਕੋਲ ਸਾਲਾਨਾ ਕੁਝ ਦਾਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ.

Foreign nationals: LLP ਦੇ partners ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ; firm ਦੇ partners ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ. Minor: LLP ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ **ਨਹੀਂ** ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; firm ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ partners ਦੀ ਪੂਰਵ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਸੱਤ ਨੁਕਤੇ, ਇੱਕ ਵਾਕ **A Diligent Student Can Also Fetch Marks: A**gency, **D**esignated partners, **S**eal, **C**ompliances, **A**nnual filing, **F**oreign partner, **M**inor.

ਕਾਰਡ 5.25 T 4 · ਤੁਲਨਾ

★★★ OL 4.1 · Scanner TQ 4.1 · SM p.5.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

LLP v Limited Liability Company: 8 ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

Act: LLP Act, 2008 v Companies Act, 2013. ਵਿਅਕਤੀ: **partners** (contribute ਕਰਦੇ ਹਨ) v **members** (shares ਵਿੱਚ invest ਕਰਦੇ ਹਨ).

Governance: LLP **contract/agreement** ਨਾਲ; company **statute** ਨਾਲ.

Management: LLP ਵਿੱਚ partners, agreement ਵਿੱਚ authorised designated partners ਸਮੇਤ; company ਵਿੱਚ shareholders ਵੱਲੋਂ ਚੁਣਿਆ **board of directors**.

Name suffix: "limited liability partnership" ਜਾਂ "LLP" v "limited" (public) / "Private limited" (private).

ਗਿਣਤੀ: LLP ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **2**, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ; Private company ਵਿੱਚ 2 ਤੋਂ **200**; Public company ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ **7**, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ.

Liability: partner ਸਹਿਮਤ contribution ਤੱਕ ਸੀਮਤ (ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ); member **shares 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ** ਤੱਕ ਸੀਮਤ.

ਘੱਟੋ-ਘੱਟ: LLP ਵਿੱਚ **2 designated partners**; Private company ਵਿੱਚ **2 directors**; Public company ਵਿੱਚ **3 directors**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Contract v Statute** ਮੁੱਖ ਸੁਰਖ਼ੀ ਹੈ. ਫਿਰ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ: **2** designated partners v **2** (private) ਜਾਂ **3** (public) directors.

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 6 · ਕੰਪਨੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ (The Companies Act, 2013) · 32 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
1	ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Company Meanings & its Features)	6.01 – 6.03	3	★★★
2	ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (Corporate Veil Theory)	6.04 – 6.06	3	★★★
3	ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Classes of Companies Under the Act)	6.07 – 6.20	14	★★★
4	ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ (Mode of Registration/Incorporation of Company)	6.21	1	★★
5	ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ (Classification of Capital)	6.22 – 6.23	2	★★
6	Shares (ਹਿੱਸੇ)	6.24	1	★★
7	Memorandum of Association (ਸਥਾਪਨਾ-ਪੱਤਰ)	6.25	1	★★
8	Doctrine of Ultra Vires (ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ)	6.26 – 6.27	2	★★★
9	Articles of Association (ਅੰਦਰੂਨੀ ਨਿਯਮਾਵਲੀ)	6.28 – 6.29	2	★★
10	Doctrine of Indoor Management (ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ)	6.30 – 6.32	3	★★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 6.01 T 1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.3, 1.4, 1.5 · Scanner TQ 1.2, CSQ 1.4 · SM pp.6.4–6.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ **ਪੰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ** ਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ (ਇੱਕ artificial legal person) ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ?

ਜਵਾਬ

- **Separate legal entity**: ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ.
- **Perpetual succession**: ਮੈਂਬਰ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ.
- **Limited liability**: ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ.
- **Artificial legal person**: ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ contract ਕਰਦੀ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਸਿਰਫ਼ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਧਿਅਮ (directors) ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ.
- **Common seal**: ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਖ਼ਤ.

ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਣਾ, ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣਾ, ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਜਾਂ learned profession ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ **ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **S-P-L-A-C**: Separate, Perpetual, Limited, Artificial, Common seal. ਸੋਚੋ ਇੱਕ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ: ਨਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਨਾ ਸਹੁੰ, ਨਾ ਵਿਆਹ, ਨਾ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ.

ਕਾਰਡ 6.02 T 1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 1.1, 1.2 · Scanner TQ 1.1, TQ 1.3, CSQ 1.3, CSQ 1.4 · SM p.6.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਲਈ **common seal** ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ? ਜੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਦਲ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ.** Companies (Amendment) Act, 2015 ਨੇ **Section 9** ਵਿੱਚੋਂ 'and a common seal' ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਕੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ.
- Seal ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ authorisation **ਦੋ directors** ਵੱਲੋਂ, ਜਾਂ **ਇੱਕ director ਅਤੇ Company Secretary** ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ Company Secretary ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ.
- Common seal = ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਖ਼ਤ, ਇਸਦੇ incorporation ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **2015 ਵਿੱਚ ਮੋਹਰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਹੋਈ; ਇੱਕ ਮੋਹਰ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋ ਦਸਤਖ਼ਤ.** ਦੋ directors, ਜਾਂ director + CS (ਸਿਰਫ਼ ਜਿੱਥੇ CS ਹੋਵੇ).

ਕਾਰਡ 6.03 T 1 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 1.4 · Scanner CSQ 1.1, CSQ 1.2 · SM p.6.5

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. ਕੰਪਨੀ ਦੀ **perpetual succession** ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਮੈਂਬਰ ਮਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ Act ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ wound up ਹੋਣ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ.

ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਇਸਦੀ ਉਮਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ insolvency ਨਹੀਂ.

SM ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ: ਜਿਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 7 ਮੈਂਬਰ ਸਾਰੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, partnership ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ.

Shares ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ transmit ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮੈਂਬਰ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹਨ, ਕੰਪਨੀ ਨਹੀਂ.** ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ Act ਮੁਕਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਦਸਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 6.04 T 2 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 2.2, 2.7 · Scanner CSQ 2.4, CSQ 2.8, CSQ 2.9 · SM p.6.7; SM p.6.12

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Salomon v Salomon & Co. Ltd. ਵਿੱਚ ਕੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋਇਆ? ਕੀ ਇੱਕੋ ਮੈਂਬਰ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ OPC ਦਾ ਵੀ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ subscribers ਤੋਂ **ਵੱਖਰਾ ਵਿਅਕਤੀ** ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀ share capital ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ. Salomon ਨੇ 20,000 shares ਲਏ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ charge ਵਾਲੇ debentures ਲਏ.
- Scanner ਦੀ Raj ਵਾਲੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ, debenture-holder **secured creditor** ਵਜੋਂ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ; creditors ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਹੀ ਹਨ, ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ.
- **OPC**: ਇੱਕੋ ਮੈਂਬਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ **ਨਹੀਂ** ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲਾ shareholder ਹੈ; ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ unpaid share capital ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ.
- ਜੇ OPC **fraud** ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ veil ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਇੱਕ shareholder ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ.** Salomon ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੋਟ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ fraud ਹੀ ਪਾੜ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.05 T 2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 1.3, 2.3 · Scanner CSQ 2.6, TQ 1.2 · SM p.6.5

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ shareholder-cum-creditor ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਲੱਕੜੀ (timber) ਦਾ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਕੀ ਉਹ claim ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Macaura v Northern Assurance Co. Ltd. (1925) ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ member ਜਾਂ creditor ਦਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ **ਕੋਈ insurable interest ਨਹੀਂ** ਹੁੰਦਾ.

Macaura ਕੋਲ (ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ shares ਸਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ creditor ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਬੀਮਾ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ.

ਕਿਸੇ shareholder ਦਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ legal ਜਾਂ equitable interest ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Shares ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ.** ਸੰਪਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ shares.

ਕਾਰਡ 6.06 T 2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 2.1, 2.4, 2.5, 2.6 · Scanner TQ 2.1, TQ 2.2, CSQ 2.1, CSQ 2.2, CSQ 2.3, CSQ 2.5, CSQ 2.7 · SM pp.6.8–6.9

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਉਹ **ਪੰਜ ਆਧਾਰ** ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ corporate veil ਹਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਕੇਸ ਸਮੇਤ.

ਜਵਾਬ

- **Enemy character** (enemy ਨਾਲ ਵਪਾਰ; control ਦੀ ਪਰਖ): **Daimler Co. Ltd. v Continental Tyre & Rubber Co.**
- **Tax / revenue**: **Juggilal** (tax ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ entity); **Dinshaw Maneckjee Petit** (assessee ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇੱਕ ਦਿਖਾਵਾ ਸਨ).
- **Avoiding a legal obligation**: **Workmen of Associated Rubber Industries** (workmen ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ bonus ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ subsidiary).
- **Subsidiary as agent**: **Merchandise Transport Ltd. v British Transport Commission (1982)**; parent ਅਤੇ subsidiary ਇੱਕ ਹੀ ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈ.
- **Fraud / improper conduct or to defeat the law**: **Gilford Motor Co. v Horne**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **E-T-L-A-F**: Enemy, Tax, Legal obligation, Agent subsidiary, Fraud. ਪਰਦਾ ਪੰਜ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਟਦਾ ਹੈ; ਪੰਜ ਅੱਖਰ, ਪੰਜ ਆਧਾਰ, ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ.

ਕਾਰਡ 6.07 T 3 · ਤੁਲਨਾ

★★ OL 3.1, 3.2 · Scanner TQ 3.8, CSQ 3.19 · SM pp.6.10–6.12

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ: limited by shares, limited by guarantee ਅਤੇ unlimited. ਕੀ unlimited ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ creditor ਸਿੱਧਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Limited by shares (s. 2(22))**: ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ shares 'ਤੇ **unpaid ਰਕਮ** ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ winding up 'ਤੇ **ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ** ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.
- **Limited by guarantee (s. 2(21))**: ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ **ਰਕਮ** ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ memorandum ਵਿੱਚ **ਲਈ ਸੀ**, ਅਤੇ **ਸਿਰਫ਼ winding up 'ਤੇ**.
- **Unlimited (s. 2(92))**: ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ; ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.
- **ਜਾਲ**: creditor shareholder 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਮੁਕੱਦਮਾ **ਨਹੀਂ** ਕਰ ਸਕਦਾ. ਉਹ **winding up** ਦੀ petition ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ official liquidator ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ contribution ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਜੋ unlimited ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Shares: ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ. Guarantee: ਤੈਅ ਰਕਮ, ਸਿਰਫ਼ winding up 'ਤੇ. Unlimited: ਕੋਈ ਛੱਤ ਨਹੀਂ.** Unlimited ਕੰਪਨੀ ਦੇ creditors liquidator ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮੈਂਬਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 6.08 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.3 · Scanner TQ 3.1, TQ 3.7, CSQ 3.5, CSQ 3.17 · SM pp.6.12–6.13

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

OPC (s. 2(62)) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. **nominee** ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ: consent, withdrawal ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ?

ਜਵਾਬ

- **OPC** = ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸਦਾ **ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਂਬਰ** ਹੋਵੇ; ਇਹ private company ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ minimum paid-up capital ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ.
- **Memorandum ਵਿੱਚ nominee ਦਾ ਨਾਂ** ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ subscriber ਦੀ ਮੌਤ ਜਾਂ contract ਕਰਨ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਦਾ ਹੈ.
- Nominee **ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਤੀ consent** ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ incorporation ਸਮੇਂ Registrar ਕੋਲ file ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਉਸਨੂੰ **consent ਵਾਪਸ ਲੈਣ** ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.
- ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ **notice** ਦੇ ਕੇ **nominee ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ**, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ Registrar ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ.
- ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ **memorandum ਦੀ alteration ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Nominee = ਸਟੈਪਨੀ ਪਹੀਆ**: ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਖਤੀ consent ਨਾਲ ਲੱਗਿਆ, ਸਾਦੇ notice ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ memorandum ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ.

ਕਾਰਡ 6.09 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.3, 3.5, 3.6 · Scanner TQ 3.1, CSQ 3.8, CSQ 3.25 · SM p.6.13

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

OPC ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ? Conversion ਬਾਰੇ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ OPC**: ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ OPC incorporate ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਚ nominee ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ.
- **ਕੋਈ minor** ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ nominee ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ, ਨਾ ਹੀ beneficial interest ਨਾਲ ਕੋਈ share ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ.
- ਇਸਨੂੰ **Section 8 company ਵਜੋਂ incorporate ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ convert ਨਹੀਂ** ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.
- ਇਹ **Non-Banking Financial Investment** ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ body corporate ਦੀਆਂ securities ਵਿੱਚ investment ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ.
- ਇਹ private ਜਾਂ public company ਵਿੱਚ **convert ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ** (SM: 'in certain cases').
- Deck: conversion ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਮਨਜ਼ੂਰ; CSQ 3.25 ਵਿੱਚ private company ਦਾ OPC ਬਣਨਾ ਉਦੋਂ ਠੀਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਜੇ eligibility ਪੂਰੀ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਚਾਰ ਨਾਂਹਾਂ**: ਦੂਜਾ OPC ਨਹੀਂ, minor ਨਹੀਂ, Section 8 ਨਹੀਂ, NBFI ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਹੀਂ. ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਸਤਾ private ਜਾਂ public company ਵੱਲ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.10 T 3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 3.4, 3.6 · Scanner CSQ 3.7, CSQ 3.25 · SM p.6.13

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

OPC ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸਦਾ nominee ਬਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਕੀ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ: **residence** ਜਾਂ **citizenship**? 'Resident in India' ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Citizenship, residence ਨਹੀਂ.** ਸਿਰਫ਼ **natural person ਜੋ Indian citizen ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ India ਵਿੱਚ resident ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ**, OPC incorporate ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਇੱਕੋ ਮੈਂਬਰ ਦਾ nominee ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ.
- **Foreign citizen** nominee ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ: CSQ 3.7 ਵਿੱਚ foreign citizen ਦੇ India ਵਿੱਚ 125 ਦਿਨ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਸਨ.
- '**Resident in India**' = ਪਿਛਲੇ ਪੂਰੇ financial year ਵਿੱਚ India ਵਿੱਚ **ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 120 ਦਿਨ** ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਪਾਸਪੋਰਟ, ਪਿੰਨ-ਕੋਡ ਨਹੀਂ.** Citizenship ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ; 120 ਦਿਨਾਂ ਦੀ residence ਦੀ ਪਰਖ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.11 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.7, 3.10 · Scanner CSQ 3.3, CSQ 3.27 · SM pp.6.13–6.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Private company (s. 2(68)) ਦੀਆਂ ਪਰਖਾਂ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਕਿਵੇਂ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. Private subsidiary ਨੂੰ public ਕਦੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- ਆਪਣੀਆਂ articles ਰਾਹੀਂ ਇਹ **shares ਦੇ transfer ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸੀਮਤ** ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ securities ਲਈ subscribe ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ **public ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਦੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ** ਕਰਦੀ ਹੈ.
- ਇਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ **200** ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ (OPC ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ); ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 2.
- **Joint holders** ਨੂੰ **ਇੱਕ** ਮੈਂਬਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
- **Employees** ਅਤੇ **ਉਹ ex-employees ਜੋ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ** ਗਿਣੇ **ਨਹੀਂ** ਜਾਂਦੇ.
- Public company ਦੀ subsidiary ਨੂੰ **public ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ** (s. 2(71) ਦਾ proviso), ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੀਆਂ articles ਵਿੱਚ private ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੇ shares **ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ transfer ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ** (CSQ 3.27).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **R-200-P**: Restrict transfer, 200 ਦੀ ਹੱਦ, Prohibit public offer. Joint holders ਇੱਕ ਸਿਰ ਹਨ; ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 6.12 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.8, 3.9 · Scanner CSQ 3.9, CSQ 3.22, CSQ 3.28 · SM pp.6.14–6.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ **small company (s. 2(85))** ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੱਸੋ, ਅਤੇ ਉਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਜੋ ਕਦੇ small ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ.

ਜਵਾਬ

- **Public company ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ** ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ, ਯਾਨੀ private company.
- **Paid-up share capital ₹4 crore ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਅਤੇ turnover ₹40 crore ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ** (turnover ਪਿਛਲੇ financial year ਦੇ profit and loss account ਅਨੁਸਾਰ). ਸਰੋਤ: 2022 Rules, 15 September 2022 ਤੋਂ ਲਾਗੂ.
- **ਦੋਵੇਂ** ਹੱਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ.
- **Small ਨਹੀਂ**: **holding ਜਾਂ subsidiary** company; **Section 8** company; ਕਿਸੇ **special Act** ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ company ਜਾਂ body corporate.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **4 ਅਤੇ 40, ਦੋਵੇਂ 'ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ'.** ਫਿਰ ਚਾਰ ਵਰਜਿਤ ਕਿਸਮਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ: Holding, Subsidiary, Section 8, Special Act (H-S-8-S).

ਕਾਰਡ 6.13 T 3 · ਤੁਲਨਾ

★★★ OL 3.11, 3.12, 3.13 · Scanner TQ 3.3, CSQ 3.6, CSQ 3.12, CSQ 3.23 · SM pp.6.16–6.17

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Subsidiary (s. 2(87)) ਅਤੇ **associate (s. 2(6))** company ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ. 'ਠੀਕ 50%' ਅਤੇ non-voting shares ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Subsidiary**: holding company **Board ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ control** ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ subsidiaries ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੁੱਲ voting power ਦੇ **ਅੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ** ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ control ਕਰਦੀ ਹੈ.
- Subsidiary ਦੀ subsidiary ਵੀ holding company ਦੀ subsidiary ਹੁੰਦੀ ਹੈ (chain).
- **ਠੀਕ 50% ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ**; **non-voting preference shares** voting power ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜੋੜਦੇ (CSQ 3.12).
- **Associate**: ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ **significant influence** ਹੋਵੇ, ਯਾਨੀ ਕੁੱਲ voting power ਦੇ **ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20%** ਦਾ control, ਜਾਂ **agreement** ਅਧੀਨ business ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਦਾ control ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ; ਇਹ **subsidiary ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ **joint venture** company ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Subsidiary: ਅੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ (>50%). Associate: ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ (≥20%).** ਠੀਕ ਅੱਧਾ 'ਅੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ' ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.

ਕਾਰਡ 6.14 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 3.14 · Scanner TQ 3.4 · SM p.6.17

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Listed ਅਤੇ **unlisted** company (s. 2(52)) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ.

ਜਵਾਬ

- **Listed**: ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸਦੀ **ਕੋਈ ਵੀ security** ਕਿਸੇ **recognised stock exchange** 'ਤੇ **listed** ਹੋਵੇ.
- **Unlisted**: **listed company ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ** ਕੋਈ ਵੀ company.
- ਇਹ **capital ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਆਧਾਰ** 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Listed = exchange ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ; unlisted = ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ.** ਇੱਕ listed security ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.15 T3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.15, 3.16 · Scanner CSQ 3.4, CSQ 3.15, CSQ 3.29, CSQ 3.31 · SM p.6.18

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Government company (s. 2(45)) ਕੀ ਹੈ? 51% ਵਿੱਚ ਕੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ private company ਹੋਣ ਨਾਲ ਫ਼ਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Central Government** ਜਾਂ **State Government(s)** ਜਾਂ **ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਿਲ ਕੇ** ਕੋਲ **paid-up share capital ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 51%**; ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ government company ਦੀ **subsidiary** ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ.
- ਸਿਰਫ਼ **Central ਜਾਂ State Government** ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. CSQ 3.15 ਵਿੱਚ 20% + 10% + 10% = 40%; LIC ਦੇ 8% ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 15% ਨਹੀਂ ਗਿਣੇ ਗਏ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ government company ਨਹੀਂ ਸੀ.
- ਜਿੱਥੇ shares ਨਾਲ differential voting rights ਹੋਣ, ਉੱਥੇ 'paid-up share capital' ਨੂੰ **ਕੁੱਲ voting power** ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
- **Private ਰੂਪ ਮਾਅਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ**: 51% Central Government ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਾਲੀ private company ਵੀ government company ਹੈ (CSQ 3.31).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **51 ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ.** Centre + States ਗਿਣੋ; LIC, PSUs ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਬਾਹਰ. Private ਜਾਂ public ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ.

ਕਾਰਡ 6.16 T3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.17 · Scanner TQ 3.6 · SM p.6.18

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Foreign company (s. 2(42)) ਦੀਆਂ **ਪਰਖਾਂ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- **India ਤੋਂ ਬਾਹਰ incorporate** ਹੋਈ company ਜਾਂ body corporate, ਜੋ
- (i) India ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜਾਂ agent ਰਾਹੀਂ **ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਥਾਂ (place of business)** ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ, **physically ਜਾਂ electronic mode ਰਾਹੀਂ**; **ਅਤੇ**
- (ii) India ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ **ਕੋਈ ਵੀ business activity ਕਰਦੀ** ਹੋਵੇ.
- TQ 3.6: Singapore ਵਿੱਚ incorporate ਹੋਈ Mike LLC, ਜਿਸਦਾ Pune ਵਿੱਚ office ਹੈ, ਇੱਕ foreign company ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Abroad + Address + Activity**: ਬਾਹਰ incorporate, India ਵਿੱਚ Address (place of business), ਅਤੇ India ਵਿੱਚ Activity.

ਕਾਰਡ 6.17 T3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.18, 3.19, 3.20 · Scanner TQ 3.2, TQ 3.5, CSQ 3.1, CSQ 3.13, CSQ 3.24 · SM pp.6.18–6.20

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 8 company ਦੀਆਂ **ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ** ਦੱਸੋ. ਕੀ ਇਹ ਕਦੇ dividend ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **ਚੈਰੀਟੇਬਲ objects** (commerce, art, science, sports, education, research, social welfare, religion, charity, environment ਦੀ protection ਆਦਿ) ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ **ਆਪਣਾ profit ਉਨ੍ਹਾਂ objects 'ਤੇ ਹੀ ਲਗਾਉਂਦੀ** ਹੈ.
- ਇਹ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ **ਕੋਈ ਵੀ dividend ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ**.
- Central Government ਦੀ **licence** ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ (ਅਧਿਕਾਰ ROC ਨੂੰ delegated); ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਨਾਲ 'Ltd.' ਜਾਂ 'Pvt. Ltd.' ਜੋੜਨ ਦੀ **ਲੋੜ ਨਹੀਂ**.
- 21 ਦੀ ਥਾਂ **clear 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ notice** 'ਤੇ general meeting ਬੁਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.
- ਇੱਕ **partnership firm** ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮਕਸਦ ਵਾਲਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ, ਵੰਡ ਕਦੇ ਨਹੀਂ.** ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ, ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ: ਨਾ dividend, ਨਾ 'Ltd.', 14 ਦਿਨ ਦਾ notice, firms ਦਾ ਸਵਾਗਤ.

ਕਾਰਡ 6.18 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.21 · Scanner TQ 3.2, CSQ 3.16 · SM p.6.19

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Section 8 licence ਕਿਵੇਂ revoke ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- ਆਧਾਰ: ਇਸ section ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਜਾਂ licence ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; ਕੰਮਕਾਜ **fraud** ਨਾਲ, company ਦੇ objects ਦੇ ਉਲਟ, ਜਾਂ **public interest ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ** ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ.
- **Revocation ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ**: Central Government ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ **ਲਿਖਤੀ notice** ਅਤੇ **ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ** ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ.
- **Revocation 'ਤੇ**: Registrar ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿੱਚ 'Limited' ਜਾਂ 'Private Limited' ਜੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.
- **ਫਿਰ**, public interest ਵਿੱਚ, Central Government ਸਮਾਨ objects ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ Section 8 company ਨਾਲ **amalgamation**, **ਜਾਂ winding up** ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ N-L-A-W: Notice, Limited added, Amalgamate or Wind up. ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ, ਫਿਰ ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਖ਼ਰੀ ਹੁਕਮ.

ਕਾਰਡ 6.19 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 3.22, 3.23 · Scanner CSQ 3.11, CSQ 3.18, CSQ 3.31 · SM p.6.21

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Dormant company (s. 455) ਦਾ ਦਰਜਾ ਕੌਣ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ? 'Significant accounting transaction' ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **ਭਵਿੱਖ ਦੇ project** ਲਈ, ਜਾਂ ਕੋਈ **asset ਜਾਂ intellectual property ਰੱਖਣ** ਲਈ ਬਣੀ ਕੰਪਨੀ, ਜਿਸਦਾ **ਕੋਈ significant accounting transaction ਨਾ ਹੋਵੇ**, ਜਾਂ ਇੱਕ **inactive company**, **Registrar** ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ.
- **Inactive company**: **ਪਿਛਲੇ ਦੋ financial years** ਵਿੱਚ ਕੋਈ business ਜਾਂ operation ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਕੋਈ significant accounting transaction ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ financial statements ਅਤੇ annual returns file ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ.
- **Significant accounting transaction** = ਕੋਈ ਵੀ transaction **ਸਿਵਾਏ** (i) Registrar ਨੂੰ fees, (ii) Act ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀਆਂ, (iii) Act ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ shares ਦੀ allotment, (iv) office ਅਤੇ records ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀਆਂ.
- ਇਨ੍ਹਾਂ **ਚਾਰ ਅਪਵਾਦਾਂ** ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ transaction dormant ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ (CSQ 3.18: ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਲਈ ₹1 crore ਦੀ down payment).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ F-L-S-O: Fees, Law payments, Shares allotted, Office upkeep. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਰ transaction 'significant' ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.20 T 3 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 3.24 · Scanner CSQ 3.21, CSQ 3.31 · SM p.6.22

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Public financial institutions (s. 2(72)) ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ? ਕੀ 51% Government ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪ PFI ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- (i) **LIC**; (ii) **IDFC Ltd.**; (iii) UTI (Transfer of Undertaking and Repeal) Act, 2002 ਅਧੀਨ **specified company**; (iv) **Companies Act, 1956 ਦੇ s. 4A(2)** ਅਧੀਨ notify ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ; (v) **RBI** ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰ ਕੇ Central Government ਵੱਲੋਂ **notify ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ**.
- ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਤਾਂ ਹੀ notify ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਹ **Central ਜਾਂ State Act ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਗਠਿਤ** ਹੋਵੇ (Companies Acts ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ), **ਜਾਂ** ਉਸਦੀ paid-up capital ਦਾ **ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 51%** Government(s) ਕੋਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ control ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ.
- ਇਸ ਲਈ 51% Government ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਉਸਨੂੰ notification ਲਈ **ਯੋਗ** ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, **ਆਪਣੇ-ਆਪ** PFI ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ (CSQ 3.31).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ L-I-U-4-N: LIC, IDFC, UTI company, s. 4A(2) bodies, Notified others. 51% ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ; notification ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.21 T 4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.1, 4.2 · Scanner TQ 4.1, TQ 4.2 · SM pp.6.23–6.24, 6.27

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 7(1) ਅਧੀਨ Registrar ਕੋਲ ਕੀ file ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? **s. 10** ਅਧੀਨ registered memorandum ਅਤੇ articles ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **s. 7(1)** ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼: ਸਾਰੇ subscribers ਵੱਲੋਂ ਹਸਤਾਖਰਿਤ **memorandum ਅਤੇ articles**; formation ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ professional (advocate, CA, cost accountant ਜਾਂ practice ਕਰਦਾ CS) ਅਤੇ articles ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ **declaration of compliance**; **subscribers ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ directors ਦੀਆਂ declarations**; ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਪਤਾ; ਵੇਰਵੇ.
- Registrar ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ register ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ **certificate of incorporation** ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ.
- **s. 10**: registered memorandum ਅਤੇ articles **ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ** ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ agreement ਹੋਵੇ.
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ **ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਣਯੋਗ ਰਕਮਾਂ** ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ **ਬਕਾਇਆ debt** ਹਨ.
- Formation (s. 3): public company, **7 ਜਾਂ ਵੱਧ** ਵਿਅਕਤੀ; private, **2 ਜਾਂ ਵੱਧ**; OPC, **ਇੱਕ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Section 7 ਭੇਜਦਾ ਹੈ; Section 10 ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ. ਪਹਿਲਾਂ file (7), ਫਿਰ ਪਾਬੰਦੀ (10); ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਦੇਣਾ ਇੱਕ debt ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.22 T 5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 5.1 · Scanner TQ 5.1 · SM pp.6.27–6.28

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Share capital ਦੀਆਂ **ਪੰਜ ਕਿਸਮਾਂ** ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸੋ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ **paid-up capital** ਕਿਵੇਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਜਵਾਬ

- **Authorised (nominal / registered) capital** [s. 2(8)]: memorandum ਦੁਆਰਾ authorise ਕੀਤੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ share capital.
- **Issued capital** [s. 2(50)]: authorised capital ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ subscription ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.
- **Subscribed capital** [s. 2(86)]: ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ subscribe ਕੀਤਾ ਹੈ.
- **Called-up capital** [s. 2(15)]: ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਮੰਗੀ ਗਈ.
- **Paid-up capital** = **called-up capital − calls in arrears**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **A-I-S-C-P, ਤੰਗ ਹੁੰਦੀ ਕੁੱਪੀ (funnel)**: Authorised, Issued, Subscribed, Called-up, Paid-up. ਹਰ ਪੜਾਅ ਪਿਛਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.23 T 5 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★ OL 5.2 · Scanner TQ 5.2 · SM pp.6.28–6.29

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ **share** ਕੀ ਹੈ? ਕੀ shareholders ਕੰਪਨੀ ਦੇ undertaking ਦੇ ਹਿੱਸੇ-ਮਾਲਕ ਹਨ?

ਜਵਾਬ

- Share **ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਸਗੋਂ **ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ interest** ਹੈ, ਜੋ contract ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਈ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ (**Borland Trustees v Steel Bros. & Co. Ltd.**).
- ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ shareholders undertaking ਦੇ **ਹਿੱਸੇ-ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ** ਹਨ.
- Shares **movable property** ਹਨ (**s. 44**), ਅਤੇ articles ਅਨੁਸਾਰ transfer ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ.
- ਹਰ share **numbered** ਹੁੰਦਾ ਹੈ (**s. 45**), ਸਿਵਾਏ ਉਸ share ਦੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਹੋਵੇ ਜੋ depository ਦੇ records ਵਿੱਚ beneficial interest ਦੇ holder ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **44 ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, 45 ਨੰਬਰ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ.** Share ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਟਿਕਟ ਹੈ, ਫ਼ੈਕਟਰੀ ਦੀ ਇੱਟ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 6.24 T 6 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 6.1, 6.2 · Scanner TQ 6.1, TQ 6.2 · SM pp.6.29–6.30

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 43 ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ **ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ** ਮੰਨਦਾ ਹੈ? ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ **preference** capital ਕਦੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Equity share capital**: ਉਹ ਸਾਰੀ share capital ਜੋ **preference ਨਹੀਂ** ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ **voting rights** ਹੋਣ, ਜਾਂ prescribed rules ਅਨੁਸਾਰ dividend, voting ਜਾਂ ਹੋਰ ਬਾਰੇ **differential rights** ਹੋਣ.
- **Preference share capital**: **issued** capital ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ **dividend** ਲਈ (ਤੈਅ ਰਕਮ ਜਾਂ ਤੈਅ ਦਰ) **ਅਤੇ** winding up 'ਤੇ ਜਾਂ capital ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ paid-up capital ਦੀ **repayment** ਲਈ **ਤਰਜੀਹੀ ਹੱਕ** ਹੋਵੇ.
- SM ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ: Tata Motors ਦੇ 'A' equity shares (DVR); ਹਰ 10 'ਤੇ ਇੱਕ vote, ਅਤੇ dividend 5 percentage points ਵੱਧ.
- Section 43 ਉਸ **private company** 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸਦੇ memorandum ਜਾਂ articles ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Equity = ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਜੋ Preference ਨਹੀਂ; Preference = ਦੇ ਵਾਰ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ**, ਪਹਿਲਾਂ dividend ਲਈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸੀ ਲਈ.

ਕਾਰਡ 6.25 T 7 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 7.1 · Scanner TQ 7.1 · SM pp.6.30–6.32

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Memorandum ਕੰਪਨੀ ਦਾ **charter** ਹੈ. ਇਸਦੀਆਂ **ਛੇ clauses** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- **Name** clause: 'Limited' ਜਾਂ 'Private Limited' ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (Section 8 companies 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ).
- **Registered office** clause: ਉਹ State ਜਿੱਥੇ office ਸਥਿਤ ਹੋਵੇਗਾ.
- **Objects** clause: ਉਹ objects ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ incorporate ਹੋਈ ਹੈ.
- **Liability** clause: limited ਜਾਂ unlimited; shares ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ unpaid ਰਕਮ; guarantee ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲਈ ਗਈ ਰਕਮ.
- **Capital** clause: authorised capital, ਜੋ ਤੈਅ ਰਕਮ ਦੇ shares ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਹੋਵੇ (share capital ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲੋੜ ਨਹੀਂ).
- **Association** clause: subscribers, ਹਰ ਇੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ share ਲੈਂਦਾ ਹੈ; **OPC** ਵਿੱਚ ਇਹ **nominee** ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **N-R-O-L-C-A**: Name, Registered office, Objects, Liability, Capital, Association. ਛੇ ਕੋਠੀਆਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਲਮਾਰੀ ਸੋਚੋ, ਹਰ ਕੋਠੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੇਬਲ, ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ.

ਕਾਰਡ 6.26 T 8 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 8.1, 8.2 · Scanner TQ 8.1, CSQ 8.3 · SM pp.6.33–6.35

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Objects clause ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਇਹ binding ਹੈ? **Directors** ਅਤੇ **articles** ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ.

ਜਵਾਬ

- **ਕੰਪਨੀ ਦੇ ultra vires** (memorandum ਤੋਂ ਬਾਹਰ): **void** ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ **binding ਨਹੀਂ**, ਭਾਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ; ਨਾ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ **ratify ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ** (**Ashbury Railway Carriage v Riche, 1875**).
- ਇਹ estoppel, acquiescence, ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ, ਦੇਰੀ ਜਾਂ ratification ਨਾਲ intra vires ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ.
- **Directors ਦੇ ultra vires** (ਪਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ intra vires): ਮੈਂਬਰ **general meeting** ਵਿੱਚ resolution ਦੁਆਰਾ **ratify** ਕਰਦੇ ਹਨ.
- **Articles ਦੇ ultra vires**: **special resolution** ਦੁਆਰਾ **articles ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ** ਕਰੋ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਤਿੰਨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ**: Company (ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬੰਦ), Directors (ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ resolution ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ), Articles (special resolution ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ).

ਕਾਰਡ 6.27 T 8 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 8.3 · Scanner CSQ 8.1, CSQ 8.2, CSQ 8.3 · SM pp.6.33–6.34

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ **ultra vires loan** ਲੈਂਦੀ ਹੈ. ਜੇ ਪੈਸਾ (a) ਹਾਲੇ ਖ਼ਰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, (b) ਜਾਇਜ਼ ਕਰਜ਼ੇ ਚੁਕਾਉਣ 'ਤੇ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਤਾਂ lender ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- Lender ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ transaction ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ; ਇਹ void ਹੈ.
- **ਖ਼ਰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ**: ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ **injunction** ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਕੰਪਨੀ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ, ਇਸ ਲਈ lender ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੂ-ਬ-ਹੂ (in specie) ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ.
- **ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਜ਼ੇ ਚੁਕਾਉਣ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ**: lender **ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ** ਅਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ.
- ਆਮ ਤੱਥ: memorandum ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ (CSQ 8.1, CSQ 8.2).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਖ਼ਰਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ: ਰੋਕੋ (injunction). ਜਾਇਜ਼ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਖ਼ਰਚ ਹੋਇਆ: ਥਾਂ ਲਓ.** ਰੋਕੋ ਜਾਂ ਥਾਂ ਲਓ.

ਕਾਰਡ 6.28 T 9 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 9.1, 9.4 · Scanner TQ 9.1, CSQ 9.2, CSQ 9.4 · SM p.6.36

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 5 ਅਧੀਨ **entrenchment** ਕੀ ਹੈ? Private ਅਤੇ public company ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Entrenchment**: articles ਦੀਆਂ ਖ਼ਾਸ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ **ਸਿਰਫ਼ special resolution ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ** ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ.
- ਇਹ ਸਿਰਫ਼ **formation 'ਤੇ**, ਜਾਂ **amendment** ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: **private** company ਵਿੱਚ **ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ**; **public** company ਵਿੱਚ **special resolution**.
- Private company ਲਈ special resolution **ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ** (CSQ 9.4: Mr Zitesh ਸਹੀ, Mr Yogesh ਗ਼ਲਤ).
- ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ entrenchment ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ **Registrar ਨੂੰ notice ਦੇਣਾ** ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ.
- Articles **Tables F, G, H, I ਅਤੇ J** (Schedule I) ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਕੰਪਨੀ **model articles** ਅਪਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Private ਮੰਗੇ ਸਭ, Public ਮੰਗੇ Special**, ਫਿਰ Registrar ਨੂੰ ਦੱਸੋ. ਇਹ ਤਾਲਾ special resolution ਨਾਲੋਂ ਔਖਾ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 6.29 T 9 · ਤੁਲਨਾ

★ OL 9.2, 9.3, 9.5 · Scanner TQ 9.2, CSQ 9.1, CSQ 9.3 · SM pp.6.35–6.37

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Memorandum ਅਤੇ **articles** ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਦੱਸੋ. ਕੀ articles ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **Objects**: MoA ਕੰਪਨੀ ਦੇ objects ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; AoA ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਅਤੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ objects ਕਿਵੇਂ ਹਾਸਲ ਹੋਣਗੇ.
- **ਰਿਸ਼ਤਾ**: MoA, ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ **ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆ**; AoA, ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ **ਮੈਂਬਰ**.
- **ਤਬਦੀਲੀ**: MoA ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ Act ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ **Regional Director ਜਾਂ Tribunal** ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ; AoA ਸਿੱਧੇ **special resolution** ਨਾਲ.
- **Ultra vires**: MoA ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਕੰਮ **void** ਹੈ, ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ratify ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; AoA ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਕੰਮ, ਜੇ MoA ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, special resolution ਨਾਲ ratify ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.
- Articles ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ: insolvent ਮੈਂਬਰ ਦਾ **official assignee** ਪਾਬੰਦ ਸੀ (CSQ 9.1). Special resolution ਨਾਲ ਬਦਲੇ ਜਾ ਸਕਣ ਕਾਰਨ, articles ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੱਕੀ post ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ (CSQ 9.3).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **MoA: ਬਾਹਰ, Objects, ਬਦਲਣਾ ਔਖਾ. AoA: ਅੰਦਰ, Instructions, ਬਦਲਣਾ ਸੌਖਾ (special resolution).**

ਕਾਰਡ 6.30 T 10 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 10.1 · Scanner TQ 10.3 · SM p.6.37

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Constructive notice (s. 399) ਕੀ ਹੈ? ਹਰ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **s. 399**: ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ Registrar ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ inspection ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; registration 'ਤੇ memorandum ਅਤੇ articles **public documents** ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.
- ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਨਾ ਪੜ੍ਹੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ **memorandum ਅਤੇ articles** ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ registered ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਜਿਵੇਂ **special resolutions**, ਨੂੰ **ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਹੈ**.
- ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਧੀਨ directors ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ contract ਰਾਹੀਂ ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Registered ਮਤਲਬ public ਮਤਲਬ ਪੜ੍ਹਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ.** ਫ਼ਾਈਲ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 6.31 T 10 · ਯਾਦ ਕਰੋ	★★★ OL 10.2, 10.3, 10.4, 10.5 · Scanner TQ 10.1, TQ 10.2, CSQ 10.2 · SM pp.6.38–6.40
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ **Turquand rule** (indoor management) ਅਤੇ ਇਸਦੇ **ਤਿੰਨ ਅਪਵਾਦ** ਦੱਸੋ.	ਜਵਾਬ • **ਨਿਯਮ** (constructive notice ਦਾ ਅਪਵਾਦ): ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ articles ਜਾਂ memorandum ਦੁਆਰਾ authorise ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ **ਅੰਦਰੂਨੀ ਨਿਯਮਬੱਧਤਾ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ** (**Royal British Bank v Turquand**). • **ਨਹੀਂ**, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਨਿਯਮੀ ਦਾ **ਅਸਲ ਜਾਂ constructive ਗਿਆਨ** ਹੋਵੇ (Howard v Patent Ivory Manufacturing Co.; Morris v Kansseen). • **ਨਹੀਂ**, ਜਿੱਥੇ **ਸ਼ੱਕ** ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੋਵੇ: officer ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਅਸਾਧਾਰਨ transaction ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ (Anand Bihari Lal v Dinshaw & Co.). • **ਨਹੀਂ**, **forgery** ਲਈ, ਜੋ nullity ਹੈ (Ruben v Great Fingall Consolidated).
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **K-S-F: Know, Suspect, Forge.** ਤਿੰਨ ਲਾਲ ਬੱਤੀਆਂ Turquand ਦੀ ਹਰੀ ਬੱਤੀ ਬੁਝਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ.	

ਕਾਰਡ 6.32 T 10 · ਧਾਰਨਾ	★★★ OL 10.2, 10.3, 10.4, 10.5 · Scanner CSQ 10.5, CSQ 10.2 · SM pp.6.38–6.40
ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਇੱਕ bank articles ਦੀ ਹੱਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, directors ਦੇ ਉਸ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਕੇ ਕਿ board resolution ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ. Bank ਕਦੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਨਹੀਂ?	ਜਵਾਬ • **ਸੁਰੱਖਿਅਤ**, ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ resolution ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ: board resolution ਪਾਸ ਕਰਨਾ **indoor management** ਹੈ, ਅਤੇ articles ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ bank ਇਸਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 10.5; CSQ 10.2). • **ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ**, ਜੇ bank ਨੂੰ **sanction ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਾ ਸੀ** ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਛੱਡੀ ਗਈ ਹੈ: ਅਸਲ ਗਿਆਨ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. • **ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ**, ਜੇ confirming ਪੱਤਰ **forged** ਸੀ: forgery nullity ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ.
ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਅਣਜਾਣ ਭੁੱਲ: ਸੁਰੱਖਿਅਤ. ਜਾਣੀ ਹੋਈ ਭੁੱਲ: ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ. ਜਾਅਲੀ ਕਾਗਜ਼: void.**	

ਫ਼ਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ — ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਸਮੇਤ

ਅਧਿਆਇ 7 · Negotiable Instruments Act, 1881 ਦੇ ਉਪਬੰਧ (The Negotiable Instruments Act, 1881) · 32 ਕਾਰਡ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ

- ਪਹਿਲਾਂ **ਸਵਾਲ** ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਬੋਲ ਕੇ** ਜਵਾਬ ਦਿਓ.
- ਫਿਰ **ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ** ਪੜ੍ਹੋ. ਜੇ ਉਹ ਨਾ ਜਚੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜੁਗਤ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਰਡ ਕੋਲ ਲਿਖ ਲਓ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਸਦੇ **Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ** (TQ = theory question, CSQ = case scenario question) ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕੋ.
- ਹਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ **1 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਫਿਰ 1 ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ** ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖੋ.

ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ

★★★	ICAI ਨੇ 6 ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਸ਼ਬਦ-ਬ-ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰੋ.
★★	3 ਤੋਂ 5 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਜਾਣੋ.
★	1 ਜਾਂ 2 ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੋ; ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਸਕੋ.
–	Study Material ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. One Liner ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ.

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ

ਵਿਸ਼ਾ	ਨਾਂ	ਕਾਰਡ ਗਿਣਤੀ	ਕੁੱਲ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿਤਾਰੇ
1	Negotiable Instruments ਦਾ ਅਰਥ (Meaning of Negotiable Instruments)	7.01 – 7.02	2	★★
2	Promissory Note (ਵਾਅਦਾ-ਪੱਤਰ)	7.03 – 7.04	2	★
3	Bills of Exchange (ਹੁੰਡੀਆਂ)	7.05 – 7.08	4	★★
4	Cheque (ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਹੁਕਮ)	7.09 – 7.13	5	★★
5	Negotiable Instruments ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ (Classification of Negotiable Instruments)	7.14 – 7.17	4	★★★
6	Negotiable Instruments ਦੀ Negotiation (ਤਬਾਦਲਾ) (Negotiation (Transfer) of Negotiable Instruments)	7.18 – 7.21	4	★★★
7	ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ Cheques ਦਾ Dishonour (Dishonour of Cheques for Insufficiency of Funds in the Accounts (Section 138 to 142))	7.22 – 7.26	5	★★★
8	Instruments ਦੀ Presentment (Presentment of Instruments)	7.27 – 7.30	4	★★★
9	ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਯਮ (Rules of Compensation)	7.31 – 7.32	2	★★

ਸਰੋਤ: ICAI Study Material (July 2026), Scanner Business Laws 2026 October, One Liners P2. ਸਿਤਾਰੇ One Liners deck ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ. "OL" = One Liner ਹਵਾਲਾ; "TQ" / "CSQ" = Scanner ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (ਅਧਿਆਇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ unit ਸਮੇਤ, ਜਿਵੇਂ U3); "SM p." = Study Material ਦਾ ਪੰਨਾ.

ਕਾਰਡ 7.01 T 1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 1.1, 1.2 · Scanner TQ 1.1 · SM p.7.3

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Negotiable instrument ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? **s. 13** ਕਿਹੜੇ instruments ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕੋਈ instrument **order** ਜਾਂ **bearer** ਨੂੰ payable ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

(ਵਪਾਰਕ ਰੀਤ ਅਨੁਸਾਰ) **ਸਿਰਫ਼ delivery** ਨਾਲ, ਜਾਂ **indorsement ਅਤੇ delivery** ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ transferable; ਸੰਪਤੀ (property) value ਦੇਣ ਵਾਲੇ bona fide transferee ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

Act ਇਸ term ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ; **s. 13** ਸਿਰਫ਼ **bills of exchange, promissory notes ਅਤੇ cheques** ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ **order** ਜਾਂ **bearer** ਨੂੰ payable ਹੋਣ.

- **Order:** ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੰਝ payable ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ payable ਹੋਵੇ ਅਤੇ transfer ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਹੋਣ.
- **Bearer:** 'pay bearer' ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਕਲੌਤੀ ਜਾਂ ਆਖ਼ਰੀ indorsement **in blank** ਹੋਵੇ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ s. 13 ਦੇ **ਤਿੰਨ** ਨਾਂ: **P**romissory note, **B**ill, **C**heque. Blank indorsement instrument ਨੂੰ bearer ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ: ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਉਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 7.02 T 1 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 1.3 · Scanner TQ 1.1 · SM p.7.4

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Negotiable instrument ਦੀਆਂ **ਅੱਠ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- **1–2:** ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ **ਲਿਖਤੀ (writing)**; **ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤਾ (signed)**.
- **3–5:** ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ **transferable**; holder ਦਾ **title ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ**; ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਣ ਤੱਕ **ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਵਾਰ** transfer ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.
- **6: ਸ਼ਰਤ-ਰਹਿਤ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ (unconditional promise or order)** ਕਿ **ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ** ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ.
- **7: ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਰਕਮ, ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ payee** ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.
- **8:** ਇਹ **deliver** ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਸਿਰਫ਼ draw ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ liability ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਓ: **W**rite, **S**ign, **T**ransfer, **T**itle clean, **A**ny number of times, **U**nconditional, **C**ertain, **D**eliver (W-S-T-T-A-U-C-D). ਅੱਠ ਅੱਖਰ, ਅੱਠ ਗੁਣ.

ਕਾਰਡ 7.03 T 2 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 2.1 · Scanner TQ 2.2 · SM pp.7.4–7.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Promissory note (s. 4) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸਦੇ **ਅੱਠ essentials** ਗਿਣਾਓ.

ਜਵਾਬ

Section 4: ਲਿਖਤੀ instrument (bank-note ਜਾਂ currency-note ਨਹੀਂ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ **maker ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤਾ ਸ਼ਰਤ-ਰਹਿਤ ਵਾਅਦਾ (unconditional undertaking)** ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ **ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ** ਨੂੰ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ order ਨੂੰ, ਜਾਂ bearer ਨੂੰ **ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ** ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ.

- Essentials: (a) **ਲਿਖਤੀ**; (b) **ਸਪਸ਼ਟ ਵਾਅਦਾ (express promise)**; (c) **ਪੱਕਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤ-ਰਹਿਤ**; (d) maker ਦੇ **ਦਸਤਖ਼ਤ**; (e) **ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸੇ**; (f) **ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ**; (g) **maker ਅਤੇ payee ਨਿਸ਼ਚਿਤ** ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ; (h) ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ **stamped**.
- ‘Mr. B, I.O.U. ₹1,000’ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ (acknowledgement of debt) ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ promissory note **ਨਹੀਂ** ਹੈ.
- ਜੋ ਸ਼ਰਤ **ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਹੀ ਹੈ** ਉਹ ਚੱਲਦੀ ਹੈ (D ਦੀ ਮੌਤ ’ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ); ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ (C ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਅੱਠ ਗੁਣ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ: **W**hen **E**very **D**ebtor **S**igns, **M**oney **C**omes **P**romptly, **S**tamped: Writing, Express, Definite, Signed, Money, Certain sum, Parties, Stamped.

ਕਾਰਡ 7.04 T 2 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★ OL 2.2, 2.3 · Scanner TQ 2.1, CSQ 5.3 · SM p.7.6

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕੀ **promissory note** bearer ਨੂੰ payable ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ Alok ਦਾ ‘ਮੇਰਾ ਗੁਆਚਿਆ ਕੁੱਤਾ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ’ ਵਾਲਾ note valid ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Promissory note ਨੂੰ **ਕਦੇ ਵੀ** bearer ਨੂੰ payable ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ (s. 31 RBI Act); ਸਿਰਫ਼ Reserve Bank ਜਾਂ Central Government ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ.

TQ 2.1: ‘I promise to pay ₹10,000 after three months’ ਵਿੱਚ ਕੋਈ payee ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ bearer instrument ਹੈ ਅਤੇ **illegal ਅਤੇ unenforceable** ਹੈ.

ਕੁੱਤੇ ਵਾਲਾ note (CSQ 5.3): note ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ payee **ਅਣਪਛਾਤਾ** ਸੀ, ਇਸ ਲਈ **ਨਿਸ਼ਚਿਤ payee** ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ; ਭਾਵੇਂ Anand ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੁੱਤਾ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਇਹ valid promissory note **ਨਹੀਂ** ਹੈ.

ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਘਟਨਾ ’ਤੇ payable note (SM: C ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਵੀ invalid ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਕੁੱਤਾ ਲੱਭਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ **ਅਜਿਹਾ ਅਜਨਬੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ**, ਅਤੇ ‘bearer’ ਵੀ ਅਜਨਬੀ ਹੀ ਹੈ. Note ਨੂੰ **ਨਾਂ ਵਾਲਾ payee** ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 7.05 T 3 · ਤੁਲਨਾ

★★ OL 3.1, 3.2 · Scanner TQ 3.1, TQ 3.2 · SM pp.7.7–7.9

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Promissory note ਅਤੇ **bill of exchange** (s. 5) ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- **ਸਰੂਪ:** note = ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ **ਵਾਅਦਾ**; bill = ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ **ਹੁਕਮ (order)**.
- **Parties:** note = **2** (maker, payee); bill = **3** (drawer, drawee, payee), ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; **ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀ** ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ.
- **Acceptance:** note ਨੂੰ **ਕੋਈ ਨਹੀਂ** ਚਾਹੀਦੀ; bill ਨੂੰ drawee ਵੱਲੋਂ **acceptance** ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ acceptor ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ liability primary ਅਤੇ unconditional ਹੁੰਦੀ ਹੈ.
- **Bearer:** note **ਕਦੇ** bearer ਨੂੰ payable ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; bill ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ **ਮੰਗ 'ਤੇ (on demand) bearer ਕਦੇ ਨਹੀਂ** (s. 31 RBI Act).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Note = ਦੋ, Bill = ਤਿੰਨ.** Note ਦਾ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ acceptance ਨਹੀਂ; bill ਦੇ drawee ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 'ਹਾਂ' ਕਹਿਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 7.06 T 3 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 3.3, 3.4 · Scanner CSQ 3.1, CSQ 3.2 · Not in SM (Scanner CSQ 3.1, 3.2)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ forged indorsement ਵਾਲਾ cheque ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਹ good faith ਵਿੱਚ value ਦੇ ਕੇ ਲਿਆ. ਕੀ **holder in due course** ਨੂੰ title ਮਿਲਦਾ ਹੈ? ਅਤੇ ਉਸ bill ਦਾ ਕੀ ਜਿਸਦਾ drawer **fictitious name** ਵਿੱਚ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Forgery: forged ਦਸਤਖ਼ਤ instrument ਨੂੰ **nullity** ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ holder in due course ਨੂੰ ਵੀ **ਕੋਈ title ਨਹੀਂ** ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪੈਸੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ (CSQ 3.2).

Holder in due course ਨੂੰ title ਦੇ **ਨੁਕਸ (defect)** ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, title ਦੀ **ਪੂਰੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ** ਤੋਂ ਨਹੀਂ.

Fictitious drawer (s. 42): drawer ਦੇ order ਨੂੰ payable bill, fictitious name ਵਿੱਚ drawn ਅਤੇ ਉਸੇ ਹੱਥ ਦੀ indorsement ਵਾਲਾ → acceptor, holder in due course ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ **ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ** ਕਿ ਨਾਂ fictitious ਹੈ (CSQ 3.1).

ਸ਼ਰਤ: drawer ਅਤੇ indorser ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ **ਇੱਕੋ handwriting** ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Forgery ਇੱਕ **ਖੱਡਾ** ਹੈ: holder in due course ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ. ਪਰ **ਇੱਕੋ ਹੱਥ** ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਵਾਲਾ fictitious ਨਾਂ acceptor ਨੂੰ 'ਜਾਅਲੀ ਹੈ' ਕਹਿਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ.

ਕਾਰਡ 7.07 T 3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.5, 3.7 · Scanner CSQ 3.3, CSQ 3.5 · Not in SM (Scanner CSQ 3.3, 3.5)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

R ₹10,000 ਦਾ bill draw ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ S ਸਿਰਫ਼ ₹7,000 accept ਕਰਦਾ ਹੈ. ਅਤੇ '60 days after sight' payable bill ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਿਆਦ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Qualified acceptance (s. 86): ਜੇ holder ਅਜਿਹੀ acceptance ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਕਮ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ **ਪਿਛਲੀਆਂ parties ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ, discharge ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ**, ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ notice ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ.

CSQ 3.3: ਸਿਰਫ਼ ₹7,000 ਦੀ acceptance **qualified** ਹੈ; R ਇਸਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

Sight ਤੋਂ ਬਾਅਦ payable bill: maturity ਦੀ ਮਿਆਦ **acceptance ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼** ਤੋਂ ਚੱਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤੋਂ payee ਕੋਲ bill ਸੀ (CSQ 3.5: 60 days N ਦੀ acceptance ਤੋਂ ਚੱਲਦੇ ਹਨ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਅੱਧੀ acceptance ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ **ਤੰਗ** ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲੀਆਂ parties ਛੁੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਹਾਮੀ ਨਾ ਭਰਨ. 'After sight' ਲਈ: **sight → accept → ਫਿਰ ਗਿਣਤੀ**.

ਕਾਰਡ 7.08 T 3 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 3.6 · Scanner CSQ 3.4 · Not in SM (Scanner CSQ 3.4)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Holder M, **Q ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ**, O ਅਤੇ P ਦੀਆਂ indorsements ਕੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ Q ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਨ. ਕੀ M, Q ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਸੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. s. 40 ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ holder indorser ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਿਛਲੀ party ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ **recourse ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ**, ਉਹ ਉਸ indorser ਨੂੰ **discharge** ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ instrument maturity 'ਤੇ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ.

O ਅਤੇ P ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ Q ਦਾ ਉਪਾਅ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਇਸ ਲਈ Q discharge ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ M, Q ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (CSQ 3.4).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਇੱਕ ਕੜੀ ਤੋੜੋ, ਪਿੱਛੇ ਵਾਲਾ ਆਜ਼ਾਦ:** ਕਿਸੇ indorser ਦਾ recourse ਨਸ਼ਟ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਉਸ indorser 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਗੁਆ ਬੈਠੋਗੇ.

ਕਾਰਡ 7.09 T 4 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 4.1, 4.2 · Scanner TQ 4.1, TQ 5.4 · SM pp.7.10, 7.12, 7.25

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Cheque (s. 6) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ. ਇਸਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ **ਹਰ cheque bill ਹੈ ਪਰ ਹਰ bill cheque ਨਹੀਂ** ਕਿਉਂ?

ਜਵਾਬ

ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ banker 'ਤੇ drawn bill of exchange ਜੋ ਮੰਗ 'ਤੇ (on demand) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ payable ਨਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ; ਇਸ ਵਿੱਚ **truncated cheque ਦੀ electronic image** ਅਤੇ **electronic form ਵਿੱਚ cheque** ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ.

Parties: **drawer**, **drawee** (ਹਮੇਸ਼ਾ banker) ਅਤੇ **payee**.

Cheque ਨੂੰ bill ਦੇ ਸਾਰੇ essentials **ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ** ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ: **ਨਿਸ਼ਚਿਤ banker** 'ਤੇ drawn; **ਮੰਗ 'ਤੇ (on demand)** payable.

MCQ ਜਾਲ: cheque ਨੂੰ **acceptance ਨਹੀਂ** ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ **stamping ਨਹੀਂ** ਚਾਹੀਦੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਹਰ ਵਰਗ ਆਇਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਆਇਤ ਵਰਗ ਨਹੀਂ. ਹਰ cheque bill ਹੈ, ਹਰ bill cheque ਨਹੀਂ: cheque ਵਿੱਚ **banker + demand** ਹੋਰ ਜੁੜਦੇ ਹਨ.

ਕਾਰਡ 7.10 T 4 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 4.3, 4.7 · Scanner CSQ 4.1, CSQ 4.4, CSQ 5.3 · Not in SM (Scanner CSQ 4.1, 4.4, 5.3)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

V, B ਨੂੰ ₹11,000 ਦਾ cheque **ਤੋਹਫ਼ੇ (gift)** ਵਜੋਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ B **holder in due course** ਹੈ? ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Holder in due course ਨਹੀਂ: ਉਸਨੇ ਕੋਈ **consideration** ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ (HDC consideration ਦੇ ਕੇ, maturity ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, good faith ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ).

ਪਰ B ਇੱਕ **holder** ਹੈ ਜਿਸਦਾ title ਚੰਗਾ ਅਤੇ bona fide ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ bank ਤੋਂ ₹11,000 ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ (CSQ 4.1).

ਜਨਮ-ਦਿਨ 'ਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ bearer cheque (CSQ 4.4): delivery ਨਾਲ title valid ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ HDC **ਨਹੀਂ**; ਇਹ ਪਿਛਲੀਆਂ parties ਦੇ title ਦੇ ਨੁਕਸਾਂ ਸਮੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ.

ਇਸਦੇ ਉਲਟ: **ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ bearer cheque** valid cheque ਹੈ, ਅਤੇ holder ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ (CSQ 5.3).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਤੋਹਫ਼ਾ = holder, HDC ਨਹੀਂ.** ਤੋਹਫ਼ੇ ਨਾਲ **title** ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਪਰ **ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਈ ਜਾਂਦੀ**, ਅਤੇ 'due course' ਲਈ ਕੀਮਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 7.11 T 4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 4.4 · Scanner CSQ 4.2 · Not in SM (Scanner CSQ 4.2)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਇੱਕ finder, **order cheque** 'ਤੇ payee ਦੀ indorsement forge ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ cash ਕਰਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ. ਕੀ **drawee bank** ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਤੀ liable ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ (s. 85). ਜਿੱਥੇ order cheque payee ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ indorsed ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ drawee **payment in due course** ਨਾਲ **discharge ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ**.

CSQ 4.2: Mr Vyas ਦੀ indorsement forged ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ bank ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ bank ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ **bearer** ਨੂੰ payable cheque: ਜੋ ਵੀ indorsement ਦਿਖੇ, drawee bearer ਨੂੰ payment in due course ਕਰਕੇ discharge ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Bank ਉਸ **ਦਰਬਾਨ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਟਿਕਟ ਦੇਖ ਲਈ ਸੀ**: forgery ਦੀ ਮਾਰ holder 'ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ payment in due course ਕਰਨ ਵਾਲਾ bank ਬਚਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 7.12 T 4 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★ OL 4.5 · Scanner CSQ 4.3 · Not in SM (Scanner CSQ 4.3)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਦਾ ਇੱਕ minor ਆਪਣਾ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਲਈ cheque indorse ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ bounce ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕੀ **minor** liable ਹੈ? Indorsee ਕਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 26: minor draw, indorse, deliver ਅਤੇ negotiate ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ **ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੀਆਂ parties ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ**.

M **liable ਨਹੀਂ** ਹੈ; Mrs A **drawer**, Mr S Venkatesh, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ (CSQ 4.3).

ਜਾਲ: 'minor ਦੀ indorsement ਸਭ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ void ਹੈ' ਗ਼ਲਤ ਹੈ; ਇਹ **ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ**.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Minor ਦਾ ਦਸਤਖ਼ਤ **ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਪੁਲ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਦੇ ਫੰਦਾ ਨਹੀਂ**: ਇਹ minor ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 7.13 T 4 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 4.6 · Scanner CSQ 4.5 · Not in SM (Scanner CSQ 4.5)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Drawer ਆਪ ਹੀ cheque ਨੂੰ ਮੁੜ valid ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਉਹ bounce ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 'material alteration' ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਹਾਂ (s. 87). ਜੋ party alteration **ਕਰਦੀ ਹੈ**, ਅਤੇ ਜੋ party ਉਸ ਲਈ **ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ**, ਉਹ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ.

ਆਮ ਨਿਯਮ: ਮੂਲ instrument 'ਤੇ liable parties ਉਸ altered instrument 'ਤੇ liable ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ.

CSQ 4.5: drawer ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ cheque ਨੂੰ **ਮੁੜ validate** ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਵੀਂ ਤਾਰੀਖ਼ ਵਾਲਾ cheque valid ਹੈ ਅਤੇ Bidder ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਆਪਣੀ ਕਲਮ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ:** ਜੋ ਬਦਲਾਅ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਹਾਮੀ ਭਰੀ, ਉਸਦਾ ਦੋਸ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ.

ਕਾਰਡ 7.14 T 5 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 5.1 · Scanner TQ 5.2, TQ 5.3 · SM pp.7.12–7.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਉਹ **ਤਿੰਨ ਜੋੜੇ** ਦੱਸੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ negotiable instruments ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਸਮੇਤ.

ਜਵਾਬ

- **Bearer / Order (s. 13):** bearer = payee ਖਾਲੀ, ਜਾਂ 'or bearer', ਜਾਂ ਆਖ਼ਰੀ indorsement **blank** → **delivery** ਨਾਲ negotiate ਹੁੰਦਾ ਹੈ. Order = ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ order ਨੂੰ payable, ਜਾਂ ਆਖ਼ਰੀ indorsement **in full** → **indorsement + delivery**.
- **Inland / Foreign (ss. 11, 12):** inland = ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ drawn ਜਾਂ made **ਅਤੇ** (ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ payable **ਜਾਂ** ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ drawn). Foreign = **inland ਨਹੀਂ**.
- **Inchoate / Ambiguous:** ਕਿਸੇ ਪੱਖੋਂ ਅਧੂਰਾ / ਜਿਸਨੂੰ **note ਜਾਂ bill** ਦੋਵੇਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ (s. 17).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **3 ਜੋੜੇ = 6 ਕਿਸਮਾਂ**: ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (bearer/order), ਕਿੱਥੋਂ ਦਾ ਹੈ (inland/foreign), ਕਿੰਨਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ (inchoate/ambiguous).

ਕਾਰਡ 7.15 T 5 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 5.2, 5.3, 5.4 · Scanner CSQ 5.1, CSQ 5.2, CSQ 9.1 · SM pp.7.13–7.14

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Inland ਜਾਂ foreign? (a) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਿਵਾਸੀ 'ਤੇ drawn, ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ payable. (b) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ drawn, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ payable, drawee ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ. (c) London 'ਤੇ drawn ਅਤੇ London ਵਿੱਚ ਹੀ payable.

ਜਵਾਬ

- (a) **Inland**: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ drawn; ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ payable ਹੈ (SM: London; CSQ 5.1: Los Angeles).
- (b) **Inland**: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ drawn ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ payable, ਭਾਵੇਂ drawee ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ (SM: B of New York ਦੀ acceptance, Delhi ਵਿੱਚ payable).
- (c) **Foreign**: ਦੋਵੇਂ ਕਸੌਟੀਆਂ 'ਤੇ ਫੇਲ੍ਹ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ payable ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਨਿਵਾਸੀ 'ਤੇ drawn (CSQ 9.1: Shah ਦਾ Smith of London 'ਤੇ bill).

Inland instrument ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ indorse ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ inland ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ.

s. 134 (foreign instrument, ਕੋਈ ਉਲਟ contract ਨਹੀਂ): **maker/drawer** ਦੀ liability ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਇਹ **made ਹੋਇਆ**; **acceptor/indorser** ਦੀ ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਇਹ **payable ਹੈ** (SM: drawer 15%, acceptor 6%).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਮ + ਇੱਕ ਨਿਕਾਸ-ਟਿਕਟ** (ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ payable **ਜਾਂ** ਭਾਰਤੀ drawee) = inland. London ਤੋਂ London ਕੋਲ ਕੋਈ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ. s. 134 ਲਈ: drawer **ਜਨਮ-ਥਾਂ** ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, acceptor/indorser **ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਥਾਂ** ਦੇ.

ਕਾਰਡ 7.16 T 5 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 5.5, 6.6 · Scanner TQ 5.1, TQ 5.4, CSQ 6.4 · SM pp.7.14–7.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Anjali ਇੱਕ **stamped blank** promissory note 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਕੇ deliver ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ; ਇੱਕ holder in due course ₹17,000 ਭਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ₹15,000 ਤੈਅ ਹੋਏ ਸਨ. ਕੌਣ ਕਿੰਨਾ ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ deliver ਹੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ?

ਜਵਾਬ

Inchoate instrument (s. 20): ਦਸਤਖ਼ਤ, stamp ਅਤੇ delivery ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਪਰ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ; holder ਕੋਲ ਇਸਨੂੰ **stamp ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ** ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ **prima facie authority** ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

- **ਆਮ holder:** ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ **ਚਾਹੀ ਸੀ**.
- **Holder in due course:** ਭਰੀ ਗਈ **ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ** ਵਸੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ **stamp ਨਾਲ ਕਵਰ ਹੋਵੇ** (CSQ 6.4: Anjali ₹17,000 ਲਈ liable ਹੈ).

Delivery ਨਹੀਂ, liability ਨਹੀਂ: ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੀ blank acceptance drawer ਵਿੱਚ ਪਈ ਰਹੀ, ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ₹20,000 ਭਰੀ ਗਈ → ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ holder in due course ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ **liable ਨਹੀਂ** (SM Example 13).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਦੋ ਛੱਤਾਂ:** HDC ਕਿੰਨਾ ਵਸੂਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ **stamp** ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਬਾਕੀ ਸਭ ਲਈ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ **ਇਰਾਦਾ**. ਅਤੇ delivery ਬਿਨਾਂ ਇਮਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ.

ਕਾਰਡ 7.17 T 5 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 5.6, 5.7 · Scanner TQ 5.1, TQ 7.2, CSQ 5.3 · SM p.7.15

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Ambiguous instrument (s. 17) ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਉਸ bill ਦੀ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ Alok **ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ draw ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ accept ਕਰਦਾ ਹੈ**?

ਜਵਾਬ

ਅਜਿਹਾ instrument ਜਿਸਨੂੰ **promissory note ਜਾਂ bill of exchange, ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ** ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ: **holder ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ** ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਨੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ **ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ**.

ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣ ਲੈਣ 'ਤੇ holder ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦਾ **ਨਹੀਂ** ਮੰਨ ਸਕਦਾ.

CSQ 5.3(3): Alok ਦਾ **ਆਪਣੇ 'ਤੇ drawn, ਆਪ accepted** bill valid ਹੈ; holder Anand ਇਸਨੂੰ **promissory note** ਮੰਨ ਕੇ Alok ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ enforce ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਲੇਨ ਚੁਣੋ, ਫਿਰ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲੋ:** holder ਦੀ ਚੋਣ ਅੰਤਿਮ ਹੈ.

ਕਾਰਡ 7.18 T 6 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 6.1 · Scanner TQ 6.2 · SM pp.7.15–7.17

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Negotiation (s. 14) ਕੀ ਹੈ? Instrument **delivery** ਨਾਲ ਅਤੇ **indorsement ਤੇ delivery** ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ negotiate ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 14: ਕਿਸੇ ਨੂੰ **holder** ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ transfer → instrument **negotiated** ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

- **Bearer** instrument → **delivery** ਨਾਲ (s. 47).
- **Order** instrument → holder ਦੀ **indorsement ਅਤੇ delivery** ਨਾਲ (s. 48).

In blank indorsed order instrument bearer ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫਿਰ ਸਿਰਫ਼ delivery ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ (TQ 6.2).

ਅਪਵਾਦ (s. 47): ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ deliver ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ → ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੱਕ **negotiable ਨਹੀਂ**, ਸਿਵਾਏ ਉਸ holder ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜੋ value ਦੇ ਕੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **47 = Bearer: ਹੱਥ ਫੜਾ ਦਿਓ. 48 = Order: ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਖ਼ਤ, ਫਿਰ ਹੱਥ ਫੜਾਓ.** ਧਾਰਾਵਾਂ ਉਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ.

ਕਾਰਡ 7.19 T 6 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 6.2, 6.3 · Scanner TQ 6.1, TQ 6.2, CSQ 6.2 · SM pp.7.16–7.17

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Delivery (s. 46) ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਉਂ ਹੈ? **Actual** ਅਤੇ **constructive** delivery ਕੀ ਹਨ? **Conditional** delivery ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਦੋਵਾਂ, bearer ਅਤੇ order instruments ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ; ਇਹ **ਸਵੈ-ਇੱਛਕ (voluntary)** ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਕਸਦ instrument ਵਿੱਚ **property** ਟ੍ਰਾਂਸਫ਼ਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ.

- **Actual:** instrument ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਬਦਲਦਾ ਹੈ.
- **Constructive: indorsee ਦੇ agent, clerk ਜਾਂ servant** ਨੂੰ deliver ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ indorsement ਤੋਂ ਬਾਅਦ indorser ਇਸਨੂੰ **indorsee ਦੇ agent ਵਜੋਂ** ਰੱਖੇ.
- **Conditional** ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ delivery: ਭਾਵੇਂ indorsed ਹੋਵੇ, **ਕੋਈ property ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ**, ਜਦ ਤੱਕ instrument **holder in due course** ਨੂੰ negotiate ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ.

Delivery ਤੱਕ contract **ਅਧੂਰਾ ਅਤੇ revocable** ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ. CSQ 6.2: **Arjun ਦੇ agent** ਨੂੰ delivery ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ Arjun ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **V-P-A-C:** Voluntary, Property-passing, ਫਿਰ Actual ਜਾਂ Constructive.

ਕਾਰਡ 7.20 T 6 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 6.4 · Scanner CSQ 6.3, TQ 6.2 · SM p.7.17

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Gagan, Akash ਨੂੰ bill indorse ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ delivery ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ Ankit ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਹ deliver ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕੀ Akash bill enforce ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ (s. 57). ਜੇ indorser delivery ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ **legal representative ਸਿਰਫ਼ delivery ਨਾਲ negotiate ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ**.

Legal representative ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ **agent ਨਹੀਂ** ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ instrument ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.

Negotiation ਅਧੂਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ Akash, Baban ਜਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ parties ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ enforce ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (CSQ 6.3).

ਇਸਦੇ ਉਲਟ (CSQ 6.2): **indorsee ਦੇ agent** ਨੂੰ delivery valid constructive delivery ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Indorsee ਦਾ agent ✔, indorser ਦਾ ਵਾਰਸ ✗.** ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥ ਕੁਝ ਫੜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ.

ਕਾਰਡ 7.21 T 6 · ਧਾਰਨਾ

★ OL 6.5 · Scanner CSQ 6.1 · Not in SM (Scanner CSQ 6.1)

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Accommodation bill A → B (consideration ਨਹੀਂ) → C (value ਲਈ) → D (consideration ਨਹੀਂ) ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. Acceptor ਤੋਂ ਕੌਣ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Section 43: consideration ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ transfer ਹੋਇਆ instrument ਉਸ transaction ਦੀਆਂ parties ਵਿਚਕਾਰ **ਕੋਈ obligation ਨਹੀਂ** ਬਣਾਉਂਦਾ.

ਪਰ **consideration ਵਾਲਾ holder**, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ title ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਅਗਲਾ holder, consideration ਲਈ transferor ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੀ party ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ.

CSQ 6.1: **A ਅਤੇ B ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ**; **C** (value ਲਈ) ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ **D** ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **ਮੁਫ਼ਤ → ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ; ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ → ਦਾਅਵਾ, ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ D ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ.** A ਅਤੇ B ਬਾਹਰ; C ਅਤੇ D ਅੰਦਰ.

ਕਾਰਡ 7.22 T 7 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 7.1 · Scanner TQ 7.2, CSQ 7.2 · SM pp.7.18–7.19

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 138 ਕਦੋਂ cheque ਦੇ dishonour ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

Cheque drawer ਦੇ **ਆਪਣੇ account** 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ drawn ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ **ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ liability** ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ.

ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ balance **ਨਾਕਾਫ਼ੀ** ਹੈ, ਜਾਂ ਰਕਮ bank ਨਾਲ ਤੈਅ **arrangement ਤੋਂ ਵੱਧ** ਹੈ.

Drawer ਨੂੰ **ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (deemed to have committed an offence)**: **2 ਸਾਲ** ਤੱਕ ਕੈਦ, ਜਾਂ cheque ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ **ਦੁੱਗਣੇ** ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜਾਂ **ਦੋਵੇਂ**.

CSQ 7.2: Y ਦਾ ₹10,000 ਦਾ cheque ਪੈਸੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ bounce ਹੋਇਆ, ਇਸ ਲਈ Y, s. 138 ਅਧੀਨ liable ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 2 ਅਤੇ 2×: ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋ ਸਾਲ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ cheque ਦਾ ਦੁੱਗਣਾ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ.

ਕਾਰਡ 7.23 T 7 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 7.1, 7.5 · Scanner TQ 7.2, CSQ 7.4, CSQ 7.6 · SM pp.7.18–7.19

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 138 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ **ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ** ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ? Complaint ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **(a)** Cheque ਆਪਣੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ **3 months** ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਆਪਣੀ validity ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੋ ਵੀ **ਪਹਿਲਾਂ** ਹੋਵੇ, bank ਵਿੱਚ present ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ.
- **(b)** Payee ਜਾਂ holder in due course, bank ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ **30 days** ਦੇ ਅੰਦਰ drawer ਨੂੰ ਮੰਗ ਦਾ **ਲਿਖਤੀ notice** ਦੇਵੇ.
- **(c)** Drawer notice ਮਿਲਣ ਤੋਂ **15 days** ਦੇ ਅੰਦਰ **ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ** ਰਹੇ.

SM: complaint dishonour ਤੋਂ **45 days ਬਾਅਦ** ਦਾਇਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (30 + 15).

MCQ ਜਾਲ: **ਲਿਖਤੀ ਮੰਗ** ਅਤੇ drawer ਦੇ **15-day default** ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ s. 138 ਦੀ ਕੋਈ complaint **ਨਹੀਂ** ਹੋ ਸਕਦੀ (CSQ 7.6: ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ presentation 3 months ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ 3 – 30 – 15, ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ ਡਾਇਲ ਕਰਨ ਵਾਂਗ: present, notify, wait. ਇੱਕ ਕਦਮ ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ complaint ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 7.24 T 7 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 7.2 · Scanner TQ 7.2, CSQ 7.1, CSQ 7.2, CSQ 7.5 · SM p.7.18

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਕਿਹੜੀਆਂ **ਪੰਜ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ cheque s. 138 ਤੋਂ ਬਾਹਰ** ਹਨ?

ਜਵਾਬ

Gift, **donation**, **security**, **ਸਿਰਫ਼ ਨੈਤਿਕ ਫ਼ਰਜ਼ (mere moral obligation)** ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ, ਜਾਂ **illegal consideration** ਲਈ ਦਿੱਤਾ cheque.

ਕਾਰਨ: s. 138 ਨੂੰ **ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੋਰ liability** ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

CSQ 7.1: Shiva ਦਾ ₹21,000 ਦਾ Raksha Bandhan gift cheque, stop-payment instruction ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ → s. 138 ਦਾ **ਕੋਈ** ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ.

CSQ 7.5: Ram ਦਾ ₹51,000 ਦਾ wedding-gift cheque → Ram, s. 138 ਅਧੀਨ liable ਨਹੀਂ; cheque ਕਾਰ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ G-D-S-M-I: **G**ift, **D**onation, **S**ecurity, **M**oral obligation, **I**llegal consideration. ਪੰਜ ਅੱਖਰ, ਪੰਜ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ.

ਕਾਰਡ 7.25 T 7 · ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਲ

★★★ OL 7.3 · Scanner TQ 7.1, CSQ 7.1 · SM p.7.19

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Bholenath, Surendar ਨੂੰ cheque ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ present ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ **bank ਨੂੰ stop payment ਦੀ instruction ਦਿੰਦਾ ਹੈ**. ਕੀ ਉਹ s. 138 ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ?

ਜਵਾਬ

ਨਹੀਂ. Stop-payment instruction ਨਾਲ s. 138 ਤੋਂ **ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ** ਜਾ ਸਕਦਾ (TQ 7.1, Modi Cements Ltd. vs. Kuchil Kumar Nandi ਅਨੁਸਾਰ).

Cheque ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ **s. 139 presumption** ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; payee ਜਾਂ bank ਨੂੰ payment ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ s. 138 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ.

SM Example 16: stop payment ਵਾਲਾ post-dated cheque → s. 138 ਲਾਗੂ; 3 months cheque 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ.

ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ (CSQ 7.1): ਜੇ cheque **gift** ਸੀ, ਤਾਂ s. 138 ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰਨ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **Stop ≠ safe.** Cheque ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬ੍ਰੇਕ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ਾ ਮਿਟ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ.

ਕਾਰਡ 7.26 T 7 · ਧਾਰਨਾ

★★★ OL 7.4, 7.6 · Scanner CSQ 7.2, CSQ 7.6 · SM p.7.19

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 139 ਅਧੀਨ presumption ਕੀ ਹੈ? Drawer ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ **ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ** ਕਿ cheque bounce ਹੋਵੇਗਾ (**s. 140**)?

ਜਵਾਬ

s. 139: dishonour 'ਤੇ ਇਹ **ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (presumed)**, ਜਦ ਤੱਕ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਿ holder ਨੇ cheque ਕਿਸੇ **ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ liability** ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਲਿਆ ਸੀ.

ਇਹ **rebuttable presumption** ਹੈ; ਇਹ **evidential burden** ਦੋਸ਼ੀ (accused) 'ਤੇ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ.

s. 140: ਇਹ **ਕੋਈ defence ਨਹੀਂ** ਕਿ cheque ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ drawer ਕੋਲ ਇਹ **ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ** ਕਿ present ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ dishonour ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

CSQ 7.6: Alok ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ defences ਫੇਲ੍ਹ ਹਨ (cheque ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ encash ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ; ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ).

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **139 = ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕਰੋ; 140 = 'ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ' ਵਾਲਾ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ.**

ਕਾਰਡ 7.27 T 8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★ OL 8.1, 8.2 · Scanner TQ 8.3, CSQ 8.2 · SM p.7.20

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Acceptance ਲਈ presentment, note ਦੀ sight ਲਈ presentment, ਅਤੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ drawee ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ **ss. 61, 62 ਅਤੇ 63** ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- **s. 61 (bill): after sight** payable bill ਨੂੰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ **ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ (reasonable time)** ਅੰਦਰ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦਿਨ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ, acceptance ਲਈ drawee ਕੋਲ present ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਚੂਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ party ਚੂਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ liable ਨਹੀਂ.
- **s. 62 (note):** sight ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ **ਬਾਅਦ** payable note ਨੂੰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ sight ਲਈ **maker ਕੋਲ** present ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ.
- **s. 63:** ਜੇ drawee ਮੰਗ ਕਰੇ, ਤਾਂ holder ਨੂੰ acceptance ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲਈ **48 hours (public holidays ਛੱਡ ਕੇ)** ਦੇਣੇ ਪੈਣਗੇ.

CSQ 8.2: 14 Aug, 3 pm ਨੂੰ present ਕੀਤਾ; 15 Aug public holiday → 48 hours **17 Aug** ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ 16 Aug ਨੂੰ dishonour ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **61 Bill → accept; 62 Note → sight; 63 ਸੋਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ.** Bill, Note, Time: ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ.

ਕਾਰਡ 7.28 T 8 · ਧਾਰਨਾ

★★ OL 8.3 · Scanner TQ 8.2, CSQ 8.1, CSQ 8.3 · SM pp.7.20–7.21

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Payment ਲਈ instrument ਕਿਸ ਕੋਲ present ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (s. 64)? Maker ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ **presentment ਦੀ ਲੋੜ ਕਦੋਂ ਨਹੀਂ** ਹੁੰਦੀ?

ਜਵਾਬ

Promissory note → **maker**; bill of exchange → **acceptor**; cheque → **drawee**, holder ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ.

Presentment ਵਿੱਚ **ਚੂਕ** → **ਬਾਕੀ parties** ਉਸ holder ਪ੍ਰਤੀ liable ਨਹੀਂ.

ਅਪਵਾਦ: ਮੰਗ 'ਤੇ (on demand) payable promissory note ਜੋ **ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਥਾਂ 'ਤੇ payable ਨਹੀਂ** → maker ਨੂੰ ਪਾਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ presentment ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ (CSQ 8.1: A discharge ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ).

CSQ 8.3: bill ਨੂੰ Sanjay ਦੇ assistant ਕੋਲ ਛੱਡਣਾ ਤਾਂ ਹੀ valid ਹੈ ਜੇ assistant ਨੂੰ ਇਹ ਲੈਣ ਦਾ **ਅਧਿਕਾਰ (authorised)** ਸੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ ਆਲਸੀ holder ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ **ਬਾਕੀ parties** 'ਤੇ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਪਰ **ਬਿਨਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਥਾਂ ਵਾਲੇ demand note** ਲਈ maker ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ.

ਕਾਰਡ 7.29 T 8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 8.4, 8.5 · Scanner CSQ 8.3, CSQ 8.4, CSQ 9.1 · SM pp.7.21–7.22

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Presentment ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ **ss. 65, 66, 75 ਅਤੇ 75A** ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੱਸੋ.

ਜਵਾਬ

- **s. 65:** ਆਮ **ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਘੰਟਿਆਂ** ਦੌਰਾਨ; banker ਕੋਲ **banking hours** ਦੇ ਅੰਦਰ.
- **s. 66: date ਜਾਂ sight ਤੋਂ ਬਾਅਦ** ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ 'ਤੇ payable note ਜਾਂ bill → **maturity 'ਤੇ** present ਕਰੋ.
- **s. 75:** presentment **ਅਧਿਕਾਰਤ agent** ਨੂੰ, ਮ੍ਰਿਤਕ party ਦੇ legal representative ਨੂੰ, ਜਾਂ insolvent ਦੇ assignee ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.
- **s. 75A:** holder ਦੇ **ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ** ਹਾਲਾਤ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਦੇਰੀ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਚੂਕ, misconduct ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, **ਮਾਫ਼ ਹੈ**; ਕਾਰਨ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ **ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ** ਅੰਦਰ present ਕਰੋ.

CSQ 9.1: ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਫਟਣ ਕਾਰਨ flights ਰੁਕੀਆਂ, ਰੋਕ ਹਟਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ bill ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ → ਦੇਰੀ ਮਾਫ਼.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ **H-M-A-B:** Hours, Maturity, Agent, Beyond-control: ਚਾਰ ਨਿਯਮ, ਚਾਰ ਅੱਖਰ, ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਰੱਖੋ.

ਕਾਰਡ 7.30 T 8 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★★ OL 8.6 · Scanner TQ 8.1 · SM pp.7.22–7.23

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

Due date 'ਤੇ instrument ਦੇ dishonour ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ **payment ਲਈ presentment ਕਦੋਂ ਬੇਲੋੜਾ** ਹੈ (s. 76)?

ਜਵਾਬ

- **(a)** maker, drawee ਜਾਂ acceptor presentment ਨੂੰ **ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਰੋਕਦਾ ਹੈ**; ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਦਿਨ ਆਮ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਥਾਂ **ਬੰਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ**; ਜਾਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ **ਕੋਈ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ**; ਜਾਂ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਠੀਕ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ **ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ**.
- **(b)** ਉਸ party ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਸਨੇ presentment ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ **ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ**.
- **(c)** ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸ party ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ **maturity ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ** ਕਿ instrument present ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, **ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ** ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ **ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ**, ਜਾਂ default ਨੂੰ **ਛੱਡ (waive) ਦਿੰਦੀ ਹੈ**.
- **(d) drawer** ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜੇ presentment ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ **ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ** ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ (a) ਤੋਂ (d) ਲਈ **A-B-C-D**: **A**voids ਯਾਨੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ, **B**ound ਯਾਨੀ ਆਪ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ, **C**onduct ਯਾਨੀ maturity ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਵਿਹਾਰ, **D**rawer ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ. ਚਾਰ ਸੂਰਤਾਂ, ਚਾਰ ਅੱਖਰ.

ਕਾਰਡ 7.31 T 9 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 9.1, 7.7 · Scanner TQ 7.3, CSQ 9.1 · SM p.7.23

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

s. 117 (a) ਅਤੇ (b) ਅਧੀਨ dishonour 'ਤੇ **holder** ਕਿਹੜਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **(a)** instrument 'ਤੇ **ਬਣਦੀ ਰਕਮ**, ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ **present, note ਅਤੇ protest ਕਰਨ** 'ਤੇ **ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਏ ਖ਼ਰਚੇ**.
- **(b)** ਜੇ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਉਹ instrument ਦੇ payable ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ **ਵੱਖਰੀ** ਥਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ holder ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ **ਚਾਲੂ exchange rate** 'ਤੇ ਰਕਮ ਮਿਲਦੀ ਹੈ.

CSQ 9.1: Binod, bill ਦੀ ਰਕਮ, **noting ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ** ਅਤੇ **exchange-rate ਦਾ ਫ਼ਰਕ** ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ; Shah ਸਿਰਫ਼ face value ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ Face, Fees, Forex: ਰਕਮ, ਖ਼ਰਚੇ, exchange ਦਾ ਫ਼ਰਕ.

ਕਾਰਡ 7.32 T 9 · ਯਾਦ ਕਰੋ

★★ OL 9.2, 9.3 · Scanner TQ 7.3 · SM pp.7.23–7.24

ਸਵਾਲ · ਬੋਲ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੋ

ਜਿਸ **endorser ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ** ਹੈ ਉਹ ਕੀ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ **s. 117 (c) ਤੋਂ (e)** ਅਧੀਨ **re-draft** ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ

- **(c)** ਜਿਹੜਾ endorser, liable ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, **ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕਾ** ਹੈ, ਉਹ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੋਂ **tender ਜਾਂ realisation** ਤੱਕ **18% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ** ਸਮੇਤ, ਨਾਲ dishonour ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਸਾਰੇ **ਖ਼ਰਚੇ**.
- **(d)** ਜੇ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਅਤੇ endorser **ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ** 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ **ਚਾਲੂ exchange rate** 'ਤੇ ਰਕਮ.
- **(e)** ਹੱਕਦਾਰ party, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ party 'ਤੇ ਬਣਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਲਈ, **dishonoured instrument ਅਤੇ protest** (ਜੇ ਹੋਵੇ) ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ, **at sight ਜਾਂ on demand** payable **bill draw ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ**.

ਜੇ ਉਹ bill dishonour ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ dishonour ਕਰਨ ਵਾਲੀ party ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਮੂਲ instrument ਲਈ.

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜੁਗਤ E-18: ਜਿਸ **E**ndorser ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸਾਲ ਦਾ **ਅਠਾਰਾਂ** ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ.